

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

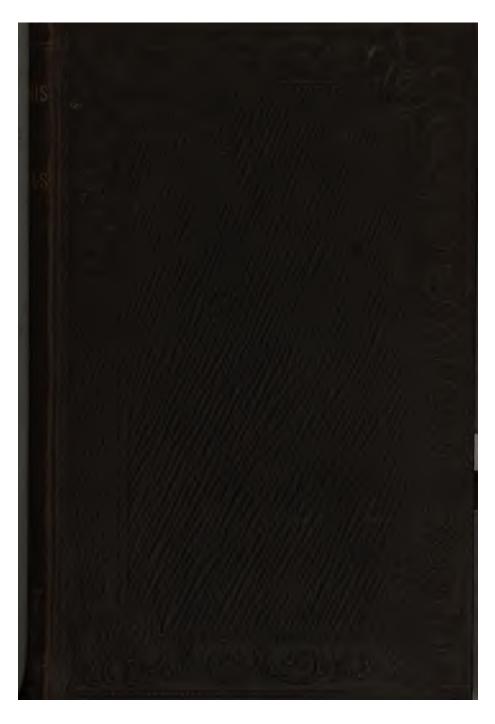
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Cheny Issue of Established School Books.

- The Publishers have been induced to issue the following Works at prices varying from Sixpence to Eighteen-pence, in the hope of securing for them an extensive sale commensurate with their intrinsic value and extreme cheapness.
- TABLES OF LOGARITHMS, COMMON, AND TRIGO-NOMETRICAL, to Five Places. Under the Superintendence of the Society for the Diffusion of Useful Knowledge. 220 pages, fcap. 8vo, cloth limp, 1s. 6d.
- A FIRST BOOK OF PLANE TRIGONOMETRY, GEOMETRICAL TRIGONOMETRY, and its application to SURVEYING. By G. W. HEMMING, M.A. 145 pages, 12mo. cloth limp, 1s. 6d.
- PRINCIPLES OF GEOMETRY; familiarly Illustrated, and applied to a variety of useful purposes. By WILLIAM RITCHIE, LL.D. Second Edition. 200 pages, 12mo. cloth limp, 1s. 6d.
- THE FOUR GOSPELS IN GREEK. GRIESBACH'S TEXT, with the various readings of MILL and SCHOLZ. 260 pages, foolscap 8vo. cloth limp, 1s. 6d.
- THE LONDON GREEK GRAMMAR. Designed to exhibit, in small compass, the Elements of the Greek Language. Edited by a Graduate of the University of Oxford. Fifth Edition. 166 pages, 12mo. cloth limp, 1s. 6d.
- THE PRINCIPAL ROOTS OF THE LATIN LANGUAGE, simplified by a display of their Incorporation into the English Tongue. By HENRY HALL. Fifth Edition. 140 pages, 12mo. cloth limp, 1s. 6d.
- THE LONDON LATIN GRAMMAR; Including the

 Eton Syntax and Prosody in English. Edited by a GRADUATE of the
 University of Oxford. Fifteenth Edition. 130 pages, 12mo. cloth
 limp, 1s. 6c.
- THE FIRST ENGLISH READER. By the Rev. G. D. Absort. With Illustrations, 160 pages, 12mo, cloth limp, 18.
- THE SECOND ENGLISH READER. By the Rev. G. D. Abbott. 270 pages, 12mc. cloth limp, 1s. 6d.
- A NEW ENGLISH SPELLING BOOK. By the G. D. Abbott. Second Edition, with Reading L. 12mo. sewed, 6d.

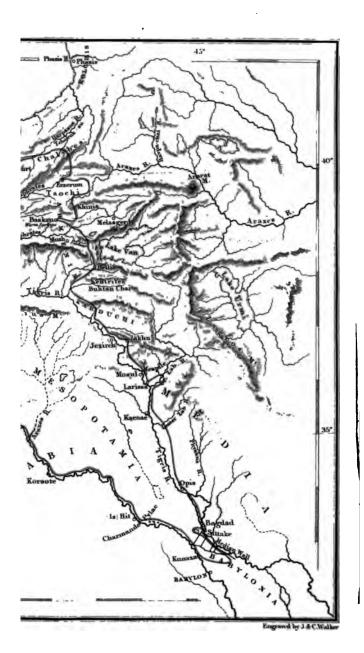
LOND

28. UPPER GOWER

1 , -: -· : i. . .

ANABASIS OF XENOPHON,

Erpressly for Schools:

WITH

NOTES, INDEX OF NAMES, AND A MAP.

BY

J. T. V. HARDY, B.A. LOND.

PRINCIPAL OF HUDDERSFIELD COLLEGE;

AND

ERNEST ADAMS,

CLASSICAL TUTOR OF UNIVERSITY HALL, LONDON; AND ASSISTANT
MASTER IN UNIVERSITY COLLEGE SCHOOL.

LONDON:

WALTON AND MABERLY, UPPER GOWER STREET, and ivy lane, paternoster row.

1853.

290. K.40.

LONDON:

PRINTED BY LEVEY, ROBSON, AND FRANKLYN, Great New Street and Petter Lane.

PREFACE.

This is peculiarly a School edition of the Anabasis. In consequence of the length of the entire work, it rarely happens that pupils read more than the first three or four books; and, as the narrative comprises one of the most interesting episodes in the history of the Hellenic race, the Editors have endeavoured by a simple expedient to enable the young student to follow the resolute band of adventurers from the commencement to the end of their perilous march. By omitting the majority of the speeches (always difficult to beginners), and other passages less directly affecting the principal narrative, the bulk of the Greek text has been so materially diminished, as to leave little more than a twelvemonth's profitable and pleasing study. A brief abstract of each suppressed passage has been supplied, thus preserving the continuity of the narrative unbroken.

The Notes are chiefly of an elementary character; such, it is hoped, as pupils require to render their work easy without making themselves idle. Hence they are much more frequent in Book I. than elsewhere. They consist of translations of difficult passages, the usages

of prepositions and conjunctions found in the Anabasis, the irregular tenses of verbs, and a few short notices of coins, localities, &c. The text, with one or two exceptions, is Long's (considered by the Editors as facile princeps); and for the Biographical and Geographical Index free use has been made of Smith's Dictionaries, the Travels of Ainsworth, Chesney, and Layard, and Grote's History of Greece. Professor Malden has been consulted on a few difficult points; and the Editors thankfully acknowledge his courteous attention and valuable advice. In the construction of the Map the Editors have availed themselves of the labours of Grote, Ainsworth, and Layard, and of the suggestions of Professor Malden.

ΣΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.

\boldsymbol{A}

- Ι. Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται παίδες
 δύο, πρεσβύτερος μὲν ᾿Αρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος.* ἐπεὶ δὲ ἠσθένει Δαρεῖος καὶ ὑπώπτευε
 - I. l. $\mu \nmid \nu \dots \delta \epsilon$: two particles used to contrast the phrases in which they stand, and usually rendered by on the one hand on the other hand. The phrase contrasted with $\mu \not \in \nu$ is not always joined by $\delta \not \in$, but by some equivalent particle. When $\mu \not \in \nu$ does not contrast its phrase with another, it makes the word preceding it emphatic, as in § 4. $\Pi a \rho \not = \sigma n \not = \nu$. $\delta \not = \sigma n \not = \nu$ when found alone is a copulative conjunction, and rendered by but or and, as in $\ell \not= \ell n \not = \ell$.

ησθένει = ησθένεε, act. ind. past imperf., see <math>
ασθενέω.

ὑπώπτευε see ὑποπτεύω.

• Ochus, an illegitimate son of Artaxerxes I. (Longimanus), became king towards the close of B.C. 424, and assumed the name of Darius, usually distinguished as Nothus. He reigned nineteen years, and died at the end of B.C. 405, or early in B.C. 404. By his wife Parysatis he had four sons; two of whom (Artaxerxes and Cyrus) are mentioned in the Anabasis. It is expressly stated by Ctesias that Cyrus was born after the accession of his father; and this circumstance is usually assigned as the reason of his claiming the throne in opposition to his elder brother Artaxerxes. It is doubtful whether this statement is correct. Xenophon makes no allusion to it, but explains that the cause of the preference dis-

τελευτην τοῦ βίου, ἐβούλετο τὰ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. 2. ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρὰν ἐτύγ-χανε· Κῦρον δὲ μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἡς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν

 $\tau o \hat{v}$ blov, of his life. Observe, when a noun refers to the subject of the sentence, the Greeks (provided no emphasis be required) use the article δ , $\dot{\eta}$, $\tau \delta$, where the English use the possessive pronoun.

τω παίδε άμφοτέρω. Observe the dual number.

παρείναι, inf. imperf. : see πάρειμι.

2. obv = igitur, then.

παρών ἐτύγχανε, chanced to be present. τυγχάνω is used with a participle instead of an infinitive: root τυχ., aor. 2 ἔτυχον, fut. τεύξομαι, pres. perf. τετύχηκα.

άπό governs only the genitive, from, off from, away from. Peculiar usage, άπὸ τοῦ αὐτομάτου (I. 2. 17), of one's own accord.

τῆs ἀρχῆs. Cyrus had been appointed by his father satrap of Lydia, Phrygia, and Cappadocia, B.C. 407.

σατράπην. The civil government and the military command of the province were originally vested in different officers, each responsible to the Persian king. The civil governors were called satraps; but in later times the satrap held both offices.

καί στρατηγὸν δέ, and general also. When καί precedes δέ, καί makes the word or words between them emphatic: δέ is the coupling conjunction.

played by Parysatis for Cyrus was, "that she loved him better than she did Artaxerxes." Again, Cyrus was appointed governor of Lydia, &c. in the spring of B.C. 407. If born after his father's accession, he would have been fifteen years of age; and no historian has mentioned his extreme youth. The statement in II. 4. 8. and III. 4. 13. respecting the married daughter of Artaxerxes would make him at least thirty-two years old at the time of Cyrus's death; and if the latter were born at the time usually assumed, he would have been twenty-two and a half years of age when he died. We can discover no indication of this disparity of

ἀπέδειξε πάντων ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδίον ἀθροίζονται. ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνην ὡς φίλον, καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὁπλίτας

ἀπέδειξε' see ἀποδείκνυμι, fut. ἀποδείξω.

πάντων δσοι. These were the troops belonging to the maritime states.

λαβών, part. aor. 2: see λαμβάνω, root λαβ., aor. 2 ἔλαβον, fut. λήψομαι, pres. perf. εἴληφα.

with an accusative of a person, to—πορεύεσθαι with different meanings.

όπλίταs, heavy-armed foot-soldiers, wearing κτημίδες greaves, θώραξ a cuirass, and κράνος a helmet; and armed with άσπίς a shield, δόρυ a spear, and μάχαιρα οτ ξίφος a sword.

age in the historians. The political intrigues and active services of Cyrus previous to his last fatal expedition imply greater age and experience than are compatible with the received account of his birth. The presumed parallel case of Xerxes and Artabazanes has been misunderstood. Xerxes did not claim precedence because his mother was the reigning queen, and his rival was born previous to the accession of his father, but because he was the lineal representative (grandson) of Cyrus, who procured the independence of the Persians: according to Herodotus (vii. 2), "because he was son of Atossa, the daughter of Cyrus, and because Cyrus was the man who had procured the independence of the Persians."

ανέβη τριακοσίους, αρχοντα δε αὐτῶν Ξενίαν Παβράσιον.

3. Έπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Άρταξέρξης, Τισσαφέρνης δια-βάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβου-λεύοι αὐτῷ. ὁ δὲ πείθεταί τε καὶ συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν ἡ δὲ μήτηρ ἐξαιτησαμένη

ἀνέβη, act. ind. 2 aor. 3 sing., root $\beta \alpha$., pres. imp. ἀνα- $\beta \alpha$ ίνω, aor. 2 ξ β ην, fut. β ήσομαι, pres. perf. β έ β ηκα.

 κατέστη, act. ind. aor. 2, root στα., pres. καθίστημι=κατά, ἴστημι, aor. 2 ἔστην (intrans.), fut. στήσω, aor. 1 ἔστησα, pres. perf. ἔστηκα (intrans.), past perf. ἐστήκη, 3 plur. ἔστασαν (intrans.), aor. 1 pass. ἐστάθην.

els, used with acc.: it has the following meanings in the Anabasis: 1. into—εἰσελαύνειν εἰς τὴν πόλιν, to march into the city.

2. to—ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν, from sea to sea. 3. to the number of—εἰς δισχιλίους, to the number of 2000. 4. for—εἰς τὴν τροφήν, for the support. 5. against—εἰς Πισίδας στρατεύεσθαι, to make an expedition against the Pisidae. Peculiar usages: εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἔω, on the following morning; εἰς δύο (II. 4. 26), two abreast; εἰς δκτώ (VII. 1. 23), eight deep.

πρός is used with acc., dat., and gen. With acc.: 1. to—ξρχεσθαι πρὸς τὸν Κῦρον, to come to Cyrus; 2. against—πόλεμος ἦν πρὸς τοὺς ᾿Αθηναίους, there was war against the Athenians; 3. towards, with motion—θέειν πρὸς τὰς πύλας, to run towards the gates; 4. πρὸς τὰνα, in reply to this, hereupon. With dat.: 1. on the border or bank of, near—πρὸς τῷ Μυσία χώρα, πρὸς τῷ Εὐφράτρ ποταμῷ, πρὸς τῷ τείχει; 2. in addition to—πρὸς τούτοις, in addition to these things. With gen.: 1. by, with the passive voice—δμολογεῖσθαι πρὸς πάντων, to be allowed by all; 2. towards, without motion—καταστήσασθαι πρὸς τοῦ ποταμοῦ, to station themselves on the side towards the river; 3. in accordance with—πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου, in accordance with Cyrus's character; 4. in the sight of—καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθράπων, in the sight of both gods and men.

αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. 4. ὁ δ' ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθείς, βουλεύεται ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ' ἢν δύνηται βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου. Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον ἡ τὸν βασιλεύοντα Άρταξέρξην. 5. ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν, πάν-

ἐπί is used with acc., dat., gen. With acc.: 1. to—ἀποπέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, to send off to the government; 2. against—στρατεύεσθαι ἐπὶ Πισίδαs, to make an expedition against the Pisidae; 3. with numerals, to the distance of, for—ἐπὶ δύο στάδια, for two stadia. With dat.: 1. at, on, in—εἶναι ἐπὶ ταῖs πηγαῖs, to be at the sources; ἐπὶ τοῖs τείχεσιν, on the walls; 2. dependent on—εἶναι ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, to be dependent on the brother; 3. μισθωθῆναι ἐπὶ τοῦτφ, to be hired for this. With gen., on, in—εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων, to be on the eminences; παρελαύνειν ἐφὶ ἄρματοs, to ride by in a chariot. Peculiar usages: ἐπὶ τεττάρων, four deep; ἐφὶ ἐνόs, one by one; ἐπὶ τὸν κύνα καταβῆναι, to go down for the dog; ol ἐφὶ ἡμῶν, the men in our time.

4. λπηλθε, act. ind. aor. 2, root έλυθ. or έλθ. (for imperf. tenses έρχ.), imp. pres. έρχομαι, aor. 2 $\bar{η}λθον$, fut. έλεύσομαι, pres. perf. έληλυθα.

Trues is used with both ind. and subjunc. With ind. = how, that, signifying the manner or object; with subj. = in order that, signifying the purpose.

 $\hbar v = \epsilon dv$ or δv (\tilde{a}).

δύνηται, subj. imp. pres.: see δύναμαι.

84, a particle, making the word or words preceding strongly emphatic.

5. ἀφικνεῖτο = ἀφικνέετο, ind. imp. past, root iκ., imp. pres. ἀφικνέομαι, aor. 2 ἀφικόμην, fut. ἀφίξομαι, pres. perf. ἀφίγμαι.

παρά is used with acc., dat., gen. With acc.: 1. to (with the notion of staying, thus differing from πρός)—ἀναβαίνειν παρὰ τὸν πατέρα, to go up to his father (and stay); 2. along, by the side of—παρὰ τὴν δδόν, by the road-side; 3. against, contrary to—παρὰ τὰς

τας ούτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο ὅστε αὐτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἡ βασιλεῖ. καὶ τῶν παρ' ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴησαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. 6. τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἤθροιζεν ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρυπτόμενος, ὅπως ὅτι ἀπαρασκευότατον λάβοι βασιλέα. ὧδε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογήν. ὁπόσας εἶχε φυλακὰς ἐν ταῖς πόλεσι παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις ἑκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους, ὡς ἐπισκονδάς, contrary to, in violation of the truce: peculiar usage, παρὰ πότον, during drinking. With dat., by the side of, with—στρατοπεδεύεσθαι παρὰ Κλεάρχφ, to encamp by Clearchus. With gen., from the side of, ἀφικνεῖσθαι παρὰ βασιλέως, to come from the king.

6

διατιθείs, part. imp. act., root $\theta \epsilon$., imp. pres. δια-τίθημι, fut. $\theta \eta \sigma \omega$, aor. $1 \xi \theta \eta \kappa \alpha$, $\xi \theta \eta \kappa \alpha s$, $\xi \theta \eta \kappa \epsilon$ (for the other terminations and moods the forms of aor. 2 are used), pres. perf. $\tau \epsilon \theta \epsilon \iota \kappa \alpha$.

∞στε, when used with inf. = so as, so that—∞στε εἶναι, so as to be, so that they were; with other moods, so that—∞στε οὐκ †σθάνετο, so that he was not sensible.

εὐνοϊκῶς ἔχειν, to be well-affected. ἔχειν when used intrans. = se habere = to be; root σ εχ. (becoming έχ. and σ χ.), fut. ἔξω and σ χήσω, aor. 2 ἔσχον, pres. perf. ἔσχηκα, past imp. εἶχον.

6. $\dot{\omega}s$, $\delta\tau\iota$, $\delta\sigma\sigma s$, $\delta\pi\omega s$, olos, $\dot{\eta}$, with a superlative = quam maxime.

βασιλέα. Observe that Εενοφῶν very rarely uses the article with βασιλεύs when he refers to the Persian king.

φυλακάs when accented on the last syllable is acc. plur. of ϕ υλακή=custodia, when on the first is acc. plur. of ϕ ύλαξ=custos.

φρουράρχοιs. A distinction existed between the army of the province and the garrison troops of the towns. The latter were called φρουροί (φυλακὰς ἐν ταῖς πόλεσι), and their commanders φρούραρχοι; the former, οί κατὰ τὴν χώραν φύλακες, and their commanders χιλίαρχοι.

βουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι. καὶ γὰρ ήσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον ἐκ βασιλέως δεδομέναι, τότε δ' ἀφεστήκεσαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πλὴν Μιλήτου. 7. ἐν Μιλήτω δὲ Τισσαφέρνης προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, [ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐξέβαλεν. ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβῶν τοὺς φεύγοντας, συλλέξας στράτευμα,

Τισσαφέρνους, genitive absolute.

καὶ γάρ. When these are found together, γάρ is the copulative conjunction; καί is used for emphasis: compare καὶ.... $\delta \ell$, § 2.

ήσαν Τισσαφέρνους = belonged to Tissaphernes, used to be Tissaphernes'.

τὸ ἀρχαῖον, originally. The article with a neuter adjective is equivalent to an adverb.

čκ, always used with gen.: 1. out from—čκ της Ελλάδος, from Greece; 2. with passive voice, by, where the subject may be understood as coming from the agent—čκ βασιλέως δεδομέναι, having been given by the king, i.e. as a present from the king. Peculiar usage, ἐκ τούτου, sometimes hereupon, sometimes in consequence of this.

δεδομέναι, part. perf. pass., root δο., imp. pres. δίδωμι, fut. δώσω, aor. 1 έδωκα, έδωκας, έδωκε (for the other terminations and moods the forms of aor. 2 are used), pres. perf. δέδωκα, pres. perf. pass. δέδομαι.

αφεστήκεσαν, past perf. act., imp. pres. αφίστημι; for forms see κατέστη. § 3.

 $\pi\lambda\hbar\nu$ is used two ways; sometimes with a gen., when it=prater, except; sometimes without a case, when it=nisi, unless, except.

7. προαισθόμενος, reflex. part. aor. 2, root alσθ., imp. pres. προαισθάνομαι, aor. 2 ήσθόμην, fut. alσθήσομαι, pres. perf. ήσθημαι.

 $\tau \dot{\alpha} \ a \dot{\nu} \tau \dot{a}$. $a \dot{\nu} \tau \dot{a}$ preceded by the article = idem, the same. $a \dot{\mu} \dot{\nu} \dots a \dot{a} \dot{b} \dot{\epsilon} = a \dot{l} \dot{i} \dots a \dot{l} \dot{i}$, some.... others.

ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειρᾶτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. καὶ αὕτη αὐ ἄλλη πρόφασις ἢν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στράτευμα. 8. πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων ἤξίου ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ δοθῆναι οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνην ἄρχειν αὐτῶν, καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ ταῦτα· ὥστε βασιλεὺς τῆς μὲν πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς οὐκ ἤσθάνετο, Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν· ὥστε οὐδὲν ἤχθετο αὐτῶν πολε-

κατά is used with acc. and gen.: primary signification, down. With acc.: 1. down to or against—άγειν κατὰ μέσον, to lead down to or against the centre; 2. opposite—εἶναι κατὰ τὸ κερας, to be down against i.e. opposite the wing; 3. along—κατὰ τὴν δδον, along the road, or as we say, down the road. With gen.: 1. down from—άλλόμενοι κατὰ τῆς πέτρας, leaping down from the rock; 2. down—ἵεντο κατὰ γηλόφου, they rushed down a hillock. Peculiar usages: καθ' ἕνα, one by one; ἐσκεδασμένοι καθ' ἁγαγήν, scattered for plunder; στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος, general in place of Chirisophus.

τοὺς ἐκπεπτωκότας, literally those who had fallen out, i. e. those who had been driven out, part. perf. act., root πετ. or πεσ., imp. pres. ἐκ-πίπτω, aor. 2 ἔπεσον, fut. πεσοῦμαι, pres. perf. πέπτωκα.

τοῦ ὰθροίζειν. The Greeks use all cases of the neuter article sing, with a simple infinitive mood, or an infinitive sentence, with the government of a noun— π ρόφασιε τοῦ ὰθροίζειν, a pretext for assembling.

8. $\mathring{\eta}\xi lov = \mathring{\eta}\xi lo\varepsilon$: see $\mathring{\alpha}\xi lo\omega$.

of is here the dat. sing. of the reflex. pron., not the nom. plur. of the article.

åμφί is used with acc., dat., gen. In the Anabasis with acc. only, about, whether of person, time, place, or number. Observe, the numeral always has the article prefixed.

δαπανάν, inf. act.: see δαπανάω.

1

μούντων. καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων ὧν Τισσαφέρνης ἐτύγχανεν ἔχων.

9. "Αλλο δὲ στράτευμα αὐτῷ συνελέγετο ἐν Χερρονήσῳ τἢ καταντιπέρας 'Αβύδου τόνδε τὸν τρόπον. Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος φυγὰς ἢν τούτῷ συγγενόμενος ὁ Κῦρος ἢγάσθη τε αὐτὸν καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρεικούς. ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων καὶ ἐπολέμει ἐκ Χερρονήσου ὁρμώμενος τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι καὶ ἀφέλει τοὺς "Ελληνας" ὥστε καὶ χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῷ εἰς τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν

àπέπεμπε, he used to send off.

- δν. Observe that in Greek the relative is often put in the same case as the antecedent.
- 9. $\tau \hat{y}$. The article in this position is used to call especial attention to the word or words qualifying the preceding noun.

τόνδε τον τρόπον, in the following manner.

ηγάσθη, aor. 1 : see ἄγαμαι.

δαρεικόs, a Persian gold coin, so named from Δαρείοs (but which one uncertain), bearing on one side the figure of a crowned archer kneeling on one knee; on the other side, a figure somewhat resembling a square. There are two in the British Museum. The coin was worth twenty Attic drachmas, i. e. about 16s. 3d.

ύπέρ is used with acc. and gen. With acc.: 1. beyond—οἰκεῖν ὑπὲρ Ἑλλήσποντον, to dwell beyond the Hellespont (this a rare use of the accusative); 2. above=more than—ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη, above forty years. With gen.: 1. above, in position—τὴν κορυφὴν ὑπὲρ τοῦ στρατεύματος, the summit above the army; 2. beyond—ὑπὲρ τοῦ λόφου, beyond the hill; 3. for, on behalf of—ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν, on behalf of the soldiers; 4. for, on account of—ὑπὲρ ῆs, on account of which.

ἀφέλει, past imp.: see ἀφελέω.

αί Έλλησποντιακαὶ πόλεις έκοῦσαι. τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. 10. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς ξένος ὢν ἐτύγχανεν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτῶν ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον καὶ αἰτεῖ αὐτὸν εἰς δισχιλίους ξένους καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ὡς οὕτω περιγενόμενος ἄν τῶν ἀντιστασιωτῶν. ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους καὶ ἔξ μηνῶν μισθόν, καὶ δεῖται αὐτοῦ μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας πρὶν ἃν αὐτῷ συμβουλεύσηται. οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στράτευμα. 11. Πρόξενον

τρεφόμενον ελάνθανεν, was secretly supported. When λανθάνειν and φθάνειν are used with a participle, translate the part. as a verb, and the verb adverbially.

10. δπό is used with acc., dat., gen. With acc.: 1. under—
ἀπελθεῖν ὑπὸ τὰ δένδρα, to go off under the trees; 2. under, subject
to—ὑπὸ βασιλέα, under the king. With dat., under, at the foot
of—ἔστι βασίλεια ὑπὸ τῷ ἀκροπόλει, there is a palace at the foot
of the acropolis; ὑπὸ Λακεδαιμονίοιs, under the Lacedaemonians.
With gen.: 1. under—ὑπὸ μαστίγων, under the lash; 2. from
under—λαβὼν βοῦν ὑπὸ ἀμάξης, having taken an ox from under a
wagon; 3. by—μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου, sent for by Cyrus.

περιγενόμενος ἄν, he would get the better. ἄν is used with all parts of the verb except the imperative mood; it introduces a consequence, and is translated by would or should. The word preceding it is always emphatic.

μή. Observe the general difference between οὐ and μή. The former is used in direct and independent sentences; the latter in dependent and prohibitive sentences. Apparent exceptions will be noticed when they occur.

 $\pi \rho \delta \sigma \theta \epsilon \nu \dots \pi \rho \ell \nu = prius$ quam. Observe the general use of $\pi \rho \ell \nu$. It connects an ind. or inf. mood with an affirmative sentence, and a subjunctive mood with a negative one.

δὲ τὸν Βοιώτιον ξένον ὅντα αὐτῷ ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι, ὡς εἰς
Πισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πράγματα
παρεχόντων τῶν Πισιδῶν τῆ ἑαυτοῦ χώρα. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον καὶ Σωκράτην τὸν
᾿Αχαιόν, ξένους ὄντας καὶ τούτους, ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὡς πολεμήσων Τισσαφέρνει σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων.
καὶ ἐποίουν οὕτως οὖτοι.

ΙΙ. Έπεὶ δ' ἐδόκει ἤδη πορεύεσθαι αὐτῷ ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο ὡς Πισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας καὶ ἀθροίζει ὡς ἐπὶ τούτους τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στράτευμα, καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῷ λαβόντι ἤκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα, καὶ τῷ ᾿Αριστίππῷ συναλλαγέντι πρὸς τοὺς οἴκοι ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν δ εἶχε στράτευμα καὶ Ἐενίᾳ τῷ ᾿Αρκάδι, δς αὐτῷ προεστήκει τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι ξενικοῦ, ἤκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας, πλὴν ὁπόσοι ἰκανοὶ ἦσαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν. 2. ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας, καὶ τοὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑποσχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπράξειεν ἐφ᾽ ἃ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύ-

^{11.} πράγματα παρέχειν, literally to afford business, to cause trouble.

II. 1. $\&v\omega$, upwards, that is, from the coast to the interior.

τε καί, both and.

συναλλαγέντι, part. pass. aor. 2: see συναλλάσσω.

^{2.} ὑποσχόμενος, part. aor. 2: see ὑπισχνέομαι.

σασθαι πρίν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε. οἱ δὲ ήδέως ἐπείθοντο ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα παρήσαν εἰς Σάρδεις. 3. Ξενίας μὲν δή τους έκ των πόλεων λαβών παρεγένετο είς Σάρδεις όπλιτας είς τετρακισχιλίους, Πρόξενος δὲ παρῆν ἔχων ὁπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δέ πεντακοσίους, Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος ὁπλίτας ἔχων χιλίους, Σωκράτης δὲ ὁ Άχαιὸς ὁπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους, Πασίων δε δ Μεγαρεύς είς έπτακοσίους έχων ἄνδρας παρεγένετο ην δε και ούτος και δ Σωκράτης των άμφὶ Μίλητον στρατευομένων. 4. οδτοι μέν είς Σάρδεις αὐτῶ ἀφίκοντο. Τισσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἡ ὡς έπὶ Πισίδας τὴν παρασκευὴν πορεύεται ώς βασιλέα ή εδύνατο τάχιστα ίππέας έχων ώς πεντακοσίους. 5. καὶ βασιλεύς μέν δὴ ἐπεὶ ἤκουσε παρά Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

Κύρος δὲ ἔχων οὺς εἴρηκα ώρμᾶτο ἀπὸ Σάρ-

καταγάγοι, act. subj. aor. 2 past, imp. pres. κατ-άγω, aor. 2 ήγαγον.

παρήσαν, imp. past : see πάρειμι.

3. γυμνῆτες or γυμνῆται, ψιλοί, and ἄοπλοι, are three words used for light-armed soldiers. They wore a dress of either skins, leather, or cloth; and they commonly fought with darts, stones, bows and arrows, or slings.

τῶν στρατευομένων, the partitive genitive.

- 4. μείζονα ή ώs = too great.
- ή τάχιστα. cf. I. 1. 6.
- εἴρηκα, act. pres. perf. The only tenses of this verb in the Anabasis are, fut. ἔρω, pres. perf. εἴρηκα, pres. perf. pass. εἴρηται,

δεων. καὶ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσι καὶ δύο ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. τούτου τὸ εὖρος δύο πλέθρα γέφυρα δὲ ἐπῆν ἐζευγμένη πλοίοις ἐπτά. 6. τοῦτον διαβὰς ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας σταθμὸν ἔνα παρα-

past perf. $\epsilon i \rho \eta \tau o$: for the imperfect tenses is used $\phi \eta \mu l$ or $\lambda \epsilon \gamma \omega$; for aor. act. $\epsilon i \pi o \nu$ and $\epsilon i \pi a$, the latter form of which is more frequently used in the jussive mood.

έξελαύνει: root έλα., imp. pres. έξ-ελαύνω, fut. έλάσω (most frequently έλῶ), aor. 1 ήλασα, pres. perf. έλήλακα.

διά is used with gen. and acc. With gen.: 1. of place, through
—διά τῆς Λυδίας, through Lydia; 2. of time, throughout—διά
rυκτός, throughout the night. With acc., through, on account of
—διά τοῦτο, through, on account of, this.

σταθμόs, lit. a halting-place. "The great roads constructed by the kings of Persia were provided at intervals corresponding to the length of a day's journey with establishments of the same kind as the khans or caravanseras which are still found in the East."—Dict. Ant. Hence comes the common meaning of the word, a day's march.

παρασάγγηs, a Persian measure of length = thirty stadia. "Modern English travellers estimate it variously from three and a half to four English miles." Dict. Ant.—"As a measure of distance, the parasang of Xenophon is evidently untrustworthy.... By these early marches Xenophon had the opportunity of forming to himself roughly an idea of time (measured by the course of the sun) which it took for the army to march one, two, or three parasangs; and when he came to the ulterior portions of the road, he called that length of time by the name of one, two, or three parasangs. Five parasangs seem to have meant with him a full day's march; three or four, a short day; six, seven, or eight, a long or very long day." Grote, vol. ix. p. 21. στάδιος or στάδιος, a Greek measure of length = 1149 of a geographical mile, or about 606 feet 9 inches English. $\pi\lambda \epsilon\theta\rho\rho\rho$, a sixth part of a $\sigma\tau d\delta\iota\rho\rho$.

έζευγμένη, part. perf. pass.: see ζεύγνυμι. "A style of bridge still common in the same countries."—Ainsworth, p. 13.

σάγγας οκτώ είς Κολοσσάς, πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας έπτά. και ήκε Μένων ο Θετταλος οπλίτας έχων γιλίους καὶ πελταστάς πεντακοσίους, Δόλοπας καλ Αίνιανας καλ Όλυνθίους. 7. έντευθεν έξελαύνει σταθμούς τρείς παρασάγγας είκοσιν είς Κελαινάς, της Φρυγίας πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα Κύρφ βασίλεια ἢν καὶ παράδεισος μέγας άγρίων θηρίων πλήρης, α έκεινος έθήρευεν άπὸ ἵππου, ὁπότε γυμνάσαι βούλοιτο ξαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους. διὰ μέσου δὲ τοῦ παραδείσου ρεί ο Μαίανδρος ποταμός αί δε πηγαλ αὐτοῦ εἰσιν έκ των βασιλείων ρεί δε και διά της Κελαινών πόλεως. 8. ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασίλεια έν Κελαιναίς έρυμνα έπι ταίς πηγαίς του Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τἢ ἀκροπόλει ρεῖ δὲ καὶ ούτος διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον του δε Μαρσύου το ευρός έστιν είκοσι καὶ πέντε ποδών. ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδείραι Μαρσύαν νικήσας ερίζοντά οἱ περὶ σοφίας,

^{6.} $\pi\epsilon\lambda\tau ao\tau ds$. "The peltastae, or targeteers, were a class of troops formed at Athens by Iphicrates, after the Peloponnesian war. They were armed nearly in the same manner as the hoplites, but their cuirasses were of linen instead of bronze or iron; their spears were short, and they carried small round bucklers called $\pi\epsilon\lambda\tau au$."—Dict. Ant.

ἐντεῦθεν, from this place, thence. Observe the suffix θεν = from.

^{8.} oi, dat. sing.: see I. 8.

περί is used with acc., gen., dat. With acc., about, physically —περι αὐτόν, about him; about, morally—περι τὰ ἐπιτήδεια, about the necessaries. With gen., about, morally—περι σοφίας, about

καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῷ ὅθεν αἱ πηγαί. διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας.
9. ἐνταῦθα Ἐέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς
τῆ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά
τε τὰ βασίλεια καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν.
ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἡκε
Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος φυγὰς ἔχων ὁπλίτας
χιλίους καὶ πελταστὰς Θρᾶκας ὀκτακοσίους καὶ
τοξότας Κρῆτας διακοσίους. ἄμα δὲ καὶ Σωκράτης παρῆν ὁ Συρακόσιος ἔχων ὁπλίτας τριακοσίους,
καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἔξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν
Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῷ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες ὁπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι,
πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισγιλίους.

10. Έντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο παρασάγγας δέκα εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς: ἐν αἶς Ξενίας ὁ ᾿Αρκὰς τὰ Λύκαια ἔθυσε καὶ ἀγῶνα ἔθηκε: τὰ δὲ ἄθλα ἤσαν στλεγγίδες χρυσαῖ: ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα

skill; περὶ παντὸς ποιεῖσθα:=plurimi facere, to consider above all.

With dat., about, physically—περὶ τοῖς στέρνοις, about the breast.

κρεμάσαι, act. inf. aor. 1: see κρεμάννυμι.

9. $\tau \hat{p} \mu d\chi p$. The battle of Salamis, 480 B.C.

Zopalveros δ 'Apads. There appears to be a corrupt reading here, as $\Sigma o \phi$. joined $K \hat{v} \rho o s$ at $\Sigma d \rho \delta \epsilon i s$, see § 3; unless there were two of the same name.

10. τὰ Λύκαια, an Arcadian festival in honour of Ζεὺς Λυκαῖος. Λυκαῖος was the name of a mountain in 'Αρκαδία, and was one of the chief seats of the worship of Ζεύς, who was hence named Λυκαῖος.

στλεγγίδεs, scrapers used to remove the perspiration and oil

καὶ Κῦρος. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο παρασάγγας δώδεκα εἰς Κεραμῶν ἀγοράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην πρὸς τἢ Μυσία χώρα. 11. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας τριάκοντα εἰς Καΰστρου πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας πέντε καὶ τοῖς στρατιώταις ἀφείλετο μισθὸς πλέον ἢ τριῶν μηνῶν, καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτουν. ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε καὶ δῆλος ἢν ἀνιώμενος οὐ γὰρ ἢν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι.

12. Ένταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα ἡ Συεννέσιος γυνὴ τοῦ Κιλίκων βασιλέως παρὰ Κῦρον καὶ ἐλέγετο Κύρω δοῦναι χρήματα πολλά. τῆ δ' οὖν στρατιᾳ τότε ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. εἰχε δὲ ἡ Κίλισσα καὶ φύλακας περὶ αὐτὴν Κίλικας καὶ ᾿Ασπενδίους ἐλέγετο δὲ καὶ συγγενέσθαι Κῦρον τῆ Κιλίσση. 13. ἐντεῦθεν δὲ ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο παρασάγγας δέκα εἰς Θύμβριον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἢν παρὰ τὴν δόὸν κρήνη ἡ Μίδου καλουμένη τοῦ Φρυγῶν βασιλέως, ἐφ' ἡ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦ-

from the body at the bath, or after exercise in the palaestra: a natural prize for athletic games. Some suppose it to mean here an ornament for the head, but only from conjecture.

11. ἐπὶ τὰς θύρας, lit. to the doors. From the Eastern custom of receiving petitions, &c. "at the gate," al τοῦ βασιλέως θύραι became a phrase (as we now say "the Porte"); hence, lévaι ἐπὶ τὰς θύρας, to go to the Persian court; ἐπὶ ταῖς θύραις εἶναι, to wait at the king's door.—Lidd. and Scott.

διηγε, kept leading them on, i. e. persuaded them to wait.

σαι οίνω κεράσας αὐτήν. 14. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς δύο παρασάγγας δέκα εἰς Τυραῖον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. λέγεται δεηθήναι ή Κίλισσα Κύρου επιδείξαι τὸ στράτευμα αὐτή: βουλόμενος οὖν ἐπιδείξαι ἐξέτασιν ποιείται εν τώ πεδίω των Έλλήνων καὶ των βαρ-15. ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ελληνας ὡς νόμος βάρων. αὐτοῖς εἰς μάχην οὕτω ταγθηναι καὶ στηναι, συντάξαι δὲ εκαστον τοὺς εαυτοῦ. ἐτάχθησαν οὖν έπὶ τεττάρων είχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οί σὺν αὐτῷ, τὸ δὲ εὐώνυμον Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου, τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι στρατηγοί. 16. ἐθεώρει οὖν ό Κύρος πρώτον μέν τους βαρβάρους οί δέ παρήλαυνον τεταγμένοι κατὰ ἴλας καὶ κατὰ τάξεις εἶτα δὲ τοὺς Έλληνας παρελαύνων ἐφ' ἄρματος καὶ ἡ Κίλισσα εφ' άρμαμάξης. είγον δε πάντες κράνη χαλκά καὶ χιτώνας φοινικούς καὶ κνημίδας καὶ τὰς άσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. 17. ἐπειδὴ δὲ πάντας

- 13. κεράσας, part. aor. 1: see κεράννυμι.
- ἐπὶ τεττάρων see ἐπί, § 3.
- 16. κατά ίλας καὶ κατά τάξεις· see κατά, I. 1. 7.

ἐκκεκαλυμμέναs. cf. Cæsar. B. G. ii. 21. "ad galeas induendas, scutisque tegumenta detrahenda tempus defuit."—"When the hoplite was on march, without expectation of an enemy, the shield seems to have been carried behind him, with his blanket attached to it: it was slung by the strap round his neck and shoulder. Sometimes, indeed, he had an opportunity of relieving himself from the burden bý putting the shield in a baggage-wagon (Anabasis, I. 7. 20). On occasion of this review, the shields were unpacked, rubbed, and brightened, as before a battle; then fastened round the neck or shoulders, and held out upon the left arm, which was passed through the rings or straps attached to its concave or interior side." Grote, vol. iv. p. 25.

παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος, πέμψας Πίγρητα τὸν έρμηνέα παρά τοὺς στρατηγούς των Έλλήνων εκέλευσε προβαλέσθαι τά οι δε την σε την φάλαγγα. οι δε ταῦτα προείπον τοῖς στρατιώταις καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε, προβαλλόμενοι τὰ ὅπλα ἐπήεσαν. ἐκ δὲ τούτου θασσον προϊόντων σύν κραυγή άπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. 18. τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολύς καὶ ἄλλοις, καὶ ή τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς άρμαμάξης καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ἄνια έφυγον οί δε Έλληνες σύν γέλωτι έπι τάς σκηνάς ηλθον. ή δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος ἐθαύμασε. Κῦρος δὲ ήσθη τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ίδών.

19. Έντεῦθεν έξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυκαονίας σταθμοὺς πέντε

17. $\pi \rho \delta$, always used with gen.: 1. before, of place— $\pi \rho \delta$ $\tau \eta s$ $\phi \delta \lambda \alpha \gamma \gamma \sigma s$, before the phalanx; 2. before, of time— $\pi \rho \delta$ $\tau \eta s$ $\tau \delta s$, before the battle; 3. for, on behalf of— $\pi \rho \delta$ $\psi \omega \nu$, for you.

προβαλέσθαι τὰ δπλα, to advance their arms.

emperar, ind. past imp. 3 plur.: see ξπειμι, root ι., go.

προϊόντων, genitive absolute.

18. τῶν βαρβάρων, governed by ἄλλοις.

ίδοῦσα, part. aor. 2 act. The roots όρα. and όπ. are used to complete this verb: act. pres. imp. όραω, past ἐώρων, pres. perf. ἐώρακα, fut. δψομαι, aor. 2 είδον, pass. pres. perf. ἐώραμαι and ἄμμαι, fut. ὀφθήσομαι, aor. 1 ὤφθην.

ήσθη, aor. 1: see ήδομαι.

παρασάγγας τριάκοντα. ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Έλλησιν ὡς πολεμίαν οὖσαν. 20. ἐντεῦθεν Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς τὴν Κιλικίαν ἀποπέμπει τὴν ταχίστην ὁδόν καὶ συνέπεμψεν αὐτῆ στρατιώτας οὖς Μένων εἶχε καὶ αὐτόν. Κῦρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξελαύνει διὰ Καππαδοκίας σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε πρὸς Δάναν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς ἐν ῷ Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασίλειον, καὶ ἔτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. 21. ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο εἰσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν ἡ δὲ εἰσβολὴ ἦν δδὸς

20. ἀποπέμπει τὴν ταχίστην όδον. "There are only three passes through Taurus in these regions. The first leads directly from Laranda to Múl and Selevké (Seleucia), and is the longest and most devious. The second, and this is the pass in question, leads by Kizil Chésmeh and Mezetli to Soli or Pompeiopolis and to Tarsus.... It is the shortest and most direct of the passes, but presents great difficulties to an army, and there are said to be many caves and ruins on its course. The third is the celebrated Cilician Gate; the Tauripylæ of Cicero, and the Gölék Boghaz of the Turks."—Ainsworth, p. 40.

μετά is used with acc. and gen. (with dat. only in poetry). With acc., after—μετὰ τοῦτο, after this; with gen., with—μετὰ τῶν ἄλλων, with the others.

ẻ v &, in which (time).

21. ἡ δὲ εἰσβολή. "The Gölék Boghaz is decidedly one of the most remarkable passes of Taurus. The road is carried at first over low undulating grounds, the waters of which flow towards the mountains. It enters them with the rivulets tributary to the Sarus, which have an easterly flow, and follows the waters for some distance, amid precipitous cliffs and wooded abutments,

άμαξιτὸς ὀρθία ἰσχυρῶς καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι, εἴ τις ἐκώλυεν. ἐλέγετο δὲ καὶ Συέννεσις εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων φυλάττων τὴν εἰσβολήν δι' δ ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. τῆ δ'
ὑστεραίᾳ ἡκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπὼς εἰη
Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἤσθετο ὅτι τὸ Μένωνος
στράτευμα ἤδη ἐν Κιλικίᾳ ἦν εἴσω τῶν ὀρέων,
καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε περιπλεούσας ἀπ' Ἰωνίας
εἰς Κιλικίαν Ταμὼν ἔχοντα τὰς Λακεδαιμονίων

till they sever the main chain, which is composed of a somewhat narrow and rugged belt of limestone reposing on schists. The scenery at this point is very grand: rocky projections, fallen masses, and steep naked cliffs, rise one above the other, till buried in perpetual snows. The pass is, however, wide, and would permit the passage of three chariots abreast. Beyond this the road turns off to the south, up the course of a tributary to the river previously followed. The pathway, carried over wooded rocks and hills gains the head waters of this second rivulet; an expansive upland here presents itself. Beyond this the waters flow no longer to the Sarus, but to the Cydnus-the river of Tarsus. The pathway follows these, and they soon lead to a deep gorge or fissure in another lofty ridge of limestone rocks. This is the narrowest and most difficult portion of the path. It is the point to which Zenophon's description applies, as just broad enough for a chariot to pass, and that would be with great difficulty. This portion of the rock bears evident traces of ancient chiselling, and must have been widened and repaired by successive invaders; but large masses of rock have fallen down into the stony bed of the waters, and the road is perhaps less feasible in the present day than it was in those of Xenophon or Alexander."-Ainsworth. pp. 44, 45. (See Chesney, vol. i. pp. 353, 4.)

λελοιπώς είη, act. subj. past perf., present λείπω.

τριήρεις.... Κύρου: translate, he heard that Tamos was sailing round from Ionia to Cilicia with triremes, those of the Lacedae-monians and Cyrus's own.

καὶ αὐτοῦ Κύρου. 22. Κῦρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὅρη οὐδενὸς κωλύοντος, καὶ εἶδε τὰς σκηνὰς οὖ οἱ Κίλικες ἐφύλαττον. ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινεν εἰς πεδίον μέγα καὶ καλόν, ἐπίρρυτον, καὶ δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλεων καὶ ἀμπέλων πολὺ δὲ καὶ σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς φέρει. ὅρος δ' αὐτὸ περιέχει ὀχυρὸν καὶ ὑψηλὸν πάντη ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν.

23. Καταβάς δὲ διὰ τούτου τοῦ πεδίου ἤλασε σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν εἰς Ταρσόν, τῆς Κιλικίας πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασίλεια τοῦ Κιλίκων βασιλέως διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ρεῖ ποταμὸς Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. 24. ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες μετὰ Συεννέσιος εἰς χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὅρη, πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἰσσοῖς. 25. Ἐπύαξα δὲ ἡ Συεννέσιος γυνὴ προτέρα Κύρου

22. ob, gen. of os: translate, where.

els mellor. "The plain of Cilicia Campestris is indeed almost everywhere remarkable for its fertility and beauty, but especially in the valleys of the rivers Cydnus, Sarus, and Pyramus. In its higher positions it is at present uncultivated and covered with greensward, amid which abound the Christ's thorn, the caper plant, and mimosa agrestis. Every here and there rises a lonely carob-tree, a feature which distinguishes these plains from almost all others in Syria and Asia Minor. On approaching Tarsus vegetation becomes more luxuriant, and cultivation and gardens supersede greensward. Sesame, panic, millet, wheat, and barley, are grown to the present day."—Ainsworth, p. 46.

ξμπλεων, acc. sing., nom. ξμπλεως, Attic for ξμπλεος.

πέντε ήμέρας εἰς Ταρσὸν ἀφίκετο· ἐν δὲ τἢ ὑπερβολἢ τῶν ὀρῶν τῶν εἰς τὸ πεδίον δύο λόχοι τοῦ
Μένωνος στρατεύματος ἀπώλοντο. οἱ μὲν ἔφασαν
ἀρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλίκων, οἱ
δὲ ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὑρεῖν τὸ
ἄλλο στράτευμα οὐδὲ τὰς ὁδούς, εἶτα πλανωμένους ἀπολέσθαι· ἢσαν δ οὖν οὖτοι ἑκατὸν ὑπλῖται.
26. οἱ δ' ἄλλοι, ἐπεὶ ἡκον, τήν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τὸν ὅλεθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασίλεια τὰ ἐν αὐτἢ.
Κῦρος δὲ ἐπεὶ εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν, μετεπέμπετο τὸν Συέννεσιν πρὸς ἑαυτόν ὁ δ' οὔτε πρότερον οὐδενί πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ἔφη, οὔτε τότε Κύρω ἰέναι ἤθελε, πρὶν ἡ
γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε καὶ πίστεις ἔλαβε. 27. μετὰ

25. ἀπώλοντο, reflex. ind. aor. 2; root ολ., act. imp. pres. ἀπόλλυμι, fut. ὀλῶ, aor. 1 ὥλεσα, pres. perf. ὀλώλεκα, intrans. perf. ὅλωλα, refl. aor. ἀλόμην.

εύρεῖν, act. inf. aor. 2 ; root εύρ., imp. pres. εύρίσκω, aor. 2 εύρον, fut. εύρήσω, pres. perf. εύρηκα, aor. 1 pass. εύρέθην.

26. οὄτε.....οὐδενί. Observe the difference between the Greek and English languages; the former frequently repeats the negative.

27. "It seems evident, though Xenophon does not directly tell us so, that the resistance of Syennesis (this was a standing name or title of the hereditary princes of Kilikia under the Persian crown) was a mere feint; that the visit of Epyaxa with a supply of money to Cyrus, and the admission of Menon and his division over Mount Taurus, were manœuvres in collusion with him; and that, thinking Cyrus would be successful, he was disposed to support his cause, yet careful at the same time to give himself the air of having been overpowered, in case Artaxerxes should prove victorious."—Grote, ix. p. 28.

δὲ ταῦτα ἐπεὶ συνεγένοντο ἀλλήλοις, Συέννεσις μὲν ἔδωκε Κύρφ χρήματα πολλὰ εἰς τὴν στρατιάν, Κῦρος δὲ ἐκείνφ δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν καὶ ψέλλια καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν καὶ στολὴν Περσικήν, καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀφαρπάζεσθαι τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἤν που ἐντυγχάνωσιν, ἀπολαμβάνειν.

ΙΙΙ. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἶκοσιν οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω. ὑπώπτευον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλέα ἰέναι μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν. πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἰέναι οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προϊέναι. 2. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τὸ μὴ καταπετρωθῆναι, ὕστερον δ' ἐπεὶ ἔγνω ὅτι οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν. καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε πολὺν χρόνον ἑστώς οἱ δὲ ὁρῶντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων εἶτα δὲ ἔλεξε τοιάδε.

Clearchus explains to the soldiers that Cyrus had protected and aided him when an exile; that when invited to join the expedition gratitude had induced him to consent; but that since the troops were disinclined to proceed, he

δωρα. cf. I. 5. 8. and I. 8. 29.

III. 1. οὐκ ἔφασαν = negabant.

 $\tau \circ \hat{v} \pi \rho \delta \sigma \omega = longius$, any further.

 μικρόν . . . καταπετρωθήναι, narrowly escaped being stoned to death: cf. the Latin phrase, paulum abfuit quin . . .

έγνω, act. aor. 2; root γνω., imp. pres. γιγνώσκω, aor. 2 έγνων, fut. γνώσομαι, p. perf. έγνωκα, perf. pass. έγνωσμαι, aor. 1 έγνωσθην.

would remain with them, at the risk of incurring the charge The soldiers applaud his resolution, and of ingratitude. more than 2000 men abandoned their leaders, Xenias and Pasion, and placed themselves under the command of Clearchus. Cyrus on hearing this sent for him. He refused to obey the summons, but privately sent word that he would arrange every thing satisfactorily. Having again assembled the soldiers, he pointed out the danger of their position, and urged them at once to consult for their future safety. A speaker, previously instructed by Clearchus, recommends them to return home. Clearchus in reply artfully exposes the dangerous character of the proposition, and suggests that a deputation should be sent to Cyrus to ascertain the nature of the service on which they were to be employed; that if this service were satisfactory, they should proceed cheerfully; if otherwise, part on friendly terms.

20. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἄνδρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχφ πέμπουσιν, οὶ ἠρώτων Κῦρον τὰ δόξαντα τῆ
στρατιᾳ. ὁ δὶ ἀπεκρίνατο ὅτι ἀκούει Ἀβροκόμαν
ἐχθρὸν ἄνδρα ἐπὶ τῷ Εὐφράτη ποταμῷ εἶναι,
ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς: πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη
βούλεσθαι ἐλθεῖν: κὰν μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη
χρήζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἡν δὲ φεύγη, ἡμεῖς ἐκεῖ
πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα. 21. ἀκούσαντες δὲ
ταῦτα οἱ αἰρετοὶ ἀγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις:
τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἢν ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα,
ὅμως δὲ ἐδόκει ἔπεσθαι. προσαιτοῦσι δὲ μισθόν

^{20.} ἐλόμετοι, part. reflex. aor. 2; root ἐλ., used only in aor. 2; the other tenses are supplied from root αίρε.

την δίκην ἐπιθείναι, to punish.

^{21.} ἔπεσθαι, root έπ. or σεπ., imp. pres. ἔπομαι, past εἰπόμην, fut. ἔψομαι, aor. 2 ἐσπόμην.

δ δὲ Κῦρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν οῦ πρότερον ἔφερον, ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδα-ρεικὰ τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτη ὅτι δὲ ἐπὶ βασι-λέα ἄγοι οὐδὲ ἐνταῦθα ἡκουσεν οὐδεὶς ἔν γε τῷ φανερῷ.

ΙΝ. Έντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο παρασάγγας δέκα ἐπὶ τὸν Ψάρον ποταμόν, οῦ ἢν τὸ εὖρος τρία πλέθρα. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἔνα παρασάγγας πέντε ἐπὶ τὸν Πύραμον ποταμόν, οῦ τὸ εὖρος στάδιον. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο παρασάγγας πεντεκαίδεκα εἰς Ισσους, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν ἐπὶ τῆ θαλάττη οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. 2. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ Κύρφ παρῆσαν αὶ ἐκ Πελοποννήσου νῆες τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπ' αὐταῖς ναύαρχος Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος. ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Ταμὼς Αὐγύπτιος ἐξ Ἐφέσου, ἔχων ναῦς ἔτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκοσιν, αῖς ἐπολιόρκει Μίλητον, ὅτε Τισσαφέρνει φίλη ἢν, καὶ συνεπολέμει Κύρφ πρὸς αὐτόν. 3. παρῆν δὲ καὶ

ήμιόλιον οδ, lit. the whole and half of what, half as much again as.

τοῦ μηνός, per month.

γε, at least.

IV. 2. al ἐκ Πελοποννήσου νῆεs. Xenophon (Hellen. iii. 1) informs us that Cyrus sent to Sparta request aid in return or the assistance he had given to the Peloponnesians in their war against the Athenians. The Ephori, thinking his request a just one, gave orders to their admiral to assist Cyrus, should he require it. The admiral zealously seconded him, and uniting his naval force with that of Cyrus, sailed to Cilicia, and defeated the efforts of Syennesis to oppose the advance of the army.

Χειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετάπεμπτος ύπὸ Κύρου, έπτακοσίους έχων ὁπλίτας ών έστρατήγει παρά Κύρω, αί δὲ νῆες ώρμουν παρά την Κύρου σκηνήν. ἐνταῦθα καὶ οἱ παρ' Άβροκόμα μισθοφόροι Έλληνες ἀποστάντες ηλθον παρά Κύρον τετρακόσιοι όπλιται, και συνεστρατεύοντο έπὶ βασιλέα. 4. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμον ένα παρασάγιγας πέντε έπλ πύλας της Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. ἡσαν δὲ ταῦτα δύο τείχη, καὶ τὸ μεν εσωθεν προ της Κιλικίας Συέννεσις είχε καί Κιλίκων φυλακή, τὸ δὲ ἔξω τὸ πρὸ τῆς Συρίας Βασιλέως έλέγετο φυλακή φυλάττειν. διὰ μέσου δὲ ρεί τούτων ποταμὸς Κάρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρου. ἄπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρείς καὶ παρελθείν οὐκ ἢν βία ἢν γὰρ ἡ πάροδος στενή και τὰ τείχη είς τὴν θάλατταν καθήκοντα, υπερθεν δ' ήσαν πέτραι ηλίβατοι έπὶ δέ

3. δρμουν see δρμέω.

^{4.} καl τὰ τείχη. "At the point here indicated, the Jáwur Tágh, or Amanus, approaches so closely to the sea as to leave but a narrow space between mountain and water for the passage of an army...... The Merkez-sú (Κάρσοs) divides into two branches, one of which goes directly to the sea; the other, after losing itself in a small marsh, issues in a goodly stream into the gulf at a distance of about a mile and a half north of the direct branch. This first, or northerly, stream is passed by a bridge, and at a little distance further south are ruins on the shore of the termination of a wall or gate. At a distance of about 600 yards are the more perfect ruins of a wall, which may be traced amid a dense shrubbery, from the mountains down to the seashore, where it terminates in a round tower."—Ainsworth, pp. 58, 59.

τοίς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἐφειστήκεσαν πύλαι. 5. ταύτης ἔνεκα τῆς παρόδου Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὁπλίτας ἀποβιβάσειεν εἴσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρέλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις, ὅπερ ὥετο ποιήσειν ὁ Κῦρος τὸν Ἀβροκόμας ἔχοντα πολὺ στράτευμα. ᾿Αβροκόμας δὲ οὐ τοῦτ᾽ ἐποίησεν, ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἤκουσε Κῦρον ἐν Κιλικία ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοινίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνεν, ἔχων, ὡς ἐλέγετο, τριάκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

6. Έντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας σταθμὸν ἔνα παρασάγγας πέντε εἰς Μυρίανδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ Φοινίκων ἐπὶ τῆ θαλάττη ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον καὶ ὥρμουν αὐτόθι ὁλκάδες πολλαί. 7. ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας ἔπτά καὶ Ἐνίας ὁ ᾿Αρκὰς στρατηγὸς καὶ Πασίων ὁ Μεγαρεὺς ἐμβάντες εἰς πλοῖον, καὶ τὰ πλείστου ἄξια ἐνθέμενοι ἀπέπλευσαν, ὡς μὲν τοῖς πλείστοις ἐδόκουν φιλοτιμηθέντες, ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν τοὺς παρὰ Κλέαρχον ἀπελθόντας, ὡς ἀπιόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν καὶ οὐ πρὸς βασιλέα, εἴα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν. ἐπεὶ δ' ἢσαν ἀφανεῖς, διῆλθε λόγος ὅτι διώκει αὐτοὺς Κῦρος τριήρεσι καὶ οἱ μὲν εὕχοντο ὡς δολίους ὅντας αὐτοὺς ληφθῆναι,

^{7. 571, &}amp;c.: see English abstract, I. 3. 3.

ela, act. ind. past imp.: see daw.

εύχοντο.... aὐτοὺς ληφθήναι, wished they might be caught; ληφθήναι, aor. 1. In Latin the future would have been used: the futurity is implied in εύχοντο.

οί δ' ἄκτειρον εί άλώσοιντο. 8. Κύρος δέ συγκαλέσας τούς στρατηγούς είπεν 'Απολελοίπασιν ήμας Ξενίας καὶ Πασίων άλλ' εὖ γε μέντοι ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὖτε ἀποδεδράκασιν, οἶδα γὰρ ὅπη οίγονται. ούτε ἀποπεφεύγασιν, ἔγω γὰρ τριήρεις ώστε έλειν τὸ ἐκείνων πλοιον· άλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς ούκ έγωγε αὐτοὺς διώξω, οὐδ' ἐρεῖ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ έως μεν αν παρή τις γρώμαι, επειδαν δε απιέναι βούληται, συλλαβών καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ καὶ τὰ χρήματα ἀποσυλῶ. ἀλλὰ ἰόντων, εἰδότες ὅτι κακίους είσὶ περὶ ήμας ἡ ήμεις περὶ ἐκείνους. καίτοι έγω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα άλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται, άλλ' άπολήψονται της πρόσθεν ενεκα περί έμε άρετης. 9. καί ό μεν ταῦτα είπεν οί δὲ "Ελληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος ἢν πρὸς τὴν

ἀλώσοιντο, pass. subj. fut.; root ἀλ., pres. ἀλίσκομαι, aor. 2 ἐάλων and ἥλων, fut. ἀλώσομαι, pres. perf. ἐάλωκα and ἥλωκα. Observe, all the above have a passive meaning; the active forms are supplied from αίρε.

8. ἀποδεδράκασιν, ἀποπεφεύγασιν. ἀποδιδράσκω, I run away without one's knowledge; ἀποφεύγω, I flee away beyond one's power: imp. pres. ἀποδιδράσκω, fut. ἀποδράσομαι, aor. 2 ἀπέδραν, pres. perf. ἀποδέδρακα.

olda, pres. perf. with imperfect meaning, from root id. The only tenses used in the Anabasis are, pres. perf. olda, (οlσθα, olde, οίδαμεν and ἴσμεν, ἴστε, ἴσασι; imper. ἴσθι, subj. εἴδω, past εἰδείην, inf. εἰδέναι, part. εἰδώς,) past perf. ἤδη, fut. εἴσομαι.

 μd is used chiefly in negative oaths, νh in affirmative: see I. 7. 9. $\ell \rho \epsilon \hat{i}$ see I. 2. 5.

lόντων, imperative 3 plural : see είμι.
κακίους = κακίονες οτ κακίονας.

ἀνάβασιν, ἀκούοντες την Κύρου ἀρετην ήδιον καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ ταῦτα Κῦρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας εἴκοσιν ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμόν, ὅντα τὸ εὖρος πλέθρου, πλήρη δ΄ ἰχθύων μεγάλων καὶ πραέων οῦς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἴων, οὐδὲ τὰς περιστεράς. αἱ δὲ κῶμαι ἐν αἶς ἐσκήνουν Παρυσάτιδος ἢσαν εἰς ζώνην δεδομέναι. 10. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς πέντε παρασάγγας τριάκοντα ἐπὶ τὰς πηγὰς τοῦ Δάρδητος ποταμοῦ, οῦ τὸ εὖρος πλέθρου. ἐνταῦθα ἢσαν τὰ Βελέσυος βασίλεια τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ παράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλός, ἔχων πάντα ὅσα ὁραι φύουσι. Κῦρος δ΄ αὐτὸν ἐξέκοψε καὶ τὰ Βασίλεια κατέκαυσεν.

- 11. Ἐντεῦθεν έξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας πεντεκαίδεκα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὅντα τὸ εὖρος τεττάρων σταδίων καὶ πόλις αὐτόθι ἐκεῖτο μεγάλη καὶ εὐδαίμων Θάψακος ὀνόματι. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας πέντε καὶ Κῦρος μεταπεμψάμενος τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων ἔλεγεν
- 9. ixôhw. "Even in the present day the Chalib abounds in fish. The principal tributary of the Chalib in the mountains is called Balóklú-sú or Fish river. The Syrians and Mesopotamians do not, however, refuse to partake of the same fish when taken from the Chalib in the present day, as I have seen them sold in the markets of Aleppo and Aintáb."—Ainsworth, pp. 63-65.
- els (6rnv, for a girdle, for girdle-money; equivalent to our English phrase, for pin-money.

^{10.} κατέκαυσεν вее κατακαίω.

ότι ή όδος έσοιτο προς βασιλέα μέγαν είς Βαβυλώνα καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ ἀναπείθειν ἔπεσθαι. 12. οἱ δὲ ποιήσαντες εκκλησίαν απήγγελλον ταῦτα οἱ δὲ στρατιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν αὐτοὺς πάλαι ταῦτ' εἰδότας κρύπτειν, καὶ οὐκ έφασαν ιέναι, έαν μή τις αὐτοῖς χρήματα διδώ, ώσπερ καὶ τοῖς προτέροις μετὰ Κύρου ἀναβασι παρά τὸν πατέρα τοῦ Κύρου, καὶ ταῦτα οὐκ ἐπὶ μάγην ιόντων, άλλὰ καλοῦντος τοῦ πατρὸς Κῦρον. 13. ταῦτα οἱ στρατηγοὶ Κύρω ἀπήγγελλον ὁ δ' ύπέσγετο άνδρὶ εκάστω δώσειν πέντε άργυρίου μνας, έπαν είς Βαβυλώνα ήκωσι, καὶ τὸν μισθὸν έντελή μέχρι αν καταστήση τους Ελληνας είς Ίωνίαν πάλιν. τὸ μὲν δὴ πολὺ τοῦ Έλληνικοῦ ούτως ἐπείσθη.

Μένων δὲ πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πότερον ἔψονται Κύρφ ἡ οὖ, συνέλεξε τὸ αὐτοῦ στράτευμα χωρὶς τῶν ἄλλων καὶ ἔλεξε τάδε.

He advises his men to cross the river before the rest of the army announce their determination. If it is decided to advance, they will win the approbation and confidence of Cyrus by their zeal; if to recede, they will all retire together.

^{12.} τοῖς προτέροις see I. 1. 2.

lόντων, part. gen. plur.; not the imperative, as in § 8.

^{13.} $\mu\nu\hat{a}s$. The following are the principal names of Attic money: $\delta\beta\alpha\lambda\delta s = 1\frac{1}{2}\cdot5d$.; $\delta\rho\alpha\chi\mu\dot{\eta} = 6$ obols $= 9\frac{3}{2}d$.; $\mu\nu\hat{a} = 100$ drachms = 4l. 1s. 3d.; $\tau\Delta\lambda\alpha\nu\tau\sigma\nu = 60$ minae = 243l. 15s.

 $[\]tau \delta \pi o \lambda \delta$, lit. the much = the greater part.

16. ἀκούσαντες ταῦτα ἐπείθοντο καὶ διέβησαν πρίν τους άλλους άποκρίνασθαι. Κύρος δ' έπεί ήσθετο διαβεβηκότας, ήσθη τε καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας Γλοῦν εἶπεν, Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἤδη ύμας επαινώ. ὅπως δε καὶ ύμεῖς εμε επαινέσετε έμολ μελήσει, ή μηκέτι με Κύρον νομίζετε. 17. οί μεν δή στρατιώται εν ελπίσι μεγάλαις όντες ευχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι, Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι μεγαλοπρεπώς. ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε συνείπετο δὲ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτῶ ἄπαν. καὶ τῶν διαβαινόντων τὸν ποταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μασθῶν ὑπὸ τοῦ ποταμού. 18. οί δὲ Θαψακηνοὶ ἔλεγον ὅτι οὐπώποθ' ούτος δ ποταμός διαβατός γένοιτο πεζή, εί μη τότε, άλλα πλοίοις, α τότε 'Αβροκόμας προϊών κατέκαυσεν, ίνα μή Κύρος διαβή. εδόκει δη θείον είναι καὶ σαφώς ύπογωρησαι τὸν ποταμὸν Κύρω ως βασιλεύσοντι. 19. έντεθθεν έξελαύνει διὰ τῆς Συρίας σταθμούς ἐννέα παρασάγγας πεντήκοντα καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν Ἀράξην ποταμόν. ἐνταῦθα ἢσαν κῶμαι πολλαὶ μεσταὶ σίτου καὶ οἴνου. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ έπεσιτίσαντο.

V. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς ᾿Αραβίας τὸν
 Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιῷ ἔχων σταθμοὺς ἐρή-

^{17.} εὐτυχησαι. cf. ληφθηναι, § 7.

V. 1. "Having personally examined the country south of the Khábúr, I can vouch to the customary accuracy of the historian: only to a person of a hypercritical turn of mind, the expression, 'as level as the sea,' would appear a license; for the country, although very level and monotonous, still undulates consider-

μους πέντε παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε. ἐν τούτφ δὲ τῷ τόπφ ἢν μὲν ἡ γῆ πεδίον ἄπαν ὁμαλὸν ισπερ θάλαττα, ἀψινθίου δὲ πλῆρες εἰ δὲ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἡ καλάμου, ἄπαντα ἢσαν εὐώδη ὅσπερ ἀρώματα δένδρον δ' οὐδὲν ἐνῆν. 2. θηρία δὲ παντοῖα, πλεῖστοι μὲν ὄνοι ἄγριοι, πολλοὶ δὲ στρουθοὶ οἱ μεγάλοι ἐνῆσαν δὲ καὶ ἀτίδες καὶ δορκάδες ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἱππεῖς ἐνίστε ἐδίωκον. καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεί τις διώκοι, προδραμόντες ἔστασαν πολὺ γὰρ τῶν ἵππων ἔτρεχον θᾶττον καὶ πάλιν ἐπεὶ πλησιάζοιεν οἱ ἵπποι ταὐτὸν ἐποίουν, καὶ οὐκ ἢν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἱππεῖς θηρῷεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. τὰ δὲ κρέα τῶν ἄλισκομένων ἢν παραπλήσια τοῖς

ably, and differs in this respect very much from the truly level, alluvial plains of Babylonia."—Ainsworth, p. 76.

2. ὅνος ἄγριος, "an animal that is now extremely rare;" στρουθός ὁ μέγας, "now also become exceedingly rare, and almost entirely driven into the southern parts of Arabia;" ἀνίς, "both the large and small species are frequent on the same plains, and also in Asia Minor;" δορκάς, "it still abounds on the plains of Mesopotamia."—Ainsworth, p. 77.

προδραμόντες, part. aor. 2; aor. 2 έδραμον, fut. δραμοῦμαι, pres. pref. δεδράμηκα; the imperfect forms are supplied from $\tau \rho \epsilon \chi$.: see προτρέχω.

ξστασαν, past perf.: see I. 1. 3.

 $\tau a \dot{\nu} \tau \delta \nu = \tau \delta$ a $\dot{\nu} \tau \delta \nu$. Observe, when a $\dot{\nu} \tau \delta$ is compounded it takes ν in the neuter singular.

où \tilde{n} \tilde{n} \tilde{n} \tilde{n} \tilde{n} lit. there was no taking=it was not possible to take; \tilde{n} with an infinitive=posse.

διαδεχόμενοι, relieving each other.

κρέα, plural of κρέαs. Observe that the c.f. of this word is κρέασ, not κρέατ.

ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ. 3. στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν οἱ δὲ διώξαντες τῶν ἱππέων ταχὺ ἐπαύοντο πολὺ γὰρ ἀπέπτα φεύγουσα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμφ, ταῖς δὲ πτέρυξιν αἴρουσα, ὥσπερ ἱστίφ χρωμένη. τὰς δὲ ἀτίδας ἄν τις ταχὺ ἀνιστῆ, ἔστι λαμβάνειν πέτονται γὰρ βραχὺ ὥσπερ πέρδικες καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἥδιστα ἦν.

- 4. Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Μάσκαν ποταμόν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. ἐνταῦθα ἢν πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῆ Κορσωτή· περιερρεῖτο δ' αὔτη ὑπὸ τοῦ Μάσκα κύκλφ. ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο. 5. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρεῖς καὶ δέκα, παρασάγγας ἐνενήκοντα τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾳ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλας. ἐν τούτοις τοῖς σταθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ λιμοῦ· οὐ γὰρ ἢν χόρτος οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν δένδρον, ἀλλὰ ψιλὴ ἢν ἄπασα ἡ χώρα· οἱ δὲ ἐνοικοῦντες ὄνους ἀλέτας παρὰ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιοῦντες εἰς Βαβυλῶνα ἢγον καὶ ἐπώλουν, καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων. 6. τὸ δὲ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε,
- 3. ἀπέπτα, 2 aor. 3 sing.; pres. ἀποπέτομαι, fut. πτήσομαι, aor. ἐπτάμην and ἔπτην. Doric form, ἔπταν.

ποσί and πτέρυξιν are both governed by χρωμένη.

- 4. $\tau \circ \tilde{v}$ Máora. Observe that the Attics sometimes form the genitive of proper names in a.
- 5. δνος, besides meaning ass, means also a machine for turning, as a distaff, windlass, crane; hence δνος άλέτης, a mill-stone.

καὶ πρίασθαι οὐκ ἦν εί μὴ ἐν τῆ Λυδία ἀγορά ἐν τῶ Κύρου βαρβαρικῶ, τὴν καπίθην ἀλεύρων ἡ άλφίτων τεττάρων σύγλων. ὁ δὲ σύγλος δύναται έπτὰ όβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Αττικούς ἡ δὲ καπίθη δύο χοίνικας Αττικάς έχώρει. κρέα οὖν έσθίοντες οἱ στρατιώται διεγίγνοντο. 7. ην δὲ τούτων των σταθμών οθς πάνυ μακρούς ήλαυνεν, όπότε ή πρὸς ὕδωρ βούλοιτο διατελέσαι ή πρὸς χιλόν. καὶ δή ποτε στενοχωρίας καὶ πηλοῦ φανέντος ταις άμάξαις δυσπορεύτου, ἐπέστη ὁ Κυρος σύν τοις περί αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμονεστάτοις, καὶ ἔταξε Γλοῦν καὶ Πύγρητα λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεκβιβάζειν τὰς άμάξας. 8. ἐπεὶ δ' ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιείν, ωσπερ όργη εκέλευσε τούς περί αὐτὸν Πέρσας τούς κρατίστους συνεπισπεθσαι τὰς ἁμάξας. ἔνθα δη μέρος τι της εὐταξίας ην θεάσασθαι. ρίναντες γάρ τούς πορφυρούς κάνδυς ὅπου ἔτυχεν ἕκαστος

πρίασθαι: root πρια., used only in the aor.; for other tenses
the root ωνε. is used.

σίγλων. Observe that "price" in Greek is expressed by the genitive.

χοῦνιξ, a measure, said by some authors to contain two pints, by others a pint and a half.

έσθίοντες: pres. έσθίω, fut. έδομαι, perf. έδήδοκα, aor. 2 έφαγον.

7. ħν δέ, &c., and there were some of these marches which, &c.; ξοτιν δs=est qui=some one; ξοτιν ol=sunt qui=some; ξοθ ότε, there are times when=nonnunquam=sometimes (ξοτιν in this idiom is not always declined). Compare the French idiom, if y a.

τοῦ βαρβαρικοῦ = part of the barbarian.

έστηκώς, ίεντο ώσπερ αν δράμοι τις περί νίκης καλ μάλα κατά πρανούς γηλόφου έχοντες τούτους τε τούς πολυτελείς χιτώνας καὶ τὰς ποικίλας άναξυρίδας, ένιοι δέ καὶ στρεπτούς περὶ τοῖς τραγήλοις καὶ ψέλλια περί ταις γερσίν εὐθὺς δὲ σύν τούτοις είσπηδήσαντες είς τὸν πηλὸν θᾶττον ή ώς τις αν φετο μετεώρους εξεκόμισαν τας αμάξας. 9. τὸ δὲ σύμπαν δῆλος ἦν Κῦρος σπεύδων πᾶσαν την όδον και ου διατρίβων όπου μη επισιτισμού **ἔνεκα ή τιν**ος ἄλλου ἀναγκαίου ἐκαθέζετο, νομίζων, όσφ μέν θαττον έλθοι, τοσούτω απαρασκευαστοτέρφ βασιλει μάχεσθαι, δσφ δε σχολαιότερον, τοσούτω πλέον συναγείρεσθαι βασιλεί στράτευμα. καὶ συνιδεῖν δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν ή βασιλέως ἀρχὴ πλήθει μὲν χώρας καὶ άνθρώπων ἰσχυρὰ οὖσα, τοῖς δὲ μήκεσι τῶν ὁδῶν καλ τω διεσπάσθαι τὰς δυνάμεις ἀσθενής, εί τις διὰ ταγέων τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο.

10. πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμοὺς ἢν πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὅνομα δὲ Χαρμάνδη: ἐκ ταύτης οἱ στρατιῶται

δια ταχέων, by means of quick operations, speedily.

^{8.} Γεντο, midd. past imp. 3 plur., act. pres. imp. Γημι, fut. ήσω, aor. 1 ήκα.

δπου μη ἐκαθέζετο, lit. (in any place) where he did not halt
except where he halted; root έδ., pres. imp. καθέζομαι, fut. καθεδοῦμαι, pres. perf. κάθημαι.

[†] βασιλέως ἀρχή....οδσα, that the king's dominions were: the accusative might have been expected here as the object of συνιδεῖν, whereas συνιδ. is used intransitively, and the sentence from ἡ βασιλέως to ἐποιεῖτο is the subject of ἦν.

ηγόραζον τὰ ἐπιτήδεια, σχεδίαις διαβαίνοντες διδε. διφθέρας ας εἶχον στεγάσματα ἐπίμπλασαν χόρτου κούφου, εἶτα συνηγον καὶ συνέσπων, ὡς μὴ ἄπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ· ἐπὶ τούτων διέβαινον καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶνόν τε ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος καὶ σῖτον μελίνης τοῦτο γὰρ ην ἐν τῆ χώρα πλεῖστον.

Clearchus having struck one of Menon's soldiers during a quarrel, his comrades resented it, and assaulted the general as he was riding through the camp. Clearchus escaped to his own quarter, ordered his men to arms, and proceeded to Menon's division to revenge the insult. Menon and his troops hastily prepared to receive him. At this juncture Proxenus, who happened to be near, threw himself with a detachment of hoplites between them, and begged Clearchus to desist. The latter, indignant at the treatment he had received, angrily told him to stand aside. Cyrus hearing what had occurred, rode between them with his attendants, and succeeded in pacifying Clearchus.

VI. Ἐντεῦθεν προϊόντων ἐφαίνετο ἴχνια ἵππων καὶ κόπρος εἰκάζετο δ' εἶναι ὁ στίβος ὡς δισχιλίων ἵππων. οὖτοι προϊόντες ἔκαιον καὶ χιλὸν καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν. 'Ορόντης δὲ Πέρσης ἀνὴρ γένει τε προσήκων βασιλεῖ καὶ τὰ πολέμια λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν ἐπιβουλεύει Κύρφ καὶ πρόσθεν πολεμήσας, καταλλαγεὶς δέ.

10. ἐπίμπλασαν, past imp.: see πίμπλημι. συνέσπων, past imp.: see συσπάω.
VI. 1. προϊόντων, genitive absolute. καταλλαγείς see I. 2. 1.

2. οὖτος Κύρφ εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίη ἱππέας χιλίους, ότι τούς προκατακαίοντας ίππέας ή κατακάνοι αν ένεδρεύσας ή ζώντας πολλούς αὐτών έλοι καὶ κωλύσειε τοῦ καίειν ἐπιόντας, καὶ ποιήσειεν ώστε μήποτε δύνασθαι αὐτοὺς ἰδόντας τὸ Κύρου στράτευμα βασιλεί διαγγείλαι. τώ δε Κύρω ακούσαντι ταῦτα εδόκει ωφέλιμα είναι, καὶ εκέλευσεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ' έκάστου των ήγεμόνων. 3. δ δ' Όρόντης νομίσας έτοίμους είναι αὐτῷ τοὺς ίππέας γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα ὅτι ήξοι έγων ίππέας ώς αν δύνηται πλείστους άλλα φράσαι τοις έαυτου ίππευσιν έκέλευεν ώς φίλιον αὐτὸν ύποδέγεσθαι. ἐνῆν δὲ ἐν τῆ ἐπιστολῆ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα καὶ πίστεως. ταύτην την επιστολην δίδωσι πιστώ άνδρί, ώς ώετο ό δε λαβών Κύρφ δίδωσιν. 4. αναγνούς δε αὐτην ό Κύρος συλλαμβάνει Όρόντην, καὶ συγκαλεί είς την έαυτοῦ σκηνην Περσών τοὺς ἀρίστους τών περὶ αὐτὸν ἐπτά, καὶ τοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὺς εκέλευεν όπλίτας αγαγείν, τούτους δε θέσθαι τά δπλα περί την αὐτοῦ σκηνήν. οί δὲ ταῦτα ἐποίησαν άγαγόντες ώς τρισχιλίους όπλίτας. 5. Κλέαρχον δὲ καὶ εἴσω παρεκάλεσε σύμβουλον, ὅς γε καλ αὐτῷ καλ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθήναι μάλιστα των Έλλήνων. ἐπεὶ δ' ἐξηλθεν, ἐξήγ-

^{4.} ἀναγνούs, part. sor. 2: see ἀναγιγνώσκω. cf. I. 3. 2. ἀγαγεῖν. see I. 2. 2.

θέσθαι τὰ ὅπλα has three significations in the Anabasis, according to the context: 1. to pile arms; 2. to stand to arms; 3. to draw up the hoplites.

γειλε τοις φίλοις την κρίσιν του Όρόντου ώς εγένετο οὐ γὰρ ἀπόρρητον ην.

Cyrus exposes the treacherous conduct of Orontes on several previous occasions, elicits from him an acknowledgment of his guilt, and requests the advice of Clearchus. The general recommends that the traitor should at once be put to death, an opinion unanimously sanctioned by the council. He was forthwith conducted to the tent of Artapates, an attached servant of Cyrus, and was never seen again. How he died, and where he was buried, no one knew.

VII. Έντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας δώδεκα. ἐν δὲ τῷ τρίτφ σταθμῷ Κῦρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ πεδίφ περὶ μέσας νύκτας ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἔω ῆξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχούμενον καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν τοῦ εὐωνύμου, αὐτὸς δὲ τοὺς ἐαυτοῦ διέταξε. 2. μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν ἄμα τῆ ἐπιούση ἡμέρα ἤκοντες αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἀπήγγελλον Κύρφ περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς. Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τῶν Ἑλλήνων συνεβουλεύετό τε πῶς ᾶν τὴν μάχην ποιοῖτο καὶ αὐτὸς παρήνει θαβρύνων τοιάδε.

Cyrus compliments the Greeks at the expense of his own countrymen, and promises liberal rewards if successful in his enterprise.

9. παρεκελεύοντο δε αὐτῷ πάντες ὅσοιπερ διε-

λέγοντο μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὅπισθεν ἐαυτῶν τάττεσθαι. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῷ Κλέαρχος ὧδέ πως ἤρετο τὸν Κῦρον Οἴει γάρ σοι μαχεῖσθαι, ὧ Κῦρε, τὸν ἀδελφόν; Νὴ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε Δαρείου καὶ Παρυσάτιδός ἐστι παῖς, ἐμὸς δὲ ἀδελφός, οὐκ ἀμαχεὶ ταῦτ' ἐγὼ λήψομαι.

10. Ένταῦθα δὴ ἐν τῷ ἐξοπλισία ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν μὲν Ἑλλήνων ἀσπὶς μυρία καὶ τετρακοσία,
πελτασταὶ δὲ δισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, τῶν δὲ
μετὰ Κύρου βαρβάρων δέκα μυριάδες, καὶ ἄρματα
δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. 11. τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἐκατὸν καὶ εἴκοσι μυριάδες,
καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια. ἄλλοι δὲ
ἢσαν ἑξακισχίλιοι ίππεῖς, ὧν ᾿Αρταγέρσης ἦρχεν·
οὖτοι δ αὖ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἢσαν.
12. τοῦ δὲ βασιλέως στρατεύματος ἦσαν ἄρχοντες
καὶ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριάκοντα
μυριάδων ἔκαστος, ᾿Αβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γωβρύας, ᾿Αρβάκης. τούτων δὲ παρεγένοντο ἐν τῷ
μάχῃ ἐνενήκοντα μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανη-

VII. 9. μάχεσθαι, i. e. not in person.

ήρετο, aor. 2, root $ϵ_p$. The only two tenses from this root are aor. 2 ἡρόμην, fut. ϵρήσομαι: the other tenses are supplied from ϵρωτα.

 $\gamma d\rho$ is here used to strengthen of ϵ_i , do you really think? rh, see I. 4. 8.

 $\gamma\epsilon$. When the reply to a question is introduced by $\gamma\epsilon$, that reply almost invariably contains an acquiescence in the question with a stronger qualification.

λήψομαι. cf. I. 1. 2.

λοπίs, lit. a shield: employed here to designate the men
 who bore the large shield, viz. the hoplites.

φόρα έκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας δὲ ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων. 13. ταῦτα δὲ ἤγγελλον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν πολεμίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ τῆς μάχης, καὶ μετὰ τὴν μάχην οῦ ὕστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων ταὐτὰ ἤγγελλον.

14. Έντεῦθεν δὲ Κῦρος έξελαύνει σταθμον ένα παρασάγγας τρείς συντεταγμένω τώ στρατεύματι παντί και τώ Έλληνικώ και τώ βαρβαρικώ. Θετο γαρ ταύτη τη ημέρα μαχείσθαι βασιλέα κατά γαρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἢν ὀρυκτὴ βαθεία, τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαὶ πέντε, τὸ δὲ βάθος οργυιαί τρείς. 15. παρετέτατο δε ή τάφρος άνω διά του πεδίου έπι δώδεκα παρασάγγας μέγρι τοῦ Μηδίας τείχους. ἔνθα δή είσιν αι διώρυγες άπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ βέουσαι είσλ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθριαΐαι, βαθεῖαι δὲ ίσχυρως, καὶ πλοία πλεί έν αὐταίς σιταγωγά. είσβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην, διαλείπουσι δ' έκάστη παρασάγγην, γέφυραι δ' έπεισιν. ην δέ παρά τὸν Εὐφράτην πάροδος στενή μεταξύ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου ὡς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. 16. ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεί άντὶ ἐρύματος, ἐπειδὴ πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα. ταύτην δη την πάροδον Κυρός τε καί ή στρατιὰ παρήλθε καὶ ἐγένοντο εἴσω τῆς τάφρου.

^{12.} ἐκ Φοινίκης. cf. I. 4. 5.

^{15.} τοῦ Μηδίας τείχους. see note II. 4. 12.

ai διώρυχεs. For a full description of these canals and their modern names, see Ainsworth, pp. 89-91.

17. ταύτη μέν οὖν τῆ ἡμέρα οὐκ ἐμαγέσατο βασιλεύς, άλλ' ὑποχωρούντων φανερὰ ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἴγνη πολλά. 18. ἐνταῦθα Κῦρος Σιλανὸν καλέσας τὸν Άμβρακιώτην μάντιν ἔδωκεν αὐτῷ δαρεικούς τρισχιλίους, ὅτι τῆ ἐνδεκάτη ἀπ' εκείνης της ημέρας πρότερον θυόμενος είπεν αὐτῷ ότι βασιλεύς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν, Κῦρος δ' είπεν, Ούκ ἄρα ἔτι μαχείται, εί ἐν ταύταις οὐ μαχείται ταίς ήμέραις έαν δ' άληθεύσης, ύπισχνοῦμαί σοι δέκα τάλαντα. τοῦτο τὸ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρηλθον αἱ δέκα ἡμέραι. 19. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῆ τάφρω οὐκ ἐκώλυε βασιλεύς τὸ Κύρου στράτευμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κύρφ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωκέναι τοῦ μάχεσθαι ώστε τη ύστεραία Κύρος έπορεύετο ημελημένος μάλλον. 20. τη δε τρίτη επί τε του άρματος καθήμενος την πορείαν εποιείτο και ολίγους εν τάξει έχων πρὸ αύτοῦ, τὸ δὲ πολὺ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον έπορεύετο, καὶ τῶν ὅπλων τοῖς στρατιώταις πολλά ἐπὶ άμαξῶν ἤγοντο καὶ ὑποζυγίων.

VIII. Καὶ ήδη τε ην ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ην ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύειν,

18. $\epsilon l \dots o b$. When ϵl is followed by a negative and no kind of doubt is expressed, that negative may be o b; but when the least doubt is implied, the negative must be μh .

20. καθήμενος. see Ι. 5. 9.

VIII. 1. ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν. The Greeks divided the day into five parts: lst. δρθρος, the morning, from sunrise to about nine o'clock; 2d. ἀγορὰ πλήθουσα, the forenoon, from about nine to twelve; 3d. μεσημβρία, mid-day; 4th. ἡμέρα ἀποκλινομένη, the afternoon; 5. ἡλίου δυσμαί, sunset.

σταθμός. see I. 2. 5.

ήνίκα Πατηγύας ανήρ Πέρσης των αμφί Κύρον πιστών προφαίνεται έλαύνων άνὰ κράτος ίδροῦντι τῷ ἵππω, καὶ εὐθὺς πᾶσιν οίς ἐνετύγχανεν ἐβόα καὶ βαρβαρικώς καὶ έλληνικώς ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι πολλώ προσέρχεται ώς είς μάχην παρεσκευασμένος. 2. ένθα δή πολύς τάραγος έγένετο αὐτίκα γὰρ εδόκουν οἱ Ελληνες καὶ πάντες δὲ ἀτάκτοις σφίσιν ἐπιπεσεῖσθαι: 3. Κῦρός τε καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἄρματος τὸν θώρακα ἐνέδυ, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον τὰ παλτὰ εἰς τὰς γείρας έλαβε, τοίς τε άλλοις πάσι παρήγιελλεν έξοπλίζεσθαι καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ξαυτοῦ τάξιν εκαστον. 4. ένθα δή σύν πολλή σπουδή καθίσταντο, Κλέαρχος μεν τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος έχων πρὸς τῷ Εὐφράτη ποταμῷ, Πρόξενος δὲ έγόμενος, οί δ' άλλοι μετά τοῦτον, Μένων δέ καλ τὸ στράτευμα τὸ εὐώνυμον κέρας ἔσχε τοῦ Έλληνικού. 5. τού δὲ βαρβαρικού ίππεῖς μὲν

ήνίκα=quo tempore, at which time, when. Observe, ήνίκα, πηνίκα, τηνίκα, &c. all mark a particular time.

ἀνὰ κράτοs and in § 19 κατὰ κράτοs, with all one's might, at full speed. ἀνά, in prose, governs the accusative only, with the meaning: 1. up—ἀνὰ τὸν ποταμόν, up the river; 2. up to—ἀνὰ κράτοs, up to one's strength; 3. with words of time, throughout—ἀνὰ τὴν ἡμέραν, throughout the day (with this meaning the article must be used); 4. distributively—ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας, five parasangs a day.

^{2.} ἐπιπεσεῖσθαι. see I. 1. 7.

^{3.} ἐνέδυ, aor. 2; root δυ., pres. imp. ἐνδύω and ἐνδύνω, fut. ἐνδύσω, aor. 1 ἐνέδυσα, aor. 2 (with reflex. meaning) ἐνέδυσ.

^{4.} εχόμενος, (holding oneself on, clinging to) next to: "him," if expressed, would be in the genitive.

Παφλαγόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἔστησαν ἐν τῷ δεξιῷ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν, ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ ἀριαῖός τε ὁ Κύρου ὕπαρχος καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν 6. Κῦρος δὲ καὶ οἱ ἱππεῖς τούτου ὅσον ἐξακόσιοι ὡπλισμένοι θώραξι μὲν αὐτοὶ καὶ παραμηριδίοις καὶ κράνεσι πάντες πλὴν Κύρου Κῦρος δὲ ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν μάχην καθίστατο [λέγεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς ἐν τῷ πολέμφ διακινδυνεύειν.] 7. οἱ δ' ἵπποι πάντες οἱ μετὰ Κύρου εἰχον καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια εἰχον δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἱππεῖς Ἑλληνικάς.

8. Καὶ ἤδη τε ἢν μέσον ἡμέρας καὶ οὔπω καταφανεῖς ἢσαν οἱ πολέμιοι ἡνίκα δὲ δείλη ἐγίγνετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνω δὲ συχνῷ ὕστερον ὥσπερ μελανία τις ἐν τῷ πεδίω ἐπὶ πολύ. ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἤστραπτε καὶ αἱ λόγχαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. 9. καὶ ἢσαν ἰππεῖς μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων Τισσαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν ἐχόμενοι δὲ τούτων γερροφόροι, ἐχόμενοι δὲ ὁπλῖται σὺν ποδήρεσι ξυλίναις ἀσπίσιν Αἰγύπτιοι δ' οὖτοι ἐλέγοντο εἶναι ἄλλοι δ' ἰππεῖς, ἄλλοι τοξόται. πάντες δὲ οὖτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίω πλήρει ἀνθρώπων ἔκαστον τὸ ἔθνος ἐπορεύετο 10. πρὸ δὲ αὐτῶν ἄρματα διαλείποντα συχνὸν

^{6.} $\psi_i \lambda \hat{\eta} \nu$, bare, that is, without a helmet. We learn from Ctesias that Kûços wore a tiara.

^{8.} ἐπὶ πολύ, to a great extent.

άπ' άλλήλων τὰ δὴ δρεπανηφόρα καλούμενα. είγον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἀξόνων εἰς πλάγιον άποτεταμένα καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ώς διακόπτειν ὅτφ ἐντυγχάνοιεν. ἡ δὲ γνώμη ην ώς είς τὰς τάξεις των Έλληνων ελώντα καὶ διακόψοντα. 11. δ μέντοι Κύρος είπεν ότε καλέσας παρεκελεύετο τοις Έλλησι την κραυγήν τῶν βαρβάρων ἀνέγεσθαι, ἐψεύσθη τοῦτο οὐ γὰρ κραυγή άλλα συγή ώς άνυστον και ήσυχή έν ίσω καλ βραδέως προσήεσαν. 12. καλ έν τούτω Κύρος παρελαύνων αὐτὸς σὺν Πίγρητι τῷ έρμηνεῖ καὶ άλλοις τρισίν ή τέτταρσι τῷ Κλεάργω ἐβόα ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι έκει βασιλεύς είη καν τουτ', έφη, νικωμεν, πάνθ' ήμιν πεποίηται. 13. δρών δε δ Κλέαρχος το μέσον στίφος καὶ ἀκούων Κύρου ἔξω ὅντα τοῦ Ἑλληνικού εὐωνύμου βασιλέα τοσούτον γὰρ πλήθει περιην βασιλεύς ώστε μέσον τὸ ξαυτοῦ ἔχων τοῦ Κύρου εὐωνύμου έξω ην άλλ' όμως ὁ Κλέαργος οὐκ ἤθελεν ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας, φοβούμενος μη κυκλωθείη εκατέρωθεν. τῷ δὲ Κύρφ ἀπεκρίνατο ὅτι αὐτῷ μέλει ὅπως καλώς έχοι.

14. Καὶ ἐν τούτφ τῷ καιρῷ τὸ μὲν βαρβαρικὸν στράτευμα ὁμαλῶς προήει, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν ἔτι

^{10.} els πλάγιον, sideways.

δτφ, Attic dat., nom. δστιs.

έλωντα, fut. part. of έλαύνειν. see I. 2. 5. For ως έλωντα see I. 1. 2.

^{11.} Les avorrér (root avv., effect, accomplish), as could be accomplished, i. e. as much as possible.

έν τῷ αὐτῷ μένον συνετάττετο ἐκ τῶν ἔτι προσιόντων. καὶ ὁ Κῦρος παρελαύνων οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύματι κατεθεᾶτο έκατέρωσε ἀποβλέπων είς τε τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς φίλους. 15. ίδων δε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Έλληνικοῦ Ξενοφων 'Αθηναίος, ὑπελάσας ὡς συναντήσαι ήρετο εἴ τι παραγγέλλοι ο δ' επιστήσας είπε και λέγειν έκέλευε πάσιν ότι καὶ τὰ ίερὰ καλά καὶ τὰ σφάγια καλά. 16. ταῦτα δὲ λέγων θορύβου ήκουσε διὰ τῶν τάξεων ἰόντος, καὶ ήρετο τίς ὁ θόρυβος είη. ὁ δὲ Κλέαργος είπεν ὅτι τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ήδη. και δς έθαύμασε τίς παραγγέλλει, καὶ ήρετο ὅ,τι εἴη τὸ σύνθημα. ὁ δ΄ άπεκρίνατο ότι Ζεύς σώτηρ καὶ νίκη. 17. δ δὲ Κύρος ἀκούσας Άλλὰ δέχομαί τε, ἔφη, καὶ τοῦτο έστω. ταθτα δ' είπων είς την ξαυτοθ χώραν άπήλαυνε καὶ οὐκέτι τρία ἡ τέτταρα στάδια διειγέτην τω φάλαγγε ἀπ' ἀλλήλων ἡνίκα ἐπαιάνιζόν τε οἱ Έλληνες καὶ ήρχοντο άντίοι ιέναι τοῖς πολεμίοις. 18. ώς δὲ πορευομένων ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος, τὸ ἐπιλειπόμενον ἤρξατο δρόμφ θεῖν καὶ ἄμα ἐφθέγξαντο πάντες οδονπερ τῷ Ένυαλίω ελελίζουσι, καὶ πάντες δὲ ἔθεον. λέγουσι δέ τινες ώς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν φόβον ποιοῦντες τοις ίπποις. 19. πρίν δε τόξευμα εξικνείσθαι εκκλίνουσιν οί βάρβαροι καὶ φεύγουσι. καὶ ἐνταῦθα

^{14.} οὐ πάνυ πρός, not very close to, i. e. a short distance from.

^{15.} ἐπιστήσας, having pulled up (his horse).

^{18.} πορευομένων, gen. absolute.

δρόμφ θεῖν, to run with speed.

δη έδίωκον μὲν κατὰ κράτος οἱ Ἑλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοις μὴ θεῖν δρόμω, ἀλλ' ἐν τάξει ἔπεσθαι. 20. τὰ δ' ἄρματα ἐφέροντο τὰ μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν Ἑλλήνων κενὰ ἡνιό-χων. οἱ δ' ἐπεὶ προίδοιεν, διίσταντο· ἔστι δ' ὅστις καὶ κατελήφθη ὥσπερ ἐν ἱπποδρόμω ἐκπλαγείς· καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ τοῦτον παθεῖν ἔφασαν, οὐδ' ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτη τῆ μάχη ἔπαθεν οὐδεἰς οὐδέν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐωνύμω τοξευθῆναί τις ἐλέγετο.

21. Κύρος δ' όρων τους Έλληνας νικωντας τὸ καθ' αὐτους καὶ διώκοντας, ἡδόμενος καὶ προσκυνούμενος ἤδη ὡς βασιλευς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτόν, οὐδ' ὡς ἐξήχθη διώκειν, ἀλλὰ συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἐξακοσίων ἱππέων τάξιν ἐπεμελεῖτο ὅ,τι ποιήσει βασιλεύς. καὶ γὰρ ἤδει αὐτὸν ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος. 22. καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο, νομίζοντες οὕτω καὶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἡν ἦ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἑκατέρωθεν, καὶ εἴ τι παραγγείλαι γρήζοιεν, ἡμίσει ἄν

20. ἐφέροντο. The root φερ. is found only in imp. pres. and past; the root oi. supplies the fut., and the root ενεγκ. the aor. and perf. tenses: thus, imp. pres. φέρω, fut. οἴσω, aor. 1 ήνεγκα, aor. 2 ήνεγκον, pres. perf. ἐνήνοχα, pass. ἐνήνεγμαι, aor. 1 pass. ἡνέχθην.

ξστι δ' δστις (see I. 5. 7.), translate and one man moreover was caught, being terrorstruck, as if in a horse-race.

παθείν, aor. 2 act. inf.; root παθ., imp. pres. πάσχω, fut. πείσομαι, aor. 2 έπαθον, pres. perf. πέπονθα.

^{21.} συνεσπειραμένην, part. perf. pass.: see συσπειράω.

γρόνω αἰσθάνεσθαι τὸ στράτευμα. 23. καὶ βασιλεύς δή τότε μέσον έγων της αύτοῦ στρατιάς δμως έξω έγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρατος. δὲ οὐδεὶς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἀντίου οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἔμπροσθεν, ἐπέκαμπτεν ὡς εἰς κύκλωσιν. 24. ένθα δη Κύρος δείσας μη δπισθεν γενόμενος κατακόψη τὸ Έλληνικὸν ελαύνει άντίος. καὶ ἐμβαλών σὺν τοῖς ἑξακοσίοις νικά τοὺς πρὸ βασιλέως τεταγμένους, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς έξακισγιλίους, καὶ ἀποκτείναι λέγεται αὐτὸς τῆ έαυτοῦ χειρὶ Αρταγέρσην τὸν ἄρχοντα αὐτῶν. 25. ώς δ' ή τροπή εγένετο διασπείρονται και οί Κύρου έξακόσιοι είς τὸ διώκειν δρμήσαντες, πλην πάνυ ολίγοι άμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλούμενοι. 26. σύν τούτοις δὲ ὢν καθορά βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκεῖνον στῖφος καὶ εὐθὺς οὐκ ἡνέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν Τὸν ἄνδρα ὁρῶ, ἵετο ἐπ' αὐτὸν, καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον καὶ τιτρώσκει διά του θώρακος, ως φησι Κτησίας δ ιατρός, καλ ιασθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. 27. παίοντα δ' αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτώ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κύρος και οι άμφ' αὐτοὺς ὑπερ εκατέρου, ὁπόσοι μεν των άμφι βασιλέα ἀπέθνησκον Κτησίας λέγει παρ' ἐκείνω γὰρ ἢν Κῦρος δὲ αὐτός τε ἀπέθανε καλ όκτω οι άριστοι των περί αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτώ. 28. Άρταπάτης δ' ὁ πιστότατος αὐτώ των

^{24.} deloas, part. 201. 1; root ded., pres. delo ω , fut. deloo μ ai, 201. 1 edeoa, pres. perf. dedoika and dedia.

^{27.} ἔκειντο, past imp.: see κείμαι.

καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβών καὶ τοὺς ἐν τῆ μάχη κατά τοὺς Έλληνας αὐτομολήσαντας καὶ Τισσαφέρνην, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. 7. ὁ γὰρ Τισσαφέρνης έν τη πρώτη συνόδω οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε παρά τὸν ποταμὸν κατά τοὺς "Ελληνας πελταστάς διελαύνων δε κατέκανε μεν οὐδένα. διαστάντες δ' οί "Ελληνες έπαιον καὶ ηκόντιζον αὐτούς Ἐπισθένης δὲ Ἀμφιπολίτης ήρχε τῶν πελταστών και έλέγετο Φρόνιμος γενέσθαι. ό δ' οὖν Τισσαφέρνης ώς μεῖον ἔχων ἀπηλλάγη, πάλιν μεν οὐκ ἀναστρέφει, εἰς δε τὸ στρατόπεδον άφικόμενος τὸ τῶν Ελλήνων ἐκεῖ συντυγγάνει βασιλεί, καὶ δμοῦ δὴ πάλιν συνταξάμενοι ἐπορεύοντο. 9. ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Έλλήνων κέρας, έδεισαν οί Έλληνες μη προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς κατακόψειαν καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν τὸ κέρας καὶ ποιήσασθαι ὅπισθεν τὸν ποταμόν. 10. ἐν ιδ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο, καὶ δη βασιλεύς παραμειψάμενος είς το αὐτο σχημα κατέστησεν άντίαν την φάλαγγα ώσπερ το πρώτον μαγούμενος συνήει. ώς δε είδον οί "Ελληνες έγγύς τε όντας καὶ παρατεταγμένους, αδθις παιανίσαντες επήεσαν πολύ έτι προθυμότερον ή τὸ πρόσθεν. 11. οἱ δ' αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέγοντο. άλλ' ἐκ πλέονος ἡ τὸ πρόσθεν ἔφευγον. οἱ δ'

^{8.} μεῖον ἔχων. cf. I. 1. 5.

^{10.} Έσπερ το πρώτον μαχούμενος συνήει: connect these words in translation with els το αὐτό σχήμα.

^{11.} ἐκ πλέονος φείγειν=to flee "when at a greater distance:" cf. III. 3, 9, ἐκ πολλοῦ, and IV. 2. 27. ἐγγύθεν.

έπεδίωκον μέχρι κώμης τινός ένταθθα δ' έστησαν οί "Ελληνες. 12. υπέρ γάρ της κώμης γήλοφος ην, εφ' οδ ανεστράφησαν οί αμφί βασιλέα, πεζοί μεν οὐκέτι, των δε ίππέων ο λόφος ενεπλήσθη, ώστε τὸ ποιούμενον μὴ γιγνώσκειν. καὶ τὸ βασίλειον σημείον δράν έφασαν άετόν τινα χρυσοῦν έπὶ πέλτης έπὶ ξύλου ανατεταμένον. 13. έπεὶ δὲ καὶ ἐνταῦθ' ἐχώρουν οἱ "Ελληνες, λείπουσι δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἱππεῖς, οὐ μὴν ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' άλλοι άλλοθεν έψιλοῦτο δ' ὁ λόφος τῶν ἱππέων τέλος δὲ καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. 14. ὁ οὖν Κλέαργος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ύπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στράτευμα πέμπει Λύκιον τὸν Συρακόσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ κελεύει κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου τί ἐστιν ἀπαγγείλαι. 15. καὶ ὁ Λύκιος ἤλασέ τε καὶ ἰδών ἀπαγγέλλει ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. σχεδὸν δ' ότε ταῦτα ην καὶ ηλιος εδύετο. 16. ενταῦθα δ' έστησαν οί "Ελληνες καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἀνεπαύοντο και αμα μεν εθαύμαζον ὅτι οὐδαμοῦ Κύρος φαίνοιτο οὐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ οὐδεὶς παρείη. Ου γάρ ήδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, άλλ' εἴκαζον ή διώκοντα οίχεσθαι ή καταληψόμενόν τι προεληλακέναι 17. καὶ αὐτοὶ ἐβουλεύοντο εἰ αὐτοῦ μείναντες τὰ σκευοφόρα ένταῦθα ἄγοιντο ἡ ἀπίοιεν έπὶ τὸ στρατόπεδον έδοξεν οὖν αὖτοῖς ἀπιέγαι καλ άφικνούνται άμφι δόρπηστον έπι τὰς σκηνάς. .18. ταύτης μεν της ημέρας τοῦτο τὸ τέλος εγένετο. καταλαμβάνουσι δε των τε άλλων χρημάτων τὰ πλείστα διηρπασμένα καὶ εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἢν

καὶ τὰς ἀμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου, ἃς παρεσκευάσατο Κῦρος, ἵνα εἴ ποτε σφόδρα τὸ στράτευμα λάβοι ἔνδεια, διαδοίη τοῖς Ἦλλησιν ἡσαν δ αὖται τετρακόσιαι ὡς ἐλέγοντο ἄμαξαι καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν. 19. ὥστε ἄδειπνοι ἡσαν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων ἡσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι πρὶν γὰρ δὴ καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον βασιλεὺς ἐφάνη. ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα οὕτω διεγένοντο.

В.

Ι. 'Ως μèν οὖν ἠθροίσθη Κύρφ τὸ Έλληνικὸν ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῆ ἀνόδφ ἐπράχθη καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο καὶ ὡς Κῦρος ἐτελεύτησε καὶ ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐλθόντες οἱ "Ελληνες ἐκοιμήθησαν οἰόμενοι τὰ πάντα νικὰν καὶ Κῦρον ζῆν, ἐν τῷ πρόσθεν λόγφ δεδήλωται. 2. ἄμα δὲ τῆ ἡμέρα συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον ὅτι Κῦρος οὕτε ἄλλον πέμπει σημανοῦντα ὅ,τι χρὴ ποιεῖν οὕτε αὐτὸς φαίνοιτο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς συσκευασαμένοις ὰ εἰχον καὶ ἐξοπλισαμένοις προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν ἔως Κύρφ συμμίξειαν. 3. ἤδη δὲ ἐν ὁρμῆ ὄντων ἄμα ἡλίφ ἀνίσχοντι ἡλθε Προκλῆς ὁ Τευθρανίας ἄρχων, γεγονὼς ἀπὸ Δημαράτου τοῦ Λάκωνος, καὶ Γλοῦς

I. 2. συμμίξειαν, imp. pres. συμμίγνυμι.

^{3.} yeyovàs à mó, a descendant of.

ό Ταμώ. οὖτοι ἔλεγον ὅτι Κῦρος τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγώς ἐν τῷ σταθμῷ εἴη μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων δθεν τη προτεραία ώρμωντο, και λέγοι ότι ταύτην μέν την ημέραν περιμείνειεν αν αὐτούς, εί μέλλοιεν ήκειν, τη δε άλλη απιέναι φαίη επί Ίωνίας ὅθενπερ ἡλθε. 4. ταῦτα ἀκούσαντες οί στρατηγοί και οι άλλοι Έλληνες πυνθανόμενοι βαρέως ἔφερον. Κλέαρχος δὲ τάδε εἶπεν. Άλλ' άφελε μεν Κύρος ζην έπει δε τετελεύτηκεν, άπαγγέλλετε Αριαίω ὅτι ἡμεῖς νικῶμέν τε βασιλέα καὶ ώς δράτε οὐδεὶς ἔτι ἡμῖν μάχεται, καὶ εἰ μὴ ὑμεῖς ήλθετε, επορευόμεθα αν επί βασιλέα. επαγγελλόμεθα δὲ ᾿Αριαίω, ἐὰν ἐνθάδε ἔλθη, εἰς τὸν θρόνον τὸν βασίλειον καθίσειν αὐτόν τῶν γὰρ μάχη νικώντων καὶ τὸ ἄρχειν ἐστί. 5. ταῦτ' εἰπων ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους καὶ σὺν αὐτοῖς Χειρίσοφον τὸν Λάκωνα καὶ Μένωνα τὸν Θετταλόν καὶ γὰρ αὐτὸς Μένων ἐβούλετο. ἢν γὰρ φίλος καὶ ξένος Αριαίου. οἱ μὲν ιοχοντο, Κλέαρχος δὲ περιέμενε. 6. τὸ δὲ στράτευμα ἐπορίζετο σῖτον ὅπως ἐδύνατο έκ των υποζυγίων κόπτοντες τους βους και όνους ξύλοις δ' έχρωντο μικρον προϊόντες ἀπο της φάλαγ-

inl 'Iowias' 'Iowias is here governed by an acc. understood, (the land) of Ionia.

^{4.} Bapéas Epepov, moleste or graviter ferebant, were vexed.

^{&#}x27;Aλλ' couples Εφελε, &c. to a clause understood.

άφελε μὲν Κῦρος ζῆν, lit. Cyrus ought to have been alive; hence would that Cyrus were alive! άφελε, imp. pres. δφείλω.

el μη ήλθετε, ἐπορευόμεθα ἄν. In an hypothesis contrary to fact, observe that the Greeks use the indicative mood with εl in the conditional and ἄν in the consequent clause.

γος οὖ ἡ μάχη ἐγένετο τοῖς τε οἰστοῖς πολλοῖς οὖσιν, οὖς ἠνάγκαζον οἱ Ἦλληνες ἐκβάλλειν τοὺς αὐτομολοῦντας παρὰ βασιλέως, καὶ τοῖς γέρροις καὶ ταῖς ἀσπίσι ταῖς ξυλίναις ταῖς Αὐγυπτίαις. πολλαὶ δὲ καὶ πέλται καὶ ἄμαξαι ἢσαν φέρεσθαι ἔρημοι οἶς πᾶσι χρώμενοι κρέα ἔψοντες ἦσθιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

7. Καὶ ἤδη τε ἦν περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν καὶ ἔρχονται παρὰ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους κήρυκες, οἱ μὲν ἄλλοι βάρβαροι, ἦν δ' αὐτῶν Φαλίνος εἰς Ἑλλην, δς ἐτύγχανε παρὰ Τισσαφέρνει ῶν καὶ ἐντίμως ἔχων καὶ γὰρ προσεποιεῖτο ἐπιστήμων εἰναι τῶν ἀμφὶ τάξεις τε καὶ ὁπλομαχίαν. 8. οὖτοι δὲ προσελθόντες καὶ καλέσαντες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἄρχοντας λέγουσιν ὅτι βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἑλληνας, ἐπεὶ νικῶν τυγχάνει καὶ Κῦρον ἀπέκτονε, παραδόντας τὰ ὅπλα ἰόντας ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας εὐρίσκεσθαι ἄν τι δύνωνται ἀγαθόν. 9. ταῦτα μὲν εἶπον οἱ βασιλέως κήρυκες.

A discussion follows, in which the generals represent to Phalinus the impolicy and absurdity of surrendering their arms. A few were said to have been willing to offer their services to the king. At this juncture Clearchus returns. He appeals to Phalinus as a fellow-countryman to say can-

^{6.} ἐκβάλλειν, to pick up: cf. Caes. iii. 5. " tela missa exciperent."

Four pépesbal, there were to be carried off: cf. IV. 1. 8. In $\lambda a \mu \beta d \nu e \nu$.

^{7.} ἐντίμως ἔχων. cf. I. 1. 5.

^{8.} ἀπέκτονε, pres. perf.; imp. pres. ἀποκτείνω. ἐπὶ τὰς θύρας. see I. 2. 11.

didly whether it would be expedient for the Greeks to comply with the king's demand. Phalinus answers evasively; upon which Clearchus directs him to inform the king, that, if they are to be friends, the Greeks can serve him better, and, if enemies, fight him better, with their arms than without them.

21. ὁ δὲ Φαλίνος εἶπε, Ταῦτα μὲν δὴ ἀπαγγελοῦμεν ἀλλὰ καὶ τάδε ὑμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσε βασιλεὺς ὅτι μένουσι μὲν αὐτοῦ σπονδαὶ εἴησαν, προϊοῦσι δὲ καὶ ἀπιοῦσι πόλεμος. εἴπατε οὖν καὶ περὶ τούτου πότερα μενεῖτε καὶ σπονδαὶ εἰσιν, ἡ ὡς πολέμου ὄντος παρ' ὑμῶν ἀπαγγελῶ. 22. Κλέαρχος δ' ἔλεξεν, Ἀπάγγελλε τοίνυν καὶ περὶ τούτου ὅτι καὶ ἡμῖν ταὐτὰ δοκεῖ ἄπερ καὶ βασιλεῖ. Τὶ οὖν ταῦτα ἐστίν; ἔφη ὁ Φαλῖνος. ἀπεκρίνατο ὁ Κλέαρχος, Ἡν μὲν μένωμεν, σπονδαί, ἀπιοῦσι δὲ καὶ προϊοῦσι πόλεμος. 23. ὁ δὲ πάλιν ἡρώτησε, Σπονδὰς ἡ πόλεμον ἀπαγγελῶ; Κλέαρχος δὲ ταὐτὰ πάλιν ἀπεκρίνατο, Σπονδαὶ μὲν μένουσιν, ἀπιοῦσι δὲ ἡ προϊοῦσι πόλεμος. ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐ διεσήμηνε.

ΙΙ. Φαλίνος μὲν δὴ ἄχετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. οἱ δὲ παρὰ ᾿Αριαίου ἢκον Προκλῆς καὶ Χειρίσοφος Μένων δὲ αὐτοῦ ἔμενε παρὰ ᾿Αριαίος οὖτοι δὲ ἔλεγον ὅτι πολλοὺς φαίη ᾿Αριαῖος εἶναι Πέρσας ἑαυτοῦ βελτίους, οῦς οὐκ ἄν ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος ἀλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέναι ἤκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός εἰ δὲ μή, αὐτὸς πρωὶ ἀπιέναι φησίν. 2. ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπεν, ᾿Αλλ'

^{21.} είπατε. see note on είρηκα, I. 2. 5.

ούτω χρή ποιείν εαν μεν ήκωμεν, ωσπερ λέγετε εί δὲ μή, πράττετε ὁποῖον ἄν τι ὑμῖν οἴησθε μάλιστα συμφέρειν. ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐδὲ τούτοις είπε. 3. μετά δὲ ταῦτα ήδη ήλίου δύνοντος συγκαλέσας τούς στρατηγούς καὶ λοχαγούς έλεξε τοιάδε. Ἐμοί, ὁ ἄνδρες, θυομένφ ἰέναι ἐπὶ βασιλέα οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ έγίγνετο ώς γάρ έγω νῦν πυνθάνομαι, έν μέσω ήμων καὶ βασιλέως ὁ Τύγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, δν οὐκ αν δυναίμεθα ανευ πλοίων διαβήναι πλοία δὲ ήμεις οὐκ ἔγομεν. οὐ μὲν δὴ αὐτοῦ γε μένειν οδόν τε τὰ γὰρ ἐπιτήδεια οὐκ ἔστιν έχειν ιέναι δὲ παρὰ τοὺς Κύρου φίλους πάνυ καλά ήμιν τὰ ίερὰ ήν. 4. ώδε οὐν χρή ποιείν, ἀπιόντας δειπνείν ὅ,τι τις ἔχει. ἐπειδὰν δὲ σημήνη τῶ κέρατι ὡς ἀναπαύεσθαι, συσκευάζεσθε ἐπειδὰν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑποζύγια ἐπὶ δὲ τῶ τρίτω ἔπεσθε τῷ ἡγουμένω, τὰ μὲν ὑποζύγια έχοντες πρὸς τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ ὅπλα ἔξω. 5. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ άπηλθον καὶ ἐποίουν οὕτω. καὶ τὸ λοιπὸν ὁ μὲν ήρχεν, οί δὲ ἐπείθοντο οὐχ ἐλόμενοι, ἀλλὰ ὁρῶντες ότι μόνος εφρόνει οία έδει τὸν ἄρχοντα, οἱ δ' ἄλλοι άπειροι ήσαν. 6. ἀριθμὸς δὲ τῆς ὁδοῦ ἡν ἡλθον έξ Έφέσου της Ίωνίας μέχρι της μάχης σταθμοί

II. 3. οὐκ ἐγίγνετο, were not (favourable).

 $[\]delta T i \gamma \rho \eta s \pi \sigma \tau$. His information was incorrect. The king had not crossed the Tigris.

ofor $\tau \epsilon$, observe ofor $\tau \epsilon$ elva = to be possible; of ϵ at $\epsilon = \epsilon t$ be able.

^{4.} τὰ ὅπλα is occasionally used for the hoplites.

τρεις καλ ένενήκοντα, παρασάγγαι πέντε καλ τριακοντα καλ πεντακόσιοι, στάδιοι πεντήκοντα καλ έξακισχίλιοι καλ μύριοι ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο είναι εἰς Βαβυλώνα στάδιοι ἐξήκοντα καλ τριακόσιοι.

7. Έντεθθεν έπελ σκότος έγένετο Μιλτοκύθης μεν ο Θράξ έχων τούς τε ίππέας τους μεθ' έαυτου είς τετταράκοντα καὶ τῶν πεζῶν Θρακῶν ὡς τριακοσίους ηὐτομόλησε πρὸς βασιλέα. 8. Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ήγεῖτο κατὰ τὰ παρηγγελμένα, οί δ' είποντο και άφικνοῦνται είς τὸν πρώτον σταθμὸν παρὰ 'Αριαίον καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν ἀμφὶ μέσας νύκτας καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὅπλα Ευνηλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρὰ 'Αριαίον' καὶ ὤμοσαν οί τε "Ελληνες καὶ 'Αριαίος καλ των σύν αὐτώ οἱ κράτιστοι μήτε προδώσειν άλλήλους σύμμαχοί τε έσεσθαι οί δὲ βάρβαροι προσώμοσαν καλ ήγήσεσθαι άδόλως. 9. ταθτα δ' ἄμοσαν, σφάξαντες ταθρον καλ λύκον καλ κάπρον καλ κριὸν εἰς ἀσπίδα, οἱ μὲν Ελληνες βάπτοντες ξίφος, οἱ δὲ βάρβαροι λόγχην. 10. ἐπεὶ δὲ τὰ πιστὰ ἐγένετο, εἶπεν ὁ Κλέαρχος, "Αγε δή, δ Άριαιε, επείπερ ὁ αὐτὸς ὑμιν στόλος εστὶ καὶ ήμιν, είπε τίνα γνώμην έχεις περί της πορείας, πότερον ἄπιμεν ήνπερ ήλθομεν, ή ἄλλην τινὰ έν-

^{8.} ἄμοσαν; root ομ., imp. pres. ὅμνυμι, fut. ὀμοῦμαι, pres. perf. ὀμώμοκα, aor. 1 ἄμοσα.

θέμενοι τὰ δπλα. cf. I. 6. 4.

els ἀσπίδα, (so that the blood fell) into a shield: cf. IV. 3.
 els τὸν ποταμόν.

νενοηκέναι δοκείς όδον κρείττω. 11. δ δ' είπεν. "Ην μεν ήλθομεν απιόντες παντελώς αν ύπο λιμού ἀπολοίμεθα ὑπάρχει γὰρ νῦν ἡμῖν οὐδὲν τῶν ἐπιτηδείων. έπτακαίδεκα γάρ σταθμῶν τῶν ἐγγυτάτω ούδε δεθρο ιόντες εκ της χώρας ούδεν είχομεν λαμβάνειν. ένθα δ' εἴτι ην, ημεῖς διαπορευόμενοι κατεδαπανήσαμεν. νθν δ' έπινοοθμεν πορεύεσθαι μακροτέραν μέν, των δ' επιτηδείων οὐκ ἀπορήσομεν. 12. πορευτέον δ' ήμιν τοὺς πρώτους σταθμοὺς ώς αν δυνώμεθα μακροτάτους, ίνα ώς πλείστον άποσπασθώμεν τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος ήν γάρ άπαξ δύο ή τριών ήμερων όδον απόσχωμεν, οὐκέτι μη δύνηται βασιλεύς ήμας καταλαβείν. ὀλίγω μέν γάρ στρατεύματι οὐ τολμήσει - έφέπεσθαι. πολύν δ' έχων στόλον οὐ δυνήσεται ταχέως πορεύεσθαι ίσως δε καλ των επιτηδείων σπανιεί. ταύτην, έφη, την γνώμην έχω έγωγε.

13. Ήν δὲ αὕτη ἡ στρατηγία οὐδὲν ἄλλο δυναμένη ἡ ἀποδρᾶναι ἡ ἀποφυγεῖν ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον. ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἐγένετο, ἐπορεύοντο ἐν δεξιᾳ ἔχοντες τὸν ἥλιον, λογιζόμενοι ἥξειν ἄμα ἡλίῳ δύνοντι εἰς κώμας τῆς Βαβυλωνίας χώρας καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύσθησαν. 14. ἔτι δὲ ἀμφὶ δείλην ἔδοξαν πολεμίους ὁρᾶν ἰππέας καὶ τῶν τε Ἑλλήνων οῦ μὴ ἔτυχον ἐν ταῖς τάξεσιν

οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεύς, there will no longer (be a fear)
 that the king will be able.

^{13.} ἀποδράναι . . . ἀποφυγείν. see Ι. 4. 8.

ėν δεξιά έχ., i.e. they marched in an easterly direction, with the sun at noon-day on their right hand. Had they been marching north, they would not have encountered the king's army.

όντες είς τὰς τάξεις ἔθεον, καὶ Άριαῖος, ἐτύγγανε γαρ εφ' αμάξης πορευόμενος διότι ετέτρωτο, κατα-Βας εθωρακίζετο και οι σύν αὐτφ. 15. εν φ δε ώπλίζοντο ήκον λέγοντες οι προπεμφθέντες σκοποί ότι οὐχ ίππεις εἰσιν ἀλλ' ὑποζύγια νέμοιντο. καὶ εὐθὺς ἔγνωσαν πάντες ὅτι ἐγγύς που ἐστρατοπεδεύετο βασιλεύς καὶ γὰρ καὶ καπνὸς ἐφαίνετο ἐν κώμαις οὐ πρόσω. 16. Κλέαρχος δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς πολεμίους ούκ ήγεν ήδει γάρ και απειρηκότας τοὺς στρατιώτας καὶ ἀσίτους ὅντας ἤδη δὲ καὶ όψε ην ου μέντοι ουδε απέκλινε, φυλαττόμενος μη δοκοίη φεύγειν, άλλ' εὐθύωρον ἄγων ἄμα τῷ ήλίφ δυομένφ είς τὰς έγγυτάτω κώμας τοὺς πρώτους άγων κατεσκήνωσεν, έξ ων διήρπαστο ύπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οίκιων ξύλα. 17. οί μεν οθν πρωτοι δμως τρόπω τινὶ ἐστρατοπεδεύσαντο, οἱ δὲ ὕστεροι σκοταῖοι προσιόντες ώς ετύγχανον εκαστοι ηθλίζοντο, καὶ κραυγήν πολλήν ἐποίουν καλοῦντες ἀλλήλους, ώστε και τούς πολεμίους ακούειν. ώστε οί μέν έγγύτατα των πολεμίων και έφυγον έκ των σκηνωμάτων. 18. δήλον δὲ τοῦτο τῆ ὑστεραία ἐγένετο ούτε γάρ ύποζύγιον έτι οὐδεν εφάνη, ούτε στρατόπεδον ούτε καπνὸς οὐδαμοῦ πλησίον. έξε-

^{15.} καὶ γὰρ καί. "καὶ γάρ (= for truly) is used to confirm a proposition which of itself even is tolerably certain. The notion is strengthened in Attic by καὶ γὰρ καί, καὶ γὰρ οδν, καὶ γὰρ τοι."—
L. and S.

^{16.} ἀπειρηκότας. cf. the meaning of ἀπαγορεύουσι in I. 5. 3.

^{17.} Εστε ακούειν, Εστε έφυγον. observe Eστε with infinitive, so that they might hear; Εστε with indicative, so that they did Rec.

πλάγη δέ, ώς ἔοικε, καὶ βασιλεὺς τἢ ἐφόδφ τοῦ στρατεύματος. ἐδήλωσε δὲ τοῦτο οἶς τἢ ὑστεραία ἔπραττε. 19. προϊούσης μέντοι τῆς νυκτὸς ταύτης καὶ τοῖς ελλησι φόβος ἐμπίπτει, καὶ θόρυβος καὶ δοῦπος ἢν οἷον εἰκὸς φόβου ἐμπεσόντος γίγνεσθαι. 20. Κλέαρχος δὲ Τολμίδην Ήλεῖον, δν ἐτύγχανεν ἔχων παρ ἑαυτῷ κήρυκα ἄριστον τῶν τότε, τοῦτον ἀνειπεῖν ἐκέλευσε σιγὴν κατακηρύξαντα ὅτι προαγορεύουσιν οἱ ἄρχοντες, δς ἀν τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὅπλα μηνύση, ὅτι λήψεται μισθὸν τάλαντον ἀργυρίου. 21. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἰη καὶ οἱ ἄρχοντες σῶοι. ἄμα δὲ ὅρθρῳ παρήγγειλεν ὁ Κλέαρχος εἰς τάξιν τὰ ὅπλα τίθεσθαι τοὺς Ελληνας ἢπερ εἰχον ὅτε ἦν ἡ μάχη.

ΙΙΙ. Ὁ δὲ δὴ ἔγραψα ὅτι βασιλεὺς ἐξεπλάγη τἢ ἐφόδω, τῷδε δῆλον ἦν. τῆ μὲν γὰρ πρόσθεν ἡμέρα πέμπων τὰ ὅπλα παραδιδόναι ἐκέλευε, τότε δὲ ἄμα ἡλίω ἀνατέλλοντι κήρυκας ἔπεμψε περὶ σπονδῶν. 2. οἱ δ' ἐπεὶ ἦλθον πρὸς τοὺς προφύλακας, ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας. ἐπειδὴ δὲ ἀπήγγγελλον οἱ προφύλακες, Κλέαρχος τυχὼν τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν εἶπε τοῖς προφύλαξι κελεύειν τοὺς κήρυκας περιμένειν ἄχρι ᾶν σχολάση. 3. ἐπεὶ δὲ κατέστησε τὸ στράτευμα ὥστε καλῶς ἔχειν ὁρᾶσθαι πάντη φάλαγγα πυκνήν, τῶν δὲ ἀόπλων

^{20.} ἀφέντα, part. aor. 2: see ἀφίημι.

els τὰ ὅπλα, into the quarters of the hoplites: cf. II. 4. 15. III. 1. 3. "This seems to have been a standing military jest to make the soldiers laugh at their past panic."—Grote.

μηδένα καταφανή είναι, ἐκάλεσε τοὺς ἀγγέλους, καλ αὐτός τε προήλθε τούς τε εὐοπλοτάτους ἔχων καὶ εὐειδεστάτους τῶν αύτοῦ στρατιωτῶν, καὶ τοις άλλοις στρατηγοίς ταυτα έφρασεν. 4. έπελ δὲ ἦν πρὸς τοῖς ἀγγέλοις, ἀνηρώτα τί βούλοιντο. οί δ' έλεγον ότι περί σπονδών ήκοιεν ἄνδρες οίτινες ίκανοὶ ἔσονται τά τε παρά βασιλέως τοῖς Ελλησιν άπαγγείλαι καὶ τὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων βασιλεί. 5. δ δε ἀπεκρίνατο, Άπαγγέλλετε τοίνυν αὐτῷ ὅτι μάχης δεί πρώτον ἄριστον γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ὁ τολμήσων περί σπονδών λέγειν τοις Ελλησι μή πορίσας ἄριστον. 6. ταθτα ἀκούσαντες οἱ ἄγγελοι άπήλαυνον, καὶ ήκον ταχύ ος καὶ δήλον ήν ὅτι έγγύς που βασιλεύς ήν, ή άλλος τις φ επετέτακτο ταθτα πράττειν έλεγον δὲ ὅτι εἰκότα δοκοῖεν λέγειν βασιλεί, και ήκοιεν ήγεμόνας έγοντες οί αὐτούς. έὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια. 7. ὁ δὲ ἠρώτα εἰ αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι σπένδοιτο ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσιν, ἡ καὶ τοῖς ἄλλοις οί δὲ "Απασιν ἔφασαν, μέχρι έσοιντο σπονδαί. άν βασιλεί τὰ παρ' ὑμῶν διαγγελθή. 8. ἐπεὶ δὲ ταθτα είπον, μεταστησάμενος αὐτοὺς ὁ Κλέαρχος καὶ ἐδόκει τὰς σπονδὰς ποιεῖσθαι έβουλεύετο. ταχύ, καὶ καθ' ήσυγίαν έλθεῖν τε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια 9. δ δὲ Κλέαρχος εἶπε, Δοκεῖ μὲν καὶ λαβεῖν. κάμοὶ ταῦτα· οὐ μέντοι ταχύ γε ἀπαγγελῶ, ἀλλὰ διατρίψω έστ' αν δκνήσωσιν οί άγγελοι μη άποδόξη ήμιν τὰς σπονδὰς ποιήσασθαι. οίμαί γε μέντοι, έφη, καὶ τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις τὸν αὐτὸν φόβον παρέσεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐδόκει καιρὸς

είναι, ἀπήγγελλεν ὅτι σπένδοιτο, καὶ εὐθὺς ἡγείσθαι ἐκέλευε πρὸς τἀπιτήδεια.

- 10. Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο, Κλέαρχος μέντοι ἐπορεύετο τὰς μὲν σπονδὰς ποιησόμενος, τὸ δὲ στράτευμα ἔχων ἐν τάξει, καὶ αὐτὸς ὠπισθοφυλάκει. καὶ ἐνετύγχανον τάφροις καὶ αὐλῶσιν ὕδατος πλήρεσιν ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν ἀλλ' ἐποιοῦντο διαβάσεις ἐκ τῶν φοινίκων οῖ ἦσαν ἐκπεπτωκότες, τοὺς δὲ καὶ ἐξέκοπτον. 11. καὶ ἐνταῦθα ἢν Κλέαρχον καταμαθεῖν ὡς ἐπεστάτει, ἐν μὲν τῆ ἀριστερὰ χειρὶ τὸ δόρυ ἔχων, ἐν δὲ τῆ δεξιὰ βακτηρίαν καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαισεν ἄν, καὶ ἄμα αὐτὸς προσελάμβανεν εἰς τὸν πηλὸν ἐμβαίνων ιῶστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι μὴ οὐ συσπουδάζειν. 12. καὶ ἐτάχθησαν μὲν πρὸς αὐτοῦ οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες ἐπεὶ δὲ καὶ
- III. 10. τάφροιs. "The plain of Babylonia appears to have been in the time of Artaxerxes very much what it is in the present day—intersected by numerous canals of derivation and irrigation—but still only partially peopled and cultivated, and with only a village here and there. In the present day there are several towns, both on the Tigris and Euphrates, in Babylonia, which are surrounded by more or less extensive groves of date-trees; and almost every village, whether on the banks of the river or in the interior, neighbouring some canal of irrigation, has its grove of date-trees."—Ainsworth, p. 105.
- 11. "μη οὐ is used in the sense of quominus, quin, with infinitive: a after verbs of preventing, denying, distrusting, &c. when a negation is joined with them; b after δεινὸν εἶναι, αἰσχρόν, αἰσχόννην εἶναι, αἰσχόνεσθαι, which imply a negative notion; c after all negative notions where in Latin quin with conjunctive would be used."—Jelf, 750, obs. 2.

Κλέαρχον εώρων σπουδάζοντα, προσελάμβανον καὶ οἱ πρεσβύτεροι. 13. πολὺ δὲ μᾶλλον ὁ Κλέαρχος ἔσπευδεν ὑποπτεύων μὴ ἀεὶ οὕτω πλήρεις εἶναι τὰς τάφρους ὕδατος οὐ γὰρ ἢν ὥρα οἵα τὸ πεδίον ἄρδειν ἀλλ' ἵνα ἤδη πολλὰ προφαίνοιτο τοῖς "Ελλησι δεινὰ εἰς τὴν πορείαν, τούτου ἔνεκα βασιλέα ὑπώπτευεν ἐπὶ τὸ πεδίον τὸ ὕδωρ ἀφεικέναι.

- 14. Πορευόμενοι δὲ ἀφίκοντο εἰς κώμας ὅθεν ἀπέδειξαν οἱ ἡγεμόνες λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. ἐνῆν δὲ σῖτος πολὺς καὶ οἶνος φοινίκων καὶ ὅξος ἐψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. 15. αὖται δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων οἵας μὲν ἐν τοῖς Έλλησιν ἔστιν ἰδεῖν τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο, αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι, θαυμάσιαι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, ἡ δὲ ὄψις ἤλέκτρου οὐδὲν διέφερε. τάς δὲ τινας ξηραίνοντες τραγήματα ἀπετίθεσαν. καὶ ἢν καὶ παρὰ πότον ἡδὸ μέν, κεφαλαλγὲς δὲ. 16.
- 14. olvos. "Wine is not made from the fruit of the date in the same country in the present day, but spirit is distilled from it."—Ainsworth, p. 105.
- 15. "Dates, with the addition of water, afford by distillation a very good ardent spirit, which, as it does not come within the prohibition of the Koran against wine, is much used in some of the Mahommedan countries, and answers the same purpose of false excitement as the brandy or the malt spirits of other nations. Palm-wine is also made from the date: this is also without the statute of the Prophet. It is the sap or juice of the tree, and can only be obtained by its destruction; so that such trees only as are unproductive are selected for obtaining it."—Vegetable Substances, p. 357.

τàs δέ τινας, and some of these.
παρὰ πότον. see note on παρά, I. 1. 5.

ένταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμασαν τό τε εἶδος καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. ἢν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. ὁ δὲ φοῖνιξ ὅθεν ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος ὅλος αὐαίνετο.

17. Ένταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ παρὰ μεγάλου βασιλέως ἡκε Τισσαφέρνης, καὶ ὁ τῆς βασιλέως γυναικὸς ἀδελφός, καὶ ἄλλοι Πέρσαι τρεῖς δοῦλοι δὲ πολλοὶ εἴποντο. ἐπεὶ δὲ ἀπήντησαν αὐτοῖς οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί, ἔλεγε πρῶτος Τισσαφέρνης δι' ἑρμηνέως τοιάδε.

Tissaphernes states that, being a neighbour of the Greeks and willing to oblige them, he had begged the king to allow him to restore them to their native land; that the king had consented, but had directed him first to demand why the Greeks had made war upon him. The Greeks deliberate, and through Clearchus reply, that their original intention was not to make war upon the king, but to aid Cyrus in some secret expedition; that they were ashamed to abandon him in the hour of danger; but now that Cyrus is dead, they have no hostile intentions with regard to the king and his dominions. Tissaphernes states that he will convey their answer to the king, and return. In the meantime the truce shall continue, and a market be supplied.

16. ἐγκέφαλον. "What is called the cabbage of the palm is esculent in many of the species, and in the date among others. The cabbage is a conical tuft in the centre of the crown of leaves, and is formed of the future leaves in their undeveloped state. When the outside is removed, this part of the date-tree tastes very much like a fresh chestnut; but, like the palm-juice, it is costly, being obtained only by the destruction of the tree; and therefore it is not used except in those trees which are cut for the sake of the sap or juice."—Vegetable Substances, p. 358.

25. Καὶ εἰς μὲν τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἡκεν ωσθ οί "Ελληνες εφρόντιζον τη δε τρίτη ήκων έλεγεν ότι διαπεπραγμένος ήκοι παρά βασιλέως δοθήναι αὐτῷ σώζειν τοὺς Ελληνας, καίπερ πάνυ πολλῶν άντιλεγόντων ώς οὐκ ἄξιον εἴη βασιλεῖ ἀφεῖναι τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν στρατευσαμένους. 26. τέλος δὲ είπε, Καὶ νῦν ἔξεστιν ὑμῖν πιστὰ λαβεῖν παρ' ἡμῶν, η μην φιλίαν παρέξειν υμίν την χώραν και άδόλως ἀπάξειν είς τὴν Ἑλλάδα ἀγορὰν παρέχοντας. δπου δ' αν μη ή πρίασθαι, λαμβάνειν ύμας έκ της χώρας εάσομεν τὰ επιτήδεια. 27. ύμας δ' αδ ήμιν δεήσει ομόσαι ή μην πορεύεσθαι ώς διά φιλίας ἀσινώς σῖτα καὶ ποτὰ λαμβάνοντας ὁπόταν μη άγοραν παρέχωμεν ην δε παρέχωμεν άγοράν, ώνουμένους έξειν τὰ ἐπιτήδεια. 28, ταῦτα ἔδοξε, καὶ ὤμοσαν καὶ δεξιὰς ἔδοσαν Τισσαφέρνης καὶ ὁ της βασιλέως γυναικός άδελφός τοις των Έλληνων στρατηγοίς καὶ λοχαγοίς, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Έλλήνων. 29. μετά δὲ ταῦτα Τισσαφέρνης εἶπε, Νῦν μεν δη ἄπειμι ώς βασιλέα επειδάν δε διαπράξωμαι α δέομαι, ήξω συσκευασάμενος ώς απάξων ύμας είς την Έλλαδα, και αὐτος ἀπιων ἐπὶ την έμαυτοῦ ἀρχήν.

IV. Μετὰ ταῦτα περιέμενον Τισσαφέρνην οῦ τε Ελληνες καὶ Άριαῖος ἐγγὺς ἀλλήλων ἐστρατοπεδευμένοι ἡμέρας πλείους ἡ εἴκοσιν. ἐν δὲ ταύταις ἀφικνοῦνται πρὸς Άριαῖον καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκαῖοι, καὶ πρὸς τοὺς σὺν ἐκείνφ

^{26.} ἢ μήν=revera, assuredly; used to give emphasis to a solemn declaration.

Περσών τινες, παρεθάρσυνόν τε καὶ δεξιὰς ἐνίοις παρὰ βασιλέως ἔφερον μὴ μνησικακήσειν βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρφ ἐπιστρατείας, μηδὲ ἄλλου μηδενὸς τῶν παρφχημένων. 2. τούτων δὲ γυγνομένων ἔνδηλοι ἤσαν οἱ περὶ ᾿Αριαῖον ἤττον προσέχοντες τοῖς Ἔλλησι τὸν νοῦν ὥστε καὶ διὰ τοῦτο τοῖς μὲν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἤρεσκον, ἀλλὰ προσιόντες τῷ Κλεάρχῳ ἔλεγον καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς.

They insist that the king is anxiously and secretly plotting their total destruction, and urge an immediate retreat. Clearchus points out the danger attending an open rupture with the king, and endeavours to remove their suspicions of treachery.

8. Έν δὲ τούτφ ήκε Τισσαφέρνης έγων την έαυτοῦ δύναμιν ώς είς οἰκον ἀπιών, καὶ Ὀρόντας την έαυτοῦ δύναμιν ήγε δὲ καὶ την θυγατέρα την βασιλέως ἐπὶ γάμω. 9. ἐντεῦθεν δὲ ήδη Τισσαφέρνους ήγουμένου καὶ ἀγορὰν παρέχοντος ἐπορεύοντο επορεύετο δὲ καὶ Αριαίος τὸ Κύρου βαρβαρικόν έχων στράτευμα άμα Τισσαφέρνει καὶ 'Ορόντα, καὶ ξυνεστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις. 10. οι δε Έλληνες ύφορωντες τούτους αυτοί εφ' έαυτων εχώρουν ήγεμόνας έχοντες. εστρατοπεδεύοντο δε εκάστοτε άπεχοντες άλληλων παρασάγγην καὶ μεῖον. ἐφυλάττοντο δὲ ἀμφότεροι ώσπερ πολεμίους άλληλους, καὶ εὐθὺς τοῦτο ὑποψίαν παρείχεν. 11. ενίστε δε και ξυλιζόμενοι εκ τοῦ αὐτοῦ, καὶ χόρτον καὶ ἄλλα τοιαῦτα ξυλλέγοντες, πληγάς ενέτεινον άλλήλοις ώστε και τοῦτο έχθραν παρείχε. 12. διελθόντες δὲ τρεῖς σταθμοὺς ἀφίκοντο πρὸς τὸ Μηδίας καλούμενον τεῖχος, καὶ παρῆλθον εἴσω αὐτοῦ. ἡν δὲ ἀκοδομημένον πλίνθοις ὀπταῖς ἐν ἀσφάλτω κειμέναις, εὖρος εἴκοσι ποδῶν, τψος δὲ ἐκατόν μῆκος δ᾽ ἐλέγετο εἶναι εἴκοσι παρασαγγῶν ἀπέχει δὲ Βαβυλῶνος οὐ πολύ. 13. ἐντεῦθεν δ᾽ ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο παρασάγγας ὀκτώ, καὶ διέβησαν διώρυχας δύο, τὴν μὲν ἐπὶ γεφύρας, τὴν δ᾽ ἐζευγμένην πλοίοις

IV. 12, το Μηδίας καλούμενον τείχος. The Median wall has generally been identified with the Sidd Nimrud, a name given by the present inhabitants of the country to the remains of some extensive works commencing near the river Tigris, in lat. 34° 3′ 30", and about 21' 50" W. of Baghdad. It is described as being from thirty to forty feet in height, and running in a straight line N.N.E. and S.S.W. The identification of these remains with the wall of Media renders the narrative of Xenophon confused and unintelligible. Recent researches have shewn that the supposition rests upon a very slight foundation. "Captain Jones, commander of the steamer at Baghdad, undertook, at the request of Colonel Rawlinson, a minute examination of the locality, and ascertained that what had been laid down as the wall of Media was merely a line of mounds; no wall at all, but a mere embankment, extending seven or eight miles from the Tigris, and designed to arrest the winter-torrents and drain off the rain-water of the desert into a large reservoir, which served to irrigate an extensive valley between the rivers."-Grote, ix. p. 89. In the map which accompanies this work the wall of Media is supposed to have run in a direction N.W. and S.E., and nearly parallel to the course of the Tigris. An explanation of the reasons which have induced the editors to adopt this position, for which they are indebted to the kindness of Professor Malden, would obviously be unsuited to an elementary work like the present.

διώρυχαι δύο. These canals were probably the Saklawegah and the Ishaki, both of considerable size.

έπτά αὖται δ' ἦσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κατετέτμηντο δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν, αἱ μὲν πρῶται μεγάλαι, ἔπειτα δ' ἐλάττους, τέλος δὲ καὶ μικροὶ ὀχετοὶ ισπερ ἐν τῆ Ἑλλάδι ἐπὶ τὰς μελίνας καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν, πρὸς ῷ πόλις ἢν μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος ἢ ὄνομα Σιττάκη, ἀπέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους πεντεκαίδεκα. 14. οἱ μὲν οὖν Ἑλληνες παρ' αὐτὴν ἐσκήνησαν ἐγγὺς παραδείσου μεγάλου καὶ καλοῦ καὶ δασέος παντοίων δένδρων οἱ δὲ βάρβαροι διαβεβηκότες τὸν Τίγρητα οὐ μέντοι καταφανεῖς ἦσαν.

15. Μετά δὲ τὸ δεῖπνον ἔτυχον ἐν περιπάτφ όντες πρό των όπλων Πρόξενος καὶ Ξενοφων καὶ προσελθών ἄνθρωπός τις ήρώτησε τοὺς προφύλακας ποῦ αν ίδοι Πρόξενον ή Κλέαρχον Μένωνα δὲ οὐκ ἐζήτει, καὶ ταῦτα παρ' 'Αριαίου ῶν τοῦ Μένωνος ξένου. 16. έπεὶ δὲ Πρόξενος εἶπεν ὅτι αὐτός εἰμι δν ζητεῖς, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τάδε. *Επεμψέ με 'Αριαίος καὶ 'Αρτάοζος, πιστοὶ ὅντες Κύρφ καὶ ὑμῖν εὖνοι, καὶ κελεύουσι φυλάττεσθαι μη υμίν επιθώνται της νυκτός οι βάρβαροι έστι δὲ στράτευμα πολὺ ἐν τῷ πλησίον παραδείσφ. 17. καλ παρά την γέφυραν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ πέμψαι κελεύουσι φυλακήν, ώς διανοείται αὐτὴν λυσαι Τισσαφέρνης της νυκτός, έαν δύνηται, ώς μη διαβήτε άλλ' έν μέσω αποληφθήτε τοῦ ποταμοῦ καὶ της διώρυχος. 18. ἀκούσαντες ταῦτα άγουσιν αὐτὸν παρὰ τὸν Κλέαρχον καὶ φράζουσιν ά λέγει. ὁ δὲ Κλέαρχος ἀκούσας ἐταράχθη σφόδρα

καὶ ἐφοβεῖτο. 19. νεανίσκος δέ τις τῶν παρόντων ἐννοήσας εἶπεν ὡς οὐκ ἀκόλουθα εἴη τό τε ἐπιθήσεσθαι καὶ λύσειν τὴν γέφυραν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐπιτιθεμένους ἢ νικᾶν δεήσει ἢ ἡττᾶσθαι. ἐὰν μὲν οὖν νικῶσι, τί δεῖ αὐτοὺς λύειν τὴν γέφυραν; οὐδὲ γὰρ ᾶν πολλαὶ γέφυραι ὧσιν ἔχοιμεν ᾶν ὅποι φυγόντες ἡμεῖς σωθῶμεν. 20. ἐὰν δὲ ἡμεῖς νικῶμεν, λελυμένης τῆς γεφύρας οὐχ ἔξουσιν ἐκεῖνοι ὅποι φύγωσιν οὐδὲ μὴν βοηθῆσαι πολλῶν ὅντων πέραν οὐδεὶς αὐτοῖς δυνήσεται λελυμένης τῆς γεφύρας.

21. Άκούσας δὲ ὁ Κλέαρχος ταῦτα ἤρετο τὸν άγγελον πόση τις είη χώρα ή έν μέσφ τοῦ Τύγρητος καὶ τῆς διώρυχος. ὁ δὲ εἶπεν ὅτι πολλή, καὶ κώμαι ἔνεισι καὶ πόλεις πολλαὶ καὶ μεγάλαι. 22. τότε δη καὶ ἐγνώσθη ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον υποπέμψαιεν, δκνούντες μη οί Έλληνες διελόντες τὴν γέφυραν μένοιεν ἐν τῷ νήσφ ἐρύματα έγοντες ένθεν μέν τὸν Τύγρητα, ένθεν δὲ τὴν διώρυγα τὰ δ' ἐπιτήδεια ἔγοιεν ἐκ τῆς ἐν μέσφ γώρας πολλής καὶ ἀγαθής οὖσης, καὶ τῶν ἐργασομένων ενόντων είτα δε και αποστροφή γενοιτο εί τις βούλοιτο βασιλέα κακώς ποιείν. 23. μετά ταῦτα ἀνεπαύοντο ἐπὶ μέντοι τὴν γέφυραν ὅμως φυλακήν επεμψαν και ούτε επέθετο ούδεις ούδαμόθεν, ούτε πρός την γέφυραν οὐδείς ήλθε των πολεμίων, ώς οἱ φυλάττοντες ἀπήγγελλον. 24. ἐπειδή δὲ ἔως ἐγένετο, διέβαινον τὴν γέφυραν έζευγμένην πλοίοις τριάκοντα καὶ έπτὰ ώς οδόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως έξήγγελλον γάρ τινες

τῶν παρὰ Τισσαφέρνους Έλλήνων ὡς διαβαινόντων μέλλοιεν ἐπιθήσεσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ψευδῆ ἢν· διαβαινόντων μέντοι ὁ Γλοῦς αὐτοῖς ἐπεφάνη μετ' ἄλλων σκοπῶν εἰ διαβαίνοιεν τὸν ποταμόν ἐπειδὴ δὲ εἶδεν, ἄχετο ἀπελαύνων.

25. Άπὸ δὲ τοῦ Τίγρητος ἐπορεύθησαν σταθμούς τέτταρας παρασάγγας είκοσιν έπὶ τὸν Φύσκον ποταμόν, τὸ εὖρος πλέθρου ἐπῆν δὲ γέφυρα. καὶ ένταθθα ωκείτο πόλις μεγάλη ή ὄνομα ηπις πρὸς ην ἀπήντησε τοῖς "Ελλησιν ὁ Κύρου καὶ Άρταξέρξου νόθος άδελφὸς άπὸ Σούσων καὶ Έκβατάνων στρατιάν πολλην άγων ώς βοηθήσων βασιλεί καὶ ἐπιστήσας τὸ ἐαυτοῦ στράτευμα παρεργομένους τους Έλληνας έθεώρει. Κλέαρχος ήγειτο μεν είς δύο, επορεύετο δε άλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐφιστάμενος. ὅσον δὲ [αν] χρόνον τὸ ήγούμενον τοῦ στρατεύματος ἐπιστήσειε, τοσοῦτον ην ανάγκη χρόνον δι' όλου τοῦ στρατεύματος γίγνεσθαι την επίστασιν ώστε τὸ στράτευμα καλ αὐτοῖς τοῖς "Ελλησι δόξαι πάμπολυ εἶναι, καὶ τὸν Πέρσην ἐκπεπληγθαι θεωροῦντα. 27. ἐντεῦθεν δὲ έπορεύθησαν διὰ τῆς Μηδίας σταθμούς ἐρήμους έξ παρασάγγας τριάκοντα είς τὰς Παρυσάτιδος κώμας της Κύρου και βασιλέως μητρός. ταύτας Τισσαφέρνης Κύρφ ἐπεγγελῶν διαρπάσαι τοῖς "Ελλησιν ἐπέτρεψε πλην ἀνδραπόδων. ἐνην δὲ σίτος πολύς καὶ πρόβατα καὶ ἄλλα χρήματα. 28. έντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμούς ἐρήμους τέτταρας παρασάγγας είκοσι τὸν Τύγρητα ποταμὸν

26. els 800. see note on els, I. 1. 3.

έν ἀριστερᾳ ἔχοντες. ἐν δὲ τῷ πρώτῷ σταθμῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ πόλις ῷκεῖτο μεγάλη καὶ εὐ-δαίμων ὄνομα Καιναί, ἐξ ἡς οἱ βάρβαροι διῆγον ἐπὶ σχεδίαις διφθερίναις ἄρτους, τυρούς, οἶνον.

V. Μετὰ ταῦτα ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Ζάπαταν ποταμόν, τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων. καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· ἐν δὲ ταύταις ὑποψίαι μὲν ἦσαν, φανερὰ δὲ οὐδεμία ἐφαίνετο ἐπιβουλή. 2. ἔδοξεν οὖν τῷ Κλεάρχῳ ξυγγενέσθαι τῷ Τισσαφέρνει καὶ εἴ πως δύναιτο παῦσαι τὰς ὑποψίας πρὶν ἐξ αὐτῶν πόλεμον γενέσθαι· καὶ ἔπεμψέ τινα ἐροῦντα ὅτι ξυγγενέσθαι αὐτῷ χρήζει. ὁ δὲ ἐτοίμως ἐκέλευεν ῆκειν.

Clearchus states that he was anxious, by a personal interview with Tissaphernes, to remove the misunderstanding existing between the two armies. He proceeds to shew that any act of treachery on the part of the Greeks would be a direct violation of the laws of God and man; that, in their present difficult and dangerous position, to wrong the only man who could aid them would be an act of foolish impolicy; and concludes by indicating the advantages Tissaphernes might derive from the assistance of the Greek auxiliaries. Tissaphernes states in reply, that with the means at his disposal it was in his power at any time to destroy the Greek force, and that it was consequently absurd to suppose that he would incur the vengeance of heaven by any violation of the oaths which they

28. ἐπὶ σχεδίαις διφθερίναις. "The actual ferry over the river, performed by means of rafts supported on inflated skins, exists in the present day at a place called Kélék I'zedi, or the ferry of the I'zedis or Yezedis, from the village adjacent to it being inhabited by that curious sect of Kurds."—Ainsworth, p. 119.

had mutually sworn. He proposes a conference of the leading men on both sides, that each may point out those who had endeavoured to create suspicion and distrust between them.

- 27. Έκ τούτων δη των λόγων ο Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος τότε μέν μένειν τε αὐτὸν ἐκέλευσε καὶ σύνδειπνον ἐποιήσατο. τῆ δὲ ὑστεραία ό Κλέαργος έλθων έπὶ τὸ στρατόπεδον δηλός τ' ην πάνυ φιλικώς οιόμενος διακείσθαι τῶ Τισσαφέρνει, καὶ ἃ ἔλεγεν ἐκεῖνος ἀπήγγελλεν, ἔφη τε χρῆναι ιέναι παρά Τισσαφέρνην οθς εκέλευσε, και οδ αν έλεγχθωσι διαβάλλοντες των Έλλήνων, ως προδότας αὐτοὺς καὶ κακόνους τοῖς Έλλησιν ὅντας τιμωρηθήναι. 28. ὑπώπτευε δὲ εἶναι τὸν διαβάλλοντα Μένωνα, είδως αὐτὸν καὶ συγγεγενημένον Τισσαφέρνει μετ' 'Αριαίου καὶ στασιάζοντα αὐτῶ καὶ ἐπιβουλεύοντα, ὅπως τὸ στράτευμα ἄπαν πρὸς έαυτὸν λαβών φίλος ή Τισσαφέρνει. 29. εβούλετο δὲ καὶ ὁ Κλέαρχος ἄπαν τὸ στράτευμα πρὸς έαυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοὺς παραλυποῦντας έκποδών είναι. των δέ στρατιωτών άντέλεγον τινες αὐτῷ μὴ ἰέναι πάντας τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγούς μηδέ πιστεύειν Τισσαφέρνει. 30. δ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἔστε διεπράξατο πέντε μέν στρατηγούς ιέναι, είκοσι δε λοχαγούς συνηκολούθησαν δε ώς είς άγοραν καὶ των άλλων στρατιωτών ώς διακόσιοι.
 - 31. Έπεὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς Τισσα-

V. 27. πάνυ φιλικώς διακείσθαι τῷ Τισσαφέρνει, that a very friendly feeling existed between him and Tissaphernes.

φέρνους, οί μεν στρατηγοί παρεκλήθησαν είσω, Πρόξενος Βοιώτιος, Μένων Θετταλός, Άγίας Άρκάς, Κλέαρχος Λάκων, Σωκράτης Άγαιός οί δὲ λοχαγοί ἐπὶ ταῖς θύραις ἔμενον. 32. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἵ τ' ἔνδον ξυνελαμβάνοντο καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν. μετὰ δὲ ταθτα των βαρβάρων τινές ίππέων διά του πεδίου έλαύνοντες φτινι έντυγχάνοιεν Έλληνι ή δούλφ ή έλευθέρω πάντας ἔκτεινον. 33. οί δὲ "Ελληνες τήν τε ίππασίαν αὐτῶν ἐθαύμαζον ἐκ τοῦ στρατοπέδου δρώντες καὶ ὅ,τι ἐποίουν ἡμφιγνόουν, πρίν Νίκαρχος Άρκας δικε φεύγων τετρωμένος είς τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων, καὶ εἶπε πάντα τὰ γεγενημένα. 34. ἐκ τούτου δη οί "Ελληνες έθεον επὶ τὰ ὅπλα πάντες ἐκπεπληγμένοι και νομίζοντες αὐτίκα ήξειν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. 35. οἱ δὲ πάντες μὲν οὐκ ἡλθον, Αριαίος δὲ καὶ Άρτάοζος καὶ Μιθριδάτης, οἱ ἦσαν Κύρφ πιστότατοι ό δὲ τῶν Έλλήνων έρμηνεὺς έφη καὶ τὸν Τισσαφέρνους άδελφὸν σὺν αὐτοῖς όραν και γιγνώσκειν. ξυνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι Περσών τεθωρακισμένοι είς τριακοσίους. 36. οδτοι έπεὶ ἐγγὺς ἦσαν, προσελθεῖν ἐκέλευον εἴ τις εἴη τῶν Έλλήνων ἡ στρατηγὸς ἡ λοχαγός, ἵνα ἀπαγγείλωσι τὰ παρὰ βασιλέως. 37. μετὰ ταῦτα έξηλθον φυλαττόμενοι των Έλλήνων στρατηγοί μεν Κλεάνωρ Όρχομένιος και Σοφαίνετος Στυμφάλιος, ξὺν αὐτοῖς δὲ Ξενοφῶν Άθηναῖος, ὅπως μάθοι τὰ περί Προξένου Χειρίσοφος δ' ἐτύγγανεν ἀπων ἐν κώμη τινὶ ξὺν ἄλλοις ἐπισιτιζόμενος.

38. ἐπεὶ δὲ ἔστησαν εἰς ἐπήκοον, εἰπεν Άριαῖος τάδε. Κλέαρχος μέν, ὁ ἄνδρες Έλληνες, ἐπεὶ ἐπιορκῶν τε ἐφάνη καὶ τὰς σπονδὰς λύων, ἔχει τὴν δίκην καὶ τέθνηκε, Πρόξενος δὲ καὶ Μένων ὅτι κατήγγειλαν αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλὴν ἐν μεγάλη τιμῆ εἰσιν. ὑμᾶς δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ αὐτοῦ γὰρ εἶναί ψησιν, ἐπείπερ Κύρου ἦσαν τοῦ ἐκείνου δοῦλου.

3). Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο οἱ Έλληνες, έλεγε δὲ Κλεάτωρ ὁ Όργομένιος ΤΩ κάκιστε ἀνθρώπων Αριαίε και οι άλλοι όσοι ήτε Κύρου φίλοι, οὐκ αίσγύνεσθε ούτε θεούς ούτ' άνθρώπους, οίτικες ομοσαντες ψμίν τους αυτους φιλους και έχθρους νομικίν, προδόντες ήμας σύν Τισσαφέρνει τῶ άθευτώτω τε και παιουργοτώτω τους τε άνδρας αυτούς sauge qualla such than straightful struck the Apoletonites for too Rolemons co mas coreobe. Whi is de Louis eine, Alenoyes mis uposter épudou lever dereids évérere Tropadémes de mai Upintal mai kuren finde took febr tootoog. 41. èxi toutous Severiair tude eixe. Dienopos pèr touren et sant toès ancors élec tès exercés, tir grein eser, granen sais graffrager lege exposandrew Hariston de um Roun executes eight SILETEIN MEN ENGINETAL PLATEIN DE CIDATANOL Refregele malage gegins, guipen hint alle gegen de wings and wind the recommender suppressions some the September 3 and advanced to the state of enterta Bredgatanic nonvog natur anactant miller with interpretations

VI. Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες ἀνήχθησαν ὡς βασιλέα καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν, εἶς μὲν αὐτῶν Κλέαρχος ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ ἐχόντων δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολεμικὸς καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως.

Xenophon proceeds to review the characters of Clearchus, Proxenus, Menon, and Agias. See *Index*.

Г.

Ι. "Όσα μὲν δὴ ἐν τῷ ἀναβάσει τῷ μετὰ Κύρου οἱ "Ελληνες ἔπραξαν μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα ἐπεὶ Κῦρος ἐτελεύτησεν ἐγένετο ἀπιόντων τῶν Ἑλλήνων σὺν Τισσαφέρνει ἐν ταῖς σπονδαῖς, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται. 2. ἐπεὶ δὲ οἴ τε στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἤσαν καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ συνεπόμενοι ἀπολώλεσαν, ἐν πολλῷ δὴ ἀπορίᾳ ἤσαν οἱ "Ελληνες, ἐννοούμενοι μὲν ὅτι ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις ἤσαν, κύκλῳ δὲ αὐτοῖς πάντῃ πολλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις πολέμιαι ἤσαν, ἀγορὰν δὲ οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἔμελλεν, ἀπεῖχον δὲ τῆς Ἑλλάδος οὐ μεῖον ἡ μύρια στάδια, ἡγεμῶν δ' οὐδεὶς τῆς ὁδοῦ ἦν, ποταμοὶ δὲ διεῖργον ἀδιάβατοι ἐν μέσῳ τῆς οἴκαδε ὁδοῦ, προὐδεδώ-

VI. 1. ἐκ πάντων . . . δόξας, considered by all who were acquainted with him. αὐτοῦ is governed by ἐμπείρως ἐχόντων, for which see I. 1. 5.

κεσαν δὲ αὐτοὺς καὶ οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες βάρβαροι, μόνοι δὲ καταλελειμμένοι ἦσαν οὐδὲ ἱππέα
οὐδένα σύμμαχον ἔχοντες, ὅστε εὕδηλον ἦν ὅτι νικῶντες μὲν οὐδένα ᾶν κατακάνοιεν, ἡττηθέντων δὲ
αὐτῶν οὐδεὶς ᾶν λειφθείη. 3. ταῦτα ἐννοούμενοι καὶ
ἀθύμως ἔχοντες ὀλίγοι μὲν αὐτῶν εἰς τὴν ἑσπέραν
σίτου ἐγεύσαντο, ὀλίγοι δὲ πῦρ ἀνέκαυσαν, ἐπὶ δὲ
τὰ ὅπλα πολλοὶ οὐκ ἦλθον ταύτην τὴν νύκτα, ἀνεπαύοντο δὲ ὅπου ἐτύγχανεν ἔκαστος, οὐ δυνάμενοι
καθεύδειν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων, γονέων,
γυναικῶν, παίδων, οῦς οὔποτ' ἐνόμιζον ἔτι ὄψεσθαι.
οὕτω μὲν δὴ διακείμενοι πάντες ἀνεπαύοντο.

4. Ἡν δέ τις ἐν τῆ στρατιᾶ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, δς οὕτε στρατηγὸς οὕτε λοχαγὸς οὕτε στρατιώτης ῶν συνηκολούθει, ἀλλὰ Πρόξενος αὐτὸν μετεπέμ-ψατο οἴκοθεν ξένος ῶν ἀρχαῖος ὑπισχνεῖτο δὲ αὐτῷ, εἰ ἔλθοι, φίλον αὐτὸν Κύρφ ποιήσειν, δν αὐτὸς ἔφη κρείττω ἑαυτῷ νομίζειν τῆς πατρίδος. 5. ὁ μέντοι Ξενοφῶν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἀνακοινοῦται Σωκράτει τῷ Ἀθηναίφ περὶ τῆς πορείας. καὶ ὁ Σωκράτης ὑποπτεύσας μή τι πρὸς τῆς πόλεώς οἱ ἐπαίτιον εἴη Κύρφ φίλον γενέσθαι, ὅτι ἐδόκει ὁ Κῦρος προθύμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας συμπολεμῆσαι, συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας. 6. ἐλθὼν δ' ὁ Ξενοφῶν ἐπήρετο τὸν Ἀπόλλω τίνι ᾶν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος

I. 6. ἐπήρετο. ἐπερωτῶν is to ask a question grounded on something preceding: ἐρωτῶ is simply, I ask a question; ἐπερωτῶ, thereupon I ask. cf. I. 7. 9.

κάλλιστα καὶ ἄριστα ἔλθοι τὴν δδὸν ἡν ἐπινοεῖ καὶ καλώς πράξας σωθείη. καὶ ἀνείλεν αὐτῷ ὁ Απόλλων θεοίς οίς έδει θύειν. 7. έπεὶ δὲ πάλιν ηλθε, λέγει την μαντείαν τω Σωκράτει. ὁ δ' ἀκούσας ήτιατο αὐτὸν ὅτι οὐ τοῦτο πρῶτον ήρώτα, πότερον λώον είη αὐτώ πορεύεσθαι ή μένειν, άλλ' αὐτὸς κρίνας ἰτέον εἶναι τοῦτ' ἐπυνθάνετο ὅπως αν κάλλιστα πορευθείη. ἐπεὶ μέντοι οὕτως ήρου, ταῦτ', ἔφη, χρη ποιεῖν ὅσα ὁ θεὸς ἐκέλευσεν. 8. ὁ μεν δη Εενοφων ούτω θυσάμενος οίς ανείλεν ο θεός έξέπλει, καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον καὶ Κύρον μέλλοντας ήδη δρμάν την άνω όδόν, καλ συνεστάθη Κύρω. 9. προθυμουμένου δὲ τοῦ Προξένου καὶ ὁ Κῦρος συμπρούθυμεῖτο μεῖναι αὐτόν. εἶπε δὲ ὅτι, ἐπειδὰν τάχιστα ἡ στρατεία λήξη, εὐθὺς ἀποπέμνειν αὐτόν. ἐλέγετο δὲ ὁ στόλος είναι είς Πισίδας.

10. Ἐστρατεύετο μὲν δὴ οὕτως ἐξαπατηθεὶς οὐχ ὑπὸ Προξένου· οὐ γὰρ ἤδει τὴν ἐπὶ βασιλέα ὁρμήν, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων πλὴν Κλεάρχου· ἐπεὶ μέντοι εἰς Κιλικίαν ἦλθον, σαφὲς πᾶσιν ἤδη ἐδόκει εἶναι ὅτι ὁ στόλος εἴη ἐπὶ βασιλέα. φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδὸν καὶ ἄκοντες ὅμως οἱ πολλοὶ δι' αἰσχύνην καὶ ἀλλήλων καὶ Κύρου συνηκολούθησαν· ὧν εἷς καὶ Ξενοφῶν ἦν. 11. ἐπεὶ

καλώς πράττειν or εδ πράττειν, to fare well; εδ ποιείν, to do good to another.

 θ eoîs. Observe that the object of the verb is attracted into the same case as the relative.

9. δτι ἀποπέμψειν. Our author seems to have forgotten that he began the subjoined sentence with δτι.

δὲ ἀπορία ἢν, ἐλυπεῖτο μὲν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν μικρὸν δ' ὕπνου λαχῶν εἰδεν ὄναρ. ἔδοξεν αὐτῷ βροντῆς γενομένης σκηπτὸς
πεσεῖν εἰς τὴν πατρῷαν οἰκίαν, καὶ ἐκ τούτου λάμπεσθαι πᾶσαν. 12. περίφοβος δ' εὐθὺς ἀνηγέρθη,
καὶ τὸ ὅναρ πῆ μὲν ἔκρινεν ἀγαθόν, ὅτι ἐν πόνοις
ῶν καὶ κινδύνοις φῶς μέγα ἐκ Διὸς ἰδεῖν ἔδοξε πῆ
δὲ καὶ ἐφοβεῖτο, ὅτι ἀπὸ Διὸς μὲν βασιλέως τὸ
ὅναρ ἐδόκει αὐτῷ εἶναι, κύκλῳ δὲ ἐδόκει λάμπεσθαι τὸ πῦρ, μὴ οὐ δύναιτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν
τῆς βασιλέως, ἀλλ' εἴργοιτο πάντοθεν ὑπό τινων
ἀποριῶν.

Zenophon, after redecting on the forforn condition of the Greeks, convokes the capcains who served under Proxenus, shews them how little they have to expect from the mercy of the king, how slender their resources are compared with those of the enemy, and how urgent the necessity to adopt energetic measures for their defence. The captains, with the exception of a certain Apollonides, who urged submission to the king as their only means of safety, unanimousiveiers him as their communier. Lempton exposes the felly of the proposal of Apollonides. A general meeting of about a hundred otheres is held as midnight, and Xenophila having been called upon to address them, recommends them to remove the depression of the soldiers by avoiding dispundency, and at elect officers at supply the places of these they had been Cheirisophus compliments Lempion, and unce the adoption of his advice.

The election being continued as incorrect, grands were the solidiers summaned to a general meeting. After a brief address from Charistophus, Cleanur benounces the translations combine of the Persians. He is indisord Translation who reminds them of the measurable deals of their ancestors, points out the real weakness of the Persian monarch in his own dominions, and the expediency of returning to Greece; recommends that the wagons, tents, and superfluous baggage should be destroyed; and concludes by shewing the necessity for strict discipline and cheerful obedience.

Xenophon's proposition is adopted. He then suggests that, for security on the march, the hoplites shall form a hollow square, enclosing the baggage and camp-followers; that Cheirisophus shall command the van, two of the oldest generals the flanks, and the two youngest, Timasion and himself, the rear.

ΙΙΙ. Τούτων λεγθέντων ανέστησαν, καὶ απελθόντες κατέκαιον τὰς ἁμάξας καὶ τὰς σκηνάς, τῶν δὲ περιττών ότου μὲν δέοιτό τις μετεδίδοσαν ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τὸ πῦρ ἐρρίπτουν. ταῦτα ποιήσαντες ηριστοποιούντο. αριστοποιουμένων δέ αὐτῶν ἔργεται Μιθριδάτης σὺν ἱππεῦσιν ὡς τριάκοντα, καὶ καλεσάμενος τοὺς στρατηγοὺς εἰς ἐπήκοον λέγει ώδε. 2. Έγώ, & ἄνδρες "Ελληνες, καὶ Κύρω πιστὸς ἦν, ὡς ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ νῦν ὑμῖν εύνους καὶ ἐνθάδε εἰμὶ σὺν πολλώ φόβω διάγων. εί οὖν δρώην ὑμᾶς σωτήριόν τι βουλευομένους, ἔλθοιμι αν προς ύμας και τους θεράποντας πάντας έγων. λέξατε οὖν πρὸς με τί ἐν νῷ ἔχετε ὡς φίλον τε καλ εύνουν καλ βουλόμενον κοινή σύν ύμιν τὸν στόλον ποιείσθαι. 3. βουλευομένοις τοίς στρατηγοίς έδοξεν ἀποκρίνασθαι τάδε καὶ έλεγε

III. 1. ἐρβίπτουν. this is the usual form for the past imp.; pres. imp. βίπτω and βιπτέω. The other tenses are formed from root βιπ.; ἔββιπτον is found in IV. 8. 3.

Χειρίσοφος 'Ημῖν δοκεῖ, εἰ μέν τις ἐᾳ ἡμᾶς ἀπιέναι οἴκαδε, διαπορεύεσθαι τὴν χώραν ὡς ἂν δυνώμεθα ἀσινέστατα ' ἢν δὲ τις ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ ἀποκωλύῃ, διαπολεμεῖν τούτφ ὡς ᾶν δυνώμεθα κράτιστα. 4. ἐκ τούτου ἐπειρᾶτο Μιθριδάτης διδάσκειν ὡς ἄπορον εἴη βασιλέως ἄκοντος σωθῆναι. ἔνθα δὴ ἐγιγνώσκετο ὅτι ὑπόπεμπτος εἴη καὶ γὰρ τῶν Τισσαφέρνους τις οἰκείων παρηκολούθει πίστεως ἔνεκα. 5. καὶ ἐκ τούτου ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς βέλτιον εἶναι δόγμα ποιήσασθαι τὸν πόλεμον ἀκήρυκτον εἶναι ἔστ' ἐν τῷ πολεμίᾳ εἶεν. διέφθειρον γὰρ προσιόντες τοὺς στρατιώτας, καὶ ἔνα γε λοχαγὸν διέφθειραν Νίκαρχον Άρκάδα, καὶ ἔγετο ἀπιὼν νυκτὸς σὺν ἀνθρώποις ὡς εἴκοσι.

6. Μετὰ ταῦτα ἀριστήσαντες καὶ διαβάντες τὸν Ζαπάταν ποταμὸν ἐπορεύοντο τεταγμένοι τὰ ὑποζύγια καὶ τὸν ὅχλον ἐν μέσφ ἔχοντες. οὐ πολὺ δὲ προεληλυθότων αὐτῶν ἐπιφαίνεται πάλιν ὁ Μιθριδάτης ἱππέας ἔχων ὡς διακοσίους, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ὡς τετρακοσίους μάλα ἐλαφροὺς καὶ εὐζώνους, καὶ προσήει μὲν ὡς φίλος ὡν πρὸς τοὺς Ἦλληνας. Τ. ἐπεὶ δ ἐγγὺς ἐγένοντο, ἐξαπίνης οἱ μὲν αὐτῶν ἐτόξευον καὶ ἱππεῖς καὶ πεζοί, οἱ δ ἐσφενδόνων καὶ ἐτίτρωσκον. οἱ δὲ

^{4.} ὑπόπεμπτος. cf. ὑποπέμψαιεν, II. 4. 22.

^{6.} διαβάντες τὸν Ζαπάταν. "The ford by which the Greeks crossed the Great Zab may, I think, be accurately determined. It is still the principal ford in this part of the river, and must, from the nature of the bed of the stream, have been so from the earliest period. It is about twenty-five miles from the confluence of the Zab and the Tigris."—Layard's Nineveh and Babylon, p. 60.

όπισθοφύλακες των Έλλήνων έπασχον μέν κακώς, άντεποίουν δ' οὐδέν. οί τε γάρ Κρητες βραχύτερα των Περσων ετόξευον καὶ αμα ψιλοὶ ὄντες εἴσω των οπλων κατεκέκλειντο, οί τε ακοντισταί βραγύτερα ηκόντιζον ή ώς έξικνεισθαι των σφενδονη-8. ἐκ τούτου Ξενοφῶντι ἐδόκει διωκτέον είναι καὶ εδίωκον τῶν ὁπλιτῶν καὶ πελταστῶν οῦ έτυχον σύν αὐτῷ ὀπισθοφυλακοῦντες διώκοντες δὲ οὐδένα κατελάμβανον τῶν πολεμίων 9. οὔτε γαρ ίππεις ήσαν τοις Ελλησιν ούτε οι πεζοι τους πεζούς έκ πολλοῦ φεύγοντας έδύναντο καταλαμβάνειν εν όλίγω χωρίω πολύ γάρ ούχ οδόν τε ήν ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατεύματος διώκειν. 10. οἱ δὲ βάρβαροι ίππεῖς καὶ φεύγοντες αμα ἐτίτρωσκον είς τούπισθεν τοξεύοντες ἀπὸ τῶν ἵππων, ὁπόσον δὲ προδιώξειαν οἱ "Ελληνες, τοσοῦτον πάλιν ἐπαναγωρείν μαγομένους έδει. 11. ώστε της ημέρας όλης διήλθον οὐ πλέον πέντε καὶ εἴκοσι σταδίων, άλλα δείλης αφίκοντο είς τας κώμας. ἔνθα δη πάλιν άθυμία ήν. καὶ Χειρίσοφος καὶ οἱ πρεσβύτατοι των στρατηγών Ξενοφωντα ήτιωντο ότι έδίωκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος, καὶ αὐτός τε ἐκινδύνευε καὶ τοὺς πολεμίους οὐδὲν μᾶλλον ἐδύνατο βλάπτειν.

Xenophon acknowledges his error, explains the difficulty of his position, owing to the want of slingers and

τῶν ὅπλων. see II. 2. 4.
 βραχύτερα ἡ ὡs. see I. 2. 4.
 ἐκ πολλοῦ. see note I. 10. 11.
 τοὕπισθεν=τὸ ὅπισθεν.

cavalry, and proposes to raise a corps of the former from the Rhodians who were in the army and from other volunteers, and to employ whatever horses were available to mount a small body of cavalry.

- 20. Έδοξε ταῦτα. καὶ ταύτης τῆς νυκτὸς σφενδονῆται μὲν εἰς διακοσίους ἐγένοντο, ἵπποι δὲ καὶ ἱππεῖς ἐδοκιμάσθησαν τῆ ὑστεραία εἰς πεντήκοντα, καὶ στολάδες καὶ θώρακες αὐτοῖς ἐπορίσθησαν, καὶ ἵππαρχος δὲ ἐπεστάθη Λύκιος ὁ Πολυστράτου Ἀθηναῖος.
- ΙV. Μείναντες δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν τῷ ἄλλη ἐπορεύοντο πρωαίτερον ἀναστάντες χαράδραν γὰρ αὐτοὺς ἔδει διαβῆναι ἐφ' ἡ ἐφοβοῦντο μὴ ἐπιθοῦντο αὐτοῦς διαβαίνουσιν οἱ πολέμιοι. 2. διαβεβηκόσι δὲ αὐτοῦς πάλιν φαίνεται ὁ Μιθριδάτης ἔχων ἱππέας χιλίους, τοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας εἰς τετρακισχιλίους τοσούτους γὰρ ἤτησε Τισσαφέρνην, καὶ ἔλαβεν ὑποσχόμενος, ἃν τούτους λάβη, παραδώσειν αὐτῷ τοὺς Ἑλληνας, καταφρονήσας ὅτι ἐν τῷ πρόσθεν προσβολῷ ὀλίγους ἔχων ἔπαθε μὲν οὐδέν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμιζε ποιῆσαι. 3. ἐπεὶ δὲ οἱ Ἑλληνες διαβεβηκότες ἀπεῖγον τῆς
- IV. 1. χαράδραν. "The torrent here alluded to was evidently the Khazir or Gomar-su, a small river which has its sources in the mountainous districts of Kurdistan, to the west of the central chain, and where its principal branch is called the Gomar-su; but after its arrival on the fertile plains of Adiabene, it is more generally known by the name of Khazir-su. It is the Bumadus of Quintus Curtius and of the historians of Alexander; and the adjacent plain became, on the 1st of October, seventy years afterwards, the scene of the final overthrow of the Persian dynasty."—Ainsworth, p. 136.

χαράδρας ὅσον ὀκτὼ σταδίους, διέβαινε καὶ ὁ Μιθριδάτης ἔχων τὴν δύναμιν. παρήγγελτο δὲ τῶν τε πελταστῶν οὖς ἔδει διώκειν, καὶ τῶν ὁπλιτῶν, καὶ τοῖς ἱππεῦσιν εἴρητο θαρροῦσι διώκειν ὡς ἐφεψομένης ἱκανῆς δυνάμεως. 4. ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθριδάτης κατειλήφει, καὶ ἤδη σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο, ἐσήμηνε τοῖς "Ελλησι τῆ σάλπιγγι, καὶ εὐθὺς ἔθεον ὁμόσε οῖς εἴρητο, καὶ οἱ ἱππεῖς ἤλαυνον οἱ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὶ ἔφευγον ἐπὶ τὴν χαράδραν. 5. ἐν ταύτη τῆ διώξει τοῖς βαρβάροις τῶν τε πεζῶν ἀπέθανον πολλοί, καὶ τῶν ἱππέων ἐν τῆ χαράδρα ζωοὶ ἐλήφθησαν εἰς ὀκτωκαίδεκα. τοὺς δὲ ἀποθανόντας αὐτοκέλευστοι οἱ "Ελληνες ἤκίσαντο, ὡς ὅτι φοβερώτατον τοῖς πολεμίοις εἴη ὑρᾶν.

6. Καὶ οἱ μὲν πολέμιοι οὕτω πράξαντες ἀπηλθον, οἱ δὲ Ἦλληνες ἀσφαλῶς πορευόμενοι τὸ
λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Τίγρητα
ποταμόν. 7. ἐνταῦθα πόλις ἢν ἐρήμη μεγάλη,

^{5.} τοιs βαρβάροιs, on the side of the barbarians.

^{6.} οδτω πράξαντες. see III. 1. 6.

^{7-9. &}quot;What remains of these ruins in the present day consists chiefly of long mounds of earth, as at Nineveh, marking the former extent and area of the wall of the city, and a hill or mound of a pointed shape, 144 feet in height. This hill was undoubtedly riveted with stone-mason work, as described by Xenophon, vestiges of which still remain at the west base. Fragments of bricks, with arrow-headed characters, are not uncommon within the circuit of the wall, where glazed tiles, pottery, and other relics are to be found in abundance. It must be remarked, that Xenophon describes the walls as being built of brick, except the foundations, which were of stone, and twenty feet high; and I ascertained by

όνομα δ' αὐτη ην Λάρισσα ὅκουν δ' αὐτην τὸ παλαιὸν Μῆδοι. τοῦ δὲ τείχους ἦν αὐτῆς τὸ εύρος πέντε καὶ εἴκοσι πόδες, ὕψος δ' έκατόν τοῦ δὲ κύκλου ή περίοδος δύο παρασάγγαι ώκοδόμητο δὲ πλίνθοις κεραμίαις κρηπὶς δ' ὑπῆν λιθίνη τὸ ΰψος εἴκοσι ποδῶν. 8. ταύτην βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτε παρὰ Μήδων τὴν ἀρχὴν ἐλάμ-Βανον Πέρσαι, πολιορκών οὐδενὶ τρόπφ εδύνατο έλειν ήλιον δε νεφέλη προκαλύψασα ήφάνισε μέγρι ἐξέλιπον οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὕτως ἐάλω. 9. παρά ταύτην την πόλιν ην πυραμίς λιθίνη, το μέν εύρος ένὸς πλέθρου, τὸ δὲ ὕψος δύο πλέθρων. έπὶ ταύτης πολλοὶ τῶν βαρβάρων ήσαν ἐκ τῶν πλησίον κωμών ἀποπεφευγότες. 10. ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμον ενα παρασάγγας εξ προς τείγος έρημον μέγα πρὸς τη πόλει κείμενον δνομα δὲ ην τη πόλει Μέσπιλα Μηδοι δ' αὐτήν ποτε ώκουν. ην δε ή μεν κρηπίς λίθου ξεστοῦ κογχυλιάτου, τὸ εθρος πεντήκοντα ποδών καλ τὸ ύψος πεντήκοντα. 11. ἐπὶ δὲ ταύτη ἐπφκοδόμητο πλίνθινον τεῖχος, τὸ μὲν εὖρος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ ὕψος ἐκατόν τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος ἐξ παρασάγγαι. ένταθθα λέγεται Μήδεια γυνή βασιλέως καταφυγείν ὅτε ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν Μῆδοι.

examination that they were in most parts based on a rude and hard conglomerate rock, giving to them all the solidity and characteristics of being built of stone."—Ainsworth, pp. 137-139.

^{8.} ἐάλω. see I. 4. 7.

^{10.} κογχυλιάτου. "It is a curious fact that the common building-stone of Mosul is highly fossiliferous, and indeed replete with shells."—Ainsworth, p. 140.

- 12. ταύτην δὲ τὴν πόλιν πολιορκῶν ὁ Περσῶν βασιλεὺς οὐκ ἐδύνατο οὔτε χρόνῷ ἐλεῖν οὔτε βίᾳ: Ζεὺς δ' ἐμβροντήτους ποιεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας, καὶ οὔτως ἑάλω.
- 13. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἕνα παρασάγγας τέτταρας. είς τοῦτον δὲ τὸν σταθμον Τισσαφέρνης επεφάνη, ούς τε αυτός ίππέας ηλθεν έγων καὶ την Όρόντου δύναμιν τοῦ την βασιλέως θυγατέρα έχοντος, καὶ οθς Κύρος έχων ανέβη βαρβάρους, καὶ οθς ὁ βασιλέως άδελφὸς έγων βασιλεί έβοήθει, και προς τούτοις όσους βασιλεύς έδωκεν αὐτῷ, ὥστε τὸ στράτευμα πάμπολυ έφάνη. 14. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένετο, τὰς μὲν τῶν τάξεων είγεν όπισθεν καταστήσας, τὰς δὲ είς τὰ πλάγια παραγαγών έμβάλλειν μεν οὐκ ἐτόλμησεν οὐδ' ἐβούλετο διακινδυνεύειν, σφενδοναν δὲ παρήγγειλε καὶ τοξεύειν. 15. ἐπεὶ δὲ διαταχθέντες οί Ψόδιοι εσφενδόνησαν καὶ οί Σκύθαι τοξόται ετόξευσαν καὶ οὐδεὶς ημάρτανεν ἀνδρός, οὐδὲ γὰρ εἰ πάνυ προθυμοῖτο βάδιον ήν, καὶ ὁ Τισσαφέρνης μάλα ταχέως έξω βελών απεχώρει καὶ αἱ ἄλλαι τάξεις ἀπεχώρησαν. 16. καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας οἱ μὲν ἐπορεύοντο, οἱ δ' εἵποντο καὶ οὐκέτι έσΙνοντο οί βάρβαροι τη τότε άκροβολίσει μακρότερον γάρ οί τε Ψόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων καὶ τῶν πλείστων τοξοτῶν. 17. μεγάλα δὲ καὶ τὰ τόξα τὰ Περσικά ἐστιν. ὥστε χρήσιμα ἦν ὁπόσα άλίσκοιτο των τοξευμάτων τοῖς Κρησί, καὶ

^{13.} of $\tau \in \ldots \in \chi_{\omega \nu}$, (with) the cavalry, which he himself came with.

διετέλουν χρώμενοι τοῖς τῶν πολεμίων τοξεύμασι, καὶ ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἰέντες μακράν. εὐρίσκετο δὲ καὶ νεῦρα πολλὰ ἐν ταῖς κώμαις καὶ μόλυβδος, ὥστε χρῆσθαι εἰς τὰς σφενδόνας.

18. Καὶ ταύτη μèν τῆ ἡμέρᾳ, ἐπεὶ κατεστρατοπεδεύοντο οἱ "Ελληνες κώμαις ἐπιτυχόντες, ἀπῆλθον οἱ βάρβαροι μεῖον ἔχοντες ἐν τῆ τότε ἀκροβολίσει· τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἔμειναν οἱ "Ελληνες καὶ ἐπεσιτίσαντο· ἦν γὰρ πολὺς σῖτος ἐν ταῖς κώμαις. τῆ δ' ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο διὰ τοῦ πεδίου, καὶ Τισσαφέρνης εἴπετο ἀκροβολιζόμενος. 19. ἔνθα δὴ οἱ "Ελληνες ἔγνωσαν ὅτι πλαίσιον ἰσόπλευρον πονηρὰ τάξις εἴη πολεμίων ἑπομένων.

The generals discovering that the manner in which the army was drawn up (see iii. 2. 1. &c.) was ill-adapted for the passage of bridges, narrow roads, and defiles, owing to the confused and defenceless condition of the rear, when the square was compressed at the flanks and the enemy were pursuing, formed six companies of one hundred men each, and disposed them in the rear so as to remedy this defect.

Τούτφ τῷ τρόπῳ ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τέτταρας. 24. ἡνίκα δὲ τὸν πέμπτον ἐπορεύοντο εἶδον βασίλειόν τι καὶ περὶ αὐτὸ κώμας πολλάς, τὴν δὲ

^{18.} μεῖον ἔχοντες. see I. 10. 8.

^{24. &}quot;The appearance of Zákhú in the present day coincides in a remarkable manner with what it was described to be in the time of Xenophon—a palace amid villages. As the stranger approaches he is struck with its bold and isolated appearance; it is an outpost of warlike Kurdistan. Built on an island of rocky conglomerate, it rises out of the blue waters of the Khâbûr—a pile of ruin belonging to different ages, with abutments and foundations

ύδὸν πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο διὰ γηλόφων ύψηλῶν γιγνομένην, οδ καθήκον ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑφ' ῷ ἦν ἡ κώμη. καὶ είδον μεν τοὺς γηλόφους ἄσμενοι οί "Ελληνες, ώς είκὸς των πολεμίων όντων ίππέων. 25. ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνέβησαν έπὶ τὸν πρῶτον γήλοφον, κατέβαινον ὡς ἐπὶ τὸν έτερον αναβαίνειν. Ενταθθα επιγύννονται οί βάρβαροι καὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ εἰς τὸ πρανές ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων 26. καὶ πολλούς ετίτρωσκον καὶ εκράτησαν τῶν Έλλήνων γυμνήτων, και κατέκλεισαν αὐτοὺς εἴσω τῶν ὅπλων ωστε παντάπασι ταύτην την ημέραν άγρηστοι ήσαν έν τῷ ὄχλφ ὄντες καὶ οί σφενδονήται καὶ οί τοξόται. 27. ἐπεὶ δὲ πιεζόμενοι οί "Ελληνες ἐπεχείρησαν διώκειν, σχολή μεν ἐπὶ τὸ ἄκρον άφικνούνται όπλιται όντες, οί δε πολέμιοι ταχύ άπεπήδων. 28. πάλιν δὲ ὁπότε ἀπίοιεν πρὸς τὸ άλλο στράτευμα ταὐτὰ ἔπασγον, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου γηλόφου ταὐτὰ ἐγύγνετο, ὥστε ἀπὸ τοῦ τρίτου γηλόφου έδοξεν αὐτοῖς μη κινεῖν τοὺς στρατιώτας πρὶν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλαισίου άνήγαγον πελταστάς πρός τὸ όρος. 29. ἐπεὶ δ' οὖτοι ἐγένοντο ὑπὲρ τῶν ἑπομένων πολεμίων, οὐκ-

of solid hewn stones; walls of more recent, but still ancient construction; and lastly, mud compartments, so characteristic of modern Turkish pride and poverty, and which disfigure the loftier parts."—Ainsworth, p. 144.

25. els τὸ πρανές, downhill.

ύπο μαστίγων, under the lash. This barbarous custom is thrice mentioned by Herodotus in describing the march of the Persian army into Greece under Ξέρξης.

έτι ἐπετίθεντο οἱ πολέμιοι τοῖς καταβαίνουσι, δεδοικότες μὴ ἀποτμηθείησαν καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν γένοιντο οἱ πολέμιοι. 30. οὕτω τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας πορευόμενοι, οἱ μὲν τῆ ὁδῷ κατὰ τοὺς γηλόφους, οἱ δὲ κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες, ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας καὶ ἰατροὺς κατέστησαν ὀκτώ πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τετρωμένοι.

31. Ένταθθα έμειναν ήμέρας τρείς καλ τών τετρωμένων ενεκα καὶ αμα ἐπιτήδεια πολλά εἶχον, άλευρα, οίνον, καὶ κριθὰς ἵπποις συμβεβλημένας πολλάς. ταῦτα δὲ συνενηνεγμένα ἢν τῷ σατραπεύοντι της χώρας. τετάρτη δ' ημέρα καταβαίνουσιν είς τὸ πεδίον. 32. ἐπεὶ δὲ κατέλαβεν αὐτοὺς Τισσαφέρνης σὺν τῆ δυνάμει, ἐδίδαξεν αὐτοὺς ή ἀνάγκη κατασκηνήσαι οὖ πρῶτον εἶδον κώμην καὶ μὴ πορεύεσθαι ἔτι μαχομένους πολλοὶ γαρ ήσαν απόμαχοι οί τετρωμένοι και οί εκείνους φέροντες καὶ οἱ τῶν φερόντων τὰ ὅπλα δεξάμενοι. 33. ἐπεὶ δὲ κατεσκήνησαν καὶ ἐπεχείρησαν αὐτοῖς άκροβολίζεσθαι οί βάρβαροι πρὸς τὴν κώμην προσιόντες, πολύ περιήσαν οί Ελληνες πολύ γάρ διέφερον έκ χώρας δρμωντες αλέξασθαι ή πορευόμενοι έπιοῦσι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. 34. ἡνίκα δ' ην ήδη δείλη, ώρα ην ἀπιέναι τοῖς πολεμίοις. ούποτε γαρ μείον απεστρατοπεδεύοντο οί βάρβαροι τοῦ Έλληνικοῦ έξήκοντα σταδίων, φοβούμενοι μη της νυκτός οι Έλληνες έπιθωνται αὐτοίς. 35.

^{31.} συνενηνεγμένα, perf. pass. part., pres. imp. συμφέρω.

^{33.} πολύ γὰρ διέφερον.... ħ, for they found a great difference between.... and.

πονηρον γάρ νυκτός έστι στράτευμα Περσικόν, οι τε γάρ ίπποι αὐτοις δέδενται καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πεποδισμένοι εἰσὶ τοῦ μὴ φεύγειν ἔνεκα εἰ λυθείησαν ἐάν τέ τις θόρυβος γίγνηται, δει ἐπισάξαι τὸν ἵππον Πέρση ἀνδρὶ καὶ χαλινῶσαι δει καὶ θωρακισθέντα ἀναβηναι ἐπὶ τὸν ἵππον. ταῦτα δὲ πάντα χαλεπὰ ποιεῖν νύκτωρ καὶ θορύβου · ὄντος. τούτου ἕνεκα πόρρω ἀπεσκήνουν τῶν Ἑλλήνων.

36. Έπεὶ δὲ ἐγίγνωσκον αὐτοὺς οἱ Έλληνες βουλομένους ἀπιέναι καὶ διαγγελλομένους, ἐκήρυξε τοις Έλλησι συσκευάζεσθαι ακουόντων των καλ χρόνον μέν τινα έπέσχον της πολεμίων. πορείας οἱ βάρβαροι, ἐπειδὴ δὲ ἀψὲ ἐγίγνετο ἀπήεσαν. οὐ γὰρ ἐδόκει λύειν αὐτοὺς νυκτὸς πορεύεσθαι καλ κατάγεσθαι έπλ τὸ στρατόπεδον. 37. ἐπειδη δὲ σαφως ἀπιόντας ήδη ἐώρων οί Ελληνες, επορεύοντο και αὐτοι ἀναζεύξαντες και διηλθον όσον έξήκοντα σταδίους. καλ γύγνεται τοσοῦτον μεταξὺ τῶν στρατευμάτων ὧστε τῆ ὑστεραία οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι οὐδὲ τῆ τρίτη, τῆ δὲ τετάρτη νυκτὸς προελθόντες καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ βάρβαροι, ή ἔμελλον οἱ "Ελληνες παριέναι, ακρωνυχίαν δρους υφ' ην ή κατάβασις ήν είς τὸ πεδίον. 38. ἐπειδή δὲ ἑώρα Χειρίσοφος προκατειλημμένην την άκρωνυχίαν, καλεί Εενοφώντα άπὸ της οὐράς καὶ κελεύει λαβόντα τοὺς πελταστὰς παραγενέσθαι εἰς τὸ πρόσθεν.

36. λύειν is here used intransitively = to be of advantage.

Xenophon seeing the enemy advancing upon the rear did not draw off the targeteers, but, observing a road from the summit of the mountain, which overhung the Greek army, to the hill occupied by the enemy, he proposed to seize upon the height immediately, and then dislodge the Persians on the hill. To save time he takes a detachment of troops from the van.

44. Έντεθθεν έπορεύοντο ώς εδύναντο τάχιστα. οί δ' έπὶ τοῦ λόφου πολέμιοι ώς ἐνόησαν αὐτῶν την πορείαν έπι τὸ ἄκρον, εὐθὺς και αὐτοι ὥρμησαν άμιλλασθαι έπὶ τὸ ἄκρον. 45. καὶ ἐνταῦθα πολλή μέν κραυγή ήν τοῦ Ελληνικοῦ στρατεύματος διακελευομένων τοῖς έαυτῶν, πολλή δὲ κραυγή των άμφι Τισσαφέρνην τοις έαυτων δια-. κελευομένων. 46. Ξενοφών δὲ παρελαύνων ἐπὶ τοῦ ἵππου παρεκελεύετο, Άνδρες, νῦν ἐπὶ τὴν Έλλάδα νομίζετε άμιλλασθαι, νῦν πρὸς τοὺς παίδας καὶ τὰς γυναίκας, νῦν ὀλίγον πονήσαντες άμαχεὶ τὴν λοιπὴν πορευσόμεθα. Σωτηρίδης δὲ ο Σικυώνιος είπεν, Ούκ έξ Ισου, & Εενοφών, έσμεν. 47. σὺ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππου ὀχῆ, ἐγὰ δὲ χαλεπῶς κάμνω την ἀσπίδα φέρων. 48. καὶ δς ἀκούσας ταθτα καταπηδήσας ἀπὸ τοθ ἵππου ώθεῖται αὐτὸν έκ της τάξεως, και την άσπίδα άφελόμενος ώς έδύνατο τάχιστα έχων επορεύετο ετύγχανε δέ καὶ θώρακα έχων τὸν ἱππικόν ωστε ἐπιέζετο. καὶ τοῖς μεν εμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο, τοις δε όπισθεν παριέναι μόλις επομένοις. 49. οί δ' άλλοι στρατιώται παίουσι καὶ βάλλουσι καὶ

^{48.} δπάγειν, to lead slowly on.

λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρίδην, ἔστε ἠνάγκασαν λαβόντα τὴν ἀσπίδα πορεύεσθαι. ὁ δὲ ἀναβάς, ἔως μὲν βάσιμα ἢν ἐπὶ τοῦ ἵππου ἢγεν, ἐπεὶ δὲ ἄβατα ἢν, καταλιπὼν τὸν ἵππον ἔσπευδε πεζῷ. καὶ φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἄκρφ γενόμενοι τοὺς πολεμίους.

V. Ένθα δη οἱ μὲν βάρβαροι στραφέντες ἔφευγον ἢ ἔκαστος ἐδύνατο, οἱ δ' Έλληνες εἰχον τὸ ἄκρον. οἱ δὲ ἀμφὶ Τισσαφέρνην καὶ Ἀριαῖον ἀποτραπόμενοι ἄλλην ὁδὸν ῷχοντο. οἱ δὲ ἀμφὶ Χειρισοφον καταβάντες ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν κώμη μεστἢ πολλῶν ἀγαθῶν. ἢσαν δὲ καὶ ἄλλαι κῶμαι πολλαὶ πλήρεις πολλῶν ἀγαθῶν ἐν τούτῷ τῷ πεδίῷ παρὰ τὸν Τύγρητα ποταμόν. 2. ἡνίκα δ' ἢν δείλη ἐξαπίνης οἱ πολέμιοι ἐπιφαίνονται ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέκοψάν τινας τῶν ἐσκεδασμένων ἐν τῷ πεδίῳ καθ' ἀρπαγήν καὶ γὰρ νομαὶ πολλαὶ βοσκημάτων διαβιβαζόμεναι εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ κατελήφθησαν.

Tissaphernes proceeds to burn the villages; and some of the Greeks, apprehending a scarcity of provisions, are disheartened. Xenophon encourages them. On returning to the tents, the officers hold a council of war. Their position was perplexing. On one side rose lofty mountains, on the other was a deep river.* At last a certain Rhodian came forward, and proposed to construct a bridge of inflated skins. The council reject the idea, as ingenious, but impracticable.

13. Ένταθθα την μεν ύστεραίαν ύπανεχώρουν

• "This must have been near Fynyk, where the very foct of the Kurdish mountains is first washed by the river. The spot agrees accurately with Xenophon's description, as it does with the distance."—Layard's Nineveh, p. 62.

είς τουμπαλιν ή πρός Βαβυλώνα είς τὰς ἀκαύστους κώμας, κατακαύσαντες ένθεν έξήεσαν ώστε οί πολέμιοι οὐ προσήλαυνον, άλλὰ ἐθεῶντο καὶ δμοιοι ήσαν θαυμάζειν δποι ποτέ τρέψονται οί "Ελληνες καὶ τί ἐν νῷ ἔχοιεν. 14. ἐνταῦθα οί μεν άλλοι στρατιώται άμφὶ τὰ ἐπιτήδεια ήσαν οί δὲ στρατηγοί (καὶ οἱ λοχαγοί) πάλιν συνήλθον, καλ συναγαγόντες τους έαλωκότας ήλεγχον την κύκλω πάσαν γώραν τίς εκάστη είη. 15. οί δε έλεγον ὅτι τὰ μὲν πρὸς μεσημβρίαν τῆς ἐπὶ Βαβυλωνα είη καὶ Μηδίαν, δι' ήσπερ ήκοιεν ή δὲ πρὸς έω ἐπὶ Σοῦσά τε καὶ Ἐκβάτανα φέροι, ἔνθα θερίζειν καὶ ἐαρίζειν λέγεται βασιλεύς ή δὲ διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἐσπέραν ἐπὶ Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν φέροι ή δε δια των δρέων και προς άρκτον τετραμμένη ὅτι εἰς Καρδούχους ἄγοι. 16. τούτους δὲ ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ πολεμικοὺς εἶναι, καὶ βασιλέως οὐκ ἀκούειν, ἀλλὰ καὶ ἐμβαλείν ποτε είς αὐτοὺς βασιλικὴν στρατιὰν δώδεκα μυ ριάδας τούτων δὲ οὐδένα ἀπονοστήσαι διὰ τὴν δυσχωρίαν. ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν σατράπην τὸν έν τῷ πεδίῳ σπείσαιντο, καὶ ἐπιμυγνύναι σφῶν τε προς εκείνους και εκείνων προς εαυτούς.

17. 'Ακούσαντες ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἐκάθισαν χωρὶς τοὺς ἐκασταχόσε φάσκοντας εἰδέναι, οὐδὲν δὲ δῆλον ποιήσαντες ὅποι πορεύεσθαι ἔμελλον.

V. 13, els refureder à robs, in a direction opposite to, or in a contrary direction

15. res erl Benation da, were parts of the country leading to

be translated like a participle.

ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τῶν ὀρέων εἰς Καρδούχους ἐμβάλλειν τούτους γὰρ διελθόντας ἔφασαν εἰς 'Αρμενίαν ἤξειν, ἤς 'Ορόντας ἤρχε πολλῆς καὶ εὐδαίμονος. ἐντεῦθεν δ' εὕπορον ἔφασαν εἶναι ὅποι τις ἐθέλοι πορεύεσθαι. 18. ἐπὶ τούτοις ἐθύσαντο, ὅπως ὁπηνίκα καὶ δοκοίη τῆς ὥρας τὴν πορείαν ποιοῖντο τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθείη καὶ παρήγγειλαν ἐπειδὴ δειπνήσαιεν συνεσκευασμένους πάντας ἀναπαύεσθαι, καὶ ἔπεσθαι ἡνίκ' ἄν τις παραγγείλη.

⊿.

- Ι. "Όσα μὲν δὴ ἐν τἢ ἀναβάσει ἐγένετο μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα μετὰ τὴν μάχην ἐν ταῖς σπονδαῖς ἃς βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν Κύρφ ἀναβάντες "Ελληνες ἐποιήσαντο, καὶ ὅσα παραβάντος τὰς σπονδὰς βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους ἐπολεμήθη πρὸς τοὺς "Ελληνας ἐπακολουθοῦντος τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος, ἐν τῷ πρόσθεν λόγφ δεδήλωται.
- 2. Έπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἔνθα ὁ μὲν Τίγρης ποταμὸς παντάπασιν ἄπορος ἢν διὰ τὸ βάθος καὶ
- 17. εμβάλλειν. "The great natural highway from the remotest period between eastern Armenia and Assyria."—Layard's Nineveh, p. 62.
- 18. όπηνίκα καὶ δοκοίη τῆς ἄρας. τῆς ἄρας is governed by όπηνίκα: όπηνίκα is placed before καί for emphasis. Translate, and when best.

μέγεθος, πάροδος δὲ οὐκ ἢν, ἀλλὰ τὰ Καρδούχια όρη άπότομα ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἐκρέματο, έδόκει δὲ τοῖς στρατιώταις διὰ τῶν ὀρέων πορευτέον είναι. 3. ήκουον γάρ των άλισκομένων ὅτι εί διέλθοιεν τὰ Καρδούχια ὅρη, ἐν τἢ ᾿Αρμενία τὰς πηγάς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ, ἢν μὲν βούλωνται, διαβήσονται ήν δε μη βούλωνται, περιίασι. τοῦ Εὐφράτου τε τὰς πηγὰς ἐλέγετο οὐ πρόσω τοῦ Τίγρητος είναι, καὶ ἔστιν οὕτω στενόν. την δ' είς τους Καρδούχους έμβολην ώδε ποιουνται, αμα μεν λαθείν πειρώμενοι, αμα δε φθάσαι πρίν τούς πολεμίους καταλαβείν τὰ ἄκρα. 5. ἐπεὶ δ ην άμφι την τελευταίαν φυλακην και έλείπετο της νυκτός δσον σκοταίους διελθείν το πεδίον, τηνικαῦτα ἀναστάντες ἀπὸ παραγγέλσεως πορευόμενοι άφικνουνται άμα τη ήμέρα πρός τὸ όρος.

- 6. Ένθα δη Χειρίσοφος μὲν ήγεῖτο τοῦ στρατεύματος λαβων τὸ ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς γυμνητας πάντας, Εενοφων δὲ σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ὁπλίταις εἴπετο οὐδένα ἔχων γυμνητα· οὐδεὶς γὰρ κίνδυνος ἐδόκει εἶναι μή τις ἄνω πορευομένων ἐκ τοῦ ὅπισθεν ἐπίσποιτο. 7. καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος πρίν τινα αἰσθέσθαι τῶν πολεμίων ἔπειτα δ' ὑφηγεῖτο· ἐφείπετο δὲ ἀεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος εἰς τὰς κώμας τὰς ἐν τοῖς ἄγκεσί τε καὶ μυγοῖς τῶν ὀρέων.
- I. 2. Iddnes is δd here is not the conjunction, but a shortened form of if.
- 3. val form of overly, and it (i. e. the space between) is really so narrow.
 - 6. Weseronévov, gen. absolute.

8. Ένθα δη οί μεν Καρδούχοι εκλιπόντες τάς οίκίας έχοντες καὶ γυναῖκας καὶ παίδας έφευγον ἐπὶ τὰ δρη. τὰ δὲ ἐπιτήδεια πολλὰ ἡν λαμβάνειν, ήσαν δὲ καὶ χαλκώμασι παμπόλλοις κατεσκευασμέναι αι οικίαι, ών ούδεν έφερον οι Έλληνες, ούδε τούς ανθρώπους εδίωκον, ύποφειδόμενοι, εί πως έθελήσειαν οἱ Καρδοῦχοι διιέναι αὐτοὺς ὡς διὰ φιλίας της γώρας, ἐπείπερ βασιλεῖ πολέμιοι ήσαν. 9. τὰ μέντοι ἐπιτήδεια ὅ,τι τις ἐπιτυγγάνοι ἐλάμβανον ἀνάγκη γὰρ ἢν. οἱ δὲ Καρδοῦχοι οὕτε καλούντων ὑπήκουον οὕτε ἄλλο φιλικὸν οὐδὲν ἐποίουν. 10. ἐπεὶ δὲ οἱ τελευταῖοι τῶν Ἑλλήνων κατέβαινον είς τὰς κώμας ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἤδη σκοταῖοι, δια γαρ τὸ στενην είναι την όδον όλην την ημέραν ή ανάβασις αὐτοῖς ἐγένετο καὶ κατάβασις εἰς τὰς κώμας, τότε δη συλλεγέντες τινές των Καρδούγων τοις τελευταίοις επέθεντο, και απέκτεινάν τινας, καλ λίθοις καλ τοξεύμασι κατέτρωσαν, ολίγοι δντες, έξ άπροσδοκήτου γάρ αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Έλληνικόν. 11. εί μέντοι τότε πλείους συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν αν διαφθαρήναι πολύ τοῦ στρατεύματος. καὶ ταύτην μέν τὴν νύκτα οὕτως έν ταις κώμαις ηὐλίσθησαν οί δὲ Καρδοῦχοι πυρά πολλά έκαιον κύκλω έπι των ορέων, και συνεώρων άλλήλους. 12. αμα δὲ τῆ ἡμέρα συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοίς και λοχαγοίς των Έλλήνων έδοξε των

^{8.} χαλκάμασι. "This is to the present day a feature of the Kurds, who take great pride in their copper, not brass, utensils."

—Ainsworth, p. 156.

^{10.} $\xi = \frac{\partial \pi}{\partial x} \rho \sigma \delta \sigma \kappa \eta \tau \sigma v = ex improviso.$

τε ὑποζυγίων τὰ ἀναγκαῖα καὶ δυνατώτατα πορεύεσθαι ἔχοντας, καταλιπόντας τἄλλα, καὶ ὁπόσα
ἢν νεωστὶ αἰχμάλωτα, ἀνδράποδα ἐν τἢ στρατιᾳ
πάντα ἀφεῖναι. 13. σχολαίαν γὰρ ἐποίουν τὴν
πορείαν πολλὰ ὄντα τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ αἰχμάλωτα, πολλοὶ δὲ οἱ ἐπὶ τοὐτοις ὄντες ἀπόμαχοι
ἢσαν, διπλάσιά τε ἐπιτήδεια ἔδει πορίζεσθαι καὶ
φέρεσθαι πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὄντων. δόξαν
δὲ ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν.

14. Έπεὶ δὲ ἀριστήσαντες ἐπορεύοντο, ὑποστάντες εν τῷ στενῷ οἱ στρατηγοὶ εἴ τι εὑρίσκοιεν των είρημένων μη άφειμένον άφηρουντο, οί δ' έπείθοντο, πλην εί τίς τι εκλεψεν, οίον ή παιδός έπιθυμήσας ή γυναικός των εύπρεπων. καὶ ταύτην μέν τὴν ἡμέραν οὕτως ἐπορεύθησαν, τὰ μέν τι μαγόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι. 15. εἰς δὲ την ύστεραίαν γύγνεται γειμών πολύς, αναγκαίον δ' ην πορεύεσθαι οὐ γὰρ ην ίκανὰ τὰ ἐπιτήδεια. καὶ ἡγεῖτο μὲν Χειρίσοφος, ωπισθοφυλάκει δὲ Ξενοφών. 16. καὶ οἱ πολέμιοι ἰσχυρώς ἐπετίθεντο, καὶ στενών ὄντων τών χωρίων έγγυς προσιόντες επόξευον καὶ εσφενδόνων ωστε ηναγκάζοντο οί "Ελληνες επιδιώκοντες καλ πάλιν αναχάζοντες σχολή πορεύεσθαι καὶ θαμινά παρήγγελλεν δ Εενοφων υπομένειν, ότε οι πολέμιοι ισχυρώς επικέοιντο. 17. ἐνταῦθα ὁ Χειρίσοφος ἄλλοτε μὲν

^{13.} δόξαν δὲ ταῦτα, having agreed on this: δόξαν, acc. absolute.

^{14.} ὑποστάντες, having halted (to await their approach).

^{16.} ἀναχάζοντες here used intransitively. ἀναχάζειν is very rarely used in the active voice: cf. IV. 7. 10.

ότε παρεγγυφτο ὑπέμενε, τότε δὲ οὐχ ὑπέμενεν, άλλ' ήγε ταχέως καὶ παρηγγύα ἔπεσθαι, ὥστε δηλον ην ότι πραγμά τι είη σχολή δ' οὐκ ην ίδειν παρελθόντι τὸ αἴτιον τῆς σπουδῆς ωστε ή πορεία όμοία φυγή εγίγνετο τοις όπισθοφύλαξι. 18. καὶ ένταθθα ἀποθνήσκει ἀνὴρ ἀγαθὸς Λακωνικὸς Κλεώνυμος τοξευθείς διὰ της ἀσπίδος καὶ της στολάδος είς τὰς πλευράς, καὶ Βασίας Άρκὰς διαμπερές είς την κεφαλήν. 19. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ σταθμόν, εὐθὺς ὤσπερ είγεν ὁ Ξενοφῶν ἐλθὼν πρὸς τὸν Χειρίσοφον ητιατο αὐτὸν ὅτι οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλ' ηναγκάζοντο φεύγοντες αμα μάχεσθαι. καὶ νῦν δύο καλώ τε κάγαθω ἄνδρε τέθνατον, καὶ οὕτε άνελέσθαι ούτε θάψαι έδυνάμεθα. 20. άποκρίνεται ὁ Χειρίσοφος, Βλέψον, ἔφη, πρὸς τὰ ὅρη καλ ίδε ώς άβατα πάντα έστί μία δε αυτη όδος ην δρας δρθία, και έπι ταύτη ανθρώπων δραν έξεστί σοι όχλον τοσοῦτον, οι κατειληφότες φυλάττουσι την έκβασιν. 21. ταῦτ' ἐγώ ἔσπευδον καὶ διὰ τοῦτό σε οὐγ ὑπέμενον, εἴ πως δυναίμην φθάσαι πρίν κατειλήφθαι την ύπερβολήν οί δ' ήγεμόνες ους έχομεν ου φασιν είναι άλλην όδόν. 22. ό δέ Εενοφων λέγει, Άλλ' έγω έγω δύο άνδρας. έπεὶ γαρ ήμιν πράγματα παρείχον, ενηδρεύσαμεν, ὅπερ ήμας και αναπνεύσαι εποίησε, και απεκτείναμέν τινας αὐτῶν, καὶ ζῶντας προὐθυμήθημεν λαβεῖν αὐτοῦ τούτου ἔνεκεν ὅπως ἡγεμόσιν εἰδόσι τὴν χώραν χρησαίμεθα.

^{19.} Εσπερ είχεν, just as he was.

^{22.} πράγματα παρείχον. cf. I. 1. 11.

- 23. Καὶ εὐθὺς ἀγαγόντες τοὺς ἀνθρώπους ήλεγχον διαλαβόντες εί τινα είδειεν άλλην όδον ή την φανεράν. ὁ μεν ουν έτερος ουκ έφη και μάλα πολλών φόβων προσαγομένων έπει δε οὐδεν ἀφέλιμον έλεγεν, δρώντος τοῦ έτέρου κατεσφάγη. 24. ό δὲ λοιπὸς ἔλεξεν ὅτι οὖτος μὲν οὐ φαίη διὰ ταῦτα είδεναι ὅτι αὐτῷ τυγγάνει θυγάτηρ ἐκεῖ παρ' ἀνδρὶ έκδεδομένη αὐτὸς δ΄ ἔφη ἡγήσεσθαι δυνατήν καὶ ύποζυγίοις πορεύεσθαι όδόν. 25. έρωτώμενος δ, εί είη τι εν αὐτή δυσπάριτον χωρίον, έφη είναι άκρον δ εί μή τις προκαταλή ψοιτο άδύνατον έσεσθαι παρελθείν. 26. ένταῦθα έδόκει συγκαλέσαντας λογαγούς καὶ πελταστάς καὶ τῶν ὁπλιτῶν λέγειν τε τὰ παρόντα, καὶ ἐρωτᾶν εἴ τις αὐτῶν ἔστιν ὅστις άνηρ άγαθὸς εθέλοι αν γενέσθαι, καὶ ὑποστας έθελοντής πορεύεσθαι. 27. υφίσταται των μέν όπλιτων Άριστώνυμος Μεθυδριεύς Άρκάς, καὶ Άγασίας Στυμφάλιος Άρκάς ἀντιστασιάζων δὲ αὐτοῖς Καλλίμαγος Παρράσιος Άρκὰς καὶ οὖτος έφη εθέλειν πορεύεσθαι προσλαβών εθελοντάς έκ παντός τοῦ στρατεύματος έγω γάρ, έφη, οίδα ὅτι έψονται πολλοί των νέων έμου ήγουμένου. 28. έκ τούτου έρωτωσιν εί τις καὶ των γυμνήτων ταξιαρχῶν ἐθέλοι συμπορεύεσθαι. ὑφίσταται Άριστέας Χίος, δς πολλαχού πολλού ἄξιος τή στρατιά είς τὰ τοιαῦτα ἐγένετο.
- II. Καὶ ἡν μὲν δείλη ἤδη, οἱ δ' ἐκέλευον αὐτοὺς ἐμφαγόντας πορεύεσθαι. καὶ τὸν ἡγεμόνα

^{26.} πελταστάs is here used as an adjective; translate, both of the peliasts and of the hoplites: cf. γυμνήτων, § 28.

δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς, καὶ συντίθενται τὴν μὲν νύκτα, ἢν λάβωσι τὸ ἄκρον, τὸ γωρίον φυλάττειν, άμα δὲ τῆ ἡμέρα τῆ σάλπιγγι σημαίνειν και τούς μεν άνω όντας ιέναι έπι τούς κατέχοντας την φανεράν έκβασιν, αὐτοί δὲ συμβολης ένεκεν βαίνοντες ώς αν δύνωνται τάχιστα. ταθτα συνθέμενοι οί μεν επορεύοντο πληθος ώς δισχίλιοι καὶ ὕδωρ πολύ ἢν ἐξ οὐρανοῦ. Ξενοφῶν δὲ ἔγων τοὺς ὀπισθοφύλακας ἡγεῖτο πρὸς τὴν φανεράν ἔκβασιν, ὅπως ταύτη τῆ ὁδῷ οἱ πολέμιοι προσέχοιεν τὸν νοῦν καὶ ὡς μάλιστα λάθοιεν οί περιιόντες. 3. ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ χαράδρα οἱ ὀπισθυφύλακες ην έδει διαβάντας πρός τὸ δρθιον έκβαίνειν, τηνικαθτα έκυλίνδουν οι βάρβαροι όλοιτρόχους άμαξιαίους καὶ μείζους καὶ έλάττους, οῦ Φερόμενοι προς τάς πέτρας παίοντες διεσφενδονώντο καὶ παντάπασιν οὐδὲ πελάσαι οδόν τ' ην τη εἰσόδφ. 4. ἔνιοι δὲ τῶν λοχαγῶν, εἰ μὴ ταύτη δύναιντο, άλλη ἐπειρώντο καὶ ταῦτα ἐποίουν μέχρι σκότος έγένετο έπει δε φοντο άφανεις είναι ἀπιόντες, τότε ἀπηλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐτύγχανον δε και ανάριστοι όντες αὐτῶν οἱ ὀπισθοφυλακήσαντες. οι μέντοι πολέμιοι, φοβούμενοι δήλον ὅτι, οὐδὲν ἐπαύσαντο δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κυλινδούντες τούς λίθους τεκμαίρεσθαι δ' ήν τώ ψόφφ. 5. οί δ' έχοντες τὸν ἡγεμόνα κύκλφ περιιόντες καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ

II. 1. αὐτοὶ δέ, introduce after αὐτοὶ, συντίθενται ἰέναι.

φοβούμενοι δήλον ὅτι, being evidently afraid; lit. it was evident that they were afraid.

καθημένους καὶ τοὺς μὲν κατακανόντες τοὺς δὲ καταδιώξαντες αὐτοὶ ἐνταῦθ' ἔμενον ὡς τὸ ἄκρον κατέχοντες. 6. οἱ δ' οὐ κατεῖχον, ἀλλὰ μαστὸς ἢν ὑπὲρ αὐτῶν παρ' δν ἢν ἡ στενὴ αὕτη ὁδὸς ἐφ' ἢ ἐκάθηντο οἱ φύλακες. ἔφοδος μέντοι αὐτόθεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἢν οἱ ἐπὶ τῆ φανερῷ ὁδῷ ἐκάθηντο.

7. Καὶ τὴν μὲν νύκτα ἐνταῦθα διήγαγον ἐπεὶ δ' ήμέρα υπέφαινεν επορεύοντο σιγή συντεταγμένοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ γὰρ ὁμίχλη ἐγένετο, ώστε έλαθον έγγυς προσελθόντες. έπει δε είδον άλλήλους, καὶ ή τε σάλπιγξ ἐπεφθέγξατο καὶ άλαλάξαντες οί Ελληνες ίεντο έπλ τούς άνθρώπους, οί δε ούκ εδέξαντο, άλλα λιπόντες την όδον φεύγοντες ολίγοι ἀπέθνησκον εύζωνοι γὰρ ήσαν. 8. οί δε άμφι Χειρίσοφον άκούσαντες της σάλπιγγος εὐθὺς ἵεντο ἄνω κατὰ τὴν φανερὰν ὁδόν ἄλλοι δὲ των στρατηγών κατά άτριβεις όδους έπορεύοντο ή έτυχον έκαστοι όντες, καὶ ἀναβάντες ὡς ἐδύναντο ανίμων αλλήλους τοις δόρασι. 9. καὶ οὖτοι πρώτοι συνέμιξαν τοίς προκαταλαβούσι τὸ χωρίον. Εενοφων δε έχων των οπισθοφυλάκων τους ήμίσεις επορεύετο ή οί τὸν ἡγεμόνα ἔχοντες εὐοδωτάτη γάρ ην τοις ύποζυγίοις τους δε ημίσεις όπισθεν των υποζυγίων έταξε. 10. πορευόμενοι δ' Αντυγχάνουσι λόφο ύπερ της όδου κατειλημμένο ύπο των πολεμίων, ούς ή αποκόψαι ην ανάγκη ή δικέθυνθαι άπὸ τῶν ἄλλων Έλλήνων. καὶ αὐτοὶ αν έπορεύθησαν ή οί άλλοι, τα δε ύποζύγια ν άλλη ή ταύτη ἐκβῆναι. 11. ἔνθα δὴ παραabrol μέν αν επορεύθησαν, they too would have proceeded.

κελευσάμενοι ἀλλήλοις προσβάλλουσι πρὸς τὸν λόφον ὀρθίοις τοῖς λόχοις, οὐ κύκλφ άλλὰ καταλιπόντες ἄφοδον τοῖς πολεμίοις, εἰ βούλοιντο φεύγειν. 12. καὶ τέως μὲν αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ὅπῃ ἐδύναντο ἔκαστος οἱ βάρβαροι ἐτόξευον καὶ ἔβαλλον, ἐγγὺς δ' οὖ προσίεντο, ἀλλὰ φυγῆ λείπουσι τὸ χωρίον. καὶ τοῦτόν τε παρεληλύθεσαν οἱ "Ελληνες, καὶ ἔτερον ὁρῶσιν ἔμπροσθεν λόφον κατεχόμενον. ἐπὶ τοῦτον αὐθις ἐδόκει πορεύεσθαι.

13. Έννοήσας δ' ὁ Εενοφων μή, εί ἔρημον καταλείποι τὸν ήλωκότα λόφον, καὶ πάλιν λαβόντες οί πολέμιοι ἐπιθοίντο τοῖς ὑποζυγίοις παριοῦσιν, (ἐπὶ πολὺ δ' ἢν τὰ ὑποζύγια ἄτε διὰ στενῆς τῆς όδου πορευόμενα,) καταλείπει έπι του λόφου λοχαγούς Κηφισόδωρον Κηφισοφώντος 'Αθηναίον, καὶ Άμφικράτην Άμφιδήμου Άθηναῖον, καὶ Άρχαγόραν Αργείον φυγάδα, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς έπορεύετο έπὶ τὸν δεύτερον λόφον, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπφ καλ τοῦτον αἰροῦσιν. 14. ἔτι δ' αὐτοῖς τρίτος μαστός λοιπός ην πολύ δρθιώτατος δ ύπέρ της έπλ τῷ πυρλ καταληφθείσης φυλακής τής νυκτὸς ὑπὸ τῶν ἐθελοντῶν. 15. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο οί "Ελληνες, λείπουσιν οί βάρβαροι άμαγητὶ τὸν μαστόν, ώστε θαυμαστὸν πᾶσι γενέσθαι, καλ ύπώπτευον δείσαντας αὐτοὺς μη κυκλωθέντες

^{11.} dollors tois horors, with their companies in column.

^{18.} drvohous uh, apprehensive that.

nal is used here for emphasis, not as a copulative conjunction.

ἐπὶ πολύ. see note, I. 8. 8.

Are = quippe quae.

πολιορκοΐντο ἀπολιπεῖν. οἱ δ ἄρα ἀπὸ τοῦ ἄκρου καθορῶντες τὰ ὅπισθεν γιγνόμενα πάντες ἐπὶ τοὺς ὀπισθοφύλακας ἐχώρουν.

16. Καὶ Ξενοφῶν μὲν σὺν τοῖς νεωτάτοις ἀνέ-Βαινεν έπὶ τὸ ἄκρον, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκέλευσεν ύπάγειν, ὅπως οἱ τελευταῖοι λόζοι προσμίζειαν καὶ προελθόντας κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν τῷ ὁμαλῷ θέσθαι τὰ ὅπλα εἶπε. 17. καὶ ἐν τούτω τῷ χρόνω ηλθεν Άρχαγόρας ὁ Άργεῖος πεφευγώς, καὶ λέγει ώς ἀπεκόπησαν ἀπὸ τοῦ πρώτου λόφου, καὶ ὅτι τεθνασι Κηφισόδωρος και Άμφικράτης, και άλλοι όσοι μη άλλόμενοι κατά της πέτρας πρός τους όπισθοφύλακας ἀφίκοντο. 18, ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι οἱ βάρβαροι ἡκον ἐπ' ἀντίπορον λόφον τῷ μαστώ· καὶ Ξενοφών διελέγετο αὐτοῖς δι' έρμηνέως περί σπονδών, και τούς νεκρούς άπήτει. οί δὲ ἔφασαν ἀποδώσειν ἐφ' ῷ μὴ καίειν τὰς κώμας. συνωμολόγει ταθτα ό Εενοφών. έν φ δε το μέν άλλο στράτευμα παρήει, οί δὲ ταῦτα διελέγοντο. πάντες οἱ ἐκ τούτου τοῦ τόπου συνερρύησαν. ένταθθα ίσταντο οί πολέμιοι καὶ ἐπεὶ ἤρξαντο καταβαίνειν άπὸ τοῦ μαστοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους ένθα τὰ ὅπλα ἔκειντο, ἵεντο δὴ οἱ πολέμιοι πολλώ πλήθει καὶ θορύβφ καὶ ἐπεὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῆς κορυφής του μαστου άφ' ου Εενοφών κατέβαινεν, έκυλίνδουν πέτρας καὶ ένὸς μὲν κατέαξαν τὸ σκέλος. Ξενοφωντα δε ό ύπασπιστης έχων την ασπίδα

ἐφ' ῷ μὴ καίειν, on condition of not burning.
 συνερρύησαν, pass. aor. 2; imp. pres. συρρέω.
 κατέαξαν. see κατάγνυμι.

- ἀπέλιπεν 21. Εὐρύλοχος δὲ Λουσιεὺς ᾿Αρκὰς προσέδραμεν αὐτῷ ὁπλίτης, καὶ πρὸ ἀμφοῦν προβεβλημένος ἀπεχώρει, καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τοὺς συντεταγμένους ἀπῆλθον.
- 22. Έκ δὲ τούτου πᾶν ὁμοῦ ἐγένετο τὸ Έλληνικόν, και έσκήνησαν αύτοῦ έν πολλαίς και καλαίς οίκίαις καλ έπιτηδείοις δαψιλέσι καλ γάρ οίνος πολύς ήν, ώστε έν λάκκοις κονιατοίς είχον. Εενοφων δè καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο ώστε λαβόντες τους νεκρούς ἀπέδοσαν τὸν ἡγεμόνα. καλ πάντα ἐποίησαν τοῖς ἀποθανοῦσιν ἐκ τῶν δυνατών ώσπερ νομίζεται ανδράσιν αγαθοίς. 24. τή δὲ ὑστεραία ἄνευ ἡγεμόνος ἐπορεύοντο μαχόμενοι δ' οί πολέμιοι καὶ ὅπη εἴη στενὸν χωρίον προκαταλαμβάνοντες ἐκώλυον τὰς παρόδους. 25, ὁπότε μεν οθν τούς πρώτους κωλύοιεν, Εενοφων δπισθεν έκβαίνων πρός τὰ όρη έλυε τὴν ἀπόφραξιν τῆς παρόδου τοῖς πρώτοις ἀνωτέρω πειρώμενος γίγνεσθαι των κωλυόντων 26. όπότε δὲ τοῖς ὅπισθεν επιθοίντο, Χειρίσοφος εκβαίνων καλ πειρώμενος
- 22. "The Kurd houses in the better class of villages, and especially in districts where wood abounds, as shown in the two villages situated on the right bank in this pass, are constructed of two stories, generally tiled, with open balconies in front, and have a very inviting appearance. The plastered cisterns noticed by Kenophon are also met with throughout Kurdistan, Armenia, and Syria. They are especially numerous around some of the ancient villages of the early Christians of those countries. Since the Kurds have become Mohammedans, and rejected the use of wine, there is no doubt they are sometimes used for depôts for corn or hay, and even sometimes for water. They were generally closed by a single large stone."—Ainsworth, p. 164.

ανωτέρω γίγνεσθαι των κωλυόντων έλυε την απόφραξιν της παρόδου τοίς όπισθεν καὶ ἀεὶ ούτως έβοήθουν άλλήλοις καὶ ἰσχυρῶς άλλήλων ἐπεμέλοντο. 27. ήν δὲ καὶ ὁπότε αὐτοῖς τοῖς ἀναβᾶσι πολλά πράγματα παρείχον οἱ βάρβαροι πάλιν καταβαίνουσιν έλαφροί γάρ ήσαν ώστε καὶ έγγύθεν φεύγοντες άποφεύγειν οὐδεν γάρ είγον άλλο ή τόξα καὶ σφενδόνας. 28, ἄριστοι δὲ καὶ τοξόται ήσαν είγον δε τόξα έγγυς τριπήχη, τὰ δε τοξεύματα πλέον ή διπήχη είλκον δε τάς νευράς δπότε τοξεύοιεν πρὸς τὸ κάτω τοῦ τόξου τῷ ἀριστερῷ ποδί προβαίνοντες. τὰ δὲ τοξεύματα έχώρει διά των άσπίδων και διά των θωράκων. έχρωντο δέ αὐτοῖς οἱ Έλληνες ἐπεὶ λάβοιεν ἀκοντίοις ἐναγκυλώντες. Εν τούτοις τοις χωρίοις οι Κρήτες χρησιμώτατοι εγένοντο. ήρχε δε αύτων Στρατοκλής Κρής.

ΙΙΙ. Ταύτην δ' αὐ τὴν ἡμέραν ηὐλίσθησαν ἐν ταῖς κώμαις ταῖς ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ παρὰ τὸν Κεντρίτην ποταμόν, εὐρος ὡς δίπλεθρον, δς ὁρίζει τὴν ἀρμενίαν καὶ τὴν τῶν Καρδούχων χώραν. καὶ οἱ Ἑλληνες ἐνταῦθα ἀνεκαύσαντο ἄσμενοι ἰδόντες πεδίον ἀπεῖχε δὲ τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς ἔξ ἡ ἐπτὰ στάδια τῶν Καρδούχων. 2. τότε μὲν οὖν ηὐλίσθησαν μάλα ἡδέως, καὶ τἀπιτήδεια ἔχωτες καὶ πολλὰ τῶν παρεληλυθότων πόνων

^{27.} Fr 24 and derive, see mote, L & 7.

III. 1. Korrpiras. "The Centritis, or castern Tignis, the united waters of the rivers of Bitlis, Sert, and Bohton."—Lay-ord's Ninered, p. 63.

μνημονεύοντες. έπτὰ γὰρ ἡμέρας ὅσασπερ ἐπορεύθησαν διὰ τῶν Καρδούχων πάσας μαχόμενοι διετέλεσαν, καὶ ἔπαθον κακὰ ὅσα οὐδὲ τὰ σύμπαντα ὑπὸ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους. ὡς οὖν ἀπηλλαγμένοι τούτων ἡδέως ἐκοιμήθησαν.

- 3. "Αμα δὲ τῆ ἡμέρα ὁρῶσιν ἱππέας που πέραν τοῦ ποταμοῦ έξωπλισμένους ώς κωλύσοντας διαβαίνειν, πεζούς δ' έπὶ ταῖς ὅχθαις παρατεταγμένους άνω των ίππέων ως κωλύσοντας είς την Αρμενίαν εκβαίνειν. 4. ήσαν δ' ούτοι Όρόντου και Άρτούχου, Αρμένιοι καλ Μαρδόνιοι καλ Χαλδαΐοι μισθοφόροι. έλεγοντο δε οί Χαλδαίοι ελεύθεροί τε καὶ ἄλκιμοι είναι δπλα δ' είχον γέρρα μακρά καὶ λόγγας. 5. αί δὲ δχθαι αὖται ἐφ' ὧν παρατεταγμένοι οὖτοι ησαν τρία η τέτταρα πλέθρα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ άπειγον όδὸς δὲ μία ή δρωμένη ην ἄγουσα ἄνω **ωσπερ** γειροποίητος ταύτη ἐπειρωντο διαβαίνειν οί "Ελληνες. 6. έπει δε πειρωμένοις τό τε ύδωρ ύπερ των μαστών εφαίνετο, καὶ τραχύς ήν δ ποταμὸς μεγάλοις λίθοις καὶ όλισθηροῖς, καὶ οὖτ' ἐν τώ ύδατι τὰ ὅπλα ἦν ἔγειν εἰ δὲ μή, ἤρπαζεν ὁ
- 6. In the spot where the Greeks crossed the Centritis was near the modern village of Tilleh, where the eastern and western branches of the Tigris unite. "The two streams," says Mr. Layard, "are about equal in size, and at this time of the year both fordable in certain places. We crossed the lower, or eastern, which we found wide and exceedingly rapid; the water, however, not reaching above the saddle-girth. The villagers raised the luggage and supported the horses against the current, which, rushing over loose and slippery stones affording an uncertain footing, threatened to sweep the animals down the stream."—Nineveh, p. 49.

ποταμός επί τε της κεφαλης τὰ ὅπλα εἴ τις φέροι, γυμνοί εγίγνοντο πρός τὰ τοξεύματα καὶ τάλλα βέλη ανεγώρησαν ουν και αυτου έστρατοπεδεύσαντο παρά τὸν ποταμόν. 7. ἔνθα δὲ αὐτοὶ τὴν πρόσθεν νύκτα ήσαν έπὶ τοῦ ὄρους εώρων τοὺς Καρδούγους πολλούς συνειλεγμένους έν τοις ὅπλοις. ένταθθα δή πολλή άθυμία ήν τοις Ελλησιν, δρώσι μέν τοῦ ποταμοῦ τὴν δυσπορίαν, όρῶσι δὲ τοὺς διαβαίνειν κωλύσοντας, όρωσι δε τοις διαβαίνουσιν έπικεισομένους τοὺς Καρδούχους ὅπισθεν. 8. ταύτην μέν οδν την ημέραν καὶ την νύκτα έμειναν έν πολλή ἀπορία ὄντες. Ξενοφών δὲ ὄναρ είδεν έδοξεν έν πέδαις δεδέσθαι, αύται δὲ αὐτῷ αὐτόμαται περιβρυήναι, ώστε λυθήναι καὶ διαβαίνειν δπόσον έβούλετο. ἐπεὶ δὲ ὄρθρος ἢν ἔρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον καὶ λέγει ότι έλπίδας έχει καλώς έσεσθαι, και διηγείται αὐτῷ τὸ ὄναρ. 9. ὁ δὲ ήδετό τε και ώς τάχιστα έως υπέφαινεν εθύοντο πάντες παρόντες οι στρατηγοί και τα ιερά καλά ην εύθυς ἀπὸ τοῦ πρώτου. καὶ ἀπιόντες ἀπὸ τῶν ίερῶν οί στρατηγοί και λοχαγοί παρήγγελλον τή στρατιά ἀριστοποιείσθαι. 10. καὶ ἀριστώντι τῷ Ξενοφώντι προσέτρεχον δύο νεανίσκω. ήδεσαν γάρ πάντες ὅτι έξείη αὐτῷ καὶ ἀριστώντι καὶ δειπνοῦντι προσελθείν, και εί καθεύδοι έπεγείραντα είπειν εί τίς τι

The expression of \$2 \text{pd}, but if not, should properly come after affirmative scateness; but it is so familiar as a preceding proposition, that it also require sentences, and consequently affirms in such intermedial System. Translate, but if they did: cf. VII.

ἔχοι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον. 11. καὶ τότε ἔλεγον ὅτι τυγχάνοιεν φρύγανα συλλέγοντες ὡς ἐπὶ πῦρ, κἄπειτα κατίδοιεν ἐν τῷ πέραν ἐν πέτραις καθηκούσαις ἐπ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν γέροντά τε καὶ γυναῖκας καὶ παιδίσκας ὥσπερ μαρσίπους ἱματίων κατατιθεμένους ἐν πέτρα ἀντρώδει. 12. ἰδοῦσι δέ σφισι δόξαι ἀσφαλὲς εἶναι διαβῆναι οὐδὲ γὰρ τοῖς πολεμίοις ἱππεῦσι πρόσβατον εἶναι κατὰ τοῦτο. ἐκδύντες δ' ἔφασαν ἔχοντες τὰ ἐγχειρίδια γυμνοὶ ὡς νευσούμενοι διαβαίνειν, πορευόμενοι δὲ πρόσθεν διαβῆναι πρὶν βρέξαι τὰ αἰδοῖα, καὶ διαβάντες καὶ λαβόντες τὰ ἱμάτια πάλιν ῆκειν.

13. Εὐθὺς οὖν ὁ Ἐνοφῶν αὐτός τε ἔσπενδε καὶ τοῖς νεανίσκοις ἐγχεῖν ἐκέλευε, καὶ εὕχεσθαι τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε ὀνείρατα καὶ τὸν πόρον καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ ἐπιτελέσαι. σπείσας δ' εὐθὺς ἢγε τοὺς νεανίσκους παρὰ τὸν Χειρίσοφον, καὶ διηγοῦνται ταῦτα. 14. ἀκούσας δὲ καὶ ὁ Χειρίσοφος σπονδὰς ἐποίει. σπείσαντες δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις παρήγγελλον συσκευάζεσθαι, αὐτοὶ δὲ συγκαλέσαντες τοὺς στρατηγοὺς ἐβουλεύοντο ὅπως ᾶν κάλλιστα διαβαῖεν, καὶ τούς τε ἔμπροσθεν νικῷεν καὶ ὑπὸ τῶν ὅπισθεν μηδὲν πάσχοιεν κακόν. 15. καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς Χειρίσοφον μὲν ἡγεῖσθαι καὶ διαβαίνειν ἔχοντα τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος, τὸ δ' ἤμισυ ἔτι ὑπομένειν σὺν Εενοφῶντι, τὰ δὲ ὑποζύγια καὶ τὸν ὅχλον ἐν μέσω τούτων διαβαίνειν.

^{12.} νευσούμενοι, fut. part.: see νέω.

^{13.} φήνασι, part. aor. 1 act. dat. plur.: see φαίνω. καὶ τὰ λοιπά. καὶ is here used for emphasis.

16. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ταῦτα είχεν ἐπορεύοντο. ήγουντο δ' οι νεανίσκοι έν αριστερά έχοντες τὸν ποταμόν δδὸς δὲ ἢν ἐπὶ τὴν διάβασιν ὡς τέτταρες στάδιοι. 17. πορευομένων δ' αὐτῶν ἀντιπαρήεσαν αὶ τάξεις τῶν ἱππέων. ἐπειδὴ δὲ ἢσαν κατὰ τὴν διάβασιν καὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ἔθεντο τὰ όπλα, καὶ αὐτὸς πρώτος Χειρίσοφος στεφανωσάμενος καὶ ἀποδύς ἐλάμβανε τὰ ὅπλα καὶ τοῖς άλλοις πασι παρήγγελλε, καλ τούς λογαγούς έκέλευεν άγειν τοὺς λόχους ὀρθίους, τοὺς μεν ἐν άριστερά, τούς δ' έν δεξιά έαυτου. 18. και οί μεν μάντεις εσφαγιάζοντο είς τον ποταμόν οί δε πολέμιοι ετόξευόν τε καὶ εσφενδόνων άλλ οὔπω έξικνοῦντο 19. ἐπεὶ δὲ καλὰ ἢν τὰ σφάγια, ἐπαιάνιζον πάντες οἱ στρατιῶται καὶ ἀνηλάλαζον, συνωλόλυζον δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἄπασαι. γὰρ ἢσαν ἐταῖραι ἐν τῷ στρατεύματι. 20. kai Χειρίσοφος μεν ενέβαινε και οι σύν εκείνω ο δε Ξενοφών τών όπισθοφυλάκων λαβών τούς εὐζωνοτάτους ἔθει ἀνὰ κράτος πάλιν ἐπὶ τὸν πόρον τὸν κατά την έκβασιν την είς τὰ τῶν Αρμενίων όρη, προσποιούμενος ταύτη διαβάς ἀποκλείσειν τούς παρά τὸν ποταμὸν ἱππεῖς. 21. οἱ δὲ πολέμιοι όρωντες μέν τούς άμφὶ Χειρίσοφον εύπετως τὸ ύδωρ περώντας, δρώντες δε τούς άμφι Εενοφώντα θέοντας είς τουμπαλιν, δείσαντες μη ἀποκλεισθείησαν φεύγουσιν άνὰ κράτος ώς πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἄνω ἔκβασιν. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν έγένοντο, ἔτεινον ἄνω πρὸς τὸ ὅρος. 22. Λύκιος δ'

18. είς του ποταμόν. see note, II. 2. 9.

ό τὴν τάξιν ἔχων τῶν ἱππέων καὶ Αἰσχίνης ὁ τὴν τάξιν ἔχων τῶν πελταστῶν τῶν ἀμφὶ Χειρίσοφον ἐπεὶ ἑώρων ἀνὰ κράτος φεύγοντας εἴποντο· οἱ δὲ στρατιῶται ἐβόων μὴ ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ συνεκβαίνειν ἐπὶ τὸ ὅρος. 23. Χειρίσοφος δ' αὖ ἐπεὶ διέβη, τοὺς μὲν ἱππέας οὐκ ἐδίωκεν, εὐθὺς δὲ κατὰ τὰς προσηκούσας ὅχθας ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐξέβαινεν ἐπὶ τοὺς ἄνω πολεμίους. οἱ δὲ ἄνω, ὁρῶντες μὲν τοὺς ἑαυτῶν ἱππέας φεύγοντας, ὁρῶντες δ' ὁπλίτας σφίσιν ἐπιόντας, ἐκλείπουσι τὰ ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ ἄκρα.

24. Έενοφων δ' ἐπεὶ τὰ πέραν ἐώρα καλῶς γυγνόμεψα, ἀπεχώρει τὴν ταχίστην πρὸς τὸ δια-βαῖνον στράτευμα καὶ γὰρ οἱ Καρδοῦχοι φανεροὶ ἤδη ἦσαν εἰς τὸ πεδίον καταβαίνοντες ὡς ἐπιθησόμενοι τοῖς τελευταίοις. 25. καὶ Χειρίσοφος μὲν τὰ ἄνω κατεῖχε, Λύκιος δὲ σὺν ὀλίγοις ἐπιχειρήσας ἐπιδιῶξαι ἔλαβε τῶν σκευοφόρων τὰ ὑπολειπόμενα, καὶ μετὰ τούτων ἐσθῆτά τε καλὴν καὶ ἐκπώματα.

The Carduchians attack the rearguard as they are preparing to cross the river; but Xenophon by a skilful stratagem repulses them, and succeeds in leading his soldiers to the other side.

IV. Έπει δε διέβησαν, συνταξάμενοι ἀμφι μέσον ήμέρας ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Άρμενίας πεδίον ἄπαν καὶ λείους γηλόφους οὐ μεῖον ἢ πέντε παρασάγγας οὐ γὰρ ἢσαν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ κῶμαι διὰ τοὺς πολέμους τοὺς πρὸς τοὺς Καρδούχους.

2. εἰς δὲ ἡν ἀφίκοντο κώμην μεγάλη τε ἡν καὶ

βασίλειον είχε τῷ σατράπη, καὶ ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις τύρσεις ἐπησαν ἐπιτήδεια δ' ην δαψιλή. 3. έντεῦθεν δ' έπορεύθησαν σταθμούς δύο παρασάγγας δέκα μέχρι ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμούς τρείς παρασάγγας πεντεκαίδεκα έπὶ τὸν Τηλεβόαν ποταμόν. οὖτος δ' ην καλὸς μέν, μέγας δ' ού κωμαι δὲ πολλαὶ περὶ τὸν ποταμὸν ἦσαν. 4. ὁ δὲ τόπος οὖτος Αρμενία ἐκαλεῖτο ἡ πρὸς έσπέραν. ὕπαρχος δ' ην αὐτης Τηρίβαζος, ὁ καὶ βασιλεί φίλος γενόμενος, και όπότε παρείη, ούδεις άλλος βασιλέα έπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλλεν. οδτος προσήλασεν ίππέας έχων, καλ προπέμινας έρμηνέα είπεν ότι βούλοιτο διαλεχθήναι τοις άρχουσι. τοις δε στρατηγοις έδοξεν ακούσαι. καὶ προσελθόντες είς επήκοον ηρώτων τί θέλοι. 6. ό δὲ εἶπεν ὅτι σπείσασθαι βούλοιτο ἐφ' ὧ μήτε αὐτὸς τοὺς Έλληνας ἀδικεῖν μήτε ἐκείνους καίειν τας οικίας, λαμβάνειν τε τα έπιτήδεια δσων δέοιντο. έδοξε ταύτα τοίς στρατηγοίς και έσπεισαντο έπι τούτοις.

- 7. Έντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς διὰ πεδίου παρασάγγας πεντεκαίδεκα καὶ Τηρί-βαζος παρηκολούθει ἔχων τὴν ἐαυτοῦ δύναμιν ἀπέχων ὡς δέκα σταδίους καὶ ἀφίκοντο εἰς βασίλεια καὶ κώμας πέριξ πολλὰς πολλῶν τῶν ἐπιτη-
- IV. 6. αὐτόs. Although the subject of the infinitive sentence is not usually expressed in Greek when identical with the subject of the leading verb, it must be employed to mark emphasis or contrast. In such cases it is usually put in the nominative case.

δείων μεστάς. 8. στρατοπεδευομένων δ' αὐτῶν γίγνεται της νυκτός χιων πολλή καὶ εωθεν έδοξε διασκηνήσαι τὰς τάξεις καὶ τοὺς στρατηγούς κατὰ τὰς κώμας οὐ γὰρ ἐώρων πολέμιον οὐδένα, καὶ ἀσφαλèς ἐδόκει είναι διὰ τὸ πληθος της χιόνος. 9. ἐνταῦθα εἶχον τὰ ἐπιτήδεια ὅσα ἐστὶν ἀγαθά, ίερεία, σίτον, οίνους παλαιούς εὐώδεις, ἀσταφίδας, δσπρια παντοδαπά. των δε αποσκεδαννυμένων τινές ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ἔλεγον ὅτι κατίδοιεν στράτευμα καὶ νύκτωρ πολλά πυρά φαίνοιτο. 10. εδόκει δη τοις στρατηγοίς οὐκ ἀσφαλες είναι διασκηνούν, άλλὰ συναγαγείν τὸ στράτευμα πάλιν. έντεθθεν συνήλθον και γαρ εδόκει διαιθριάζειν. 11. νυκτερευόντων δ' αὐτῶν ἐνταῦθα ἐπιπίπτει χιων ἄπλετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ὅπλα καὶ τους ανθρώπους κατακειμένους και τα υποζύγια συνεπόδισεν ή χιών καλ πολύς δκνος ήν ανίστασθαι κατακειμένων γὰρ ἀλεεινὸν ἦν ἡ χιὼν ἐπιπεπτωκυία δτφ μη παραβρυείη. 12. έπει δε Εενοφων ἐτόλμησε γυμνὸς ἀναστὰς σχίζειν ξύλα, τάχ αν αναστάς τις καὶ ἄλλος ἐκείνου ἀφελόμενος ἔσχιζεν. ἐκ δὲ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι ἀναστάντες πῦρ έκαιον καλ έγρίοντο. 13. πολύ γάρ ένταθθα εύρίσ-

8. xiór. "I left the plains of Mesopotamia in the latter end of August 1839, when the mid-day heats were almost insupportable, and till we had crossed the 'Alí Tágh we slept always in the open air, on the grass or on the tops of houses, but on the plain of Músh were glad to take refuge by a fire; and on the road from thence to Erz-rúm, in the early part of September, it froze keenly every night, although the mid-day sun was still powerful."—Ainsworth, p. 174.

κετο χρίσμα, ῷ ἐχρῶντο ἀντ' ἐλαίου, σύειον καὶ σησάμινον καὶ ἀμυγδάλινον ἐκ τῶν πικρῶν καὶ τερεβίνθινον. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ μύρον εὐρίσκετο.

The troops are quartered that night in the villages, and a trusty man is sent with a detachment to the mountains, where the stragglers had reported that they had seen fires. He brings in a prisoner, who gives them information of the army and movements of Teribazus. The Greeks, guided by the prisoner, attack and capture the camp of the Persian general.

V. Τη δ' υστεραία εδόκει πορευτέον είναι όπη δύναιντο τάχιστα πρὶν ἡ συλλεγήναι τὸ στράτευμα πάλιν καὶ καταλαβεῖν τὰ στενά. συσκευασάμενοι δ' εὐθὺς ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλής ήγεμόνας έγοντες πολλούς καὶ αὐθημερὸν ὑπερβαλόντες τὸ άκρον εφ' & εμελλεν επιτίθεσθαι Τηρίβαζος κατεστρατοπεδεύσαντο 2. έντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμούς ερήμους τρείς παρασάγγας πεντεκαίδεκα επί τὸν Εὐφράτην ποταμόν, καὶ διέβαινον αὐτὸν βρεγόμενοι πρὸς τὸν ὀμφαλόν. ἐλέγοντο δὲ αὐτοῦ αί πηγαί οὐ πρόσω είναι. 3. έντεῦθεν ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλής καὶ πεδίου σταθμούς τρεῖς παρασάγγας πεντεκαίδεκα. δ δε τρίτος εγένετο χαλεπός, καὶ ἄνεμος βορρας εναντίος έπνει παντάπασιν αποκαίων πάντα καλ πηγνύς τούς ανθρώπους. 4. ένθα δη των μάντεων τις είπε σφαγιάσασθαι τῷ ἀνέμφ, καὶ σφαγιάζεται καὶ πᾶσι δὸ περιφανώς έδοξε λήξαι τὸ χαλεπὸν τοῦ πνεύματος.

V. 4. elπe=jussit, told them to

ην δὲ τῆς χιόνος τὸ βάθος ὀργυιά ὅστε καὶ τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν ἀνδραπόδων πολλὰ ἀπώλετο, καὶ τῶν στρατιωτῶν ὡς τριάκοντα. 5. διεγένοντο δὲ τὴν νύκτα πῦρ καίοντες ξύλα δ' ἢν ἐν τῷ σταθμῷ πολλά οἱ δὲ ὀψὲ προσιόντες ξύλα οὐκ εἰχον. οἱ οὖν πάλαι ἤκοντες καὶ τὸ πῦρ καίοντες οὐ προσίεσαν πρὸς τὸ πῦρ τοὺς ὀψίζοντας, εἰ μὴ μεταδοῖεν αὐτοῖς πυροὺς ἢ ἄλλο τι εἴτι ἔχοιεν βρωτόν. 6. ἔνθα δὴ μετεδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν εἰχον ἔκαστοι. ἔνθα δὲ τὸ πῦρ ἐκαίετο διατηκομένης τῆς χιόνος βόθροι ἐγίγνοντο μεγάλοι ἔστε ἐπὶ τὸ δάπεδον, οὖ δὴ παρῆν μετρεῖν τὸ βάθος τῆς χιόνος.

7. Έντεθθεν δε την επιοθσαν ημέραν όλην επορεύοντο διὰ γιόνος, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων έβουλιμίασαν. Εενοφών δ' όπισθοφυλακών καλ καταλαμβάνων τούς πίπτοντας των ανθρώπων ηγνόει ό,τι τὸ πάθος είη. 8. ἐπειδὴ δὲ εἶπέ τις αὐτῷ τῶν ἐμπείρων ὅτι σαφῶς βουλιμιῶσι, κἄν τι φάγωσιν αναστήσονται, περιιών περί τα ύποζύγια, εί πού τι δρώη βρωτὸν ή ποτόν, διεδίδου καλ διέπεμπε διδόντας τους δυναμένους παρατρέγειν τοις βουλιμιώσιν. ἐπειδή δέ τι ἐμφάγοιεν, άνίσταντο καλ έπορεύοντο. 9. πορευομένων δέ Χειρίσοφος μέν άμφι κνέφας πρός κώμην άφικνείται, καὶ ύδροφορούσας ἐκ τῆς κώμης πρὸς τῆ κρήνη γυναϊκας καὶ κόρας καταλαμβάνει ἔμπροσθεν τοῦ ἐρύματος. αὖται ἡρώτων αὐτοὺς τίνες εἶεν. 10. δ δ' έρμηνεύς είπε Περσιστί ὅτι παρὰ βασιλέως πορεύονται προς τον σατράπην. αί δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι οὐκ ἐνταῦθα εἴη, ἀλλ' ἀπέχει ὅσον παρασάγγην. οίδ', ἐπεὶ όψὲ ἦν, πρὸς τὸν κωμάρχην συνεισέρχονται είς τὸ ἔρυμα σὺν ταῖς ὑδροφόροις. 11. Χειρίσοφος μέν οὖν καὶ ὅσοι ἐδυνήθησαν τοῦ στρατεύματος ἐνταῦθα ἐστρατοπεδεύσαντο, των δ' άλλων στρατιωτών οί μη δυνάμενοι διατελέσαι τὴν ὁδὸν ἐνυκτέρευσαν ἄσιτοι καὶ ἄνευ πυρός καὶ ἐνταῦθά τινες ἀπώλοντο τῶν στρατιωτων. 12. εφείποντο δε των πολεμίων συνειλεγμένοι τινές, καὶ τὰ μὴ δυνάμενα τῶν ὑποζυγίων ήρπαζον, καὶ ἀλλήλοις ἐμάχοντο περὶ αὐτῶν. έλείποντο δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν οί τε διεφθαρμένοι ύπὸ τῆς χιόνος τοὺς ὀφθαλμούς, οί τε ὑπὸ τοῦ ψύχους τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν ἀποσεσηπότες. 13. ην δε τοις μεν οφθαλμοις επικούρημα τής χιόνος εί τις μέλαν τι έχων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πορεύοιτο, των δε ποδων, εί τις κινοίτο και μηδέποτε ήσυχίαν έχοι, καὶ εί τὴν νύκτα ὑπολύοιτο. 14. δσοι δε υποδεδεμένοι εκοιμώντο, είσεδύοντο είς τους πόδας οἱ ἱμάντες καὶ τὰ ὑποδήματα περιεπήγγυντο και γάρ ήσαν έπειδη έπέλιπε τά άρχαια υποδήματα καρβάτιναι [αυτοίς] πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν. 15. διὰ τὰς τοιαύτας οὖν ἀνάγκας ὑπελείποντό τινες τῶν στρατιωτών καὶ ἰδόντες μέλαν τι χωρίον διὰ τὸ ἐκλελοιπέναι αὐτόθι τὴν χιόνα εἴκαζον τετηκέναι καὶ έτετήκει διά κρήνην τινά ή πλησίον ήν άτμίζουσα έν νάπη. ένταθθ' έκτραπόμενοι έκάθηντο καλ οὐκ έφασαν πορεύεσθαι. 16. δ δε Ξενοφών έχων όπισθοφύλακας ώς ήσθετο, έδειτο αὐτῶν πάση τέχνη καὶ μηχανή μὴ ἀπολείπεσθαι, λέγων ὅτι ἔπονται πολλοὶ πολέμιοι συνειλεγμένοι, καὶ τελευτῶν ἐχαλέπαινεν. οἱ δὲ σφάζειν ἐκέλευον οὐ γὰρ ἀν δύνασθαι πορευθήναι. 17. ἐνταῦθα ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοὺς ἐπομένους πολεμίους φοβήσαι, εἴ τις δύναιτο, μὴ ἐπιπέσοιεν τοῖς κάμνουσι. καὶ ἢν μὲν σκότος ἤδη, οἱ δὲ προσήεσαν πολλῷ θορύβῷ ἀμφὶ ὧν εἶχον διαφερόμενοι. 18. ἔνθα δὴ οἱ μὲν ὀπισθοφύλακες ἄτε ὑγιαίνοντες ἐξαναστάντες ἔδραμον εἰς τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ κάμνοντες ἀνακραγόντες ὅσον ἢδύναντο μέγιστον τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν. οἱ δὲ πολέμιοι δείσαντες ἤκαν ἑαυτοὺς κατὰ τῆς χιόνος εἰς τὴν νάπην, καὶ οὐδεὶς ἔτι οὐδαμοῦ ἐφθέγξατο.

19. Καὶ Ἐκνοφῶν μὲν καὶ οἱ σὺν αὐτῷ εἰπόντες τοῖς ἀσθενοῦσιν ὅτι τῷ ὑστεραίᾳ ἥξουσί τινες ἐπ' αὐτούς, πορευόμενοι πρὶν τέτταρα στάδια διελθεῖν ἐντυγχάνουσιν ἐν τῷ ὁδῷ ἀναπαυομένοις ἐπὶ τῆς χιόνος τοῖς στρατιώταις ἐγκεκαλυμμένοις, καὶ οὐδὲ φυλακὴ οὐδεμία καθειστήκει· καὶ ἀνίστασαν αὐτούς. 20. οἱ δὶ ἔλεγον ὅτι οἱ ἔμπροσθεν οὐχ ὑποχωροῖεν. ὁ δὲ παριὼν καὶ παραπέμπων τῶν πελταστῶν τοὺς ἰσχυροτάτους ἐκέλευε σκέψασθαι τί εἴη τὸ κωλῦον. οἱ δὲ ἀπήγγελλον ὅτι ὅλον οὕτως ἀναπαύοιτο τὸ στράτευμα. 21. ἐνταῦθα καὶ οἱ ἀμφὶ Ἐνοφῶντα ηὐλίσθησαν αὐτοῦ ἄνευ πυρὸς καὶ ἄδειπνοι, φυλακὰς οἵας ἡδύναντο καταστησάμενοι. ἐπεὶ δὲ πρὸς ἡμέραν ἦν, ὁ μὲν Ἐκνοφῶν πέμψας πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας τοὺς νεωτάτους ἀναστή-

18. ħκαν, aor. 1: see Ίημι.

σαντας ἐκέλευεν ἀναγκάζειν προϊέναι. 22. ἐν δὲ τούτφ Χειρίσοφος πέμπει τῶν ἐκ τῆς κώμης σκε-ψομένους πῶς ἔχοιεν οἱ τελευταῖοι. οἱ δὲ ἄσμενοι ἰδόντες τοὺς μὲν ἀσθενοῦντας τούτοις παρέδοσαν κομίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, αὐτοὶ δὲ ἐπορεύοντο, καὶ πρὶν εἴκοσι στάδια διεληλυθέναι ῆσαν πρὸς τῆ κώμη ἔνθα Χειρίσοφος ηὐλίζετο. 23. ἐπεὶ δὲ συνεγένοντο ἀλλήλοις, ἔδοξε κατὰ τὰς κώμας ἀσφαλὲς εἶναι τὰς τάξεις σκηνοῦν. καὶ Χειρίσοφος μὲν αὐτοῦ ἔμενεν, οἱ δὲ ἄλλοι διαλαχόντες ἃς ἐωρων κώμας ἐπορεύοντο ἕκαστοι τοὺς ἑαυτῶν ἔχοντες.

24. Ένθα δη Πολυβώτης Άθηναῖος λοχαγὸς ἐκέλευσεν ἀφιέναι ἑαυτόν καὶ λαβῶν τοὺς εὐ-ζώνους, θέων ἐπὶ την κώμην ἢν εἰλήχει Ξενοφῶν καταλαμβάνει πάντας ἔνδον τοὺς κωμήτας καὶ τὸν κωμάρχην, καὶ πώλους εἰς δασμὸν βασιλεῖ τρεφομένους ἐπτακαίδεκα, καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ κωμάρχου ἐνάτην ἡμέραν γεγαμημένην ὁ δ ἀνὴρ αὐτῆς λαγῶς ῷχετο θηράσων καὶ οὐχ ἤλω ἐν ταῖς κώμαις. 25. αἱ δ οἰκίαι ἦσαν κατάγαιοι, τὸ μὲν

^{22.} των έκ της κώμης, some of the villagers: cf. ol έκ της άγορας, I. 2. 18; ol δέ, the party sent by Εενοφών; τούτοις, the villagers.

^{24.} ηλω. see I. 4. 7.

^{25. &}quot;This description of a village on the Armenian uplands applies itself to many that I visited in the present day. The descent by wells is now rare, but is still to be met with; but in exposed and elevated situations the houses are uniformly semi-subterraneous, and entered by as small an aperture as possible, to prevent the cold getting in. Whatever is the kind of cottage used, cows, sheep, goats, and fowls participate with the family in the

στόμα ἄσπερ φρέατος, κάτω δ' εὐρεῖαι. αἱ δὲ εἰσοδοι τοῖς μὲν ὑποζυγίοις ὀρυκταί, οἱ δὲ ἄνθρωποι κατέβαινον ἐπὶ κλίμακος. ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἢσαν αἰγες, οἰες, βόες, ὄρνιθες, καὶ τὰ ἔκγονα τούτων τὰ δὲ κτήνη πάντα χιλῷ ἔνδον ἐτρέφοντο. 26. ἢσαν δὲ καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ὄσπρια, καὶ οἰνος κρίθινος ἐν κρατῆρσιν ἐνῆσαν δὲ καὶ αὐταὶ αἱ κριθαὶ ἰσοχειλεῖς, καὶ κάλαμοι ἐνέκειντο, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους, γόνατα οὐκ ἔχοντες 27. τούτους δ' ἔδει ὁπότε τις διψώη λαβόντα εἰς τὸ στόμα μύζειν. καὶ πάνυ ἄκρατος ἢν, εἰ μή τις ὕδωρ ἐπιχέοι καὶ πάνυ ἡδὺ συμμαθόντι τὸ πόμα ἢν.

Xenophon entertains the chief of the village, and promises to reward and protect him, if he will conduct the army faithfully to another tribe. Xenophon proceeds with the komarch to Cheirisophus, and finds the soldiers everywhere revelling at their quarters. They ascertain from the komarch that the country is called Armenia, that the horses (a small, spirited breed) were a tribute for the king, and that the adjoining people were the Chalybes.

VI. Ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἦν ὀγδόη, τὸν μὲν ἡγεμόνα παραδίδωσι Χειρισόφω, τοὺς δ' οἰκέτας καταλείπει τῷ κωμάρχη, πλὴν τοῦ υίοῦ τοῦ ἄρτι ἡβάσκοντος.

warmth and protection thereof; the summer is indeed occupied, in these inhospitable uplands, in laying in stores of fuel and provender for the winter, and corn and vegetables are found in them in abundance, but barley-wine I never met with; and time has entailed a new evil, that in many places the wandering Kurds force themselves upon the sedentary Armenians, to pass their winter by their scanty fires."—Ainsworth, p. 178.

τοῦτον δ Ἐπισθένει Ἀμφιπολίτη παραδίδωσι φυλάττειν, ὅπως εἰ καλῶς ἡγήσοιτο ἔχων καὶ τοῦτον άπίοι. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσεφόρησαν ὡς έδύναντο πλείστα, καὶ ἀναζεύξαντες ἐπορεύοντο. 2. ήγειτο δ' αὐτοις ὁ κωμάρχης λελυμένος διὰ χιόνος καὶ ήδη τε ήν εν τώ τρίτω σταθμώ, καὶ Χειρίσοφος αὐτῶ ἐγαλεπάνθη ὅτι οὐκ εἰς κώμας ἦγεν. ό δ' έλεγεν ότι οὐκ εἶεν ἐν τῶ τόπω τούτω. ὁ δὲ Χειρίσοφος αὐτὸν ἔπαισε μέν, ἔδησε δ' οὔ. 3. ἐκ δὲ τούτου ἐκεῖνος τῆς νυκτὸς ἀποδρὰς Εχετο καταλιπών τὸν υίόν. τό τε δὲ Χειρισόφω καὶ Ξενοφωντι μόνον διάφορον έν τη πορεία εγένετο ή τοῦ ήγεμόνος κάκωσις καὶ ἀμέλεια. Ἐπισθένης δὲ ηράσθη τε τοῦ παιδὸς καὶ οἴκαδε κομίσας πιστοτάτω έχρητο. 4. μετά τοῦτο έπορεύθησαν έπτά σταθμούς ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας παρὰ τὸν Φᾶσιν ποταμόν, εὖρος πλεθριαῖον. 5. ἐντεῦθεν έπορεύθησαν σταθμούς δύο παρασάγγας δέκα έπλ δὲ τη εἰς τὸ πεδίον ὑπερβολη, ἀπήντησαν αὐτοῖς Χάλυβες καὶ Ταόχοι καὶ Φασιανοί. 6. Χειρίσο-.φος δ' έπεὶ κατείδε τοὺς πολεμίους ἐπὶ τῆ ὑπερβολή, ἐπαύσατο πορευόμενος, ἀπέχων εἰς τριάκοντα σταδίους ίνα μη κατά κέρας άγων πλησιάση τοίς πολεμίοις. παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις παρά-

VI. 3. ἀποδράς, aor. 2. part.: see I. 4. 8.

^{4.} àvá. see I. 8. 1.

^{6.} κέραs=cornu; in a military sense the wing or extremity of an army. When an army is marching with a wing first, it is said to be in column, as opposed to êπὶ φάλαγγος or κατὰ φάλαγγα, in line.

γειν τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα.

When the rearguard came up, a council of war was held. Cleanor proposed to attack the enemy as soon as the soldiers had dined. Xenophon suggested that a detachment should be sent during the night to occupy the mountainheights at some distance from where the enemy were posted, and volunteered to perform this duty with the rearguard. This suggestion is adopted; but Xenophon is advised to remain at his post with the rearguard, and to trust the execution of the plan to volunteers.

- 20. Ἐκ τούτου ᾿Αριστώνυμος Μεθυδριεὺς ἔρχεται ὁπλίτας ἔχων, καὶ ᾿Αριστέας Χῖος γυμνητας, καὶ Νικόμαχος Οἰταῖος γυμνητας καὶ σύνθημα ἐποιήσαντο ὁπότε ἔχοιεν τὰ ἄκρα πυρὰ καίειν πολλά. 21. ταῦτα συνθέμενοι ἠρίστων ἐκ δὲ τοῦ ἀρίστου προήγαγεν ὁ Χειρίσοφος τὸ στράτευμα πὰν ὡς δέκα σταδίους πρὸς τοὺς πολεμίους, ὅπως ὡς μάλιστα δοκοίη ταύτη προσάξειν.
- 22. Ἐπειδὴ δὲ ἐδείπνησαν καὶ νὺξ ἐγένετο, οἱ μὲν ταχθέντες ῷχοντο, καὶ καταλαμβάνουσι τὸ ὅρος, οἱ δὲ ἄλλοι αὐτοῦ ἀνεπαύοντο. οἱ δὲ πολέμιοι ὡς ἤσθοντο ἐχόμενον τὸ ὅρος, ἐγρηγόρεσαν καὶ ἔκαιον πυρὰ πολλὰ διὰ νυκτός. 23. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, Χειρίσοφος μὲν θυσάμενος ἢγε κατὰ τὴν ὁδόν, οἱ δὲ τὸ ὅρος καταλαβόντες κατὰ τὰ ἄκρα ἐπήεσαν. 24. τῶν δὲ αὖ πολεμίων τὸ μὲν πολὺ ἔμενεν ἐπὶ τῆ ὑπερβολῆ τοῦ ὅρους, μέρος δ᾽ αὐτῶν ἀπήντα τοῦς κατὰ τὰ ἄκρα. πρὶν δὲ ὁμοῦ εἰναι τοὺς πολλοὺς ἀλλήλοις συμμιγνύασιν οἱ κατὰ τὰ ἄκρα, καὶ νικῶσιν οἱ Ἑλληνες καὶ διώκουσιν.

25. ἐν τούτφ δὲ καὶ οἱ ἐκ τοῦ πεδίου οἱ μὲν πελτασταὶ τῶν Ἑλλήνων δρόμφ ἔθεον πρὸς τοὺς παρατεταγμένους, Χειρίσοφος δὲ βάδην ταχὺ ἐφείπετο σὺν τοῖς ὁπλίταις. 26. οἱ δὲ πολέμιοι οἱ ἐπὶ τῆ ὁδῷ, ἐπειδὴ τὸ ἄνω ἑώρων ἡττώμενον, φεύγουσι καὶ ἀπέθανον μὲν οὐ πολλοὶ αὐτῶν. γέρρα δὲ πάμπολλα ἐλήφθη, ἃ οἱ Ἑλληνες ταῖς μαχαίραις κόπτοντες ἀχρεῖα ἐποίουν. 27. ὡς δ᾽ ἀνέβησαν, θύσαντες καὶ τρόπαιον στησάμενοι κατέβησαν εἰς τὸ πεδίον, καὶ εἰς κώμας πολλῶν καὶ ἀγαθῶν γεμούσας ἦλθον.

VII. Έκ δὲ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους σταθμούς πέντε παρασάγγας τριάκοντα και τά έπιτήδεια έπέλιπε χωρία γάρ φκουν ἰσχυρά οί Ταόχοι, εν οίς και τὰ επιτήδεια πάντα είγον άνακεκομισμένοι. 2. έπεὶ δ' ἀφίκοντο πρὸς χωρίον δ πόλιν μεν ούκ είγεν ούδ' οίκίας, συνεληλυθότες δ' ήσαν αὐτόσε καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά, Χειρίσοφος μέν πρός τοῦτο προσέβαλλεν εὐθὺς ἤκων ἐπειδὴ δὲ ἡ πρώτη τάξις ἀπέκαμνεν, άλλη προσή ει καὶ αὐθις άλλη οὐ γὰρ ἢν ἀθρόοις περιστήναι, άλλα ποταμός ήν κύκλω. 3. ἐπειδή δὲ Ξενοφῶν ἢλθε σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξι καὶ πελτασταίς καὶ ὁπλίταις, ἐνταῦθα δὴ λέγει Χειρίσοφος, Είς καλὸν ήκετε τὸ γὰρ χωρίον αἰρετέον τη γάρ στρατιά οὐκ ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληψόμεθα τὸ χωρίον.

A council of war is held, in which Xenophon points out the most advantageous method of conducting the attack.

VII. 3. els καλόν, in good time.

8. Έντεθθεν επορεύοντο Χειρίσοφος καλ Εενοφων και Καλλίμαχος Παβράσιος λοχαγός τούτου γαρ ή ήγεμονία ην των όπισθοφυλάκων λογαγών έκείνη τη ήμέρα οί δὲ ἄλλοι λογαγοὶ ἔμενον ἐν τῷ άσφαλεί. μετά τοῦτο οὖν ἀπηλθον ὑπὸ τὰ δένδρα άνθρωποι ώς έβδομήκοντα, οὐκ ἀθρόοι ἀλλὰ καθ' ένα, έκαστος φυλαττόμενος ώς εδύνατο. σίας δὲ ὁ Στυμφάλιος καὶ Άριστώνυμος Μεθυδριεύς καλ οὖτοι τῶν ὀπισθοφυλάκων λοχαγολ ὄντες, καλ -ἄλλοι δέ, ὑφίστασαν ἔξω τῶν δένδρων οὐ γὰρ ἦν ἀσφαλώς ἐν τοῖς δένδροις ἐστάναι πλεῖον ἡ τὸν ἔνα λόχον. 10. ἔνθα δη Καλλίμαγος μηχανᾶταί τι προέτρεχεν ἀπὸ τοῦ δένδρου ὑφ' ῷ ἢν αὐτὸς δύο ἢ τρία βήματα επεί δε οι λίθοι φέροιντο, ανεχάζετο εὐπετῶς ἐφ' ἐκάστης δὲ προδρομῆς πλέον ἡ δέκα αμαξαι πετρών άνηλίσκοντο. 11. δ δε Άγασίας ώς όρα τον Καλλίμαχον α εποίει, και το στράτευμα παν θεώμενον, δείσας μή οὐ πρῶτος παραδράμοι είς τὸ χωρίον, οὐδὲ τὸν Άριστώνυμον πλησίον ὄντα παρακαλέσας, οὐδὲ Εὐρύλοχον τὸν Λουσιέα εταίοους όντας, οὐδὲ ἄλλον οὐδένα, χωρεῖ αὐτὸς καὶ παρέργεται πάντας. 12. ὁ δὲ Καλλίμαγος ὡς έώρα αὐτὸν παριόντα, ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἴτυος· ἐν δὲ τούτφ παρέθει αὐτοὺς Ἀριστώνυμος Μεθυδριεύς, καὶ μετά τοῦτον Εὐρύλοχος Λουσιεύς. πάντες γάρ οὖτοι ἀντεποιοῦντο ἀρετής καὶ διηγωνίζοντο πρός άλλήλους καὶ οὕτως ἐρίζοντες αἰροῦσι τὸ χωρίον. ὡς γὰρ ἄπαξ εἰσέδραμον, οὐδεὶς πέτρος -άνωθεν ήνεχθη. 13. ενταῦθα δη δεινον ην θέαμα.

αί γὰρ γυναῖκες ρίπτουσαι τὰ παιδία εἶτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατερρίπτουν, καὶ οἱ ἄνδρες ὡσαύτως. ἔνθα δὴ καὶ Αἰνείας Στυμφάλιος λοχαγὸς ἰδών τινα θέοντα ὡς ρίψοντα ἑαυτὸν στολὴν ἔχοντα καλὴν ἐπιλαμβάνεται ὡς κωλύσων 14. ὁ δὲ αὐτὸν ἐπισπᾶται, καὶ ἀμφότεροι ῷχοντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθανον. ἐντεῦθεν ἄνθρωποι μὲν πάνυ ὀλίγοι ἐλήφθησαν, βόες δὲ καὶ ὄνοι πολλοὶ καὶ πρόβατα.

15. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμούς έπτὰ παρασάγγας πεντήκοντα. οδτοι ήσαν ών διηλθον άλκιμώτατοι, καὶ εἰς χεῖρας ἤεσαν. είγον δὲ θώρακας λινοῦς μέγρι τοῦ ήτρου, ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων σπάρτα πυκνὰ ἐστραμμένα. 16. εἶχον δε καὶ κνημίδας, καὶ κράνη, καὶ παρὰ τὴν ζώνην μαχαίριον δσον ξυήλην Λακωνικήν, 🕉 ἔσφαττον ών κρατείν δύναιντο, καὶ ἀποτέμνοντες αν τὰς κεφαλάς ἔγοντες ἐπορεύοντο, καὶ ήδον καὶ έχόρευον ὁπότε οἱ πολέμιοι αὐτοὺς ὄψεσθαι ἔμελλον. είχον δε καὶ δόρυ ώς πεντεκαίδεκα πηχών μίαν λόγχην έχον. 17. οδτοι ενέμενον εν τοις πολίσμασιν. ἐπεὶ δὲ παρέλθοιεν οἱ Ελληνες, είποντο ἀεὶ μαχόμενοι. Εκουν δὲ ἐν τοῖς ὀχυροῖς, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι ἢσαν ώστε μηδέν λαμβάνειν αὐτόθεν τοὺς "Ελληνας, άλλα διετράφησαν τοῦς κτήνεσιν α ἐκ τῶν Ταόχων έλαβον. 18. ἐκ τούτου οἱ "Ελληνες ἀφίκοντο ἐπὶ Άρπασον ποταμόν, εὖρος τεττάρων πλέθρων. ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Σκυθινών σταθμούς τέτταρας παρασάγγας είκοσι διὰ πεδίου είς κώμας, έν αίς έμειναν ήμέρας τρείς καὶ ἐπεσιτίσαντο. 19. έντεθθεν δὲ ἢλθον σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας είκοσι πρός πόλιν μεγάλην και εὐδαίμονα και οίκουμένην ή έκαλειτο Γυμνίας έκ ταύτης τής γώρας δ άργων τοις "Ελλησιν ήγεμόνα πέμπει, ὅπως διὰ της έαυτων πολεμίας χώρας άγοι αὐτούς. 20. έλθων δ' έκεινος λέγει ὅτι ἄξει αὐτοὺς πέντε ἡμερῶν είς χωρίον δθεν δψονται θάλατταν εί δε μή, τεθνάναι επηγγέλλετο. καὶ ἡγούμενος επειδή ενέβαλεν είς την ξαυτοίς πολεμίαν, παρεκελεύετο αίθειν καλ φθείρειν την χώραν φ καλ δηλον έγένετο ότι τούτου ένεκα έλθοι, οὐ τῆς τῶν Έλλήνων εὐνοίας. 21. καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ ὄρος τῆ πέμπτη ἡμέρα. δνομα δὲ τῷ ὅρει ἢν Θήχης. ἐπειδὴ δὲ οἱ πρῶτοι έγένοντο έπὶ τοῦ δρους καὶ κατείδον τὴν θάλατταν, κραυγή πολλή έγένετο. 22. ἀκούσας δὲ ὁ Ξενοφών και οι όπισθοφύλακες φήθησαν άλλους έμπροσθεν επιτίθεσθαι πολεμίους είποντο γάρ δπισθεν έκ τής καιομένης χώρας, καλ αὐτῶν οί οπισθοφύλακες απέκτεινάν τέ τινας καλ εζώγρησαν ένέδραν ποιησάμενοι, καὶ γέρρα έλαβον δασειών Βοών ώμοβόεια άμφὶ τὰ εἴκοσιν.

23. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βοὴ πλείων τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον, καὶ οἱ ἀεὶ ἐπιόντες ἔθεον δρόμφ ἐπὶ τοὺς ἀεὶ βοῶντας, καὶ πολλῷ μείζων ἐγίγνετο ἡ βοὴ ὅσφ δὴ πλείους ἐγίγνοντο, ἐδόκει δὴ μεῖζόν τι εἰναι τῷ Ἐενοφῶντι· 24. καὶ ἀναβὰς ἐφ' ἵππον καὶ Λύκιον καὶ τοὺς ἱππέας ἀναλαβὼν παρεβοήθει· καὶ τάχα δὴ ἀκούουσι βοώντων τῶν στρατιωτῶν Θάλαττα, θάλαττα, καὶ παρεγγυώντων. ἔνθα δὴ

έθεον άπαντες και οι όπισθοφύλακες, και τὰ ύποζύγια ήλαύνετο καὶ οἱ ἵπποι. 25. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πάντες επί τὸ ἄκρον, ενταθθα δη περιέβαλλον άλλήλους καὶ στρατηγούς καὶ λογαγούς δακρύοντες. καὶ έξαπίνης ότου δη παρεγγυήσαντος οί στρατιώται φέρουσι λίθους καλ ποιούσι καλωνόν μέγαν. 26. ένταθθα άνετίθεσαν δερμάτων πλήθος ώμοβοείων καὶ βακτηρίας καὶτὰ αἰχμάλωτα γέρρα, και ο ήγεμών αὐτός τε κατέτεμνε τὰ γέβρα καὶ τοις άλλοις διεκελεύετο. 27. μετά ταύτα τον ήγεμόνα οι Έλληνες άποπέμπουσι δώρα δόντες άπὸ κοινοῦ ἵππον καὶ φιάλην ἀργυράν καὶ σκευήν Περσικήν και δαρεικούς δέκα. ήτει δε μαλιστα τούς δακτυλίους, και έλαβε πολλούς παριί τών στρατιωτών. κώμην δε δείξας αὐτοῖς οὐ σκηνήσουσι και την όδον ην πορεύσονται είς Μάκρωνας, देशको देवसदिव देवदंगका , लेवका ग्रीह मध्याचेह वंस्राध्यम.

VIII. Έντεύθεν δ' ἐπορεύθησαν οι Ελληνες διά Μακρώνων σταθμούς τρεῖς παρασαγγας δέκα. τῆ πρώτη δὲ ἡμέρη ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποταμὸν δς ἀριζε τὴν τῶν Μακρώνων καὶ τὴν τῶν Σκυθενῶν. ἐ εἰχον δ' ὑπερδέξιον χωρίον οἰον χαλεπώτατον καὶ ἐξ ἀριστερῶς ἄλλον ποταμόν, εἰς δν ἐνέβαλλεν ὁ ἀριζων δὶ οὐ δὲι διαδῆναι. ἡν δὲ οὐτος δασὺς δένδρεσι παγέσι μὲν οῦ, πυκυοῦς δέ, ταῦτα ἐπεὶ προσῆλόλο οἱ Έλληνες ἔσοπτον σπεϋδοντες ἐε τοῦ χωρόν ἀς τοι μοτια ἐξελδεῦν. ఓ οἱ δὲ Μάκρωνες χωρόν ἀς τοι μοτια ἐξελδεῦν. ఓ οἱ δὲ Μάκρωνες ἐχωντες γερδία καὶ λογγας καὶ τριχύνος χιτώνος ακτοριτεκόρος τῆς διαβασίων παραπεταγμένοι ἡσων, ακι ἄλληλιος διακελεσώντο καὶ λίθους οἰς τὸν ποτα-

μὸν ἔρριπτον, ἐξικνοῦντο δὲ οῦ, οὐδ ἔβλαπτον οὐδέν.

- 4. Ένθα δή προσέρχεται τῷ Ξενοφῶντι τῶν πελταστών τις άνηρ 'Αθήνησι φάσκων δεδουλευκέναι, λέγων ὅτι γυγνώσκοι τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ οίμαι, ἔφη, ἐμὴν ταύτην πατρίδα είναι καὶ εἰ μή τι κωλύει ἐθέλω αὐτοῖς διαλεχθηναι. 5. 'Αλλ' οὐδὲν κωλύει, ἔφη, ἀλλὰ διαλέγου, καλ μάθε πρώτον τίνες εἰσίν. οἱ δ' εἶπον έρωτήσαντος ὅτι Μάκρωνες. Ἐρώτα τοίνυν, ἔφη, αὐτοὺς τί ἀντιτετάχαται καὶ χρήζουσιν ἡμῖν πολέμιοι είναι. 6. οἱ δ' ἀπεκρίναντο "Οτι καὶ ὑμεῖς έπλ την ημετέραν χώραν έρχεσθε. λέγειν ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ ὅτι οὐ κακῶς γε ποιήσοντες, άλλα βασιλεί πολεμήσαντες απερχόμεθα είς την Έλλάδα, καὶ ἐπὶ θάλατταν βουλόμεθα ἀφικέσθαι. 7. ηρώτων έκείνοι εί δοίεν αν τούτων τὰ πιστά. οί δ' έφασαν καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν εθέλειν. εντεθθεν διδόασιν οἱ Μάκρωνες βαρβαρικὴν λόγγην τοις "Ελλησιν, οί δὲ "Ελληνες ἐκείνοις Ελληνικήν. ταῦτα γὰρ ἔφασαν πιστὰ είναι θεούς δὲ ἐπεμαρτύραντο άμφότεροι.
- 8. Μετὰ δὲ τὰ πιστὰ εὐθὺς οἱ Μάκρωνες τὰ δένδρα συνεξέκοπτον, τήν τε ὁδὸν ώδοποίουν ώς διαβιβάσοντες ἐν μέσοις ἀναμεμιγμένοι τοῖς "Ελλησι, καὶ ἀγορὰν οἵαν ἐδύναντο παρεῖχον, καὶ παρήγαγον ἐν τρισὶν ἡμέραις ἔως ἐπὶ τὰ Κόλχων ὅρια κατέστησαν τοὺς "Ελληνας. 9. ἐνταῦθα ἦν

VIII. 5. ἀντιτετάχαται, a form of the 3 plur. pass. pres. perf.: see ἀντιτάττω.

δρος μέγα, προσβατόν δέ καὶ ἐπὶ τούτου οἱ Κόλχοι παρατεταγμένοι ἢσαν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ Ελληνες ἀντιπαρετάξαντο κατὰ φάλαγγα ὡς οὕτως ἄξοντες πρὸς τὸ ὅρος. ἔπειτα δὲ ἔδοξε τοῖς στρατηγοῖς βουλεύσασθαι συλλεγεῖσιν ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιοῦνται.

Xenophon points out the disadvantage of the present disposition of the troops, and proposes that the attack should be made by companies in column, and that sufficient space should be left between each company to allow the extreme columns to outflank the enemy's line.

- 14. Ταῦτα ἔδοξε, καὶ ἐποίουν ὀρθίους τοὺς λόχους. Εενοφῶν δὲ ἀπιῶν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον ἀπὸ
 τοῦ δεξιοῦ ἔλεγε τοῖς στρατιώταις, ἄνδρες, οῦτοί
 εἰσιν οὺς ὁρᾶτε μόνοι ἔτι ἡμῖν ἐμποδῶν τὸ μὴ ἤδη
 εἶναι ἔνθα πάλαι ἐσπεύδομεν τούτους ἤν πως δυνώμεθα καὶ ἀμοὺς δεῖ καταφαγεῖν.
- 15. Έπεὶ δ' ἐν ταῖς χώραις ἔκαστοι ἐγένοντο καὶ τους λόχους ὀρθίους ἐποιήσαντο, ἐγένοντο μὲν λόχοι τῶν ὀπλιτῶν ἀμφὶ τους ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ λόχος ἔκαστος σχεδὸν εἰς τους ἐκατόν' τους δὲ πελταστὰς καὶ τους τοξότας τριχῷ ἐποιήσαντο, τους κὲ κατὰ μέσον, σχεδὸν ἐξακοσίους ἐκάστους. Τοις κὲ κατὰ μέσον, σχεδὸν ἐξακοσίους ἐκάστους. Τῶι ἐκ τοιτου παρηγγήσαν οι στρατηγοὶ εὐχεσθαι, εἰζκίμενοι κὲ καὶ παιανίσαντες ἐπορεύοντο. καὶ Χειρίσοφος μὲν καὶ Ξενοφῶν καὶ οι σὰν αὐτοῖς πελτασταὶ τῆς τῶν πολεμιών φαλαγγος ἔξω γενόμους ἀκαρομούς. Τῖ, οἱ δὲ πολέμιω ὡς εἰδον οἱ δὲ κολέμιω ὡς εἰδον οἱ δὲ κολέμιως ἀντιπαραθέωντες οἱ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν οἱ δὲ

έπὶ τὸ εὐώνυμον διεσπάσθησαν, καὶ πολύ τῆς ξαυτών φάλαγγος εν τώ μέσω κενὸν εποίησαν. 18. ιδόντες δε αὐτοὺς διαχάζοντας οἱ κατὰ τὸ Άρκαδικὸν πελτασταί, ὧν ἦρχεν Αἰσχίνης ὁ Άκαρνάν, νομίσαντες φεύγειν άνακραγόντες έθεον καλ οδτοι πρώτοι έπὶ τὸ όρος ἀναβαίνουσι συνεφείπετο δε αὐτοῖς καὶ τὸ Αρκαδικὸν όπλιτικόν, ὧν ήρχε Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος. 19. οἱ δὲ πολέμιοι, ὡς ήρξαντο θείν, οὐκέτι ἔστησαν, ἀλλὰ φυγή ἄλλος άλλη ετράπετο. οίδε "Ελληνες αναβάντες εστρατοπεδεύοντο έν πολλαίς κώμαις καὶ τάπιτήδεια πολλά έχούσαις. 20. καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν ἢν δ,τι καὶ ἐθαύμασαν τὰ δὲ σμήνη πολλὰ ἦν αὐτόθι, καὶ τῶν κηρίων ὅσοι ἔφαγον τῶν στρατιωτῶν πάντες ἄφρονές τε εγίγνοντο καὶ ήμουν καὶ κάτω διεγώρει αὐτοῖς καὶ ὀρθὸς οὐδεὶς ἡδύνατο ἵστασθαι, άλλ' οι μεν ολίγον εδηδοκότες σφόδρα μεθύουσιν έφκεσαν, οί δὲ πολύ μαινομένοις, οί δὲ καὶ ἀποθνήσκουσιν. 21. ἔκειντο δὲ οῦτω πολλοὶ ὥσπερ τροπής γεγενημένης, καὶ πολλή ήν ή ἀθυμία. δ' ύστεραία ἀπέθανε μεν οὐδείς, ἀμφὶ δε την αὐτήν

20. κάτω διεχώρει abroîs, it passed through them downwards, i. e. they were purged.

εδηδοκότες, perf. part.: see I. 5. 6.

"This fact of the honey of Asia Minor being in certain places and at certain seasons of a poisonous nature was known to all antiquity, and is very common in the present day; so much so that I have known the peasants inquire if we would prefer the bitter or the sweet honey, for the honey so qualified has a slight but not unpleasant bitterness, and is preferred by many, from producing, when taken in moderate quantities, the effect of slight intoxication."—Ainsworth, p. 190.

που ώραν ἀνεφρόνουν τρίτη δε και τετάρτη ἀνίσταντο ώσπερ εκ φαρμακοποσίας.

22. Έντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν δύο σταθμοὺς παρασάγγας ἐπτά, καὶ ἢλθον ἐπὶ θάλατταν εἰς Τραπεζοῦντα πόλιν Ἑλληνίδα οἰκουμένην ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ Σινωπέων ἀποικίαν ἐν τῷ Κόλχων χώρα. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμαις 23. κἀντεῦθεν ὁρμώμενοι ἐληίζοντο τὴν Κολχίδα. ἀγορὰν δὲ παρεῖχον τῷ στρατοπέδῳ Τραπεζούντιοι, καὶ ἐδέξαντό τε τοὺς Ἑλληνας, καὶ ξένια ἔδοσαν βοῦς καὶ ἄλφιτα καὶ οἶνον. 24. συνδιεπράττοντο δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν πλησίον Κόλχων τῶν ἐν τῷ πεδίψ μάλιστα οἰκούντων, καὶ ξένια καὶ παρ' ἐκείνων ἢλθον βόες.

The Greeks offer sacrifices to the gods for having conducted them safely, and amuse themselves with athletic exercises and horse-racing.

E.

Ι. "Όσα μὲν δὴ ἐν τῷ ἀναβάσει τῷ μετὰ Κύρου ἔπραξαν οἱ "Ελληνες, καὶ ὅσα ἐν τῷ πορεία τῷ μέχρι ἐπὶ θάλατταν τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, καὶ ὡς εἰς Τραπεζοῦντα πόλιν Έλληνιδα ἀφικοντο, καὶ ὡς ἀπέθυσαν ὰ εὕξαντο σωτήρια θύσειν ἔνθα πρῶτον εἰς φιλίαν γῆν ἀφίκοιντο, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

A general assembly was held to discuss their future course. Antileon, a Thurian, intimated that he was tired of the incessant marching, marshalling, guarding, fighting, &c., and expressed a wish, in which the soldiers joined, to pursue the remainder of the journey by sea. Cheirisophus informs them that the Lacedæmonian admiral Anaxibius is his friend, and offers to proceed to him to obtain vessels. To this the soldiers gladly assented. Xenophon then proposes several precautionary measures to be adopted by the army during the time they are waiting for the ships, and suggests that they should procure galleys from the Trapezuntians, detain all the coasting-vessels that passed, maintain the crews as long as they were required, and pay them their freight. In case the transports thus procured prove insufficient, he recommends that instructions should be given to the adjoining maritime towns to repair the roads, which were almost impassable.

- 14. Ένταθθα δὲ ἀνέκραγον ὡς οὐ δέοι ὁδοιπορεῖν. ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὐδέν, τὰς δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισεν ὁδοποιεῖν λέγων ὅτι θᾶττον ἀπαλλάξονται, ἢν εὔποροι γένωνται αἱ ὁδοί. 15. ἔλαβον δὲ καὶ πεντηκόντορον παρὰ τῶν Τραπεζουντίων, ἢ ἐπέστησαν Δέξιππον Λάκωνα περίοικον. οὖτος ἀμεστησαν Δέξιππον Λάκωνα περίοικον.
- I. 15. περίοικος. "This word properly denotes the inhabitants of a district lying around some particular locality, but is generally used to describe a dependent population, living without the walls or in the country provinces of a dominant city, and although personally free, deprived of the enjoyment of citizenship and the political rights conferred by it"—Dict. Ant. It is used to distinguish the inhabitants of Laconia from the Spartans on the one hand, and the Helots or slaves on the other. "The most distinguished among them were admitted to offices of trust, and sometimes invested with naval command."—Dict. Ant.

λήσας τοῦ ξυλλέγειν πλοῖα ἀποδρὰς ἄχετο ἔξω τοῦ Πόντου ἔχων τὴν ναῦν. οὖτος μὲν οὖν δίκαια ἔπαθεν ὕστερον ἐν Θράκη γὰρ παρὰ Σεύθη πολυπραγμονῶν τι ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λάκωνος. 16. ἔλαβον δὲ καὶ τριακόντορον, ἢ ἐπεστάθη Πολυκράτης Ἀθηναῖος, δς ὁπόσα λαμβάνοι πλοῖα κατῆγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τὰ μὲν ἀγώγιμα εἴ τι ἢγον ἐξαιρούμενοι φύλακας καθίστασαν ὅπως σῶα εἴη, τοῖς δὲ πλοίοις χρήσαιντο εἰς παραγωγήν. 17. ἐν ῷ δὲ ταῦτα ἢν ἐπὶ λείαν ἐξήεσαν οἱ "Ελληνες, καὶ οἱ μὲν ἐλάμβανον, οἱ δὲ καὶ οὔ. Κλεαίνετος δ' ἐξαγαγὼν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλον λόχον πρὸς χωρίον χαλεπὸν αὐτός τε ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

ΙΙ. Έπεὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι ἢν λαμβάνειν ὅστε ἀπαυθημερίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἐκ τούτου λαβὼν Ξενοφῶν ἡγεμόνας τῶν Τραπεζουντίων ἐξάγει εἰς Δρίλας τὸ ἡμισυ τοῦ στρατεύματος, τὸ δὲ ἡμισυ κατέλιπε φυλάττειν τὸ στρατόπεδον οἱ γὰρ Κόλχοι, ἄτε ἐκπεπτωκότες τῶν οἰκιῶν, πολλοὶ ἡσαν ἀθρόοι καὶ ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν ἄκρων. 2. οἱ δὲ Τραπεζούντιοι ὁπόθεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια ῥάδιον ἢν λαβεῖν οὐκ ἡγον φίλοι γὰρ αὐτοῖς ἡσαν εἰς τοὺς Δρίλας δὲ προθύμως ἡγον, ὑφ' ὧν κακῶς ἔπασχον, εἰς χωρία τε ὀρεινὰ καὶ δύσβατα καὶ ἀνθρώπους πολεμικωτάτους τῶν ἐν τῷ Πόντῳ.

3. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐν τἢ ἄνω χώρα οἱ Ἔλληνες, ὁποῖα τῶν χωρίων τοῖς Δρίλαις άλώσιμα εἶναι ἐδόκει ἐμπιπράντες ἀπήεσαν καὶ οὐδὲν ἦν λαμ-

II. 3. εμπιπράντες, imp. part.: see εμπίπρημι.

βάνειν εἰ μὴ ὖς ἢ βοῦς ἢ ἄλλο τι κτῆνος τὸ πῦρ διαπεφευγός.

The provisions in the immediate neighbourhood of the camp being exhausted, Xenophon, under the conduct of Trapezuntian guides, leads out one half of the army against the Drilæ, leaving the other half to guard the camp. After burning several of the villages, the soldiers proceed to attack the chief town, a stronghold well fortified, to which most of the mountaineers had fied. The place is assaulted with more courage than discretion, and the army finds itself in a highly dangerous position, unable either to take the town, or to retreat. At length, by placing a huge pile of wood between themselves and the enemy and igniting it, the Greek troops were with difficulty withdrawn from their perilous position. The next day they return to the camp, pursued and harassed by the warlike Drilæ during their descent from the mountains.

ΙΙΙ. Ἐπεὶ δὲ οὔτε Χειρίσοφος ἦκεν οὕτε πλοῖα ἱκανὰ ἦν οὔτε τὰ ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι. καὶ εἰς μὲν τὰ πλοῖα τοὺς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν, καὶ τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη καὶ παῖδας καὶ γυναιῖκας, καὶ τῶν σκευῶν ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν καὶ Φιλήσιον καὶ Σοφαίνετον τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν εἰσβιβάσαντες τούτων ἐκέλευον ἐπιμελεῖσθαι οἱ δὲ ἄλλοι ἐπορεύοντο ἡ δὲ ὁδὸς ὡδοπεποιημένη ἦν. 2. καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι πόλιν Ἑλληνίδα ἐπὶ θαλάττη Σινωπέων ἄποικον ἐν τῷ Κολχίδι χώρα. 3. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας δέκα καὶ ἐξέτασις ἐν τοῖς ὅπλοις ἐγίγνετο καὶ ἀριθμός, καὶ ἐγένοντο ὀκτακισχίλιοι καὶ ἔξακόσιοι. οῦτοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀμφὶ τοὺς μυρίους οἱ δὲ

ἄλλοι ἀπώλοντο ὑπὸ τε τῶν πολεμίων καὶ χιόνος καὶ εἴτις νόσφ.

4. Ένταθθα καὶ διαλαμβάνουσι τὸ ἀπὸ τῶν αίγμαλώτων ἀργύριον γενόμενον. καὶ τὴν δεκάτην ην τω 'Απόλλωνι έξειλον και τη Έφεσία Άρτέμιδι διέλαβον οἱ στρατηγοὶ τὸ μέρος ἔκαστος φυλάττειν τοις θεοις άντι δε Χειρισόφου Νέων δ Άσιναιος έλαβε. 5. Ξενοφών οὖν τὸ μὲν τοῦ ἀπόλλωνος ανάθημα ποιησάμενος ανατίθησιν είς τὸν ἐν Δελφοίς των 'Αθηναίων θησαυρόν, καὶ ἐπέγραψε τό τε αύτοῦ ὄνομα καὶ τὸ Προξένου δς σὺν Κλεάργω ἀπέθανε ξένος γὰρ ἢν αὐτοῦ. 6. τὸ δὲ τῆς Αρτέμιδος της 'Εφεσίας ότε ἀπήει σὺν 'Αγησιλάω ἐκ της Ασίας την είς Βοιωτούς όδόν, καταλείπει παρά Μεγαβύζω τῷ τῆς 'Αρτέμιδος νεωκόρω, ὅτι αὐτὸς κινδυνεύσων εδόκει ίέναι, καὶ επέστειλεν, ήν μεν αὐτὸς σωθη, αὐτῷ ἀποδοῦναι ἡν δέ τι πάθη, ἀναθείναι ποιησάμενον τη Άρτεμιδι ό,τι οίοιτο χαριείσθαι τη θεώ. 7. ἐπεὶ δ' ἔφευγεν ὁ Ξενοφών, κατοικούντος ήδη αὐτοῦ ἐν Σκιλλούντι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οἰκισθέντος παρά τὴν Όλυμπίαν άφικιείται Μεγάβυζος είς Όλυμπίαν θεωρήσων, καὶ ἀποδίδωσι τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ. Ξενοφῶν δε λαβών χωρίον ώνειται τη θεώ όπου ανείλεν ό θεός. 8. ἔτυχε δὲ διὰ μέσου ρέων τοῦ γωρίου ποταμώς Σελινούς. καὶ ἐν Ἐφέσω δὲ παρά τὸν τῆς Αρτέμιδος νεών Σελινούς ποταμός παραδρεί, καὶ έχθυες δε εν άμφοτέροις ένεισι και κόγχαι. εν δε το εν Σκιλλούντι χωρίφ και θήραι πάντων δπόσα

έστιν άγρευόμενα θηρία. 9. έποίησε δε και βωμον καὶ ναὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀργυρίου, καὶ τὸ λοιπὸν δὲ ἀεὶ δεκατεύων τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὡραῖα θυσίαν ἐποίει τῆ θεῷ, καὶ πάντες οἱ πολίται καὶ οἱ πρόσχωροι ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετεῖχον της έορτης. παρείχε δὲ ή θεὸς τοῖς σκηνῶσιν ἄλφιτα, ἄρτους, οίνον, τραγήματα, καὶ τῶν θυομένων ἀπὸ τῆς ἱερᾶς νομής λάχος, και των θηρευομένων δέ. 10. και γαρ θήραν έποιοῦντο είς τὴν έορτὴν οί τε Εενοφῶντος παίδες καὶ οἱ τῶν ἄλλων πολιτῶν, οἱ δὲ βουλόμενοι καὶ ἄνδρες ξυνεθήρων καὶ ἡλίσκετο τὰ μὲν έξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου, τὰ δὲ καὶ ἐκ τῆς Φολόης, σύες καὶ δορκάδες καὶ ἔλαφοι. 11. ἔστι δὲ ή γώρα ή έκ Λακεδαίμονος είς Όλυμπίαν πορεύονται ώς εξκοσι στάδιοι ἀπὸ τοῦ ἐν Ὀλυμπία Διὸς ίερου. ἔνι δ' ἐν τῷ ἱερῷ χώρφ καὶ λειμών καὶ άλση καὶ ὄρη δένδρων μεστά, ίκανὰ καὶ σῦς καὶ αίγας καὶ βοῦς τρέφειν καὶ ἵππους, ὥστε καὶ τὰ των είς την έορτην ιόντων υποζύγια εὐωχεισθαι. 12. περί δὲ αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλσος ἡμέρων δένδρων έφυτεύθη όσα έστι τρωκτά ώραια. ὁ δὲ ναὸς ώς μικρός μεγάλφ τῷ ἐν Ἐφέσφ εἴκασται, καὶ τὸ ξόανον ἔοικεν ὡς κυπαρίττινον χρυσῷ ὄντι τῷ ἐν Έφέσφ. καὶ στήλη ἔστηκε παρὰ τὸν ναὸν γράμματα έχουσα· ΙΕΡΟΣ Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙ-ΔΟΣ. ΤΟΝ ΔΕ ΕΧΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΥΜΕΝΟΝ ΤΗΝ ΜΕΝ ΔΕΚΑΤΗΝ ΚΑΤΑΘΥΕΙΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΕΤΟΥΣ. ΕΚ ΔΕ ΤΟΥ ΠΕΡΙΤΤΟΥ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΕΙΝ. AN ΔE TIS мн поіні ΤΑΥΤΑ ΤΗΙ ΘΕΩΙ ΜΕΛΗΣΕΙ.

ΙΥ. Έκ Κερασούντος δὲ κατὰ θάλατταν μὲν έκομίζοντο οίπερ καλ πρόσθεν, οί δὲ ἄλλοι κατὰ γην επορεύοντο. 2. επεί δε ήσαν επί τοις Μοσσυνοίκων όριοις, πέμπουσιν είς αὐτοὺς Τιμησίθεον τὸν Τραπεζούντιον πρόξενον ὅντα τῶν Μοσσυνοίκων, ερωτώντες πότερον ώς διά φιλίας ή ώς διά πολεμίας πορεύσονται της γώρας, οί δὲ εἶπον ότι οὐ διήσοιεν ἐπίστευον γὰρ τοῖς χωρίοις. 3. έντεῦθεν λέγει ὁ Τιμησίθεος ὅτι πολέμιοί εἰσιν αὐτοῖς οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα. καὶ ἐδόκει καλέσαι έκείνους, εί βούλοιντο ξυμμαγίαν ποιήσασθαι καὶ πεμφθείς ὁ Τιμησίθεος ήκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας. 4. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνηλθον οί τε των Μοσσυνοίκων άρχοντες και οι στρατηγοί των Έλλήνων καὶ ἔλεξε μὲν Ξενοφῶν, ἡρμήνευε δὲ Τιμησίθεος.

Xenophon offers the Mossyneci the assistance of the Greek force in subduing their common enemy. The offer is accepted, and the Mossyneci promise to supply the Greeks with vessels, auxiliaries, and guides, and to cooperate with them by a simultaneous attack on another part of the enemy's territory.

11. Έπὶ τούτοις πιστὰ δόντες καὶ λαβόντες ὅχοντο. καὶ ἡκον τῆ ὑστεραία ἄγοντες τριακόσια πλοῖα μονόξυλα καὶ ἐν ἐκάστῷ τρεῖς ἄνδρας, ὧν οἱ μὲν δύο ἐκβάντες εἰς τάξιν ἔθεντο τὰ ὅπλα, ὁ δὲ εἶς ἔμενε. 12. καὶ οἱ μὲν λαβόντες τὰ πλοῖα ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ μένοντες ἐξετάξαντο ὧδε. ἔστησαν ἀνὰ ἐκατὸν μάλιστα ὥσπερ χοροὶ ἀντιστοιχοῦντες

IV. 2. deposer. see bilypu.

άλλήλοις, έχοντες γέρβα πάντες λευκών βοών δασέα, εἰκασμένα κιττοῦ πετάλφ, ἐν δὲ τῆ δεξιᾶ παλτον ώς έξάπηχυ, έμπροσθεν μεν λόγχην έχον, όπισθεν δε αὐτοῦ τοῦ ξύλου σφαιροειδές. 13. χιτωνίσκους δε ενεδεδύκεσαν ύπερ γονάτων, πάχος ώς λινοῦ στρωματοδέσμου, ἐπὶ τῆ κεφαλῆ δὲ κράνη σκύτινα οίαπερ τὰ Παφλαγονικά, κρώβυλον έχοντα κατά μέσον, έγγύτατα τιαροειδή είχον δέ καλ σαγάρεις σιδηράς. 14. έντεῦθεν έξηρχε μέν αὐτῶν εἶς, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐπορεύοντο ἄδοντες έν ρυθμώ, και διελθόντες διά των τάξεων και διά τῶν ὅπλων τῶν Ἑλλήνων ἐπορεύοντο εὐθὺς πρὸς τούς πολεμίους ἐπὶ χωρίον δ ἐδόκει ἐπιμαχώτατον είναι. 15. ωκείτο δὲ τοῦτο πρὸ τῆς πόλεως τῆς μητροπόλεως καλουμένης αὐτοῖς καὶ έχούσης τὸ άκρότατον των Μοσσυνοίκων. καὶ περὶ τούτου ό πόλεμος ήν οί γὰρ ἀεὶ τοῦτ' ἔχοντες ἐδόκουν έγκρατείς είναι καὶ πάντων Μοσσυνοίκων, καὶ έφασαν τούτους οὐ δικαίως έχειν τοῦτο, ἀλλά κοινὸν ὂν καταλαβόντας πλεονεκτεῖν.

16. Εἴποντο δ' αὐτοῖς καὶ τῶν Ἑλλήνων τινές, οὐ ταχθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀλλὰ ἀρπαγῆς ἔνεκεν. οἱ δὲ πολέμιοι προσιόντων τέως μὲν ἡσύχαζον ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο τοῦ χωρίου, ἐκδραμόντες τρέπονται αὐτούς, καὶ ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν βαρβάρων καὶ τῶν ξυναναβάντων Ἑλλήνων τινάς, καὶ ἐδίωκον μέχρι οὖ εἶδον τοὺς "Ελληνας βοηθοῦντας 17. εἶτα δὲ ἀποτραπόμενοι ῷχοντο, καὶ ἀποτεμόντες τὰς κεφαλὰς τῶν νεκρῶν ἐπεδείκ-

12. ξύλου is governed by σφαιροειδές.

νυσαν τοις τε Έλλησι και τοις έαυτων πολεμίοις, και αμα έχόρευον νόμω τινι άδοντες. 18. οι δε Έλληνες μάλα ήχθοντο ότι τούς τε πολεμίους έπεποιήκεσαν θρασυτέρους, και ότι οι έξελθόντες Έλληνες σὺν αὐτοις ἐπεφεύγεσαν μάλα όντες συχνοί, δ οὔπω πρόσθεν ἐπεποιήκεσαν ἐν τῆ στρατεία.

Xenophon in a brief speech reassures the soldiers, and points out the necessity of cooperation among the Greeks in their military expeditions.

22. Ταύτην μεν οὖν τὴν ἡμέραν οὕτως ἔμειναν τη δ' υστεραία θύσαντες έπεὶ έκαλλιερήσαντο, άριστήσαντες, όρθίους τοὺς λόχους ποιησάμενοι, καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κατὰ ταὐτὰ ταξάμενοι έπορεύοντο, τοὺς τοξότας μεταξύ τῶν λόχων [ορθίων ὄντων] έχοντες, ὑπολειπομένους δὲ μικρὸν τοῦ στόματος τῶν ὁπλιτῶν. 23. ἦσαν γάρ των πολεμίων οδ εὔζωνοι κατατρέγοντες τοῦς λίθοις έβαλλον, τούτους ανέστελλον οι τοξόται καὶ πελτασταί. οἱ δ' ἄλλοι βάδην ἐπορεύοντο πρώτον μεν έπι το χωρίον άφ' ου τη προτεραία οί βάρβαροι ετρέφθησαν και οί ξυν αυτοίς ενταθθα γὰρ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἀντιτεταγμένοι. τούς μεν ούν πελταστάς εδέξαντο οι βάρβαροι καὶ ἐμάχοντο, ἐπειδὴ δὲ ἐγγὺς ἢσαν οἱ ὁπλῖται έτράποντο. καὶ οί μὲν πελτασταὶ εὐθὺς εἵποντο διώκοντες άνω πρὸς τὴν μητρόπολιν, οἱ δὲ ὁπλίται έν τάξει είποντο. 25. έπει δε άνω ήσαν προς ταίς της μητροπόλεως οἰκίαις, ἐνταῦθα δη οἱ πολέμιοι όμου δη πάντες γενόμενοι έμάχοντο καλ

έξηκόντιζον τοῖς παλτοῖς, καὶ ἄλλα δόρατα ἔχοντες παχέα μακρά, ὅσα ἀνὴρ ἃν φέροι μόλις, τούτοις έπειρώντο αμύνεσθαι έκ χειρός. 26. έπει δε ούχ ύφίεντο οἱ "Ελληνες, ἀλλ' ὁμόσε ἐχώρουν, ἔφευγον οί βάρβαροι καὶ ἐντεῦθεν ἔλιπον ἄπαντες τὸ γωρίον. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μόσσυνι τῷ έπ' ἄκρου ῷκοδομημένω, δν τρέφουσι πάντες κοινῆ αὐτοῦ μένοντα καὶ φυλάττουσιν, οὐκ ἤθελεν έξελθείν, οὐδὲ οἱ ἐν τῷ πρότερον αἰρεθέντι γωρίω, άλλ' αὐτοῦ σὺν τοῖς μοσσύνοις κατεκαύθησαν. 27. οἱ δὲ "Ελληνες διαρπάζοντες τὰ γωρία εὕρισκον θησαυρούς έν ταις οικίαις άρτων νενημένων πατρίους, ως έφασαν οι Μοσσύνοικοι, τὸν δὲ νέον σιτον ξύν τη καλάμη ἀποκείμενον ήσαν δε ζειαί αί πλεισται. 28. καί δελφίνων τεμάγη εν άμφορεῦσιν εύρίσκετο τεταριχευμένα καὶ στέαρ ἐν τεύχεσι τῶν δελφίνων, ῷ ἐχρῶντο οἱ Μοσσύνοικοι καθάπερ οἱ "Ελληνες τῷ ἐλαίφ. 29. κάρυα δὲ έπὶ τῶν ἀνωγαίων ἢν πολλὰ τὰ πλατέα οὐκ ἔχοντα διαφυήν οὐδεμίαν. τούτω καὶ πλείστω σίτω έγρωντο εψοντες καλ άρτους όπτωντες. οίνος δέ ηθρίσκετο δς ἄκρατος μεν όξυς εφαίνετο είναι ύπο της αὐστηρότητος, κερασθείς δὲ εἰώδης τε καὶ ήδύς.

30. Οἱ μὲν δὴ ελληνες ἀριστήσαντες ἐνταῦθα ἐπορεύοντο εἰς τὸ πρόσω, παραδόντες τὸ χωρίον τοῖς Ευμμαχήσασι τῶν Μοσσυνοίκων. ὁπόσα δὲ

^{25.} ἐκ χειρόs=eminus.

^{29.} kdpva, chestnuts, "which fruit still abounds along the coast."—Ainsworth, p. 201.

καὶ ἄλλα παρήεσαν γωρία των ξὺν τοῖς πολεμίοις όντων, τὰ εὐπροσοδώτατα οἱ μὲν ἔλειπον, οἱ δὲ έκόντες προσεχώρουν. 31. τὰ δὲ πλεῖστα τοιάδε ην των γωρίων. ἀπείγον αι πόλεις ἀπ' ἀλλήλων στάδια ογδοήκοντα, αί δὲ πλείον, αί δὲ μείον ἀνα-Βοώντων δε άλλήλων ξυνήκουον είς την ετέραν έκ της έτέρας πόλεως ουτως ύψηλή τε καὶ κοίλη ή γώρα ην. 32. ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐν τοῖς φίλοις ήσαν, ἐπεδείκνυσαν αὐτοῖς παῖδας τῶν εὐδαιμόνων σιτευτούς, τεθραμμένους καρύοις έφθοις, άπαλούς καὶ λευκούς σφόδρα, καὶ ού πολλοῦ δέοντας ἴσους τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος εἶναι, ποικίλους δὲ τὰ νῶτα καὶ τὰ ἔμπροσθεν πάντα ἐστιγμένους ἀνθέμιον. 33. λευκοί δὲ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἰ 34. τούτους έλεγον οί στρατευσάμενοι βαρβαρωτάτους διελθείν και πλείστον των Έλληνικών νόμων κεχωρισμένους.

V. Διὰ ταύτης τῆς χώρας οἱ Ἑλληνες, διά τε τῆς πολεμίας καὶ τῆς φιλίας, ἐπορεύθησαν ὀκτὰ σταθμούς, καὶ ἀφικνοῦνται εἰς Χάλυβας. οὖτοι ὀλίγοι ἦσαν καὶ ὑπήκοοι τῶν Μοσσυνοίκων, καὶ ὁ βίος ἦν τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας. ἐντεῦθεν ἀφικνοῦνται εἰς Τιβαρηνούς. 2. ἡ δὲ τῶν Τιβαρηνῶν χώρα πολὺ ἦν πεδινωτέρα, καὶ χωρία εἰχεν ἐπὶ θαλάττη ἦττον ἐρυμνά. καὶ οἱ στρατηγοὶ ἔχρηζον πρὸς τὰ χωρία προσβάλλειν καὶ τὴν στρατιὰν ὀνηθῆναί τι, καὶ τὰ ξένια ἃ ἦκε παρὰ Τιβαρηνῶν οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' ἐπιμεῖναι κελεύσαντες ἔστε βουλεύσαιντο ἐθύοντο. 3. καὶ πολλὰ καταθυσάντων τέλος ἀπεδείξαντο οἱ μάντεις πάν-

τες γνώμην ὅτι οὐδαμῆ προσίοιντο οἱ θεοὶ τὸν πόλεμον. ἐντεῦθεν δὴ τὰ ξένια ἐδέξαντο, καὶ ὡς διὰ φιλίας πορευόμενοι δύο ἡμέρας ἀφίκοντο εἰς Κοτύωρα πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποίκους, ὄντας δ' ἐν τῆ Τιβαρηνῶν χώρα.

- 4. Μέχρι ἐνταῦθα ἐπέζευσεν ἡ στρατιά. πληθος τῆς καταβάσεως τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι μάχης ἄχρι εἰς Κοτύωρα σταθμοὶ ἐκατὸν εἴκοσι δύο, παρασάγγαι ἑξακόσιοι καὶ εἴκοσι, στάδιοι μύριοι καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἐξακόσιοι, χρόνου πλῆθος ὀκτὰ μῆνες. 5. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τετταράκοντα πέντε. ἐν δὲ ταύταις πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἔθυσαν, καὶ πομπὰς ἐποίησαν κατὰ ἔθνος ἔκαστοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἀγῶνας γυμνικούς. 6. τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐλάμβανον τὰ μὲν ἐκ τῆς Παφλαγονίας, τὰ δ' ἐκ τῶν χωρίων τῶν Κοτυωριτῶν οὐ γὰρ παρεῖχον ἀγοράν, οὐδ' εἰς τὸ τεῖχος τοὺς ἀσθενοῦντας ἐδέχοντο.
- 7. Έν τούτω ἔρχονται ἐκ Σινώπης πρέσβεις, φοβούμενοι περὶ τῶν Κοτυωριτῶν τῆς τε πόλεως, ἢν γὰρ ἐκείνων καὶ φόρους ἐκείνοις ἔφερον, καὶ περὶ τῆς χώρας, ὅτι ἤκουον δηουμένην. καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ στρατόπεδον ἔλεγον προηγόρει δὲ Ἐκατώνυμος δεινὸς νομιζόμενος εἶναι λέγειν.

After congratulating the Greeks on their safe arrival, Hecatonymus complains of their conduct to the inhabitants of Cotyora, and hints that the Sinopians will form an alliance with Corylas and the Paphlagonians to redress their wrongs. Xenophon explains that the Cotyorians brought these inconveniences upon themselves by refusing to furnish the Greeks with a market for provisions or shelter for the

sick, and intimates that the Paphlagonians are eager to gain possession of Sinope and the sea-coast towns, and that the Greeks might possibly assist them.

24. Έκ τούτου μάλα μὲν δῆλοι ἦσαν οἱ ξυμπρέσβεις τῷ 'Εκατωνύμῳ χαλεπαίνοντες τοῖς εἰρημένοις· παρελθὼν δ' αὐτῶν ἄλλος εἶπεν ὅτι οὐ πόλεμον ποιησόμενοι ἤκοιεν, ἀλλὰ ἐπιδείξοντες ὅτι φίλοι εἰσί. καὶ ξενίοις, ἢν μὲν ἔλθητε πρὸς τὴν Σινωπέων πόλιν, ἐκεῖ δεξόμεθα, νῦν δὲ τοὺς ἐνθάδε κελεύσομεν διδόναι ἃ δύνανται· ὁρῶμεν γὰρ πάντα ἀληθῆ ὄντα ἃ λέγετε. 25. ἐκ τούτου ξένιά τε ἔπεμπον οἱ Κοτυωρῖται καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Έλλήνων ἐξένιζον τοὺς τῶν Σινωπέων πρέσβεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους πολλά τε καὶ φιλικὰ διελέγοντο, τά τε ἄλλα καὶ περὶ τῆς λοιπῆς πορείας ἐπυνθάνοντο ὧν ἑκάτεροι ἐδέοντο.

VI. Ταύτη μὲν τῆ ἡμέρα τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. τῆ δὲ ὑστεραία ξυνέλεξαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐδόκει αὐτοῖς περὶ τῆς λοιπῆς πορείας παρακαλέσαντας τοὺς Σινωπέας βουλεύεσθαι. εἴτε γὰρ πεζῆ δέοι πορεύεσθαι, χρήσιμοι ἀν ἐδόκουν εἶναι οἱ Σινωπεῖς· ἔμπειροι γὰρ ἦσαν τῆς Παφλαγονίας· εἴτε κατὰ θάλατταν, προσδεῖν ἐδόκει Σινωπέων· μόνοι γὰρ ἀν ἐδόκουν ἰκανοὶ εἶναι πλοῖα παρασχεῖν ἀρκοῦντα τῆ στρατιᾶ.

Having invited the Sinopian ambassadors to meet them, the generals solicited their advice. Hecatonymus, after explaining and apologising for his allusion to an alliance with the Paphlagonians, proceeded to point out the difficulties and dangers that must be encountered by the Greeks if they pursued their course by land—a route which he pronounced impracticable. The disinterestedness of his motives in recommending the passage by sea was questioned by some. The soldiers, however, resolved to follow his advice; and Xenophon announces to the ambassadors that the army will proceed by sea, provided a sufficient number of vessels can be obtained to convey them all.

14. 'Ακούσαντες ταῦτα οἱ πρέσβεις ἐκέλευον πέμπειν πρέσβεις. καὶ πέμπουσι Καλλίμαχον 'Αρκάδα, καὶ 'Αρίστωνα 'Αθηναῖον, καὶ Σαμόλαν 'Αχαιόν. καὶ οἱ μὲν ὄχοντο.

15. Έν δὲ τούτω τῷ χρόνω Ξενοφῶντι, ὁρῶντι μεν όπλίτας πολλούς των Έλλήνων, όρωντι δε καί πελταστάς πολλούς καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας καὶ ἱππέας δέ, καὶ μάλα ἤδη διὰ τὴν τριβὴν ἱκανούς, όντας δ' εν τῷ Πόντω, ενθα οὐκ αν ἀπ' ολύγων χρημάτων τοσαύτη δύναμις παρεσκευάσθη, καλὸν αὐτῷ ἐδόκει είναι καὶ χώραν καὶ δύναμιν τῆ Έλλάδι προσκτήσασθαι πόλιν κατοικίσαντας. καλ γενέσθαι αν αὐτῷ εδόκει μεγάλη, καταλογιζομένω τό τε αὐτῶν πληθος καὶ τοὺς περιοικοῦντας τὸν Πόντον. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο πρίν τινι είπειν των στρατιωτών Σιλανόν καλέσας τον Κύρου μάντιν γενόμενον τὸν Άμβρακιώτην. 17. δ δὲ Σιλανός δεδιώς μη γένηται ταῦτα καὶ καταμείνη που ή στρατιά, ἐκφέρει είς τὸ στράτευμα λόγον ότι Εενοφών βούλεται καταμείναι την στρατιάν καὶ πόλιν οἰκίσαι καὶ ἐαυτῷ ὄνομα καὶ δύναμιν περιποιήσασθαι. 18. αὐτὸς δ' ὁ Σιλανὸς ἐβούλετο ότι τάχιστα είς την Έλλάδα άφικέσθαι ους γάρ

παρὰ Κύρου ἔλαβε τρισχιλίους δαρεικοὺς ὅτε τὰς δέκα ἡμέρας ἠλήθευσε θυόμενος Κύρφ, διεσεσώκει. 19. τῶν δὲ στρατιωτῶν, ἐπεὶ ἤκουσαν, τοῖς μὲν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι καταμεῖναι, τοῖς δὲ πολλοῖς οὔ.

The inhabitants of Sinope and Heraclea having been informed that Xenophon is endeavouring to persuade the army to settle in their neighbourhood, bribe Timasion to induce the soldiers to depart. Accordingly he and others hold out peculiar advantages to the troops, promising them pay and plunder if they will return to Greece, and accuse Xenophon of privately offering sacrifice without communicating with the rest of the army. Xenophon explains and justifies his conduct, but adds that, since the neighbouring towns will send them ships, and these men will furnish them with pay, he is decidedly of opinion that the army should return to Greece, and that any man who stays behind, or leaves the army before it has reached a place of safety, should be adjudged a traitor and punished. To this the soldiers unanimously assented.

34. Ό δὲ Σιλανὸς ἐβόα καὶ ἐπεχείρει λέγειν ώς δίκαιον εἴη ἀπιέναι τὸν βουλόμενον. οἱ δὲ στρατιῶται οὐκ ἢνείχοντο, ἀλλ' ἠπειλουν αὐτῷ ὅτι εἰ λήψονται ἀποδιδράσκοντα, τὴν δίκην ἐπιθήσοιεν. 35. ἐντεῦθεν ἐπεὶ ἔγνωσαν οἱ Ἡρακλεῶται ὅτι ἐκπλεῖν δεδογμένον εἴη καὶ Ξενοφῶν αὐτὸς ἐπεψηφικῶς εἴη, τὰ μὲν πλοῖα πέμπουσι, τὰ δὲ χρήματα ἃ ὑπέσχοντο Τιμασίωνι καὶ Θώρακι ἐψευσμένοι ἢσαν τῆς μισθοφορίας. 36. ἐνταῦθα δὲ ἐκπεπληγμένοι ἢσαν καὶ ἐδεδοίκεσαν τὴν στρατιὰν οἱ τὴν μισθοφορίαν ὑπεσχημένοι. παοαλα-

βόντες οὖν οὖτοι καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς οἶς ἀνεκοινοῦντο ἃ πρόσθεν ἔπραττον, πάντες δ' ἢσαν πλὴν Νέωνος τοῦ ᾿Ασιναίου, δς Χειρισόφω ὑπεστρατήγει Χειρισοφος δὲ οὔπω παρῆν ἔρχονται πρὸς Ξενοφῶντα, καὶ λέγουσιν ὅτι μεταμέλοι αὐτοῖς, καὶ δοκοίη κράτιστον εἶναι πλεῖν εἰς Φᾶσιν, ἐπεὶ πλοῖα ἔστι, καὶ κατασχεῖν τὴν Φασιανῶν χώραν. 37. Αἰήτου δὲ υἰιδοῦς ἐτύγχανε βασιλεύων αὐτῶν. Ξενοφῶν δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδὲν ἄν τούτων εἴποι εἰς τὴν στρατιάν ὑμεῖς δὲ ξυλλέξαντες, ἔφη, εἰ βούλεσθε, λέγετε. ἐνταῦθα ἀποδείκνυται Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς γνώμην οὐκ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ ἕκαστον λοχαγοὺς πρῶτον πειρᾶσθαι πείθειν. καὶ ἀπελθόντες ταῦτ' ἐποίουν.

VII. Ταῦτα οὖν οἱ στρατιῶται ἀνεπύθοντο [τὰ] πραττόμενα. καὶ ὁ Νέων λέγει, ὡς Ἐενοφῶν ἀναπεπεικὼς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς διανοεῖται ἄγειν τοὺς στρατιώτας ἐξαπατήσας πάλιν εἰς Φᾶσιν. 2. ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται χαλεπῶς ἔφερον, καὶ ξύλλογοι ἐγίγνοντο καὶ κύκλοι ξυνίσταντο, καὶ μάλα φοβεροὶ ἦσαν μὴ ποιήσειαν οἱα καὶ τοὺς τῶν Κόλχων κήρυκας ἐποίησαν καὶ τοὺς ἀγορανόμους ὅσοι γὰρ μὴ εἰς τὴν θάλατταν κατέψυγον κατελεύσθησαν. 3. ἐπεὶ δὲ ἦσθάνετο Εενοφῶν, ἔδοξεν αὐτῷ ὡς τάχιστα ξυναγαγεῖν αὐτῶν ἀγοράν, καὶ μὴ ἐᾶσαι ξυλλεγῆναι αὐτομάτους καὶ ἐκέλευσε τὸν κήρυκα ξυλλέγειν ἀγοράν. 4. οἱ δ' ἐπεὶ τοῦ κήρυκος ἤκουσαν, ξυνέδραμον καὶ μάλα VII. 2. τοὺς τῶν κόλχων, &c.: see following summary.

έτοίμως. ἐνταῦθα Ἐενοφῶν τῶν μὲν στρατηγῶν οὐ κατηγόρει, ὅτι ἦλθον πρὸς αὐτόν, λέγει δὲ ὧδε.

Xenophon ably exposes the absurdity of the charge which had been brought against him of endeavouring to deceive the army with regard to the direction of their course, and to lead them back to Phasis. He then proceeds to disclose and emphatically denounce certain acts of unjustifiable violence which had recently occurred: viz. a wanton attack upon a friendly people; the murder of the ambassadors who came to complain of the outrage; the illegal exercise of authority by private men; and the consequent hostility of the Kerazuntians. He points out the necessity of checking these iniquitous proceedings, and removing the dishonourable blot from their name.

34. Έκ τούτου ἀνιστάμενοι πάντες ἔλεγον τοὺς μὲν τούτων ἄρξαντας δοῦναι δίκην, τοῦ δὲ λοιποῦ μηκέτι ἐξεῖναι ἀνομίας ἄρξαι· ἐὰν δέ τις ἄρξη, ἄγεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ θανάτῳ· τοὺς δὲ στρατηγοὺς εἰς δίκας πάντας καταστῆσαι· εἶναι δὲ δίκας καὶ εἴ τι ἄλλο τις ἠδίκητο ἐξ οῦ Κῦρος ἀπέθανε· δικαστὰς δὲ τοὺς λοχαγοὺς ἐποιήσαντο. 35. παραινοῦντος δὲ Ξενοφῶντος καὶ τῶν μάντεων συμβουλευόντων, ἔδοξε καὶ καθῆραι τὸ στράτευμα. καὶ ἐγένετο καθαρμός.

It was decided that the past conduct of the generals also should undergo an investigation. Philesius, Xanthicles, and Sophænetus, are fined. Xenophon is accused by certain of the soldiers of having struck them during the retreat. He enters into an elaborate and detailed justification of his conduct, and is honourably acquitted.

ς.

Ι. Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῆ διατριβῆ οἱ μὲν ἀπὸ της άγορας έζων, οί δὲ καὶ ληιζόμενοι ἐκ της Παφλαγονίας. ἐκλώπευον δὲ καὶ οἱ Παφλαγόνες εὐ μάλα τοὺς ἀποσκεδαννυμένους, καὶ τῆς νυκτὸς τούς πρόσω σκηνούντας έπειρώντο κακουργείν καὶ πολεμικώτατα πρὸς ἀλλήλους εἶχον ἐκ τούτων. 2. δ δε Κορύλας, δς ετύγχανε τότε Παφλαγονίας άρχων, πέμπει παρά τοὺς Έλληνας πρέσβεις έχοντας ἵππους καὶ στολάς καλάς, λέγοντας ὅτι Κορύλας ετοιμος είη τους Έλληνας μήτε άδικειν μήτε άδικεισθαι. 3. οί δὲ στρατηγοί ἀπεκρίναντο ότι περί μεν τούτων σύν τη στρατιά βουλεύσοιντο, έπλ ξενία δε εδέχοντο αὐτούς παρεκάλεσαν δε καλ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν οθς ἐδόκουν δικαιοτάτους εἶναι. 4. θύσαντες δὲ βοῦς τῶν αἰγμαλώτων καὶ ἄλλα ίερεία εὐωχίαν μὲν ἀρκοῦσαν παρείχον, κατακείμενοι δε εν σκίμποσιν εδείπνουν, καλ επινον εκ κερατίνων ποτηρίων, οίς ενετύγχανον εν τη χώρα.

5. Έπει δὲ σπονδαί τ' ἐγένοντο καὶ ἐπαιάνισαν, ἀνέστησαν πρῶτον μὲν Θρậκες καὶ πρὸς αὐλὸν ἀρχήσαντο σὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο' τέλος δὲ ὁ ἔτερος τὸν ἔτερον παίει, ὡς πᾶσιν ἐδόκει πεπληγέναι τὸν ἄνδρα' ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς πως. 6. καὶ ἀνέκραγον οἱ Παφλαγόνες. καὶ ὁ μὲν σκυλεύ-

σας τὰ ὅπλα τοῦ ἐτέρου ἐξήει ἄδων τὸν Σιτ άλλοι δὲ τῶν Θρακῶν τὸν ἔτερον ἐξέφερον ι νηκότα ην δε ούδεν πεπονθώς. 7. μετά Αίνιανες και Μάγνητες ανέστησαν, οι ώρ την καρπαίαν καλουμένην έν τοις ὅπλοις. τρόπος της ὀρχήσεως ην [ὅδε] · ὁ μὲν παραί τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ πυκνὰ μετ φόμενος ώς φοβούμενος, ληστής δὲ προσέι ό δ' ἐπειδὰν προίδηται, ἀπαντᾶ ἀρπάσας τ καὶ μάγεται πρὸ τοῦ ζεύγους καὶ οὖτοι ταῦ ουν έν ρυθμώ προς τον αὐλόν καὶ τέλος δ δήσας τὸν ἄνδρα καὶ τὸ ζεῦγος ἀπάγει ἐν καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν ληστήν εἶτα παρ βοῦς ζεύξας ὀπίσω τὼ γειρε δεδεμένον έλαι μετά τοῦτο Μυσός εἰσηλθεν εν έκατέρα τ έχων πέλτην, καὶ τοτὲ μὲν ὡς δύο ἀντιταττ μιμούμενος ώρχεῖτο, τοτε δε ώς προς ενα ταις πέλταις, τοτέ δ' έδινειτο και έξεκυβίστ τας πέλτας, ώστε όψιν καλην φαίνεσθαι. λος δὲ τὸ περσικὸν ώρχεῖτο κρούων τὰς 1 καὶ ὤκλαζε καὶ ἐξανίστατο καὶ ταῦτα πι ρυθμώ εποίει προς τον αὐλόν. 11. επὶ δί έπιόντες οἱ Μαντινεῖς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ά αναστάντες εξοπλισάμενοι ως εδύναντο κά ήεσαν τε εν ρυθμώ προς τον ενόπλιον ρυθ_ι λούμενοι, καὶ ἐπαιάνισαν καὶ ώρχήσαντο έν ταις πρός τους θεούς προσόδοις. όρωντ Παφλαγόνες δεινά έποιοῦντο πάσας τὰς ο έν δπλοις είναι. 12. έπι τούτοις όρων ό έκπεπληγμένους αὐτούς, πείσας τῶν Αρκάὶ πεπαμένον ὀρχηστρίδα εἰσάγει σκευάσας ὡς ἐδύνατο κάλλιστα καὶ ἀσπίδα δοὺς κούφην αὐτῆ. ἡ δὲ ὡρχήσατο πυρρίχην ἐλαφρῶς. 13. ἐνταῦθα κρότος ἢν πολύς, καὶ οἱ Παφλαγόνες ἤροντο εἰ καὶ γυναῖκες συνεμάχοντο αὐτοῖς. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι αὐται καὶ αἱ τρεψάμεναι εἰεν βασιλέα ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τῆ μὲν οὖν νυκτὶ ταύτη τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο.

14. Τη δε ύστεραία προσήγον αὐτούς είς τὸ στράτευμα καὶ ἔδοξε τοῖς στρατιώταις μήτε ἀδικείν Παφλαγόνας μήτε άδικείσθαι. μετά τοῦτο οί μεν πρέσβεις ώχοντο. οί δε Έλληνες, επειδή πλοία ίκανὰ εδόκει παρείναι, αναβάντες έπλεον ήμέραν καὶ νύκτα πνεύματι καλώ ἐν ἀριστερά έχοντες την Παφλαγονίαν. 15. τη δ' άλλη άφικνοῦνται είς Σινώπην καὶ ώρμίσαντο είς Αρμήνην της Σινώπης. Σινωπείς δε οίκοῦσι μεν εν τή Παφλαγονική, Μιλησίων δὲ ἄποικοί εἰσιν. οὖτοι δὲ ξένια πέμπουσι τοῖς "Ελλησιν ἀλφίτων μὲν μεδίμνους τρισχιλίους, οίνου δε κεράμια χίλια καλ πεντακόσια. καὶ Χειρίσοφος ἐνταῦθα ἢλθε τριήρη έγων. 16. καλ οἱ μὲν στρατιῶται προσεδόκων άγοντά τί σφισιν ήκειν ό δ' ήγε μεν οὐδέν, ἀπήγγελλε δὲ ὅτι ἐπαινοίη αὐτοὺς καὶ ἀναξίβιος ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι ὑπισχνεῖτο ἀναξίβιος, εί ἀφικνοῖντο ἔξω τοῦ Πόντου, μισθοφορίαν αὐτοῖς ἔσεσθαι.

17. Καὶ ἐν ταύτη τῆ Άρμήνη ἔμειναν οἱ στρατιῶται ἡμέρας πέντε. ὡς δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐδόκουν ἐγγὺς γίγνεσθαι, ἤδη μᾶλλον ἡ πρόσθεν εἰσήει

αὐτοὺς ὅπως ἀν καὶ ἔγοντές τι οἴκαδε ἀφίκωνται 18. ἡγήσαντο οὖν, εἰ ἕνα ἕλοιντο ἄρχοντα, μᾶλλον αν ή πολυαργίας ούσης δύνασθαι τὸν ένα χρησθαι το στρατεύματι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ εἴ τι δέοι λανθάνειν, μάλλον αν κρύπτεσθαι, και εί τι αδ δέοι φθώνειν, ήττον αν ύστερίζειν ού γάρ αν λυγων δείν πρὸς άλλήλους, άλλὰ τὸ δόξαν τῶ ένὶ περωινεσται άν τον δ' έμπροσθεν χρόνον έκ τῆς νεκωνης επραττον πάντα οι στρατηγοί. 19. ώς δέ τωντω διενουύντο, ετράποντο επί του Ξενοφώντα. καὶ νί λυγαγοί έλεγον προσιόντες αὐτῷ ὅτι ἡ Ψτρωτιώ υξιτω γιγνώσκει, καὶ εύνοιαν ένδεικνύμενος έκωστος έπειθεν αὐτὸν ὑποστῆναι τὴν ἀρχήν. 20. ό δε Σενοφών πή μεν εβούλετο ταθτα, νομίζων καλ την τικήν μείζω υξτως έσυτώ γίγνεσθαι πρός τούς φελιος και είς την πύλιν τούνομα μείζον ἀφίξεσθαι שלישל דין עור בל המו מישלסט דויסק מי מודוסק דון ντυατιά γενευσαι. 21. τά μέν δή τοιαύτα ένθυαγματα έτημεν αυτύν επιθυμείν αυτοκράτορα γε-שיש שישי בי שישים בי לייש שישים בי ייש שישים בי ייש ליישים ביישים ליישים ביישים בייש he side site developed and the spoeipyas perny bofar ώννελείτων, ήτυνκώνου 此 διαπορουμένου δέ αὐτῷ where he education that took beong avakor νώντω του πουνεντησιώμενος δύο ίερεῖα έθύετο το θεί το βασελεί, όστορ αυτώ μαντευτός ην έκ Δελο το θεού δη άπο τούτου τοῦ θεοῦ ἐνόμιζεν ουνεπιμελείσprimiling to the promiling (opinion :

θαι της στρατιάς καθίστασθαι. 23. καὶ ὅτε ἐξ Έφεσου ώρματο Κύρφ συσταθησόμενος αετον ανεμιμνήσκετο έαυτφ δεξιον φθεγγόμενον, καθήμενον μέντοι, ὥσπερ ὁ μάντις προπέμπων αὐτὸν ἔλεγεν ότι μέγας μεν οίωνος είη και ούω ίδιωτικός και ένδοξος, ἐπίπονος μέντοι τὰ γὰρ ὅρνεα μάλιστα ἐπιτίθεσθαι τῷ ἀετῷ καθημένω οὐ μέντοι χρηματιστικὸν είναι τὸν οἰωνόν τὸν γὰρ ἀετὸν πετόμενον μάλλον λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. 24. οὕτω δὴ θυομένω αὐτώ διαφανώς δ θεὸς σημαίνει μήτε προσδείσθαι της άρχης μήτε εί αίροιντο άποδέχεσθαι. 25. τοῦτο μὲν δὴ οὕτως ἐγένετο. ἡ δὲ στρατιὰ συνήλθε, καὶ πάντες ἔλεγον ἕνα αίρεῖσθαι καὶ έπει τοῦτο ἔδοξε, προεβάλλοντο αὐτόν. ἐπει δὲ έδόκει δήλον είναι ὅτι αίρήσονται αὐτὸν εἴ τις ἐπι-Ψηφίζοι, ανέστη καὶ ἔλεξε τάδε.

Xenophon expresses the gratification he feels at the nomination, but declines the appointment on the ground that, since the Lacedæmonians are the acknowledged masters of Athens and the rest of Greece, it would be inexpedient to select an Athenian, when a Lacedæmonian was present. He promises to obey whatever commander they select. He is again urgently solicited to accept the command, but informs the assembly that, on sacrificing to ascertain the will of the gods, he had been emphatically warned to decline the office.

32. Οὕτω δὴ Χειρίσοφον αίροῦνται. Χειρίσοφος δ ἐπεὶ ἡρέθη, παρελθών εἶπεν, Άλλ', ὧ ἄνδρες,
κοθτο μὲν ἴστε ὅτι οὐδ΄ ἀν ἔγωγε ἐστασίαζον, εἰ
κον εῖλεσθε Εενοφῶντα μέντοι, ἔφη, ἀνήσατε

οὐχ ἐλόμενοι· ὡς καὶ νῦν Δέξιππος ἤδη διέβαλλεν αὐτὸν πρὸς ἀναξίβιον ὅ,τι ἐδύνατο καὶ μάλα ἐμοῦ αὐτὸν σιγάζοντος. ὁ δ' ἔφη νομίζειν αὐτὸν Τιμασίωνι μᾶλλον συνάρχειν ἐθελῆσαι Δαρδανεῖ ὅντι τοῦ Κλεάρχου στρατεύματος ἡ ἑαυτῷ Λάκωνι ὄντι. 33. ἐπεὶ μέντοι ἐμὲ εἵλεσθε, ἔφη, καὶ ἐγὼ πειράσομαι ὅ,τι ἀν δύνωμαι ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιεῖν. καὶ ὑμεῖς οὕτω παρασκευάζεσθε ὡς αὔριον ἐὰν πλοῦς ἢ ἀναξόμενοι· ὁ δὲ πλοῦς ἔσται εἰς Ἡράκλειαν ἄπαντας οὖν δεῖ ἐκεῖσε πειρᾶσθαι κατασχεῖν· τὰ δ ἄλλα ἐπειδὰν ἐκεῖσε ἔλθωμεν βουλευσόμεθα.

ΙΙ. Έντεῦθεν τῆ ὑστεραία ἀναγόμενοι πνεύματι ἔπλεον καλῷ ἡμέρας δύο παρὰ γῆν. καὶ παραπλέοντες ἐθεώρουν τήν τε Ἰασονίαν ἀκτήν, ἔνθα ἡ ἸΑργὼ λέγεται ὁρμίσασθαι, καὶ τῶν ποταμῶν τὰ στόματα, πρῶτον μὲν τοῦ Θερμώδοντος, ἔπειτα δὲ τοῦ ἸΑλυος, μετὰ δὲ τοῦτον τοῦ Παρθενίου τοῦτον δὲ παραπλεύσαντες ἀφίκοντο εἰς Ἡράκλειαν πόλιν Ἑλληνίδα Μεγαρέων ἄποικον, οὖσαν δ΄ ἐν τῆ Μαριανδυνῶν χώρα. 2. καὶ ὡρμίσαντο παρὰ τῆ ἸΑχερουσιάδι Χεβρονήσῳ, ἔνθα λέγεται ὁ Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι ἢ νῦν τὰ σημεῖα δεικνῦσι τῆς καταβάσεως τὸ βάθος πλέον ἡ ἐπὶ δύο στάδια. 3. ἐνταῦθα τοῖς Ἔλλησιν οἱ Ἡρακλεῶται ξένια πέμπουσιν

^{32.} $\delta \delta \epsilon = \Delta \epsilon \xi i \pi \pi \sigma s$, $\alpha \delta \tau \delta \nu = \Xi \epsilon \nu \sigma \phi \hat{\omega} \nu$, $\epsilon \alpha \nu \tau \hat{\varphi} = \Delta \epsilon \xi i \pi \pi \sigma s$.

II. l. 'Ιασονία ἀκτή, Θέρμωδον, 'Ιριs, and "Αλυs, are to the east of Σινώπη, although by an error (most unusual) of the author they are stated to be on the west.

^{2.} δεικνύσι 3 plur., δείκνυσι 3 sing.

άλφίτων μεδίμνους τρισχιλίους καὶ οἴνου κεράμια δισχίλια καὶ βοῦς εἴκοσι καὶ ὄῖς ἐκατόν. ἐνταῦθα διὰ τοῦ πεδίου ρεῖ ποταμὸς Λύκος ὄνομα, εὖρος ὡς δύο πλέθρων.

4. Οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγέντες ἐβουλεύοντο την λοιπην πορείαν πότερον κατά γην ή κατά θάλατταν χρή πορευθήναι έκ τοῦ Πόντου. ἀναστάς δὲ Λύκων Άχαιὸς εἶπε, Θαυμάζω μέν, ὁ ἄνδρες, των στρατηγών ὅτι οὐ πειρώνται ἡμῖν ἐκπορίζειν σιτηρέσιον τὰ μὲν γὰρ ξένια οὐ μὴ γένηται τῆ στρατιά τριών ήμερων σίτα όπόθεν δ' έπισιτισάμενοι πορευσόμεθα οὐκ ἔστιν, ἔφη. ἐμοὶ οὖν δοκεῖ αίτειν τους Ήρακλεώτας μη έλαττον ή τρισγιλίους κυζικηνούς 5. άλλος δ' εἶπε μὴ ἔλαττον ἡ μυρίους καὶ έλομένους πρέσβεις αὐτίκα μάλα ήμῶν καθημένων πέμπειν πρὸς την πόλιν, καὶ εἰδέναι δ.τι αν άπαγγέλλωσι, καὶ πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι. 6. έντεθθεν προύβάλλοντο πρέσβεις πρώτον μέν Χειρίσοφον, ὅτι ἄρχων ἥρητο ἔστι δ' οἱ καὶ Ξενοφωντα. οι δε ισχυρώς άπεμάχοντο άμφοιν γάρ ταὐτὰ ἐδόκει μὴ ἀναγκάζειν πόλιν Έλληνίδα καὶ φιλίαν ό,τι μη αὐτοὶ ἐθέλοντες διδοῖεν. 7. ἐπεὶ δ' οδτοι έδόκουν ἀπρόθυμοι είναι, πέμπουσι Λύκωνα Άγαιὸν καὶ Καλλίμαχον Παβράσιον καὶ Αγασίαν Στυμφάλιον. οὖτοι ἐλθόντες ἔλεγον τὰ

^{4.} οὐ μή. see II. 2. 12.

κυζικηνούs. "The στατήρ of Cyzicus was common in Greece, especially at Athens."—Dict. Ant. Its value was twenty-eight Attic drachmas=11.2s. 9d.

αὐτίκα μάλα = instanter, on the very spot.

δεδογμένα. τὸν δὲ Λύκωνα ἔφασαν καὶ ἐπαπειλεῖν, εἰ μὴ ποιήσοιεν ταῦτα. 8. ἀκούσαντες δ' οἱ Ἡρακλεῶται βουλεύσεσθαι ἔφασαν· καὶ εὐθὺς τά τε χρήματα ἐκ τῶν ἀγρῶν συνῆγον καὶ τὴν ἀγορὰν εἴσω ἀνεσκεύασαν, καὶ αἱ πύλαι ἐκέκλειντο, καὶ ἀπὶ τῶν τειχῶν ὅπλα ἐφαίνετο.

9. Ἐκ τούτου οἱ ταράξαντες ταῦτα τοὺς στρατηγούς ητιώντο διαφθείρειν την πράξιν καί συνίσταντο οί 'Αρκάδες καὶ οί 'Αχαιοί' προειστήκει δὲ μάλιστα αὐτῶν Καλλίμαχός τε ὁ Παρράσιος καὶ Λύκων ὁ Άγαιός. 10. οἱ δὲ λόγοι ήσαν αὐτοῖς ὡς αίσχρον είη ἄρχειν 'Αθηναΐον Πελοποννησίων καί Λακεδαιμονίων, μηδεμίαν δύναμιν παρεχόμενον είς την στρατιάν, καὶ τούς μέν πόνους σφάς έχειν τὰ δὲ κέρδη ἄλλους, καὶ ταῦτα τὴν σωτηρίαν σφῶν κατειργασμένων είναι γάρ τούς κατειργασμένους Άρκάδας καὶ Άγαιούς, τὸ δ' ἄλλο στράτευμα οὐδὲν είναι και ήν δε τη άληθεία ύπερ ημισυ του δλου στρατεύματος Άρκάδες καὶ Άχαιοί 11. εἰ οδν σωφρονοίεν, αὐτοὶ συστάντες καὶ στρατηγούς ελόμενοι έαυτών καθ' έαυτούς αν την πορείαν ποιοίντο καί πειρώντο άγαθόν τι λαμβάνειν. 12. ταῦτ' έδοξε και απολιπόντες Χειρίσοφον, εί τινες ήσαν παρ' αὐτώ Άρκάδες ή Άχαιοί, καὶ Ξενοφώντα, συνέστησαν και στρατηγούς αίρουνται έαυτών δέκα τούτους δὲ ἐψηφίσαντο ἐκ τῆς νικώσης ὅ,τι δοκοίη τούτο ποιείν. ή μεν ούν τού παντός άρχη Χειρισόφω ενταύθα κατελύθη ήμερα έκτη ή έβδόμη ἀφ' δε ήρέθη.

13. Εενοφών μέντοι έβουλετο κοινή μετ' αὐτών

την πορείαν ποιείσθαι, νομίζων ούτως ἀσφαλεστέραν είναι ή ιδία εκαστον στέλλεσθαι άλλά Νέων ἔπειθεν αὐτὸν καθ' αύτὸν πορεύεσθαι, ἀκούσας τοῦ Χειρισόφου ὅτι Κλέανδρος ὁ ἐν Βυζαντίω άρμοστης φαίη τριήρεις έγων ήξειν είς Κάλπης λιμένα· 14. ὅπως οὖν μηδεὶς μετάσχοι, ἀλλ' αὐτοὶ καὶ οἱ αὐτῶν στρατιῶται ἐκπλεύσειαν ἐπὶ τῶν τριήρων, διὰ ταῦτα συνεβούλευε. καὶ Χειρίσοφος, άμα μεν άθυμων τοίς γεγενημένοις, άμα δε μισών έκ τούτου τὸ στράτευμα, ἐπιτρέπει αὐτῷ ποιείν ό,τι βούλεται. 15. Ξενοφων δὲ ἔτι μὲν ἐπεγείρησεν άπαλλαγείς της στρατιάς έκπλευσαι θυομένφ δὲ αὐτῷ τῷ ἡγεμόνι Ἡρακλεῖ καὶ κοινουμένο πότερα λώον καὶ ἄμεινον είη στρατεύεσθαι έχοντι τούς παραμείναντας των στρατιωτών ή άπαλλάττεσθαι έσήμηνεν ὁ θεὸς τοῖς ἱεροῖς συστρατεύεσθαι. 16. ούτω γίγνεται τὸ στράτευμα τριχή: 'Αρκάδες μεν καὶ Αχαιοί πλείους ή τετρακισχίλιοι, όπλιται πάντες Χειρισόφω δ' δπλίται μέν είς τετρακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς έκτακοσίους, οί Κλεάρχου Θράκες. Ξενοφωντι δε δπλίται μεν είς έπτακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς τριακοσίους ιππικον δε μόνος οδτος είχεν αμφι τετταράκοντα ίππέας.

17. Καὶ οἱ μὲν ᾿Αρκάδες διαπραξάμενοι πλοῖα

13. ἀρμοστής " was the name of the governors whom the Lace-dæmonians, after the Peloponnesian war, sent into their subject or conquered towns, partly to keep them in submission, and partly to abolish the democratical form of government, and establish in its stead one similar to their own."—Dict. Ant.

παρὰ τῶν Ἡρακλεωτῶν πρῶτοι πλέουσιν, ὅπως ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες τοῖς Βιθυνοῖς λάβοιεν ὅτι πλεῖστα· καὶ ἀποβαίνουσιν εἰς Κάλπης λιμένα κατὰ μέσον πως τῆς Θράκης. 18. Χειρίσοφος δ΄ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἡρακλεωτῶν ἀρξάμενος πεζῆ ἐπορεύετο διὰ τῆς χώρας· ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Θράκην ἐνέβαλε, παρὰ τὴν θάλατταν ἤει· καὶ γὰρ ἠσθένει. 19. Ξενοφῶν δὲ πλοῖα λαβῶν ἀποβαίνει ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἡρακλεώτιδος, καὶ διὰ μεσογαίας ἐπορεύετο.

ΙΙΙ. [Όν μὲν οὖν τρόπον ἢ τε Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ παντὸς κατελύθη καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸ στράτευμα ἐσχίσθη ἐν τοῖς ἐπάνω εἴρηται.] 2. Ἐπραξαν δ' αὐτῶν ἔκαστοι τάδε. οἱ μὲν ᾿Αρκάδες ὡς ἀπέβησαν νυκτὸς εἰς Κάλπης λιμένα, πορεύονται εἰς τὰς πρώτας κώμας, στάδια ἀπὸ θαλάττης ὡς τριάκοντα. ἐπεὶ δὲ φῶς ἐγένετο ἢγεν ἔκαστος στρατηγὸς τὸν ἑαυτοῦ λόχον ἐπὶ κώμην ὁποία δὲ μείζων ἐδόκει εἶναι σύνδυο λόχους ἢγον οἱ στρατηγοί. 3. συνεβάλοντο δὲ καὶ λόφον εἰς δν δέοι πάντας ἀλίζεσθαι καὶ ἄτε ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες ἀνδράποδά τε πολλὰ ἔλαβον καὶ πρόβατα πολλὰ περιεβάλοντο.

4. Οἱ δὲ Θρᾶκες ἠθροίζοντο οἱ διαφεύγοντες πολλοὶ δὲ διέφευγον πελτασταὶ ὅντες ὁπλίτας ἐξ

III. 2. $\lambda \delta \chi o \nu$. $\lambda \delta \chi o s$ is here used for a division of the Arcadian army, not, as in other passages, for a company of a hundred men. So also their commanders are called indifferently $\sigma \tau \rho a \tau \gamma \sigma l$ or $\lambda o \chi a \gamma o l$.

^{3.} συνεβάλοντο, they agreed upon.

αὐτῶν τῶν χειρῶν. ἐπεὶ δὲ συνελέγησαν, πρῶτον μέν τῷ Σμίκρητος λόχω ένὸς τῶν Αρκάδων στρατηγών ἀπιόντι ήδη είς τὸ συγκείμενον καὶ πολλά χρήματα άγοντι ἐπιτίθενται. 5. καὶ τέως μὲν έμάχοντο άμα πορευόμενοι οί "Ελληνες. έπὶ δὲ διαβάσει χαράδρας τρέπονται αὐτούς, καὶ αὐτόν τε τὸν Σμίκρητα ἀποκτιννύασι καὶ τοὺς ἄλλους πάντας άλλου δὲ λόχου τῶν δέκα στρατηγῶν τοῦ Ήγησάνδρου όκτὼ μόνους κατέλιπον καὶ αὐτὸς 'Ηγήσανδρος ἐσώθη. 6. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ λογαγοὶ συνηλθον, οί μεν σύν πράγμασιν, οί δε άνευ πραγμάτων οί δε Θράκες έπελ εὐτύχησαν τοῦτο τὸ εὐτύχημα, συνεβόων τε άλλήλους καὶ συνελέγοντο έρρωμένως της νυκτός. και αμα ημέρα κύκλω περί τὸν λόφον ἔνθα οἱ "Ελληνες ἐστρατοπεδεύοντο ετάττοντο καὶ ἱππεῖς πολλοὶ καὶ πελτασταί, καὶ άελ πλείονες συνέρρεον. 7. καλ προσέβαλλον πρός τους όπλίτας άσφαλώς οι μέν γάρ Ελληνες ουτε τοξότην είχον οὖτε ἀκοντιστὴν οὔτε ἱππέα. οἱ δὲ προσθέοντες καὶ προσελαύνοντες ηκόντιζον δπότε δὲ αὐτοῖς ἐπίοιεν, ῥαδίως ἀπέφευγον. ἄλλοι δὲ άλλη ἐπετίθεντο. 8. καὶ τῶν μὲν πολλοὶ ἐτιτρώσκοντο, των δε οὐδείς ωστε κινηθήναι οὐκ εδύναντο έκ του χωρίου, άλλά τελευτώντες και άπό του ύδατος είργον αὐτοὺς οἱ Θράκες. 9. ἐπεὶ δὲ ἀπορία πολλή ήν, διελέγοντο περί σπονδών καὶ τὰ μέν άλλα ώμολόγητο αὐτοῖς, δμήρους δὲ οὐκ ἐδίδοσαν οἱ Θρᾶκες αἰτούντων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ'

^{6.} πράγμασιν. see I. 1. 11.

^{7.} οῦτε τοξότην, &c.: cf. VI. 2. 16.

έν τούτφ ἴσχετο· τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀρκάδων οὕτως εἶχε.

10. Χειρίσοφος δὲ ἀσφαλῶς πορευόμενος παρὰ θάλατταν ἀφικνεῖται εἰς Κάλπης λιμένα. Εενοφῶντι δὲ διὰ τῆς μεσογαίας πορευομένω οἱ ἱππεῖς προκαταθέοντες ἐντυγχάνουσι πρεσβύταις πορευομένοις ποι. καὶ ἐπεὶ ἤχθησαν παρὰ Εενοφῶντα, ἐρωτῷ αὐτοὺς εἴ που ἤσθηνται ἄλλου στρατεύματος ὄντος Ἑλληνικοῦ. 11. οἱ δὲ ἔλεγον πάντα τὰ γεγενημένα, καὶ νῦν ὅτι πολιορκοῦνται ἐπὶ λόφου, οἱ δὲ Θρῷκες πάντες περικεκυκλωμένοι εἶεν αὐτούς. ἐνταῦθα τοὺς μὲν ἀνθρώπους τούτους ἐφύλαττεν ἰσχυρῶς, ὅπως ἡγεμόνες εἶεν ὅπου δέοι σκοποὺς δὲ καταστήσας συνέλεξε τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλεξεν.

He informs the soldiers of the disasters and perilous position of the Arcadians, and urges them to march immediately to the rescue of their countrymen. The horse and light troops are sent a-head to reconnoitre, and ravage the country as they advance.

- 19. Ταῦτ' εἰπων ἡγεῖτο. οἱ δ' ἐππεῖς διασπειρόμενοι ἐφ' ὅσον καλῶς εἶχεν ἔκαιον, καὶ οἱ πελτασταὶ ἐπιπαριόντες κατὰ τὰ ἄκρα ἔκαιον πάντα ὅσα καύσιμα ἑώρων, καὶ ἡ στρατιὰ δέ, εἴ τινι παραλειπομένω ἐντυγχάνοιεν ιὅστε πᾶσα ἡ χώρα αἴθεσθαι ἐδόκει καὶ τὸ στράτευμα πολὺ εἶναι. 20. ἐπεὶ δὲ ιρα ἢν κατεστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ
- 10. Ξενοφῶντι. "We find, though but very seldom, the dative in the absolute construction with a participle, as expressing the notion of when defined by some action or state."—Jelf, § 699.

λόφον εκβάντες, και τά τε των πολεμίων πυρά έώρων, ἀπείγον δὲ ὡς τετταράκοντα σταδίους, καὶ αὐτοὶ ὡς ἐδύναντο πλεῖστα πυρὰ ἔκαιον. 21. έπει δε εδείπνησαν τάχιστα, παρηγγέλθη τα πυρά κατασβεννύναι πάντα. καλ την μέν νύκτα φυλακάς ποιησάμενοι εκάθευδον άμα δε τη ήμερα προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς καὶ συνταξάμενοι ὡς εἰς μάχην ἐπορεύοντο ή ἐδύναντο τάχιστα. 22. Τιμασίων δὲ καὶ οἱ ἱππεῖς ἔγυντες τοὺς ἡγεμόνας καὶ προελαύνοντες ελάνθανον αύτοὺς ἐπὶ τῷ λόφω γενόμενοι ένθα επολιορκούντο οί "Ελληνες. και ούχ δρώσιν ούτε φίλιον στράτευμα ούτε πολέμιον, καὶ ταῦτα άπαγγέλλουσι πρὸς τὸν Εενοφώντα καὶ τὸ στράτευμα, γραίδια δὲ καὶ γερόντια καὶ πρόβατα ὀλίγα καλ βούς καταλελειμμένους. 23. καλ τὸ μὲν πρώτον θαθμα ην τί είη το γεγενημένον, επειτα δε καὶ τῶν καταλελειμμένων ἐπυνθάνοντο ὅτι οἱ μἐν Θράκες εὐθὺς ἀφ' ἐσπέρας ἄγοντο ἀπιόντες, ἔωθεν δὲ καὶ τοὺς "Ελληνας ἔφασαν οἴγεσθαι ὅπου δὲ ούκ είδέναι.

24. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀμφὶ Ἐενοφῶντα, ἐπεὶ ἠρίστησαν, συσκευασάμενοι ἐπορεύοντο, βουλόμενοι ὡς τάχιστα συμμῖξαι τοῖς ἄλλοις εἰς Κάλπης λιμένα. καὶ πορευόμενοι ἐώρων τὸν στίβον τῶν ἀρκάδων καὶ ἀχαιῶν κατὰ τὴν ἐπὶ Κάλπης ὁδόν. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο εἰς τὸ αὐτό, ἄσμενοι τε εἰδον ἀλλήλους καὶ ἠσπάζοντο ὥσπερ ἀδελφούς. 25. καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ ἀρκάδες τῶν περὶ Εενοφῶντα τί τὰ πυρὰ κατασβέσειαν ἡμεῖς μὲν γάρ,

έφασαν, φόμεθα ύμᾶς τὸ μὲν πρῶτον, ἐπειδὴ τὰ πυρὰ οὐχ ἑωρῶμεν, τῆς νυκτὸς ἥξειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ οἱ πολέμιοι δέ, ὥς γε ἡμῖν ἐδόκουν, τοῦτο δείσαντες ἀπῆλθον σχεδὸν γὰρ ἀμφὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἀπήεσαν. 26. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀφίκεσθε, ὁ δὲ χρόνος ἐξῆκεν, φόμεθα ὑμᾶς πυθομένους τὰ παρ' ἡμῖν φοβηθέντας οἴχεσθαι ἀποδράντας ἐπὶ θάλατταν καὶ ἐδόκει ἡμῖν μὴ ἀπολείπεσθαι ὑμῶν. οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς δεῦρο ἐπορεύθημεν.

ΙΥ. Ταύτην μεν οὖν τὴν ἡμέραν αὐτοῦ ηὐλίζοντο έπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δὲ χωρίον τοῦτο δ καλείται Κάλπης λιμην ἔστι μέν έν τη Θράκη τη έν τη Άσία αρξαμένη δὲ ή Θράκη αύτη έστιν από του στόματος του Πόντου μέχρι Ήρακλείας ἐπὶ δεξιὰ εἰς τὸν Πόντον εἰσπλέοντι. 2. καὶ τριήρει μέν ἐστιν εἰς Ἡράκλειαν ἐκ Βυζαντίου κώπαις ήμέρας μάλα μακράς πλούς εν δε τώ μέσω άλλη μεν πόλις οὐδεμία οὔτε φιλία οὔτε Ελληνίς, άλλα Θράκες Βιθυνοί και ους αν λάβωσι των Έλλήνων έκπίπτοντας ή άλλως πως δεινά ύβρίζειν λέγονται [τούς "Ελληνας]. 3. ό δέ Κάλπης λιμήν εν μέσω μεν κείται εκατέρωθεν πλεόντων έξ Ήρακλείας και Βυζαντίου έστι δ' έν τη θαλάττη προκείμενον χωρίον, τὸ μὲν εἰς τὴν θάλατταν καθήκον αὐτοῦ πέτρα ἀπορρώξ, ὕψος όπη ἐλάχιστον οὐ μεῖον εἴκοσιν ὀργυιῶν, ὁ δὲ αὐχὴν ὁ εἰς τὴν γῆν ἀνήκων τοῦ χωρίου μάλιστα τεττάρων πλέθρων τὸ εὖρος τὸ δ' ἐντὸς τοῦ αὐχένος χωρίον ίκανὸν μυρίοις ανθρώποις οἰκῆσαι.

IV. 2. ἐκπίπτοντας, cast ashore. see also VII. 5. 13.

4. λιμήν δ' ὑπ' αὐτῆ τῆ πέτρα τὸ πρὸς ἐσπέραν αίγιαλὸν ἔχων. κρήνη δὲ ήδέος ὕδατος καὶ ἄφθονος δέουσα ἐπ' αὐτῆ τῆ θαλάττη ὑπὸ τῆ ἐπικρατεία τοῦ γωρίου. ξύλα δὲ πολλά μὲν καὶ ἄλλα. πάνυ δὲ πολλὰ καὶ καλὰ ναυπηγήσιμα ἐπ' αὐτη τη θαλάττη. 5. τὸ δὲ ὅρος [τὸ ἐν τῷ λιμένι] εἰς μεσόγαιαν μεν ανήκει δσον επί είκοσι σταδίους. καὶ τοῦτο γεῶδες καὶ ἄλιθον τὸ δὲ παρὰ θάλατταν πλέον ή έπι είκοσι σταδίους δασύ πολλοίς και παντοδαποίς καὶ μεγάλοις ξύλοις. 6. ή δὲ ἄλλη χώρα καλή καὶ πολλή, καὶ κῶμαι ἐν αὐτή εἰσι πολλαί και οἰκούμεναι φέρει γάρ ή γη και κριθάς καί πυρούς καὶ ὄσπρια πάντα καὶ μελίνας καὶ σήσαμα καὶ σῦκα ἀρκοῦντα καὶ ἀμπέλους πολλάς καὶ ήδυοίνους, καὶ τάλλα πάντα πλην έλαιων. ή μεν γώρα ην τοιαύτη. 7. εσκήνουν δε εν τώ αίγιαλώ πρὸς τη θαλάττη εἰς δὲ τὸ πόλισμα ἄν γενόμενον οὐκ ἐβούλοντο στρατοπεδεύεσθαι, ἀλλά έδόκει και τὸ έλθειν ένταθθα έξ έπιβουλής είναι, βουλομένων τινών κατοικίσαι πόλιν. 8. τών γάρ στρατιωτών οι πλειστοι ήσαν ου σπάνει βίου έκπεπλευκότες έπὶ ταύτην την μισθοφοράν, άλλά την Κύρου άρετην ακούοντες, οί μεν καὶ άνδρας άγοντες, οί δὲ καὶ προσανηλωκότες χρήματα, καὶ τούτων έτεροι ἀποδεδρακότες πατέρας καὶ μητέρας, οί δὲ καὶ τέκνα καταλιπόντες ώς χρήματ' αὐτοῖς κτησάμενοι ήξοντες πάλιν, ἀκούοντες καὶ τούς

^{5. &}quot;This is so much the case now, that it is designated by the Turks as the Aghaj Denizi, or 'sea of trees.'"—Ainsworth, p. 218.

^{7.} αν γενόμενον. see I. 1. 10.

ἄλλους τοὺς παρὰ Κύρφ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ πράττειν. τοιοῦτοι ὅντες ἐπόθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα σώζεσθαι.

9. Έπειδη δε ύστερα ημέρα εγένετο της είς ταὐτὸν συνόδου, ἐπ' ἐξόδφ ἐθύετο Εενοφῶν ἀνάγκη γάρ ην έπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξάγειν. ἐπενόει δὲ καὶ τούς νεκρούς θάπτειν. ἐπεὶ δὲ τὰ ἱερὰ [καλὰ] έγένετο, είποντο καὶ οἱ ᾿Αρκάδες, καὶ τοὺς μὲν νεκρούς τούς πλείστους ένθαπερ έπεσον έκάστους εθαψαν ήδη γάρ ήσαν πεμπταίοι και ούχ οδόν τε άναιρείν έτι ήν ενίους δε τούς εκ των όδων συνενεγκόντες έθαψαν έκ των υπαρχόντων ως έδυναντο κάλλιστα. οθς δε μη ευρισκον κενοτάφιον αυτοίς έποίησαν μέγα, καὶ στεφάνους ἐπέθεσαν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καλ τότε μεν δειπνήσαντες εκοιμήθησαν. τη δε ύστεραία συνηλθον οί στρατιώται πάντες συνήγε δὲ μάλιστα Άγασίας τε δ Στυμφάλιος λοχαγός, καὶ 'Ιερώνυμος 'Ηλείος λοχαγός, καὶ οί άλλοι οί πρεσβύτατοι των Άρκάδων. 11. καὶ δόγμα ἐποιήσαντο, ἐάν τις τοῦ λοιποῦ μνησθή δίγα τὸ στράτευμα ποιείν, θανάτω αὐτὸν ζημιοῦσθαι, καὶ κατὰ χώραν ἀπιέναι ἦπερ πρόσθεν είχε τὸ στράτευμα, καὶ ἄρχειν τοὺς πρόσθεν στρατηγούς. και Χειρίσοφος μεν ήδη τετελευτήκει

ξόδφ, a military expedition; ἀφόδφ (13.), a departure.
 ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, in accordance with their means. τὰ ὑπάρχοντα=one's property, all one has.

^{11.} κατὰ χώραν, in their (proper) place, i. e. their usual station.

φάρμακον πιων πυρέττων τὰ δ' ἐκείνου Νέων Ασιναίος παρέλαβε.

12. Μετά δὲ ταῦτα ἀναστάς εἶπε Εενοφῶν, Ω ανδρες στρατιώται, την μεν πορείαν, ώς ξοικε, δήλον ότι πεζή ποιητέον οὐ γὰρ ἔστι πλοία. ανάγκη δε πορεύεσθαι ήδη ου γάρ έστι μένουσι τὰ ἐπιτήδεια. ἡμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, θυσόμεθα ὑμᾶς δε δεί παρασκευάζεσθαι ώς μαχουμένους εί ποτε καλ άλλοτε οί γάρ πολέμιοι άνατεθαβρήκασιν. 13. ἐκ τούτου ἐθύοντο οἱ στρατηγοί, μάντις δὲ παρῆν Αρηξίων Άρκάς ό δε Σιλανός ό Άμβρακιώτης ήδη άποδεδράκει πλοίον μισθωσάμενος έξ Ήρακλείας. θυομένοις δὲ ἐπὶ τῆ ἀφόδω οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. 14. ταύτην μέν οὖν τὴν ἡμέραν ἐπαύσαντο. καί τινες ετόλμων λέγειν ώς δ Εενοφών βουλόμενος τὸ χωρίον οἰκίσαι πέπεικε τὸν μάντιν λέγειν ώς τὰ ἱερὰ οὐ γίγνεται ἐπὶ ἀφόδφ. 15. ἐντεῦθεν κηρύξας τη αύριον παρείναι έπλ την θυσίαν τον βουλόμενον, καὶ μάντις εἶ τις εἶη, παραγγείλας παρεῖναι ώς συνθεασόμενον τὰ ἱερά, ἔθυε καὶ ἐνταῦθα παρήσαν πολλοί. 16. θυομένων δὲ πάλιν είς τρὶς έπλ τη ἀφόδω οὐκ ἐγύγνετο τὰ ἱερά. ἐκ τούτου γαλεπώς είγον οι στρατιώται και γάρ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπεν α ἔχοντες ἢλθον, καὶ ἀγορὰ οὐδεμία παρήν.

17. Έκ τούτου ξυνελθόντων είπε πάλιν Έενοφων, Ω ἄνδρες, ἐπὶ μὲν τἢ πορεία, ὡς ὁρατε, τὰ ἱερὰ οὔπω γίγνεται· των δ' ἐπιτηδείων ὁρω ὑμῶς δεομένους· ἀνάγκη οὖν μοι δοκεῖ είναι θύεσθαι περὶ αὐτοῦ τούτου. 18. ἀναστὰς δέ τις εἶπε, Καὶ εἰκότως ἄρα ἡμῖν οὐ γίγνεται τὰ ἱερά ὡς γὰρ ἐγὰ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου χθὲς ἥκοντος πλοίου ἤκουσά τινος ὅτι Κλέανδρος ὁ ἐκ Βυζαντίου ἀρμοστὴς μέλλει ἥξειν πλοία καὶ τριήρεις ἔχων. 19. ἐκ τούτου δὲ ἀναμένειν μὲν πᾶσιν ἐδόκει ἐπὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀνάγκη ἦν ἐξιέναι. καὶ ἐπὶ τούτῷ πάλιν ἐθύετο εἰς τρίς, καὶ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. καὶ ἤδη καὶ ἐπὶ σκηνὴν ἰόντες τὴν Εενοφῶντος ἔλεγον ὅτι οὐκ ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια. ὁ δ' οὐκ ὰν ἔφη ἐξαγαγεῖν μὴ γυγνομένων τῶν ἱερῶν.

- 20. Καὶ πάλιν τῆ ὑστεραία ἐθύετο, καὶ σχεδόν τι πᾶσα ἡ στρατιὰ διὰ τὸ μέλειν ἄπασιν ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερά τὰ δὲ θύματα ἐπιλελοίπει. οἱ δὲ στρατηγοὶ ἐξῆγον μὲν οὕ, συνεκάλεσαν δέ. 21. εἶπεν οὖν Ἐενοφῶν, Ἰσως οἱ πολέμιοι συνειλεγμένοι εἰσὶ καὶ ἀνάγκη μάχεσθαι εἰ οὖν καταλιπόντες τὰ σκεύη ἐν τῷ ἐρυμνῷ χωρίῳ ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένοι ἴοιμεν, ἴσως ὰν τὰ ἱερὰ προχωροίη ἡμῖκ. 22. ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται ἀνέκραγον ὡς οὐδὲν δέον εἰς τὸ χωρίον ἄγειν, ἀλλὰ θύεσθαι ὡς τάχιστα. καὶ πρόβατα μὲν οὐκέτι ἡν, βοῦς δὲ ὑπὸ ἀμάξης πριάμενοι ἐθύοντο καὶ Εενοφῶν Κλεάνορος ἐδεήθη τοῦ Άρκάδος προθυμεῖσθαι εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη. ἀλλὶ οὐδ' ὡς ἐγένετο.
- 23. Νέων δὲ ἢν μὲν στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος, ἐπεὶ δὲ ἑώρα τοὺς ἀνθρώπους ὡς εἰχον δεινῶς τἢ ἐνδείᾳ, βουλόμενος αὐτοῖς χαρίσ

^{22.} ὑπὸ ἀμάξης. see note on ὑπό, I. 1. 10.

^{23.} κατά, see κατά, L 1. 7.

ζεσθαι, εύρών τινα ἄνθρωπον Ἡρακλεώτην δς ἔφη κώμας εγγύς είδεναι οθεν είη λαβείν τὰ επιτήδεια, έκήρυξε τὸν βουλόμενον ἰέναι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ὡς ήγεμόνος έσομένου. Εξέργονται δή σύν δορατίοις καὶ ἀσκοῖς καὶ θυλάκοις καὶ ἄλλοις ἀγγείοις εἰς δισχιλίους άνθρώπους. 24. ἐπειδη δὲ ήσαν ἐν ταῖς κώμαις καὶ διεσπείροντο ώς ἐπὶ τὸ λαμβάνειν, ἐπιπίπτουσιν αὐτοῖς οἱ Φαρναβάζου ἱππεῖς πρῶτοι Βεβοηθηκότες γὰρ ήσαν τοῖς Βιθυνοῖς βουλόμενοι σύν τοις Βιθυνοίς εί δύναιντο ἀποκωλύσαι τούς "Ελληνας μη έλθειν είς την Φρυγίαν οδτοι οί ίππεις ἀποκτείνουσι τῶν ἀνδρῶν οὐ μειον πεντακοσίους οι δε λοιποί επί το δρος ανέφυγον. 25. έκ τούτου ἀπαγγέλλει τις ταῦτα τῶν ἀποφευγόντων είς τὸ στρατόπεδον. καὶ ὁ Εενοφῶν, ἐπεὶ οὐκ έγεγένητο τὰ ἱερὰ ταύτη τῆ ἡμέρα, λαβὼν βοῦν ὑπὸ άμάξης, οὐ γὰρ ἦν ἄλλα ίερεῖα, σφαγιασάμενος έβοήθει, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μέχρι τριάκοντα ἐτῶν **ἄπαντες.** 26. καὶ ἀναλαβόντες τοὺς λοιποὺς ἄνδρας είς τὸ στρατόπεδον ἀφικνοῦνται. μεν άμφι ήλίου δυσμάς ήν και οί Ελληνες μάλ άθύμως έχοντες έδειπνοποιούντο, καὶ έξαπίνης διά των λασίων των Βιθυνών τινες επιγενόμενοι τοις προφύλαξι τους μέν κατέκανον, τους δε εδίωξαν μέχρι είς τὸ στρατόπεδον. 27. καὶ κραυγής γενομένης είς τὰ ὅπλα πάντες ἔδραμον οἱ Ελληνες. καλ διώκειν μέν καλ κινείν το στρατόπεδον νυκτός ούκ ἀσφαλές εδόκει είναι δασέα γὰρ ἢν τὰ γωρία εν δε τοις οπλοις ενυκτέρευον φυλαττόμενοι ίκανοις φύλαξι.

V. Την μεν νύκτα ουτω διήγαγον. αμα δε τη ήμέρα οί στρατηγοί είς τὸ έρυμνὸν χωρίον ήγοῦντο. οί δὲ εβποντο ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη. πρίν δε άρίστου ώραν είναι άπετάφρευσαν ή ή είσοδος ήν είς τὸ χωρίον, καὶ ἀπεσταύρωσαν ἄπαν. καταλιπόντες τρείς πύλας. καὶ πλοίον έξ Ήρακλείας ήκεν άλφιτα άγον καὶ ἱερεῖα καὶ οἶνον. 2. πρωί δ' ἀναστὰς Ξενοφῶν ἐθύετο ἐπεξόδια, καὶ γίγνεται τὰ ίερὰ ἐπὶ τοῦ πρώτου ίερείου. καὶ ἤδη τέλος εχόντων των ίερων όρα αετον αίσιον ο μάντις 'Αρηξίων Παβράσιος, καὶ ἡγεῖσθαι κελεύει τὸν Ξενοφῶντα. 3. καὶ διαβάντες τὴν τάφρον τὰ οπλα τίθενται, καὶ ἐκήρυξαν ἀριστήσαντας ἐξιέναι τούς στρατιώτας σύν τοίς ὅπλοις, τὸν δὲ ὅχλον καὶ ἀνδράποδα αὐτοῦ καταλιπεῖν. 4. οἱ μὲν δή άλλοι πάντες έξήεσαν, Νέων δὲ οῦ εδόκει γὰρ κάλλιστον είναι τοῦτον φύλακα καταλιπεῖν τῶν έπὶ τοῦ στρατοπέδου. ἐπεὶ δ' οἱ λογαγοὶ καὶ οἱ στρατιώται ἀπέλιπον αὐτούς, αἰσχυνόμενοι μή έφέπεσθαι των άλλων έξιόντων, κατέλιπον αὐτοῦ τούς ύπερ πέντε καὶ τετταράκοντα έτη. καὶ ούτοι μεν έμενον, οί δ' άλλοι επορεύοντο. 5. πρίν δε πεντεκαίδεκα στάδια διεληλυθέναι ενέτυγον ήδη νεκροίς καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ κέρατος ποιησάμενοι κατά τούς πρώτους φανέντας νεκρούς εθαπτον πάντας δπόσους ἐπελάμβανε τὸ κέρας. 6. ἐπελ δὲ τοὺς πρώτους ἔθαψαν, προαγαγόντες καὶ τὴν οὐρὰν αὖθις ποιησάμενοι κατά τοὺς πρώτους τῶν ατάφων έθαπτον τον αυτον τρόπον δπόσους έπε-

V. 5. την οδράν τοῦ κέρατος, the rear rank of the wing.

λάμβανεν ή στρατιά. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἡκον τὴν ἐκ τῶν κωμῶν, ἔνθα δὲ ἔκειντο ἀθρόοι, συνενεγκόντες αὐτοὺς ἔθαψαν.

- 7. "Ηδη δὲ πέρα μεσούσης τῆς ἡμέρας προαγαγόντες τὸ στράτευμα ἔξω τῶν κωμῶν ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια ὅ,τι τις ὁρώη ἐντὸς τῆς φάλαγγος, καὶ έξαίφνης δρώσι τούς πολεμίους ύπερβάλλοντας κατά λόφους τινάς έκ τοῦ έναντίου, τεταγμένους έπὶ Φάλαγγος ἱππέας τε πολλούς καὶ πεζούς καὶ γάρ Σπιθριδάτης καὶ 'Ραθίνης ήκον παρά Φαρναβάζου έχοντες την δύναμιν. 8. έπει δε κατείδον τούς "Ελληνας οι πολέμιοι, έστησαν απέγοντες αὐτῶν ὅσον πεντεκαίδεκα σταδίους. ἐκ τούτου εὐθὺς Άρηξίων ὁ μάντις τῶν Ελλήνων σφαγιάζεται, καλ έγένετο έπλ τοῦ πρώτου καλά τὰ σφάγια. ένθα δή Εενοφών λέγει, Δοκεί μοι, & ανδρες στρατηγοί, ἐπιτάξασθαι τῆ φάλαγγι λόχους φύλακας, ίνα ἄν που δέη ὦσιν οἱ ἐπιβοηθήσοντες τῆ φάλαγγι, καλ οί πολέμιοι τεταραγμένοι έμπίπτωσιν είς τεταγμένους καλ άκεραίους. 10. συνεδόκει ταῦτα πασιν. Υμείς μέν τοίνυν, έφη, προηγείσθε την πρός τους εναντίους, ώς μη εστήκωμεν επει ἄφθημεν καλ είδομεν τούς πολεμίους εγώ δε ήξω τούς τελευταίους λόχους καταχωρίσας ήπερ ύμιν δοκεί.
- 11. Έκ τούτου οἱ μèν ἥσυχοι προῆγον ὁ δὲ τρεῖς ἀφελων τὰς τελευταίας τάξεις, ἀνὰ διακοσίους ἄνδρας, τὴν μèν ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἐπέτρεψεν ἐφέπεσθαι ἀπολιπόντας ως πλέθρον Σαμόλας 'Αχαιὸς ταύτης ἦρχε τῆς τάξεως τὴν δ' ἐπὶ τῷ μέσῳ ἐχώοισεν ἔπεσθαι Πυβρίας 'Αρκὰς ταύτης

ήρχε· τὴν δὲ μίαν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ· Φρασίας Αθηναίος ταύτη ἐφεστήκει. 12. προϊόντες δέ, ἐπεὶ ἐγένοντο οἱ ἡγούμενοι ἐπὶ νάπει μεγάλῳ καὶ δυσπόρῳ, ἔστησαν ἀγνοοῦντες εἰ διαβατέον εἴη τὸ νάπος. καὶ παρεγγυῶσι στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς παριέναι ἐπὶ τὸ ἡγούμενον. 13. καὶ ὁ Βενοφῶν θαυμάσας ὅ,τι τὸ ἴσχον εἴη τὴν πορείαν καὶ ταχὺ ἀκούων τὴν παρεγγυήν, ἐλαύνει ἡ ἐδύνατο τάχιστα. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, λέγει Σοφαίνετος πρεσβύτατος ὅν τῶν στρατηγῶν ὅτι βουλῆς οὐκ ἄξιον εἴη εἰ διαβατέον ἐστὶ τοιοῦτο[ν ὂν τὸ] νάπος.

Xenophon in a spirited speech encourages the officers to proceed.

22. Έντεῦθεν οἱ λοχαγοὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον, καὶ οὐδεὶς ἀντέλεγε. καὶ δς ἡγεῖτο, παραγγείλας διαβαίνειν ἢ ἔκαστος ἐτύγχανε τοῦ νάπους ἄν θᾶττον γὰρ ἀθρόον ἐδόκει ἀν οὕτω πέραν γενέσθαι τὸ στράτευμα ἡ εἰ κατὰ τὴν γέφυραν ἡ ἐπὶ τῷ νάπει ἡν ἐξεμηρύοντο. 23. ἐπεὶ δὲ διέβησαν, παριὼν παρὰ τὴν φάλαγγα ἔλεγεν, "Ανδρες, ἀναμινήσκεσθε ὅσας δὴ μάχας σὺν τοῖς θεοῖς ὁμόσε ἰόντες νενικήκατε καὶ οἶα πάσχουσιν οἱ πολεμίους φεύγοντες, καὶ τοῦτο ἐννοήσατε ὅτι ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς Ἑλλάδος ἐσμέν. 24. ἀλλ' ἔπεσθε ἡγεμόνι τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀλλήλους παρακαλεῖτε ὀνομαστί. ἡδύ τοι ἀνδρεῖόν τι καὶ καλὸν νῦν εἰπόντα καὶ

^{22.} ἀθρόον, in close array.

την γέφυραν, the causeway.

^{24.} ἡδύ is the predicate of the sentence. Begin the transla-

v. 25-29.]

ποιήσαντα μνήμην έν οίς έθέλει παρέγειν έαυτού. 25. ταῦτα παρελαύνων έλεγε καὶ ἄμα ὑφηγεῖτο έπὶ φάλαγγος, καὶ τοὺς πελταστὰς εκατέρωθεν ποιησάμενοι έπορεύοντο έπλ τούς πολεμίους. παρηγγέλλετο δὲ τὰ μὲν δόρατα ἐπὶ τὸν δεξιὸν ὧμον έχειν, έως σημαίνοι τη σάλπιγγι έπειτα δέ είς προβολήν καθέντας Επεσθαι βάδην και μηδένα δρόμω διώκειν. ἐκ τούτου σύνθημα παρήει Ζεὺς σωτήρ, Ήρακλης ήγεμών. οί δὲ πολέμιοι ὑπέμενον νομίζοντες καλὸν ἔχειν τὸ χωρίον. 26. ἐπεὶ δ' έπλησίαζον, άλαλάξαντες οί "Ελληνες πελτασταλ έθεον έπὶ τοὺς πολεμίους πρίν τινα κελεύειν οί δὲ πολέμιοι ἀντίοι ὥρμησαν οί θ' ἱππεῖς καὶ τὸ στίφος των Βιθυνών και τρέπονται τους πελταστάς. 27. άλλ' ἐπεὶ ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ τῶν όπλιτών ταχύ πορευομένη καὶ αμα ή σάλπιγξ έφθέγξατο καὶ ἐπαιάνιζον καὶ μετὰ ταῦτα ἠλάλαζον καὶ ἄμα τὰ δόρατα καθίεσαν, ἐνταῦθα οὐκέτι έδέξαντο οί πολέμιοι, άλλά έφευγον. 28. καί Τιμασίων μεν έχων τους ίππεις εφείπετο, και άπεκτίννυσαν ὅσουςπερ ήδύναντο ώς ὀλίγοι ὅντες. τῶν δὲ πολεμίων τὸ μὲν εὐώνυμον εὐθὺς διεσπάρη, καθ δ οί Ελληνες ίππεις ήσαν, τὸ δὲ δεξιὸν άτε οὐ σφόδρα διωκόμενον έπὶ λόφου συνέστη. 29. έπεὶ δε είδον οι "Ελληνες υπομένοντας αυτούς, εδόκει ράστόν τε και ἀκινδυνότατον είναι ἰέναι ἐπ' αὐτούς. παιανίσαντες ουν εύθυς επέκειντο οι δ' ουχ υπέ-

tion thus: pleasing indeed will it be for one who on this occasion has said and done, &c.

25. eis προβολήν. cf. I. 2. 17.

μειναν. καλ ένταθθα οί πελτασταλ έδίωκον μέγρι τὸ δεξιὸν αὖ διεσπάρη ἀπέθανον δὲ ὀλίγοι τὸ γὰρ ίππικὸν φόβον παρείγε τὸ τῶν πολεμίων πολύ ὄν. 30. έπεὶ δὲ είδον οἱ "Ελληνες τό τε Φαρναβάζου ίππικον έτι συνεστηκός καλ τούς Βιθυνούς ίππέας πρὸς τοῦτο συναθροιζομένους καὶ ἀπὸ λόφου τινὸς καταθεωμένους τὰ γιγνόμενα, ἀπειρήκεσαν μέν, όμως δὲ ἐδόκει καὶ ἐπὶ τούτους ἰτέον εἶναι οὕτως δπως δύναιντο, ώς μη τεθαβρηκότες ά**ναπαύσαιντο.** συνταξάμενοι δη πορεύονται. 31. έντεῦθεν οί πολέμιοι ίππεις φεύγουσι κατά τοῦ πρανοῦς όμοίως ωσπερ οί υπὸ ίππέων διωκόμενοι νάπος γάρ αὐτους υπεδέχετο, δ ουκ ήδεσαν οι "Ελληνες, άλλά προαπετράποντο διώκοντες όψε γάρ ήν. έπανελθόντες δὲ ἔνθα ή πρώτη συμβολή ἐγένετο στησάμενοι τρόπαιον ἀπήεσαν ἐπὶ θάλατταν περὶ ήλίου δυσμάς στάδιοι δ' ήσαν ώς εξήκοντα επί τὸ στρατόπεδον.

VI. Ἐντεῦθεν οἱ μὲν πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ ἐαυτῶν, καὶ ἀπήγοντο καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ χρήματα ὅποι ἐδύναντο προσωτάτω· οἱ δὲ Ἦλληνες προσέμενον μὲν Κλέανδρον καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα ὡς ἤξοντα· ἐξιόντες δ' ἐκάστης ἡμέρας σὺν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοῖς ἀνδραπόδοις ἐφέροντο ἀδεως πυρούς, κριθάς, οἶνον, ὄσπρια, μελίνας, σῦκα· ἄπαντα γὰρ ἀγαθὰ εἶχεν ἡ χώρα πλὴν ἐλαίου. 2. καὶ ὁπότε μὲν καταμένοι τὸ στράτευμα ἀναπαυό-

VI. 1. $\epsilon l \chi_{0\nu}$ à $\mu \phi l$ tà $\epsilon a \nu \tau \hat{\omega} \nu$, were occupied about their own affairs.

μενον, έξην έπὶ λείαν ἰέναι, καὶ ἐλάμβανον ἐξιόντες· ὁπότε δὲ ἐξίοι πᾶν τὸ στράτευμα, εἴ τις χωρὶς ἀπελθὼν λάβοι τι, δημόσιον ἔδοξεν εἶναι. 3. ἤδη δὲ ἢν πάντων ἀφθονία· καὶ γὰρ ἀγοραὶ πάντοθεν ἀφικνοῦντο ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, καὶ οἱ παραπλέοντες ἄσμενοι κατῆγον, ἀκούοντες ὡς οἰκίζοιτο πόλις καὶ λιμὴν εἴη. 4. ἔπεμπον δὲ καὶ οἱ πολέμιοι ἤδη οἱ πλησίον ὤκουν πρὸς Εενοφῶντα, ἀκούοντες ὅτι οὖτος πολίζει τὸ χωρίον, ἐρωτῶντες ὅ,τι δέοι ποιοῦντας φίλους εἶναι. ὁ δὶ ἐπεδείκνυεν αὐτοὺς τοῖς στρατιώταις.

5. Καὶ ἐν τούτω Κλέανδρος ἀφικνεῖται δύο τριήρεις έχων, πλοίον δ' οὐδέν. ἐτύγγανε δὲ τὸ στράτευμα έξω ον ότε άφίκετο καὶ ἐπὶ λείαν τινές οιχόμενοι ἄλλοι είς τὸ ὅρος, καὶ εἰλήφεσαν πρόβατα πολλά· ὀκνοῦντες δὲ μὴ ἀφαιρεθεῖεν τῷ Δε**ξίππφ** λέγουσιν, δς ἀπέδρα την πεντηκόντορον έγων έκ Τραπεζοῦντος, καὶ κελεύουσι διασώσαντα αὐτοῖς τὰ πρόβατα τὰ μὲν αὐτὸν λαβεῖν, τὰ δὲ σφίσιν ἀποδοῦναι. 6. εὐθὺς δ' ἐκεῖνος ἀπελαύνει τούς περιεστώτας των στρατιωτών και λέγοντας ότι δημόσια είη, καὶ τῷ Κλεάνδρω ἐλθὼν λέγει ότι άρπάζειν επιχειρούσιν. ό δε κελεύει τον άρπάζοντα ἄγειν πρὸς αὐτόν. 7. καὶ ὁ μὲν λαβών λγέ τινα περιτυγών δ' Άγασίας άφαιρείται καλ γαρ ην αὐτῷ ὁ ἀγόμενος λοχίτης. οἱ δ' ἄλλοι οἱ παρόντες των στρατιωτών ἐπιγειροῦσι βάλλειν τὸν Δέξιππον, ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην. ἔδει-

^{2.} ἐλάμβανον, kept what they took.

^{3.} κατηγον, brought to.

σαν δὲ καὶ τῶν τριηριτῶν πολλοὶ καὶ ἔφευγον εἰς την θάλατταν, καὶ Κλέανδρος δ' ἔφευγε. 8. Ξενοφῶν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ κατεκώλυόν τε καὶ τῷ Κλεάνδρῷ ἔλεγον ὅτι οὐδὲν εἴη πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ δόγμα αἴτιον εἴη τὸ τοῦ στρατεύματος ταῦτα γενέσθαι. 9. δ δε Κλέανδρος ύπο του Δεξίππου τε άνερεθιζόμενος καλ αὐτὸς άχθεσθελς ὅτι ἐφοβήθη, ἀποπλευσεῖσθαι ἔφη καὶ κηρύξειν μηδεμίαν πόλιν δέχεσθαι αὐτούς, ώς πολεμίους. ήρχον δὲ τότε πάντων των Έλλήνων οἱ Λακεδαιμόνιοι. 10. ένταθθα πονηρον το πράγμα έδόκει είναι τοις Έλλησι, καὶ ἐδέοντο μὴ ποιεῖν ταῦτα. ὁ δ' οὐκ αν άλλως έφη γενέσθαι, εί μή τις έκδώσει τὸν ἄρξαντα βάλλειν καὶ τὸν ἀφελόμενον. 11. ἢν δὲ δν εζήτει 'Αγασίας διὰ τέλους φίλος τῷ Ξενοφῶντι Εξ οὖ καὶ διέβαλεν αὐτὸν ὁ Δέξιππος. καὶ ἐντεῦθεν έπειδη ἀπορία ην, συνήγαγον τὸ στράτευμα οί άρχοντες καὶ ένιοι μέν αὐτῶν παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον, τῷ δὲ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει φαῦλον είναι τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἀναστὰς ἔλεξεν.

He demonstrates to the soldiers the extreme impolicy of offending Cleander, who might cause them to be excluded from all the Hellenic cities, for the Lacedæmonians were at that time possessed of the supreme power by land and sea. He then proposes to surrender himself (for Dexippus had accused him of instigating the assault), and that any other soldiers who might be accused by Cleander should do the same. Agasias volunteers to give himself up to the Lacedæ-

^{11.} διὰ τέλους φίλος, a constant friend. παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο, made light of.

monian general, and begs that some of the army will accompany him. Accordingly Agasias, the generals, and the man who had been rescued, repair to Cleander. Agasias and the soldiers vindicate their conduct, and are detained for punishment. The generals, captains, and others, again proceed to the Lacedæmonians to solicit their release. Cleander, being favourably impressed by Xenophon's address on the occasion, complies with the request of the deputation.

- 35. Έκ τούτου οἱ μὲν ἐπαινοῦντες ἀπῆλθον, ἔχοντες τὼ ἄνδρε. Κλέανδρος δὲ ἐθύετο ἐπὶ τῆ πορεία καὶ ξυνῆν Ἐενοφῶντι φιλικῶς καὶ ξενίαν ξυνεβάλοντο. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐώρα αὐτοὺς τὸ παραγγελλόμενον εὐτάκτως ποιοῦντας, καὶ μᾶλλον ἔτι ἐπεθύμει ἡγεμὼν γενέσθαι αὐτῶν. 36. ἐπεὶ μέντοι θυομένφ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἰερά, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς εἶπεν, Ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐτελέσθη τὰ ἱερὰ ἐξάγειν ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀθυμεῖτε τούτου ἔνεκα ὑμῖν γάρ, ὡς ἔοικε, δέδοται ἐκκομίσαι τοὺς ἄνδρας ἀλλὰ πορεύεσθε, ἡμεῖς δὲ ὑμᾶς, ἐπειδὰν ἐκεῖσε ἤκητε, δεξόμεθα ὡς ἀν δυνώμεθα κάλλιστα.
- 37. Έκ τούτου ἔδοξε τοῖς στρατιώταις δοῦναι αὐτῷ τὰ δημόσια πρόβατα ὁ δὲ δεξάμενος πάλιν αὐτοῖς ἀπέδωκε. καὶ οὖτος μὲν ἀπέπλει. οἱ δὲ στρατιῶται διαθέμενοι τὸν σῖτον δν ἢσαν συγκεκομισμένοι καὶ τἄλλα ἃ εἰλήφεσαν ἐξεπορεύοντο διὰ τῶν Βιθυνῶν. 38. ἐπεὶ δὲ οὐδενὶ ἐνέτυχον πορευόμενοι τὴν ὀρθὴν ὁδόν, ὥστε ἔχοντές τι εἰς τὴν φιλίαν ἐλθεῖν, ἔδοξεν αὐτοῖς τοὔμπαλιν ὑπο-

^{37.} διαθέμενοι, having disposed of, i. e. sold.

στρέψαντας έλθεῖν μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα. τοῦτο δὲ ποιήσαντες ἔλαβον πολλὰ καὶ ἀνδράποδα καὶ πρόβατα· καὶ ἀφίκοντο ἐκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν τῆς Καλχηδονίας, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἡμέρας ἐπτὰ λαφυροπωλοῦντες.

\boldsymbol{Z} .

Ι. Θσα μεν δη εν τη αναβάσει τη μετα Κύρου έπραξαν οί "Ελληνες μέχρι της μάχης, καὶ όσα έπεὶ Κῦρος ἐτελεύτησεν ἐν τῆ πορεία μέχρι εἰς τὸν Πόντον ἀφίκοντο, καὶ ὅσα ἐκ τοῦ Πόντου πεζη έξιόντες καὶ ἐκπλέοντες ἐποίουν μέχρι ἔξω τοῦ στόματος εγένοντο εν Χρυσοπόλει της Ασίας, εν τῶ πρόσθεν λόγω δεδήλωται. 2. ἐκ τούτου δὲ Φαρνάβαζος φοβούμενος τὸ στράτευμα μὴ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ γώραν στρατεύηται, πέμψας πρὸς 'Αναξί-Βιον τὸν ναύαργον, ὁ δ' ἔτυγεν ἐν Βυζαντίω ών, έδειτο διαβιβάσαι τὸ στράτευμα έκ της 'Ασίας, καλ ύπισχνείτο πάντα ποιήσειν αὐτῷ ὅσα δέοι. 3. καὶ 'Αναξίβιος μετεπέμψατο τοὺς στρατηγούς καί λοχαγούς των στρατιωτών είς Βυζάντιον, καί ύπισχνείτο, εί διαβαίεν, μισθοφορίαν έσεσθαι τοίς στρατιώταις. 4. οί μεν δη άλλοι έφασαν βουλευσάμενοι ἀπαγγέλλειν, Ξενοφων δε είπεν αὐτω ὅτι ἀπαλλάξοιτο ήδη ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ βούλοιτο

άποπλείν. ὁ δὲ ἀναξίβιος ἐκέλευσεν αὐτὸν συνδιαβάντα ἔπειτα οὕτως ἀπαλλάττεσθαι. ἔφη οὖν ταῦτα ποιήσειν.

- 5. Σεύθης δὲ ὁ Θρὰξ πέμπει Μηδοσάδην καλ κελεύει Ξενοφῶντα συμπροθυμεῖσθαι ὅπως διαβἢ τὸ στράτευμα, καὶ ἔφη αὐτῷ ταῦτα συμπροθυμηθέντι ὅτι οὐ μεταμελήσει: 6. ὁ δὶ εἶπεν, Άλλὰ τὸ μὲν στράτευμα διαβήσεται: τούτου ἔνεκα μηδὲν τελείτω μήτε ἐμοὶ μήτε ἄλλφ μηδενί: ἐπειδὰν δὲ διαβἢ, ἐγὰ μὲν ἀπαλλάξομαι, πρὸς δὲ τοὺς διαμένοντας καὶ ἐπικαιρίους ὄντας προσφερέσθω ὡς ἀν αὐτῷ δοκἢ ἀσφαλές.
- 7. Έκ τούτου διαβαίνουσι πάντες είς τὸ Βυζάντιον οί στρατιώται. καὶ μισθὸν μὲν οὐκ ἐδίδου ὁ Άναξίβιος, ἐκήρυξε δὲ λαβόντας τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη τοὺς στρατιώτας έξιέναι, ὡς ἀποπέμψων τε άμα και άριθμον ποιήσων. ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται ήγθοντο, ὅτι οὐκ εἶχον ἀργύριον ἐπισιτίζεσθαι είς την πορείαν, και όκνηρως συνεσκευάζοντο. καὶ ὁ Ξενοφῶν Κλεάνδρφ τῷ άρμοστῆ ξένος γεγενημένος προσελθών ήσπάζετο αὐτὸν ώς ἀποπλευσούμενος ήδη. ὁ δὲ αὐτῷ λέγει, Μὴ ποιήσης ταῦτα· εί δὲ μή, ἔφη, αἰτίαν ἔξεις, ἐπεὶ καὶ νῦν τινὲς ἤδη σε αιτιώνται ὅτι οὐ ταχὺ εξέρπει τὸ στράτευμα. 9. ὁ δ' εἶπεν, Άλλ' αἴτιος μεν ἔγωγε οὐκ εἰμὶ τούτου, οί δὲ στρατιῶται αὐτοὶ ἐπισιτισμοῦ δεόμενοι διὰ τοῦτο ἀθυμοῦσι πρὸς τὴν ἔξοδον. 10. Άλλ' όμως, έφη, έγώ σοι συμβουλεύω έξελθειν μέν ώς πορευσόμενον, έπειδαν δ' έξω γένηται το στρά-

τευμα, τότε ἀπαλλάττεσθαι. Ταῦτα τοίνυν, ἔφη ό Εενοφων, ελθόντες προς Αναξίβιον διαπραξόμεθα. οὕτως ἐλθόντες ἔλεγον ταῦτα. 11. ὁ δὲ έκέλευσεν ούτω ποιείν και έξιέναι την ταχίστην συνεσκευασμένους, καὶ προσανειπείν, δς αν μή παρή είς την έξέτασιν και είς τον άριθμόν, ὅτι αὐτὸς αὑτὸν αἰτιάσεται. 12. ἐντεῦθεν ἐξήεσαν οἵ τε στρατηγοί πρώτοι καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ ἄρδην πάντες πλην ολύγων έξω ήσαν, καὶ Ἐτεόνικος είστήκει παρά τὰς πύλας ὡς ὁπότε ἔξω γένοιντο πάντες συγκλείσων τὰς πύλας καὶ τὸν μογλὸν έμβαλών. 13. δ δὲ Αναξίβιος συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ τούς λοχαγούς έλεξε, Τὰ μὲν ἐπιτήδεια, έφη, λαμβάνετε έκ των Θρακίων κωμών είσὶ δὲ αὐτόθι πολλαὶ κριθαὶ καὶ πυροὶ καὶ τἄλλα τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες δὲ πορεύεσθε εἰς Χερρόνησον, έκει δέ Κυνίσκος ύμιν μισθοδοτήσει. 14. έπακούσαντες δέ τινες των στρατιωτών ταθτα, ή καὶ τῶν λογαγῶν τις διαγγέλλει εἰς τὸ στράτευμα. καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ ἐπυνθάνοντο περὶ τοῦ Σεύθου πότερα πολέμιος είη ή φίλος, καὶ πότερα διὰ τοῦ ἱεροῦ ὄρους δέοι πορεύεσθαι ἡ κύκλω διὰ μέσης της Θράκης. 15. ἐν ὧ δὲ ταῦτα διελέγοντο οί στρατιῶται ἀναρπάσαντες τὰ ὅπλα θέουσι

^{11.} αὐτὸς αὖτὸν αἰτιάσεται, he himself will blame himself, i.e. he will repent of it.

^{12.} $\check{\alpha}\rho\delta\eta\nu\ldots$ $\check{\eta}\sigma\alpha\nu$, $\kappa\alpha i$, hardly were they, when = no sooner were they, than. "Many of these combinations (sc. conjunctions) came into common use even in Attic Greek: as, $\tau\epsilon\ldots\kappa\alpha i$ or $\kappa\alpha i$ alone, for $\delta\tau\epsilon$, of things that happened at the same time."—Jeff, § 752, 2.

δρόμω πρὸς τὰς πύλας ὡς πάλιν εἰς τὸ τεῖχος εἰσιόντες. ὁ δὲ Ἐτεόνικος καὶ οἱ σὰν αὐτῷ ὡς εἶδον προσθέοντας τοὺς ὁπλίτας, συγκλείουσι τὰς πύλας καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβάλλουσιν. 16. οἱ δὲ στρατιῶται ἔκοπτόν τε τὰς πύλας καὶ ἔλεγον ὅτι ἀδικώτατα πάσχοιεν ἐκβαλλόμενοι εἰς τοὺς πολεμίους καὶ κατασχίσειν τὰς πύλας ἔφασαν, εἰ μὴ ἐκόντες ἀνοίξουσιν. 17. ἄλλοι δὲ ἔθεον ἐπὶ θάλατταν καὶ παρὰ τὴν χηλὴν τοῦ τείχους ὑπερβαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἄλλοι δὲ οὶ ἐτύγχανον ἔνδον ὄντες τῶν στρατιωτῶν ὡς ὁρῶσι τὰ ἐπὶ ταῖς πύλαις πράγματα, διακόπτοντες ταῖς ἀξίναις τὰ κλεῦθρα ἀναπεταννῦσι τὰς πύλας, οἱ δ᾽ εἰσπίπτουσιν.

18. Ὁ δὲ Ξενοφῶν ὡς εἶδε τὰ γιγνόμενα, δείσας μη εφ' άρπαγην τράποιτο το στράτευμα καί ανήκεστα κακά γένοιτο τη πόλει καλ έαυτώ καλ τοίς στρατιώταις, έθει καὶ συνεισπίπτει εἴσω τῶν πυλών σὺν τῷ ὄχλφ. 19. οἱ δὲ Βυζάντιοι ὡς εἶδον τὸ στράτευμα βία εἰσπίπτον, φεύγουσιν έκ τῆς άγορας, οί μεν είς τὰ πλοία, οί δε οἴκαδε, ὅσοι δε ένδον ετύγχανον όντες έξω έθεον, οί δε καθείλκον τὰς τριήρεις ὡς ἐν ταῖς τριήρεσι σώζοιντο, πάντες δὲ φοντο ἀπολωλέναι ώς ξαλωκυίας της πόλεως. 20. δ δὲ Ἐτεόνικος εἰς τὴν ἄκραν ἀποφεύγει. δὲ ἀναξίβιος καταδραμών ἐπὶ θάλατταν ἐν άλιευτικώ πλοίω περιέπλει είς την ακρόπολιν, και εύθύς μεταπέμπεται έκ Καλχηδόνος φρουρούς. γὰρ ίκανοὶ ἐδόκουν είναι οἱ ἐν τῇ ἀκροπόλει σχεῖν τούς ἄνδρας. 21. οί δὲ στρατιῶται ὡς εἶδον τὸν

Έενοφῶντα, προσπίπτουσιν αὐτῷ πολλοὶ καὶ λέγουσι, Νῦν σοι ἔξεστιν, ὦ Ξενοφῶν, ἀνδρὶ γενέσέχεις πόλιν, έχεις τριήρεις, έχεις χρήματα, έγεις ἄνδρας τοσούτους. νῦν ἄν, εἰ βούλοιο, σύ τε ήμας ονήσαις καλ ήμεις σε μέγαν ποιήσαιμεν. 22. δ δ' ἀπεκρίνατο. Άλλ' εὖ τε λέγετε καὶ ποιήσω ταῦτα εἰ δὲ τούτων ἐπιθυμεῖτε, θέσθε τὰ ὅπλα ἐν τάξει ως τάγιστα βουλόμενος αὐτούς κατηρεμίσαι καὶ αὐτός τε παρηγγύα ταῦτα καὶ τοὺς ἄλλους ἐκέλευε παρεγγυᾶν [καὶ] τίθεσθαι τὰ ὅπλα. 23. οί δε αὐτοὶ ὑφ' εαυτών ταττόμενοι οί τε όπλιται εν όλίγω χρόνω είς όκτω εγένοντο καί οί πελτασταὶ ἐπὶντὸ κέρας ἐκάτερον παραδεδραμήκεσαν. 24. τὸ δὲ χωρίον οἷον κάλλιστον ἐκτάξασθαί ἐστι τὸ Θράκιον καλούμενον, ἔρημον οἰκιῶν καὶ πεδινόν. ἐπεὶ δὲ ἔκειτο τὰ ὅπλα καὶ κατηρεμίσθησαν. συγκαλεί Ξενοφών την στρατιάν καὶ λέγει τάδε.

Xenophon explains that an attack upon the city will involve a declaration of hostilities against the Lacedæmonians and their numerous and powerful allies—a contest which must inevitably terminate in defeat,—and recommends that delegates should be sent to Anaxibius to inform him that they had entered the town with no hostile intention, but simply to secure protection and assistance, and that they are willing to abandon it and obey the acknowledged masters of Greece.

32. Ταῦτα ἔδοξε, καὶ πέμπουσιν Ἱερώνυμόν τε Ἡλεῖον ἐροῦντα ταῦτα καὶ Εὐρύλοχον Ἀρκάδα

^{23.} αὐτοὶ ὑφ' ἐαυτῶν, of their own accord. εἰς ὀκτώ. see εἰς Ι. 1. 3.

καὶ Φιλήσιον Άχαιόν. οἱ μèν ταῦτα ιρχοντο ἐροῦντες.

33. Έτι δὲ καθημένων τῶν στρατιωτῶν προσέρχεται Κοιρατάδης Θηβαίος, δς οὐ φεύγων την Έλλάδα περιήει άλλὰ στρατηγιῶν καὶ ἐπαγγελλόμενος εἴ τις ἡ πόλις ἡ ἔθνος στρατηγοῦ δέοιτο. καὶ τότε προσελθών ἔλεγεν ὅτι ἔτοιμος εἴη ἡγεῖσθαι αὐτοῖς εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον τῆς Θράκης, ένθα πολλά καὶ ἀγαθά λήψοιντο ἔστε δ' αν μόλωσιν, είς άφθονίαν παρέξειν έφη και σίτα και ποτά. 34. ἀκούουσι ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ τὰ παρὰ Άναξιβίου ἄμα ἀπαγγελλόμενα ἀπεκρίνατο γάρ ὅτι πειθομένοις αὐτοῖς οὐ μεταμελήσει, άλλὰ τοῖς τε οἴκοι τέλεσι ταῦτα ἀπαγγελεῖ καὶ αὐτὸς βουλεύσοιτο περί αὐτῶν ὅ,τι δύναιτο ἀγαθόν 35. ἐκ τούτου οἱ στρατιῶται τόν τε Κοιρατάδην δέχονται στρατηγόν καλ έξω τοῦ τείχους ἀπηλθον. ὁ δὲ Κοιρατάδης συντίθεται αὐτοῖς εἰς την υστεραίαν παρέσεσθαι έπι το στράτευμα έχων καὶ ἱερεῖα καὶ μάντιν καὶ σῖτα καὶ ποτὰ τῆ στρατια. 36. ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον, ὁ ἀναξίβιος ἔκλεισε τὰς πύλας καὶ ἐκήρυξεν δς αν άλῷ ἔνδον ῶν τῶν στρατιωτών δτι πεπράσεται. 37. τη δ' ύστεραία ό Κοιρατάδης μεν έχων τὰ ίερεῖα καὶ τὸν μάντιν ήκε, καὶ ἄλφιτα φέροντες είποντο αὐτῷ εἰκοσιν άνδρες καὶ οίνον άλλοι είκοσι καὶ ελαιών τρεῖς καὶ σκορόδων είς άνηρ όσον εδύνατο μέγιστον φορτίον καὶ ἄλλος κρομμύων. ταῦτα δὲ καταθέμενος ὡς έπλ δάσμευσιν έθύετο.

38. Ξενοφών δὲ μεταπεμψάμενος Κλέανδρον

έκέλευεν οἱ διαπράξαι ὅπως εἰς τὸ τεῖχός τε εἰσέλθοι καὶ ἀποπλεύσαι ἐκ Βυζαντίου. 39. ἐλθων δ' ό Κλέανδρος, Μάλα μόλις, ἔφη, διαπραξάμενος ήκω λέγειν γαρ Αναξίβιον ότι οὐκ ἐπιτήδειον είη τούς μεν στρατιώτας πλησίον είναι τοῦ τείχους, Εενοφώντα δὲ ἔνδον τοὺς Βυζαντίους δὲ στασιάζειν καὶ πονηρούς είναι πρὸς ἀλλήλους. ὅμως δὲ εισιέναι, έφη, εκέλευεν, ει μέλλοι σύν αὐτῷ έκπλείν. 40. δ μεν δη Εενοφών ασπασάμενος τούς στρατιώτας είσω τοῦ τείχους ἀπήει σὺν Κλεάνδρφ. ὁ δὲ Κοιρατάδης τῆ μὲν πρώτη ἡμέρα οὐκ έκαλλιέρει οὐδὲ διεμέτρησεν οὐδὲν τοῖς στρατιώταις. τη δ' ύστεραία τὰ μèν ίερεια είστήκει παρὰ τὸν βωμὸν καὶ Κοιρατάδης ἐστεφανωμένος ὡς θύσων προσελθών δὲ Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς καὶ Νέων ὁ Άσιναῖος καὶ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος ἔλεγον Κοιρατάδη μη θύειν, ώς ούχ ήγησόμενον τη στρατιά, εί μη δώσει τὰ ἐπιτήδεια. ὁ δὲ κελεύει διαμετρείσθαι. 41. ἐπεὶ δὲ πολλῶν ἐνέδει αὐτῷ ώστε ήμέρας σίτον έκάστω γενέσθαι των στρατιωτων, αναλαβών τὰ ίερεια απήει και την στρατηγίαν ἀπειπών.

ΙΙ. Νέων δὲ ὁ ἀσιναῖος καὶ Φρυνίσκος ὁ ἀχαιὸς καὶ Φιλήσιος ὁ ἀχαιὸς καὶ Εανθικλῆς ὁ ἀχαιὸς καὶ Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς ἐπέμενον ἐπὶ τῆ στρατιᾳ, καὶ εἰς κώμας τῶν Θρακῶν προελθόντες τὰς κατὰ Βυζάντιον ἐστρατοπεδεύοντο. 2.

^{39.} εἰσιέναι and μέλλοι (Ξενοφῶν), ἔφη (Κλέανδρος), ἐκέλευεν and αὐτῷ (᾿Ανάξίβιος).

^{41.} Observe δείν = opus esse; ενδείν = deesse.

καλ οί στρατηγολ έστασίαζον, Κλεάνωρ μέν καλ Φρυνίσκος πρός Σεύθην βουλόμενοι ἄγειν ἔπειθε γὰρ αὐτούς, καὶ ἔδωκε τῷ μὲν ἵππον, τῷ δὲ γυναικα Νέων δε είς Χερρόνησον, οιόμενος, εί υπο Λακεδαιμονίοις γένοιντο, παντός αν προεστάναι τοῦ στρατεύματος Τιμασίων δὲ προδθυμεῖτο πέραν είς τὴν Ασίαν πάλιν διαβήναι, οἰόμενος αν οίκαδε κατελθείν. καὶ οί στρατιώται ταῦτα έβούλοντο. 3. διατριβομένου δὲ τοῦ χρόνου πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὲν τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι κατά τους χώρους ἀπέπλεον ώς εδύναντο, οί δε καὶ [διδόντες τὰ ὅπλα κατὰ τοὺς χώρους] εἰς τὰς πόλεις κατεμιγνύοντο. 4. Άναξίβιος δ' έγαιρε ταθτα ἀκούων διαφθειρόμενον τὸ στράτευμα τούτων γαρ γιγνομένων φετο μάλιστα χαρίζεσθαι Φαρναβάζω.

5. 'Αποπλέοντι δὲ 'Αναξιβίφ ἐκ Βυζαντίου συναντῷ 'Αρίσταρχος ἐν Κυζίκφ διάδοχος Κλεάνδρφ Βυζαντίου ἀρμοστής· ἐλέγετο δὲ ὅτι καὶ ναύαρχος διάδοχος Πῶλος ὅσον οὐ παρείη ἤδη εἰς 'Ελλήσποντον. 6. καὶ 'Αναξίβιος τῷ μὲν 'Αριστάρχφ ἐπιστέλλει ὁπόσους ᾶν εὕροι ἐν Βυζαντίφ τῶν Κύρου στρατιωτῶν ὑπολελειμμένους ἀποδόσθαι. ὁ δὲ Κλέανδρος οὐδένα ἐπεπράκει, ἀλλὰ καὶ τοὺς κάμνοντας ἐθεράπευεν οἰκτείρων καὶ ἀναγκάζων οἰκίᾳ δέχεσθαι· 'Αρίσταρχος δ' ἐπεὶ ἤλθε τάχιστα, οὐκ ἔλάττους τετρακοσίων ἀπέδοτο. 7. 'Αναξίβιος δὲ παραπλεύσας εἰς Πάριον πέμπει παρὰ Φαρνάβαζον κατὰ τὰ συγκείμενα. ὁ δ' ἐπεὶ ἤσθετο 'Αρίσ-

II. 5. δσον οὐ παρείη, was all but come.

- ταρχόν τε ήκοντα εἰς Βυζάντιον ἀρμοστὴν καὶ ἀναξίβιον οὐκέτι ναυαρχοῦντα, ἀναξιβίου μὲν ἠμέλησε, πρὸς ἀρίσταρχον δὲ διεπράττετο τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ Κυρείου στρατεύματος ἄπερ καὶ πρὸς ἀναξίβιον.
- 8. Ἐκ τούτου ὁ ἀναξίβιος καλέσας Ἐενοφῶντα κελεύει πάση τέχνη καὶ μηχανη πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στράτευμα ὡς τάχιστα, καὶ συνέχειν τε αὐτὸ καὶ συναθροίζειν τῶν διεσπαρμένων ὡς ἀν πλείστους δύνηται, καὶ παραγαγόντα εἰς τὴν Πέρινθον διαβιβάζειν εἰς τὴν ἀσίαν ὅτι τάχιστα καὶ δίδωσιν αὐτῷ τριακόντορον καὶ ἐπιστολὴν καὶ ἄνδρα συμπέμπει κελεύσοντα τοὺς Περινθίους ὡς τάχιστα Εενοφῶντα προπέμψαι τοῖς ἵπποις ἐπὶ τὸ στράτευμα. Θ. καὶ ὁ μὲν Εενοφῶν διαπλεύσας ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ στράτευμα οἱ δὲ στρατιῶται ἐδέξαντο ἡδέως καὶ εὐθὺς εἴποντο ἄσμενοι ὡς διαβησόμενοι ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὴν ἀσίαν.
- 10. Ό δὲ Σεύθης ἀκούσας ἥκοντα πάλιν πέμψας πρὸς αὐτὸν [κατὰ θάλατταν] Μηδοσάδην
 ἐδεῖτο τὴν στρατιὰν ἄγειν πρὸς ἑαυτόν, ὑπισχνούμενος αὐτῷ ὅ,τι ῷετο λέγων πείσειν. ὁ δ' ἀπεκρίνατο αὐτῷ ὅτι οὐδὲν οἶόν τε εἴη τούτων γενέσθαι. 11. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ῷχετο. οἱ δὲ
 "Ελληνες ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς Πέρινθον, Νέων μὲν ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς ἔχων ὡς ὀκτακοσίους ἀνθρώπους. τὸ δ' ἄλλο στράτευμα πᾶν ἐν τῷ αὐτῷ παρὰ τὸ τεῖχος τὸ Περινθίων ἢν.
- 12. Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν μὰν ἔπραττε περί. πλοίων, ὅπως ὅτι τάχιστα διαβαῖεν. ἐν δὲ τούτφ

άφικόμενος Άρίσταρχος δ έκ Βυζαντίου άρμοστής, έχων δύο τριήρεις, πεπεισμένος ὑπὸ Φαρναβάζου τοίς τε ναυκλήροις ἀπείπε μη διάγειν, έλθών τε έπὶ τὸ στράτευμα τοῖς στρατιώταις εἶπε μὴ περαιοῦσθαι εἰς τὴν Ασίαν. 13. ὁ δὲ Εενοφῶν ἔλεγεν ὅτι ἀναξίβιος ἐκέλευσε, καὶ ἐμὲ πρὸς τοῦτο ἔπεμψεν ἐνθάδε. πάλιν δ' Αρίσταρχος ἔλεξεν, Άναξίβιος μὲν τοίνυν οὐκέτι ναύαρχος, ἐγώ δὲ τηδε άρμοστής εί δέ τινα ύμων λήψομαι έν τη θαλάττη, καταδύσω. 14. ταθτ' είπων ἄγετο είς τὸ τεῖχος. τῆ δ' ὑστεραία μεταπέμπεται τοὺς στρατηγούς καὶ λογαγούς τοῦ στρατεύματος. ήδη δὲ ὄντων πρὸς τῷ τείχει ἐξαγγέλλει τις τῷ Εενοφωντι ότι εί είσεισι, συλληφθήσεται καὶ ἡ αὐτοῦ τι πείσεται ή καὶ Φαρναβάζφ παραδοθήσεται. δ δε άκούσας ταῦτα τοὺς μεν προπέμπεται, αὐτὸς δε είπεν ότι θυσαί τι βούλοιτο. 15. και άπελθων εθύετο εί προείεν αὐτώ οί θεοί πειράσθαι πρὸς Σεύθην ἄγειν τὸ στράτευμα. έώρα γὰρ οὔτε διαβαίνειν ἀσφαλὲς ον τριήρεις ἔχοντος τοῦ κωλύσοντος, οὖτ' ἐπὶ Χερρόνησον ἐλθών κατακλεισθήναι έβούλετο καὶ τὸ στράτευμα ἐν πολλή σπάνει πάντων γενέσθαι, ένθα πείθεσθαι μέν ανάγκη τῷ έκει άρμοστή, των δε επιτηδείων ούδεν έμελλεν έξειν τὸ στράτευμα.

16. Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτ' εἶχεν' οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἤκοντες παρὰ τοῦ ᾿Αριστάρχου
ἀπήγγελλον ὅτι νῦν μὲν ἀπιέναι σφᾶς κελεύει,
τῆς δείλης δὲ ῆκειν' ἔνθα καὶ δήλη μᾶλλον ἐδόκει
ἡ ἐπιβουλή. 17. ὁ οὖν Ξενοφῶν, ἐπεὶ ἐδόκει τὰ

ίερα καλά είναι αὐτώ καὶ τῷ στρατεύματι ἀσφαλώς πρός Σεύθην ιέναι, παραλαβών Πολυκράτην τὸν Άθηναῖον λοχαγὸν καὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν έκάστου ἄνδρα, πλην παρά Νέωνος, ῷ ἔκαστος έπίστευεν ώχετο της νυκτός έπι το Σεύθου στράτευμα έξήκοντα στάδια. 18. έπεὶ δ' έγγὺς ήσαν αὐτοῦ, ἐπιτυγχάνει πυροῖς ἐρήμοις. καὶ τὸ μὲν πρώτον φετο μετακεχωρηκέναι ποι τὸν Σεύθην ἐπεὶ δὲ θορύβου τε ἤσθετο καὶ σημαινόντων ἀλλήλοις των περί Σεύθην, κατέμαθεν ὅτι τούτου ένεκα τὰ πυρὰ κεκαυμένα εἴη τῷ Σεύθη πρὸ τῶν νυκτοφυλάκων, όπως οί μεν φύλακες μη όρώντο έν τῷ σκότει ὄντες μήτε ὁπόσοι μήτε ὅπου εἶεν, οἱ δὲ προσιόντες μη λανθάνοιεν άλλα δια το φως καταφανείς είεν 19. επεί δε ήσθετο, προπέμπει τον έρμηνέα δι ετύγχανει έχωι, καὶ είπειι κελεύει Σεύθη ὅτι Ξενοφῶν πάρεστι βουλόμενος συγγενέσθαι αὐτῷ. οἱ δὲ ἤροντο εἰ ὁ Ἀθηναῖος ὁ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος. 20. ἐπειδὴ δὲ ἔφη οὖτος εἶναι, άναπηδήσαντες έδίωκον καὶ ολίγον ὕστερον παρησαν πελτασταί ὅσον διακόσιοι, καὶ παραλαβόντες Εενοφωντα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ Ϋγον πρὸς Σεύθην. 21. ὁ δ' ἦν ἐν τύρσει μάλα φυλαττόμενος, καὶ ἵπποι περί αὐτὴν κύκλω έγκεχαλινωμένοι διά γάρ τον φόβον τὰς μὲν ἡμέρας ἐχίλου τοὺς ἵππους, τὰς δὲ νύκτας ἐγκεγαλινωμένων ἐφυλάττετο. έλέγετο γάρ καὶ πρόσθεν Τήρης ὁ τούτου πρόγονος έν ταύτη τη χώρα πολύ έχων στράτευμα ύπο τούτων των ανδρων πολλούς απολέσαι και τα σκευο-

20. εδίωκον, they galloped off.

φόρα ἀφαιρεθήναι· ήσαν δ' οὖτοι Θυνοί, πάντων λεγόμενοι εἶναι μάλιστα νυκτὸς πολεμικώτατοι.

23. Έπεὶ δ' ἐγγὺς ἡσαν, ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν Εενοφῶντα ἔχοντα δύο οὺς βούλοιτο. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἡσαν, ἠσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους καὶ κατὰ τὸν Θράκιον νόμον κέρατα οἴνου προὔπινον παρῆν δὲ καὶ Μηδοσάδης τῷ Σεύθη, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε.

Xenophon recapitulates the negotiations with Medosades, and inquires in what way Seuthes proposes to employ the army. Seuthes briefly explains that his father Mæsades had been expelled from the country; that on his father's death he had been brought up at the court of Medocus; that, being dissatisfied with his dependent position, he had obtained troops from Medocus, and subsisted by plundering his father's former possessions; and that he hopes, with the assistance of the Greeks, to recover his kingdom. He promises a cyzicene to every soldier, two to the captains, four to the generals, with land, cattle, and a fortified town by the sea. He also engages to shelter them from the resentment of the Lacedæmonians, and to give Xenophon his daughter in marriage, and the town of Bisanthe for a residence.

ΙΙΙ. Άκούσαντες ταῦτα καὶ δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες ἀπήλαυνον καὶ πρὸ ἡμέρας ἐγένοντο ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἀπήγγειλαν ἔκαστοι τοῖς πέμφασιν. 2. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ὁ μὲν Ἀρίσταρχος πάλιν ἐκάλει τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγούς τοῖς δ' ἔδοξε τὴν μὲν πρὸς Ἀρίσταρχον ὁδὸν ἐᾶσαι, τὸ δὲ στράτευμα συγκαλέσαι. καὶ συνῆλθον πάντες πλὴν οἱ Νέωνος οὖτοι δὲ ἀπεῖγον ὡς δέκα

στάδια. 3. ἐπεὶ δὲ συνήλθον, ἀναστὰς Εενοφών είπε τάδε. Άνδρες, διαπλείν μεν ένθα βουλόμεθα Αρίσταρχος τριήρεις έχων κωλύει, ώστε είς πλοία ούκ άσφαλες εμβαίνειν ούτος δε αύτος κελεύει είς Χερρόνησον βία δια του ίερου όρους πορεύεσθαι. ην δε κρατήσαντες τούτου εκείσε ελθωμεν, ούτε πωλήσειν έτι ύμας φησιν ώσπερ έν Βυζαντίω ούτε έξαπατήσεσθαι έτι ύμας, άλλα λήψεσθαι μισθόν, ούτε περιόψεσθαι έτι ώσπερ νυνί δεομένους τών έπιτηδείων. 4. ούτος μέν ταῦτα λέγει Σεύθης δέ φησιν, αν προς εκείνον ίητε, εθ ποιήσειν υμάς. νῦν οὖν σκέψασθε πότερον ἐνθάδε μένοντες τοῦτο βουλεύσεσθε ή είς τὰ ἐπιτήδεια ἐπανελθόντες. 5. έμολ μέν οὖν δοκεί, ἐπεὶ ἐνθάδε οὔτε ἀργύριον ἔγομεν ὥστε ἀγοράζειν, οὔτε ἄνευ ἀργυρίου ἐῶσι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἐπανελθόντας εἰς τὰς κώμας όθεν οί ήττους έωσι λαμβάνειν, έκει έχοντας τά ἐπιτήδεια ἀκούοντας ὅ,τι τις ὑμῶν δεῖται αίρεῖσθαι ό,τι αν υμιν δοκή κράτιστον είναι. 6. και ότω, έφη, ταῦτα δοκεῖ, ἀράτω τὴν χεῖρα. ἄπαντες. Απιόντες τοίνυν, ἔφη, συσκευάζεσθε, καὶ ἐπειδὰν παραγγέλλη τις, ἔπεσθε τῷ ἡγουμένω.

7. Μετὰ ταῦτα Ἐενοφῶν μὲν ἡγεῖτο, οἱ δ' εἴποντο. Νέων δὲ καὶ παρ' Ἀριστάρχου ἄλλοι ἔπειθον ἀποτρέπεσθαι' οἱ δ' οὐχ ὑπήκουον. ἐπεὶ δ'
ὅσον τριάκοντα σταδίους προεληλύθεσαν, ἀπαντậ
Σεύθης. καὶ ὁ Ἐενοφῶν ἰδῶν αὐτὸν προσελάσαι
ἐκέλευσεν, ὅπως ὅτι πλείστων ἀκουόντων εἴποι αὐτῷ ἃ ἐδόκει συμφέρειν. 8. ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, εἶπε
Εενοφῶν, Ἡμεῖς πορευόμεθα ὅπου μέλλει ἔξειν

τὸ στράτευμα τροφήν έκει δ' ἀκούοντες και σοῦ καλ των του Λακωνικού αίρησόμεθα α αν κράτιστα δοκή είναι. ην οθν ημίν ηγήση οπου πλείστά έστιν ἐπιτήδεια, ὑπὸ σοῦ νομιοῦμεν ξενίζεσθαι. 9. καὶ ὁ Σεύθης ἔφη, Άλλὰ οίδα κώμας πολλάς ἀθρόας καὶ πάντα έγούσας τὰ ἐπιτήδεια ἀπεγούσας ήμων όσον διελθόντες αν ήδέως αριστώητε. Ήγου τοίνυν, έφη ὁ Ξενοφών. 10. ἐπεὶ δ' ἀφίκοντο εἰς αὐτὰς τῆς δείλης, συνηλθον οί στρατιώται, καὶ είπε Σεύθης τοιάδε. Έγω, ω ανδρες, δέομαι υμών στρατεύεσθαι σὺν ἐμοί, καὶ ὑπισχνοῦμαι ὑμῖν δώσειν τοίς στρατιώταις κυζικηνόν, λοχαγοίς δὲ καὶ στρατηγοίς τὰ νομιζόμενα: ἔξω δὲ τούτων τὸν άξιον τιμήσω. σίτα δὲ καὶ ποτὰ ὥσπερ καὶ νῦν έκ της χώρας λαμβάνοντες έξετε. δπόσα δ αν άλισκηται άξιώσω αὐτὸς ἔχειν, ἵνα ταῦτα διατιθέμενος ύμιν τὸν μισθὸν πορίζω. 11. καὶ τὰ μὲν Φεύγοντα καλ ἀποδιδράσκοντα ήμεις ίκανοὶ ἐσόμεθα διώκειν καὶ μαστεύειν. αν δέ τις ανθιστήται, σὺν ὑμῖν πειρασόμεθα γειροῦσθαι. 12. ἐπήρετο δ Εενοφών, Πόσον δὲ ἀπὸ θαλάττης ἀξιώσεις συνέπεσθαί σοι τὸ στράτευμα; ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Οὐδαμῆ πλείον έπτὰ ἡμερῶν, μείον δὲ πολλαχῆ.

13. Μετὰ ταῦτα ἐδίδοτο λέγειν τῷ βουλομένῳ καὶ ἔλεγον πολλοὶ κατὰ ταὐτὰ, ὅτι παντὸς ἄξια λέγοι Σεύθης χειμών γὰρ εἴη, καὶ οὕτε οἴκαδε

ΙΙΙ. 8. τοῦ Λακωνικοῦ= `Αριστάρχου.

τὰ νομιζόμενα, the usual pay, i. e. twice as much for a λοχαγός and four times as much for a στρατηγός. see VII. 6. 1.

^{13.} ἐδίδοτο, leave was given.

ἀποπλείν τῷ τοῦτο βουλομένῳ δυνατὸν εἴη, διαγενέσθαι τε ἐν φιλίᾳ οὐχ οἶόν τ' εἴη, εἰ δέοι ἀνουμένους ζῆν, ἐν δὲ τῆ πολεμίᾳ διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι ἀσφαλέστερον μετὰ Σεύθου ἢ μόνους ὅντων ἀγαθῶν τοσούτων εἰ δὲ μισθὸν προσλήψοιντο, εὕρημα ἐδόκει εἶναι. 14. ἐπὶ τούτοις εἶπε Ἐνοφῶν, Εἴ τις ἀντιλέγει, λεγέτω εἰ δὲ μή, ἐπιψηφιζέτω ταῦτα. ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέλεγεν ἐπεψήφισε, καὶ ἔδοξε ταῦτα. εὐθὺς δὲ Σεύθῃ εἶπε ταῦτα, ὅτι συστρατεύσοιντο αὐτῷ.

15. Μετά τοῦτο οἱ μὲν ἄλλοι κατά τάξεις ἐσκήνησαν, στρατηγούς δὲ καὶ λοχαγούς ἐπὶ δεῖπνον Σεύθης ἐκάλεσε, πλησίον κώμην ἔχων. 16. ἐπεὶ δ' έπὶ θύραις ήσαν ώς έπὶ δεῖπνον παριόντες, ήν τις Ήρακλείδης Μαρωνείτης ούτος προσιών ένὶ έκάστφ ούστινας ὤετο έχειν τι δοῦναι Σεύθη, πρώτον μέν πρός Παριανούς τινας, οι παρήσαν φιλίαν διαπραξόμενοι πρὸς Μήδοκον τὸν Ὀδρυσῶν βασιλέα καὶ δῶρα ἄγοντες αὐτῷ τε καὶ τῆ γυναικί, ἔλεγεν ότι Μήδοκος μεν άνω είη δώδεκα ήμερων άπο θαλάττης όδόν, Σεύθης δ' έπεὶ τὸ στράτευμα τοῦτο είληφεν, ἄρχων έσοιτο ἐπὶ θαλάττη. 17. γείτων οὖν ὢν ίκανώτατος ἔσται ύμᾶς καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιείν. ἡν οὖν σωφρονήτε, τούτω δώσετε ὅ,τι ἀν αίτηται, καὶ ἄμεινον υμίν διακείσεται ή έαν Μηδόκφ τῷ πρόσω οἰκοῦντι δῶτε. 18. τούτους μὲν ούτως έπειθεν. αὐθις δὲ Τιμασιωνι τῷ Δαρδανεῖ προσελθών, έπεὶ ἤκουσεν αὐτῷ είναι καὶ ἐκπώματα καὶ τάπιδας βαρβαρικάς, έλεγεν ὅτι νομίζοιτο τισότε έπι δείπνον καλέσαιτο Σεύθης δωρείσθαι

αὐτῷ τοὺς κληθέντας. οὖτος δ' ἢν μέγας ἐνθάδε γένηται, ἰκανὸς ἔσται σε καὶ οἴκαδε καταγαγεῖν καὶ ἐνθάδε πλούσιον ποιῆσαι. τοιαῦτα προὐμνᾶτο ἐκάστῷ προσιών. 19. προσελθὼν δὲ καὶ Ξενοφῶντι ἔλεγε, Σὺ καὶ πόλεως μεγίστης εἶ, καὶ παρὰ Σεύθη τὸ σὸν ὄνομα μέγιστόν ἐστι, καὶ ἐν τῆδε τῆ χώρα ἴσως ἀξιώσεις καὶ τείχη λαμβάνειν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τῶν ὑμετέρων ἔλαβον, καὶ χώραν ἄξιον οὖν σοι καὶ μεγαλοπρεπέστατα τιμῆσαι Σεύθην. 20. εὔνους δέ σοι ὼν παραινῶ· εὖ οἶδα γὰρ ὅτι ὅσῷ ᾶν μείζω τούτῷ δωρήση, τοσούτῷ μείζω ὑπὸ τούτου ἀγαθὰ πείση. ἀκούων ταῦτα Ξενοφῶν ἠπόρει· οὐ γὰρ δὴ διαβεβήκει ἔχων ἐκ Παρίου εἰ μὴ παῖδα καὶ ὅσον ἐφόδιον.

21. Έπεὶ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον τῶν τε Θρακών οί κράτιστοι τών παρόντων καὶ οί στρατηγοί καὶ οί λοχαγοί τῶν Ελλήνων καὶ εἴ τις πρεσβεία παρην ἀπὸ πόλεως, τὸ δεῖπνον μὲν ην καθημένοις κύκλω έπειτα δε τρίποδες είσηνέχθησαν πασιν ούτοι δ' ήσαν κρεών μεστοί νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμίται μεγάλοι προσπεπερονημένοι ήσαν πρὸς τοῖς κρέασι. 22. μάλιστα δ' αί τράπεζαι κατά τους ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο νόμος γὰρ ην. καὶ πρώτος τοῦτο ἐποίει Σεύθης ἀνελόμενος τούς έαυτῷ παρακειμένους ἄρτους διέκλα κατά μικρον και διέρριπτεν οίς αὐτῷ ἐδόκει, και τὰ κρέα ώσαύτως, όσον μόνον γεύσασθαι έαυτώ καταλιπών. 23. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ ταὐτὰ ἐποίουν καθ' οθς αί τράπεζαι έκειντο. 'Αρκάς δέ τις Άρύστας όνομα, φαγείν δεινός, τὸ μεν διαβρίπτειν εία χαίρειν, λαβών δὲ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδείπνει. 24. κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο. ὁ δ' ᾿Αρύστας, ἐπεὶ παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἡκεν, εἶπεν ἰδών τὸν Ἐενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα, Ἐκείνω, ἔφη, δός σχολάζει γὰρ ἡδη, ἐγὼ δὲ οὐδέπω. 25. ἀκούσας Σεύθης τὴν φωνὴν ἡρώτα τὸν οἰνοχόον τί λέγει. ὁ δὲ οἰνοχόος εἶπεν ἐλληνίζειν γὰρ ἡπίστατο. ἐνταῦθα μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.

26. Έπειδη δὲ προυχώρει ὁ πότος, εἰσηλθεν άνηρ Θράξ ίππον έχων λευκόν, και λαβών κέρας μεστὸν εἶπε, Προπίνω σοι, ὧ Σεύθη, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι, ἐφ' οδ καὶ διώκων δν αν θέλης αίρήσεις, καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσης τὸν πολέμιον. 27. ἄλλος παίδα εἰσαγαγών οὕτως έδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῆ γυναικί. καὶ Τιμασίων προπίνων έδωρήσατο φιάλην τε άργυράν καὶ τάπιδα ἀξίαν δέκα μνών. 28. Γνήσιππος δέ τις Άθηναιος αναστάς είπεν ὅτι ἀρχαιος είη νόμος κάλλιστος τους μέν έχοντας διδόναι τῷ βασιλεί τιμής ενεκα, τοίς δε μη έχουσι διδόναι τὸν βασιλέα, ΐνα καὶ ἐγώ, ἔφη, ἔχω σοι δωρεῖσθαι καὶ τιμάν. 29. ὁ δὲ Εενοφών ήπορεῖτο ὅ,τι ποιήσοι καὶ γὰρ ἐτύγγανεν ὡς τιμώμενος ἐν τῷ πλησιαιτάτω δίφρω Σεύθη καθήμενος. ὁ δὲ Ἡρακλείδης έκέλευεν αὐτῷ τὸ κέρας ὀρέξαι τὸν οἰνοχόον. ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἤδη γὰρ ὑποπεπωκὼς ἐτύγχανεν, ἀνέστη θαρραλέως δεξάμενος τὸ κέρας καὶ εἶπεν 30. Έγω δέ σοι, & Σεύθη, δίδωμι έμαυτὸν καὶ τοὺς έμοὺς

τούτους έταίρους φίλους είναι πιστούς, καὶ οὐδένα άκοντα, άλλὰ πάντας μᾶλλον ἔτι ἐμοῦ σοι βουλομένους φίλους είναι. 31. καλ νῦν πάρεισιν οὐδέν σε προσαιτούντες, άλλά καὶ προϊέμενοι καὶ πονείν ύπερ σοῦ καὶ προκινδυνεύειν εθέλοντες μεθ ων, αν οί θεοί θέλωσι, πολλην χώραν την μέν απολήψη πατρφαν οὖσαν, τὴν δὲ κτήση, πολλοὺς δὲ ἵππους, πολλούς δὲ ἄνδρας καὶ γυναῖκας καλὰς κτήση ούς οὐ ληίζεσθαι δεήσει, ἀλλ' αὐτοὶ φέροντες παρέσονται πρός σε δώρα. 32. αναστας ό Σεύθης συνεξέπιε καὶ συγκατεσκεδάσατο μετὰ τοῦτο τὸ κέρας. μετά ταθτα είσηλθον κέρασί τε οίοις σημαίνουσιν αὐλοῦντες καὶ σάλπιγξιν ώμοβοίναις ρυθμούς τε καλ οίον μαγάδι σαλπίζοντες. 33. καλ αὐτὸς Σεύθης άναστας άνέκραγέ τε πολεμικον και έξήλατο ώσπερ βέλος φυλαττόμενος μάλα έλαφρως. εἰσήεσαν δὲ καὶ γελωτοποιοί.

34. 'Ως δ' ην ηλιος ἐπὶ δυσμαῖς, ἀνέστησαν οἱ Ελληνες καὶ εἶπον ὅτι ὥρα νυκτοφύλακας καθιστάναι καὶ σύνθημα παραδιδόναι. καὶ Σεύθην ἐκέλευον παραγγείλαι ὅπως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατόπεδα μηδεὶς τῶν Θρακῶν εἴσεισι νυκτός οἴ τε γὰρ πολέμιοι Θρᾶκες ἡμῖν καὶ ὑμεῖς οἱ φίλοι. 35. ὡς δ' ἐξήεσαν, συνανέστη ὁ Σεύθης οὐδὲν ἔτι μεθύοντι ἐοικώς. ἐξελθὼν δ' εἶπεν αὐτοὺς τοὺς στρατηγοὺς ἀποκαλέσας, 'Ω ἄνδρες, οἱ πολέμιοι ἡμῶν οὐκ ἴσασί πω τὴν ὑμετέραν συμμαχίαν ἡν οὖν ἔλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς πρὶν φυλάξασθαι ὥστε μὴ ληφθῆναι ἡ παρασκευάσασθαι ὥστε ἀμύνασθαι, μάλιστα ἀν λάβοιμεν καὶ ἀνθρώπους καὶ χρή-

36. συνεπήνουν ταθτα οί στρατηγοί καλ ήγεισθαι ἐκέλευον. ὁ δ' εἶπε, Παρασκευασάμενοι αναμένετε ενώ δε όπόταν καιρός ή ήξω πρός ύμας, και τους πελταστάς και ύμας αναλαβών ήγήσομαι σύν τοις θεοις. 37. και ό Εενοφών είπε, Σκέψαι τοίνυν, είπερ νυκτὸς πορευσόμεθα, εὶ δ Έλληνικός νόμος κάλλιον έχει μεθ' ήμέραν μέν γάρ ἐν ταῖς πορείαις ἡγεῖται τοῦ στρατεύματος όποιον αν άει προς την χώραν συμφέρη, έάν τε όπλιτικον εάν τε πελταστικον εάν τε ίππικον νύκτωρ δὲ νόμος τοῖς Έλλησιν ἡγεῖσθαί ἐστι τὸ βραδύτατον 38. ούτω γάρ ηκιστα διασπάται τά στρατεύματα καὶ ἥκιστα λανθάνουσιν ἀποδιδράσκοντες άλλήλους οί δε διασπασθέντες πολλάκις καλ περιπίπτουσιν άλλήλοις καλ άγνοοῦντες κακῶς ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν. 39. εἶπεν οὖν Σεύθης, Όρθῶς τε λέγετε καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ τῷ ὑμετέρῳ πείσομαι, καὶ ὑμῖν μὲν ἡγεμόνας δώσω τῶν πρεσ-Βυτάτων τους έμπειροτάτους της χώρας, αὐτὸς δ έφέψομαι τελευταίος καὶ τοὺς ἵππους ἔχων ταχὺ γὰρ πρῶτος ἃν δέη παρέσομαι. σύνθημα δ' εἶπον 'Αθηναίαν κατά την συγγένειαν. ταῦτ' εἰπόντες άνεπαύοντο.

40. Ἡνίκα δ' ἢν ἀμφὶ μέσας νύκτας, παρῆν Σεύθης ἔχων τοὺς ἱππέας τεθωρακισμένους καὶ τοὺς πελταστὰς σὺν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἐπεὶ παρέδωκε τοὺς ἡγεμόνας, οἱ μὲν ὁπλῖται ἡγοῦντο, οἱ δὲ

 ^{&#}x27;Αθηναίαν κατὰ τὴν συγγένειαν, Athene on account of their relationship. In VII. 2. 31, Σεύθης claims relationship with the Athenians.

πελτασταὶ είποντο, οἱ δ' ἱππεῖς ἀπισθοφυλάκουν. 41. ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἢν, ὁ Σεύθης παρήλαυνεν εἰς τὸ πρόσθεν καλ επήνεσε τὸν Έλληνικὸν νόμον πολλάκις γὰρ ἔφη νύκτωρ αὐτὸς καὶ σὺν ὀλίγοις πορευόμενος άποσπασθήναι σύν τοῖς ἵπποις άπὸ τῶν πεζών νῦν δ' ὥσπερ δεῖ ἀθρόοι πάντες ἄμα τῆ ήμέρα φαινόμεθα. ἀλλὰ ὑμεῖς μὲν περιμένετε αὐτοῦ καὶ ἀναπαύεσθε, ἐγὼ δὲ σκεψάμενός τι ήξω. 42. ταθτ' είπων ήλαυνε δι' όρους όδόν τινα λαβών. έπει δ' ἀφίκετο είς χιόνα πολλήν, ἐσκέψατο εί είη ίγνη ανθρώπων η πρόσω ήγούμενα η έναντία. έπει δε άτριβη εώρα την όδόν, ήκε ταχύ πάλιν και έλεγεν 43. Άνδρες, καλώς έσται, ην θεός θέλη τούς γάρ ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπεσόντες. ἀλλ' έγω μεν ήγήσομαι τοις ίπποις, όπως, άν τινα ίδωμεν, μή διαφυγών σημήνη τοίς πολεμίοις ύμεις δ' ἔπεσθε· κᾶν λειφθήτε, τῷ στίβφ τῶν ἵππων ἔπεσθε. ὑπερβάντες δὲ τὰ ὄρη ἥξομεν εἰς κώμας πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας.

44. Ἡνίκα δ' ἢν μέσον ἡμέρας, ἤδη τε ἢν ἐπὶ τοῖς ἄκροις καὶ κατιδὼν τὰς κώμας ἦκεν ἐλαύνων πρὸς τοὺς ὁπλίτας καὶ ἔλεγεν ᾿Αφήσω ἤδη καταθεῖν τοὺς μὲν ἱππέας εἰς τὸ πεδίον, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰς κώμας. ἀλλ' ἔπεσθε ὡς ᾶν δύνησθε τάχιστα, ὅπως, ἐάν τις ὑφιστῆται, ἀλέξησθε. 45. ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἐενοφῶν κατέβη ἀπὸ τοῦ Ἦπου. καὶ δς ἤρετο, Τί καταβαίνεις ἐπεὶ σπεύδειν δεῖ; Οἶδα, ἔφη, ὅτι οὐκ ἐμοῦ μόνου δέπ οἱ δ' ὁπλῖται θᾶττον δραμοῦνται καὶ ἥδιον, ἐὰν καὶ ἐγὼ 45. δίη is here 2d person sing.

- 36. συνεπήνουν ταθτα οί στρατηγοί καί ήγεισθαι ἐκέλευον. ὁ δ' είπε, Παρασκευασάμενοι άναμένετε έγω δε όπόταν καιρός ή ήξω πρός ύμας, καὶ τοὺς πελταστάς καὶ ύμας ἀναλαβών ήγήσομαι σύν τοις θεοίς. 37. και ό Εενοφών είπε, Σκέψαι τοίνυν, είπερ νυκτός πορευσόμεθα, εί δ Έλληνικός νόμος κάλλιον έχει μεθ ήμέραν μέν γάρ εν ταις πορείαις ήγειται του στρατεύματος όποιον αν άει προς την χώραν συμφέρη, έάν τε όπλιτικον έάν τε πελταστικον έάν τε ίππικόν νύκτωρ δε νόμος τοις Έλλησιν ήγεισθαί εστι τὸ βραδύτατον 38. οῦτω γὰρ ἤκιστα διασπᾶται τὰ στρατεύματα καὶ ἥκιστα λανθάνουσιν ἀποδιδράσκοντες άλλήλους οί δε διασπασθέντες πολλάκις καλ περιπίπτουσιν άλλήλοις καλ άγνοοθντες κακώς ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν. 39. εἶπεν οὖν Σεύθης, Όρθως τε λέγετε καὶ ἐγὼ τῷ νόμφ τῷ ὑμετέρο πείσομαι. καὶ ὑμῖν μὲν ἡγεμόνας δώσω τῶν πρεσβυτάτων τους έμπειροτάτους της χώρας, αὐτὸς δ έφέψομαι τελευταίος καὶ τοὺς ἵππους ἔχων ταχὺ γαρ πρώτος αν δέη παρέσομαι. σύνθημα δ' είπον 'Αθηναίαν κατά την συγγένειαν. ταῦτ' εἰπόντες άνεπαύοντο.
- 40. Ἡνίκα δ' ἢν ἀμφὶ μέσας νύκτας, παρῆν Σεύθης ἔχων τοὺς ἱππέας τεθωρακισμένους καὶ τοὺς πελταστὰς σὺν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἐπεὶ παρέδωκε τοὺς ἡγεμόνας, οἱ μὲν ὁπλῖται ἡγοῦντο, οἱ δὲ

^{39. &#}x27;Αθηναίαν κατὰ τὴν συγγένειαν, Athene on account of their relationship. In VII. 2. 31, Σεύθης claims relationship with the Athenians.

πελτασταὶ είποντο, οἱ δ' ἱππεῖς ἀπισθοφυλάκουν. 41. ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἢν, ὁ Σεύθης παρήλαυνεν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ἐπήνεσε τὸν Έλληνικὸν νόμον πολλάκις γὰρ ἔφη νύκτωρ αὐτὸς καὶ σὺν ὀλίγοις πορευόμενος άποσπασθηναι σύν τοις ίπποις άπὸ τῶν πεζων νυν δ' ωσπερ δει άθρόοι πάντες αμα τη ημέρα φαινόμεθα. άλλά ύμεις μεν περιμένετε αὐτοῦ καὶ ἀναπαύεσθε, ἐγὰ δὲ σκεψάμενός τι ήξω. 42. ταθτ' είπων ήλαυνε δι' όρους όδόν τινα λαβων. έπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς χιόνα πολλήν, ἐσκέψατο εἰ είη ίχνη ανθρώπων η πρόσω ήγούμενα η έναντία. έπει δε άτριβη εώρα την όδόν, ηκε ταχύ πάλιν και έλεγεν 43. Άνδρες, καλώς έσται, ήν θεὸς θέλη τους γάρ ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπεσόντες. ἀλλ' έγω μεν ηγήσομαι τοις ίπποις, όπως, άν τινα ίδωμεν, μη διαφυγών σημήνη τοις πολεμίοις ύμεις δ' έπεσθε καν λειφθητε, τώ στίβω των ίππων έπεσθε. ὑπερβάντες δὲ τὰ ὄρη ἥξομεν εἰς κώμας πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας.

44. Ἡνίκα δ' ἢν μέσον ἡμέρας, ἤδη τε ἢν ἐπὶ τοῖς ἄκροις καὶ κατιδὼν τὰς κώμας ἦκεν ἐλαύνων πρὸς τοὺς ὁπλίτας καὶ ἔλεγεν ᾿Αφήσω ἤδη καταθεῖν τοὺς μὲν ἱππέας εἰς τὸ πεδίον, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰς κώμας. ἀλλ' ἔπεσθε ὡς ᾶν δύνησθε τάχιστα, ὅπως, ἐάν τις ὑφιστῆται, ἀλέξησθε. 45. ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἐενοφῶν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου. καὶ δς ἤρετο, Τί καταβαίνεις ἐπεὶ σπεύδειν δεῖ; Οἶδα, ἔφη, ὅτι οὐκ ἐμοῦ μόνου δέπ οἱ δ' ὁπλῖται θᾶττον δραμοῦνται καὶ ἥδιον, ἐὰν καὶ ἐγὼ

45. Sép is here 2d person sing.

πεζὸς ἡγῶμαι. 46. μετὰ ταῦτα ιξχετο καὶ Τιμασίων μετ' αὐτοῦ ἔχων ἱππέας ὡς τετταράκοντα τῶν Έλλήνων. Ξενοφων δὲ παρηγγύησε τοὺς εἰς τριάκοντα έτη παριέναι ἀπὸ τῶν λόχων εὐζώνους. καὶ αὐτὸς μὲν ἐτρόχαζε τούτους ἔχων, Κλεάνωρ δ' ήγεῖτο των ἄλλων Έλλήνων. 47. ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς κώμαις ήσαν, Σεύθης έχων δσον τριάκοντα ίππέας προσελάσας είπε, Τάδε δή, & Ξενοφων, α σύ έλεγες έχονται οἱ ἄνθρωποι άλλὰ γὰρ ἔρημοι οἱ ίππεις οιχονταί μοι άλλος άλλη διώκων και δέδοικα μη συστάντες άθρόοι που κακόν τι έργάσωνται οί πολέμιοι, δεί δὲ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καταμένειν τινας ήμων μεσταί γάρ είσιν ανθρώπων. 48. Άλλ' έγω μέν, έφη ὁ Ξενοφων, σύν οίς έγω τὰ ἄκρα καταλήψομαι σύ δὲ Κλεάνορα κέλευε διὰ τοῦ πεδίου παρατείναι την φάλαγγα παρά τὰς κώμας. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, συνηλίσθησαν ἀνδράποδα μεν ώς χίλια, βόες δε δισχίλιοι, καλ άλλα πρόβατα μύρια. τότε μεν δη αὐτοῦ ηὐλίσ- $\theta\eta\sigma av$.

ΙV. Τη δ' ύστεραία κατακαύσας δ Σεύθης τὰς κώμας παντελώς καὶ οἰκίαν οὐδεμίαν λιπών, ὅπως φόβον ἐνθείη καὶ τοῖς ἄλλοις οἶα πείσονται, ἀν μὴ πείθωνται, ἀπήει πάλιν. 2. καὶ τὴν μὲν λείαν ἀπέπεμψε διατίθεσθαι Ἡρακλείδην εἰς Πέρινθον, ὅπως ᾶν μισθὸς γένηται τοῖς στρατιώταις αὐτὸς δὲ καὶ οῖ Ελληνες ἐστρατοπεδεύοντο ἀνὰ τὸ Θυνῶν πεδίον. οἱ δ' ἐκλιπόντες ἔφευγον εἰς τὰ ὅρη. 3. ἢν δὲ χιῶν πολλὴ καὶ ψῦχος οὕτως ὥστε τὸ ὕδωρ δ ἐφέροντο ἐπὶ δεῖπνον ἐπήγνυτο, καὶ ὁ οἶνος ἐν

τοις άγγείοις, καὶ τῶν Έλλήνων πολλῶν καὶ ρίνες άπεκαίοντο καὶ ὧτα. 4. καὶ τότε δῆλον ἐγένετο οδ ένεκα οί Θράκες τὰς άλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαίς φορούσι καὶ τοίς ωσί, καὶ χιτώνας οὐ μόνον περί τοις στέρνοις άλλά και περί τοις μηροίς, καὶ ζειράς μέχρι των ποδών ἐπὶ των ἴππων έχουσιν, άλλ' οὐ χλαμύδας. 5. άφιεὶς δὲ τῶν αἰχμαλώτων δ Σεύθης είς τὰ ὄρη έλεγεν ὅτι εί μὴ καταβήσονται καὶ πείσονται, ὅτι κατακαύσει καὶ τούτων τὰς κώμας καὶ τὸν σῖτον, καὶ ἀπολοῦνται τώ λιμώ. Εκ τούτου κατέβαινον και γυναίκες καί παίδες και οι πρεσβύτεροι οι δε νεώτεροι εν ταίς ύπο το δρος κώμαις ηὐλίζοντο. 6. καὶ ο Σεύθης καταμαθών ἐκέλευσε τὸν Ξενοφῶντα τῶν ὁπλιτῶν τούς νεωτάτους λαβόντα συνεπισπέσθαι. καὶ ἀναστάντες της νυκτός αμα τη ήμέρα παρησαν είς τὰς κώμας. καλ οί μεν πλείστοι εξέφυγον πλησίον γάρ ήν τὸ ὅρος ὅσους δὲ ἔλαβε κατηκόντισεν ἀφειδώς Σεύθης.

- 11. ὁ δὲ Σεύθης γελῶν ταῦτα μὲν εἴα ἔδοξε δὲ αὐτῷ αὐτοῦ αὐλισθῆναι, ἴνα μὴ ἐκ τούτων τῶν κωμῶν οἱ ἐπὶ τοῦ ὅρους τρέφοιντο. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ πεδίῳ ὑποκαταβὰς ἐσκήνου, ὁ δὲ Ἐενοφῶν ἔχων τοὺς ἐπιλέκτους ἐν τῷ ὑπὸ τὸ ὅρος ἀνωτάτω κώμη, καὶ οἱ ἄλλοι Ελληνες ἐν τοῖς ὀρεινοῖς καλουμένοις Θραξὶ πλησίον κατεσκήνησαν.
- 12. Ἐκ τούτου ἡμέραι οὐ πολλαὶ διετρίβοντο, καὶ οἱ ἐκ τοῦ ὄρους Θρᾶκες καταβαίνοντες πρὸς

IV. 5. των αλχμαλώτων, the partitive genitive.

^{6.} συνεπισπέσθαι. 800 συνεφέπομαι.

τὸν Σεύθην περὶ σπονδῶν καὶ ὁμήρων διεπράττοντο. καὶ ὁ Ἐνοφῶν ἐλθὼν ἔλεγε τῷ Σεύθη ὅτι ἐν πονηροῖς τόποις σκηνῷεν καὶ πλησίον εἶεν οἱ πολέμιοι ἤδιόν τ' ὰν ἔξω αὐλίζεσθαι ἔφη ἐν ἐχυροῖς χωρίοις μᾶλλον ἡ ἐν τοῖς στενοῖς ὥστε ἀπολέσθαι. 13. ὁ δὲ θαρρεῖν ἐκέλευε καὶ ἔδειξεν ὁμήρους παρόντας αὐτῷ. ἐδέοντο δὲ καὶ τοῦ Εενοφῶντος καταβαίνοντές τινες τῶν ἐκ τοῦ ὅρους συμπρᾶξαί σφισι τὰς σπονδάς. ὁ δ' ὡμολόγει καὶ θαρρεῖν ἐκέλευε καὶ ἠγγυᾶτο μηδὲν αὐτοὺς κακὸν πείσεσθαι πειθομένους Σεύθη. οἱ δ' ἄρα ταῦτ' ἔλεγον κατασκοπῆς ἔνεκα.

14. Ταῦτα μὲν τῆς ἡμέρας ἐγένετο εἰς δὲ τὴν έπιοῦσαν νύκτα ἐπιτίθενται ἐλθόντες ἐκ τοῦ ὅρους οί θυνοί. και ήγεμων μεν ήν ο δεσπότης εκάστης της οἰκίας χαλεπὸν γὰρ ην ἄλλως τὰς οἰκίας σκότους όντος ανευρίσκειν έν ταις κώμαις και γαρ αί οικίαι κύκλω περιεσταύρωντο μεγάλοις σταυροίς τῶν προβάτων ἔνεκα. 15. ἐπεὶ δ' ἐγένοντο κατὰ τὰς θύρας ἐκάστου τοῦ οἰκήματος, οἱ μὲν εἰσηκόντιζον, οί δὲ τοῖς σκυτάλοις ἔβαλλον, ἃ ἔχειν ἔφασαν ώς ἀποκόψοντες τῶν δοράτων τὰς λόγχας, οί δ' ένεπίμπρασαν, καλ Ξενοφώντα όνομαστλ καλοῦντες έξιόντα εκέλευον αποθνήσκειν, ή αὐτοῦ ἔφασαν κατακαυθήσεσθαι αὐτόν. 16. καὶ ἤδη τε διὰ τοῦ ορόφου έφαίνετο πυρ, και έντεθωρακισμένοι οί περί Εενοφωντα ένδον ήσαν άσπίδας και μαχαίρας καὶ κράνη ἔχοντες, καὶ Σιλανὸς Μακέστιος έτων ήδη ώς δκτωκαίδεκα ών σημαίνει τη σάλπιγγι και εύθυς έκπηδωσιν έσπασμένοι τα Είφη και

οἱ ἐκ τῶν ἄλλων σκηνωμάτων. 17. οἱ δὲ Θρᾶκες φεύγουσιν, ωσπερ δή τρόπος ήν αὐτοῖς, ὅπισθεν περιβαλλόμενοι τὰς πέλτας καὶ αὐτῶν ὑπεραλλομένων τούς σταυρούς έλήφθησάν τινες κρεμασθέντες ένεγομένων των πελτών τοίς σταυροίς. οί δὲ καὶ ἀπέθανον διαμαρτόντες τῶν ἐξόδων οἱ δὲ Έλληνες έδίωκον έξω της κώμης. 18. των δέ Θυνῶν ὑποστραφέντες τινὲς ἐν τῷ σκότει τοὺς παρατρέχοντας παρ' οἰκίαν καιομένην ἡκόντιζον είς τὸ φως έκ τοῦ σκότους καὶ ἔτρωσαν Ἱερώνυμόν τε καὶ Εὐοδέα λοχαγὸν καὶ Θεογένην Λοκρὸν λοχαγόν ἀπέθανε δὲ οὐδείς κατεκαύθη μέντοι καὶ ἐσθής τινων καλ σκεύη. 19. Σεύθης δὲ ἡκε βοηθή. σων σύν έπτὰ ίππεῦσι τοῖς πρώτοις, καὶ τὸν σαλπιγκτην έχων τον Θράκιον. καὶ ἐπείπερ ήσθετο, όσονπερ χρόνον έβοήθει, τυσοῦτον καὶ τὸ κέρας έφθέγγετο αὐτῷ. ὥστε καὶ τοῦτο φόβον συμπαρέσχε τοις πολεμίοις. ἐπεὶ δ' ηλθεν, ἐδεξιοῦτό τε καλ έλεγεν ότι οἴοιτο τεθνεῶτας πολλοὺς εὑρήσειν.

20. Έκ τούτου ὁ Ξενοφῶν δεῖται τοὺς ὁμήρους τε αὐτῷ παραδοῦναι καὶ ἐπὶ τὸ ὅρος εἰ βούλεται συστρατεύεσθαι εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἐᾶσαι. 21. τῆ οὖν ὑστεραίᾳ παραδίδωσιν ὁ Σεύθης τοὺς ὁμήρους, πρεσβυτέρους ἄνδρας ἤδη, τοὺς κρατίστους, ὡς ἔφασαν, τῶν ὀρεινῶν, καὶ αὐτὸς ἔρχεται σὺν τῆ δυνάμει. ἤδη δὲ εἶχε καὶ τριπλασίαν δύναμιν ὁ Σεύθης ἐκ γὰρ τῶν Ὀδρυσῶν ἀκούοντες ἃ πράττοι ὁ Σεύθης πολλοὶ κατέβαινον συστρατευσόμενοι. 22. οἱ δὲ Θυνοὶ ἐπεὶ εἶδον ἀπὸ τοῦ ὅρους πολλοὺς μὲν ὁπλίτας, πολλοὺς δὲ πελταστάς,

πολλούς δὲ ἱππεῖς, καταβάντες ἰκέτευον σπείσασθαι, καὶ πάντα ὁμολόγουν ποιήσειν καὶ τὰ πιστὰ
λαμβάνειν ἐκέλευον. 23. ὁ δὲ Σεύθης καλέσας
τὸν Ξενοφῶντα ἐπεδείκνυεν ἃ λέγοιεν, καὶ οὐκ ἔφη
σπείσασθαι, εἰ Ξενοφῶν βούλοιτο τιμωρήσασθαι
αὐτοὺς τῆς ἐπιθέσεως. 24. ὁ δ΄ εἰπεν, 'Αλλ' ἔγωγε
ἰκανὴν νομίζω καὶ νῦν δίκην ἔχειν, εἰ οὐτοι δοῦλοι
ἔσονται ἀντ' ἐλευθέρων. συμβουλεύειν μέντοι ἔφη
αὐτῷ τὸ λοιπὸν ὁμήρους λαμβάνειν τοὺς δυνατωτάτους κακόν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ γέροντας οἴκοι ἐᾶν.
οἱ μὲν οὖν ταύτη πάντες δὴ προσωμολόγουν.

They then pass over into the country of the Thracians who dwell beyond Byzantium, the territory of Teres the Odrysian, and there meet Heraclides with the proceeds of the sale of the plunder. The generals and captains (with the exception of Xenophon, who declined the offer) receive presents of cattle, and the soldiers obtain pay for twenty days only, although the month had expired. Heraclides stated that he could raise no more money from the plunder. and being reproached by Xenophon for want of zeal in the service of Seuthes, succeeds by misrepresentation in producing a coolness between Seuthes and that general. He endeavours to persuade the other generals to abandon Xenophon, and remain in the service of Seuthes. They unanimously refuse; the malicious intentions of Heraclides are frustrated; and Xenophon, with the rest of the officers, has an interview with Seuthes.

12. Καὶ ἐπεὶ πάντες ἐπείσθησαν, συνεστρατεύοντο καὶ ἀφικνοῦνται ἐν δεξιᾳ ἔχοντες τὸν Πόντον

^{23.} obs lon oneloasbar. Verbs signifying promise, hope, &c. do not necessarily require the future installive, provided the idea of futurity can be gathered from the context.

διά των Μελινοφάγων καλουμένων Θρακών είς τὸν Σαλμυδησσόν ένθα των είς τὸν Πόντον πλεουσων νεών πολλαὶ ὀκέλλουσι καὶ ἐκπίπτουσι τένανος γάρ έστιν έπὶ πάμπολυ τῆς θαλάττης. 13. καὶ οί Θράκες οί κατά ταῦτα οἰκοῦντες στήλας δρισάμενοι τὰ καθ' αὐτοὺς ἐκπίπτοντα ἕκαστοι ληίζονται τέως δὲ ἔλεγον πρὶν ὁρίσασθαι άρπάζοντας πολλούς ὑπ' ἀλλήλων ἀποθνήσκειν. 14. ἐνταῦθα εὑρίσκονται πολλαὶ μὲν κλιναι, πολλά δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ βίβλοι γεγραμμέναι, καὶ τἄλλα πολλά όσα ἐν ξυλίνοις τεύγεσι ναύκληροι ἄγουσιν. ἐντεῦθεν ταῦτα καταστρεψάμενοι ἀπήεσαν πάλιν. 15. ἔνθα δη Σεύθης είχε στράτευμα ήδη πλέον τοῦ Έλληνικοῦ· ἔκ τε γὰρ Ὀδρυσῶν πολὺ ἔτι πλείους καταβεβήκεσαν καὶ οἱ ἀεὶ πειθόμενοι συνεστρατεύοντο. κατηυλίσθησαν δ' έν τῷ πεδίω ὑπὲρ Σηλυβρίας δσον τριάκοντα σταδίους ἀπέγοντες τῆς θαλάττης. 16. καὶ μισθὸς μὲν οὐδείς πω ἐφαίνετο πρός δέ τὸν Ξενοφώντα οί τε στρατιώται παγχαλέπως είχον, ὅ τε Σεύθης οὐκέτι οἰκείως διέκειτο, άλλ' όπότε συγγενέσθαι αὐτῷ βουλόμενος έλθοι, πολλαὶ ήδη ἀσχολίαι ἐφαίνοντο.

VI. Έν τούτω τω χρόνω σχεδον ήδη δύο μηνων όντων ἀφικνοῦνται Χαρμῖνός τε ὁ Λάκων καὶ Πολύνικος παρὰ Θίβρωνος, καὶ λέγουσιν ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ στρατεύεσθαι ἐπὶ Τισσαφέρνην,

VI. 1. ἐπὶ Τισσαφέρνην. In the Hellenics of Xenophon (III. 1.) we find that when Tissaphernes, in return for his great services to the king in the war against his brother, was sent down as satrap both of his former provinces and of those which Cyrus

καὶ Θίβρων εκπέπλευκεν ώς πολεμήσων, καὶ δείται ταύτης της στρατιάς, καλ λέγει ὅτι δαρεικὸς έκάστω έσται μισθός του μηνός, καὶ τοις λογαγοίς διμοιρία, τοίς δὲ στρατηγοίς τετραμοιρία. 2. ἐπεὶ δ' ἡλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι, εὐθὺς ὁ Ήρακλείδης πυθόμενος ὅτι ἐπὶ τὸ στράτευμα ήκουσι λέγει τῷ Σεύθη ὅτι κάλλιστον γεγένηται οἱ μὲν γάρ Λακεδαιμόνιοι δέονται τοῦ στρατεύματος, σὺ δε οὐκέτι δέη ἀποδιδούς δε τὸ στράτευμα χαριεί αὐτοῖς, σὲ δὲ οὐκέτι ἀπαιτήσουσι τὸν μισθόν, ἀλλ' άπαλλάξονται έκ της χώρας. 3. ακούσας ταθτα ο Σεύθης κελεύει παράγειν και έπει είπον ότι έπι τὸ στράτευμα ηκουσιν, ἔλεγεν ὅτι τὸ στράτευμα ἀποδίδωσι, φίλος τε καὶ σύμμαχος είναι βούλεται, καλεί τε αὐτοὺς ἐπὶ ξενία καὶ ἐξένιζε μεγαλοπρεπως. Ξενοφωντα δε οὐκ εκάλει, οὐδε των άλλων στρατηγών οὐδένα. 4. έρωτώντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τίς ανήρ εξη Ξενοφων, απεκρίνατο ότι τὰ μὲν ἄλλα εἴη οὐ κακός, φιλοστρατιώτης δέ καὶ διά τοῦτο χειρόν έστιν αὐτώ. και οι είπον, Άλλ ή δημαγωγεί ὁ ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας; καὶ ὁ Ἡρακλείδης, Πάνυ μεν ουν, έφη. 5. Άρ' ουν, έφασαν, μη καὶ ἡμιν ἐναντιώσεται περί τῆς ἀπαγωγῆς: Άλλ' ην ύμεις, έφη δ Ήρακλείδης, συλλέξαντες αὐτούς

had held, he straightway claimed authority over the whole of the Ionian cities. They, however, wishing to be free, and at the same time fearing Tissaphernes, because during Cyrus's life they had been opposed to him, refused obedience, and sent to Sparta to claim her protection. Thibron was accordingly sent out to their aid with an army of 5000 men.

^{2.} ἐπὶ τὸ στράτευμα. cf. ἐπί in VI. 2. 2.

ύποσχήσθε τὸν μισθόν, ὀλύγον ἐκείνφ προςσχόντες ἀποδραμοῦνται σὺν ὑμῖν. 6. Πῶς οὖν ἄν, ἔφασαν, ἡμῖν συλλεγεῖεν; Αὔριον ὑμᾶς, ἔφη ὁ Ἡρακλείδης, πρωὶ ἄξομεν πρὸς αὐτούς καὶ οἶδα, ἔφη, ὅτι ἐπειδὰν ὑμᾶς ἴδωσιν, ἄσμενοι συνδραμοῦνται. αὕτη μὲν ἡ ἡμέρα οὕτως ἔληξε.

7. Τῆ δ' ὑστεραία ἄγουσιν ἐπὶ τὸ στράτευμα τοὺς Λάκωνας Σεύθης τε καὶ Ἡρακλείδης, καὶ συλλέγεται ἡ στρατιά. τὰ δὲ Λάκωνε ἐλεγέτην ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ πολεμεῖν Τισσαφέρνει τῷ ὑμᾶς ἀδικήσαντι ἡν οὖν ἴητε σὺν ἡμῖν, τόν τε ἐχθρὸν τιμωρήσεσθε καὶ δαρεικὸν ἔκαστος οἴσει τοῦ μηνὸς ὑμῶν, λοχαγὸς δὲ τὸ διπλοῦν, στρατηγὸς δὲ τὸ τετραπλοῦν. 8. καὶ οἱ στρατιῶται ἄσμενοί τε ἤκουσαν καὶ εὐθὺς ἀνίσταταί τις τῶν ᾿Αρκάδων τοῦ Ἐκνοφῶντος κατηγορήσων. παρῆν δὲ καὶ Σεύθης βουλόμενος εἰδέναι τί πραχθήσεται, καὶ ἐν ἐπηκόῷ εἰστήκει ἔχων ἑρμηνέα: ξυνίει δὲ καὶ αὐτὸς ἑλληνιστὶ τὰ πλεῦστα.

The Arcadian charges Xenophon with having prevented the Greeks from entering the Lacedæmonian service; with having been personally enriched by Seuthes, and having deprived the soldiers of their pay; and concludes by expressing a wish to see him stoned to death. Others repeat the accusation, and elicit from Xenophon an elaborate refutation of the charges and vindication of his conduct. The Lacedæmonian Charminus speaks in his favour. Eurylochus urges the Lacedæmonians to obtain the soldiers' pay from Seuthes before he leads them away. Polycrates, an Athenian,

5. προσσχόντες. cf. I. 5. 9. and II. 4. 2, where the object τον νοῦν is expressed.

then rose, and, after defending the conduct of Xenophon, charged Heraclides with having sold the plunder, and defrauded Seuthes and the soldiers of the proceeds; and suggests that he should be at once apprehended.

42. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλείδης μᾶλλον έξεπλάγη· καὶ προσελθών τῷ Σεύθη λέγει, Ήμεῖς ἡν σωφρονώμεν, άπιμεν έντεῦθεν έκ της τούτων έπικρατείας. και αναβάντες έπι τους ίππους όχοντο άπελαύνοντες είς τὸ έαυτῶν στρατόπεδον. 43. καλ εντεῦθεν Σεύθης πέμπει Άβροζέλμην τὸν έαυτοῦ έρμηνέα πρὸς Ξενοφώντα καὶ κελεύει αὐτὸν καταμείναι παρ' έαυτώ έχοντα χιλίους όπλίτας, καί ύπισχνείται αὐτῷ ἀποδώσειν τά τε χωρία τὰ ἐπὶ θαλάττη και τάλλα α υπέσχετο. και εν αποβρήτω ποιησάμενος λέγει ὅτι ἀκήκοε Πολυνίκου ώς εί ύποχείριος έσται Λακεδαιμονίοις, σαφώς άποθανοίτο ύπὸ Θίβρωνος. 44, ἐπέστελλον δὲ ταῦτα καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶ Εενοφῶντι ὡς διαβεβλημένος είη καὶ φυλάττεσθαι δέοι. ὁ δὲ ἀκούων ταῦτα δύο ίερεια λαβών έθυε τῷ Διὶ τῷ βασιλει πότερά οί λφον καὶ ἄμεινον είη μένειν παρά Σεύθη εφ' οίς Σεύθης λέγει ἡ ἀπιέναι σὺν τῷ στρατεύματι. αναιρεί δè αὐτῶ απιέναι.

VII. Ἐντεῦθεν Σεύθης μὲν ἀπεστρατοπεδεύσατο προσωτέρω· οἱ δὲ Ἔλληνες ἐσκήνησαν εἰς κώμας ὅθεν ἔμελλον πλεῖστα ἐπισιτισάμενοι ἐπὶ θάλατταν ήξειν. αἱ δὲ κῶμαι αὖται ἦσαν δεδομέναι ὑπὸ Σεύθου Μηδοσάδη. 2. ὁρῶν οὖν ὁ Μηδοσάδης δαπανώμενα τὰ ἑαυτοῦ ἐν ταῖς κώμαις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων χαλεπῶς ἔφερε· καὶ λαβὼν ἄνδρα

Όδρύσην δυνατώτατον τῶν ἄνωθεν καταβεβηκότων καὶ ἰππέας ὅσον τριάκοντα ἔρχεται, καὶ προκαλεῖται Ἐενοφῶντα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος. καὶ δς λαβών τινας τῶν λοχαγῶν καὶ ἄλλους τῶν ἐπιτηδείων προσέρχεται. 3. ἔνθα δὴ λέγει Μηδοσάδης, ᾿Αδικεῖτε, ὡ Εενοφῶν, τὰς ἡμετέρας κώμας πορθοῦντες. προλέγομεν οὖν ὑμῖν, ἐγώ τε ὑπὲρ Σεύθου καὶ ὅδε ὁ ἀνὴρ παρὰ Μηδόκου ἤκων τοῦ ἄνω βασιλέως, ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας εἰ δὲ μή, οὐκ ἐπιτρέψομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν ποιῆτε κακῶς τὴν ἡμετέραν χώραν, ὡς πολεμίους ἀλεξόμεθα.

4. 'Ο δὲ Ξενοφῶν ἀκούσας ταῦτα εἶπεν, 'Αλλὰ σοὶ μὲν τοιαῦτα λέγοντι καὶ ἀποκρίνασθαι χαλεπόν τοῦδε δ' ἔνεκα τοῦ νεανίσκου λέξω, ἵν' εἰδῆ οἶοί τε ὑμεῖς ἐστε καὶ οἷοι ἡμεῖς.

Xenophon exposes his ingratitude in wishing to expel the Greek troops from the very country which he had acquired by their assistance. The Odrysian, on hearing Xenophon's remonstrance, indignantly left Medosades. In a subsequent interview with the Lacedæmonians, Medosades requests them to abstain from injuring his subjects. They reply that they are ready to depart, as soon as the soldiers have received their pay; but add, that they will assist the army in obtaining redress, if justice is denied them. Medosades proposes an interview with Seuthes; and Xenophon, in a long address to that prince, convinces him of the justice and expediency of satisfying the demands of the soldiers.

48. 'Ακούσας ταθτα ο Σεύθης κατηράσατο τῷ αἰτίφ τοθ μὴ πάλαι ἀποδεδόσθαι τὸν μισθόν καὶ πάντες 'Ηρακλείδην τοθτον ὑπώπτευσαν εἶναι' ἐγὼ γάρ, ἔφη, οὕτε διενοήθην πώποτε ἀποστερῆ-

σει ἐποδώσυ τε. 49. ἐντεύθεν πέλιν εἶνεν ὁ Berodur, Errei rourer diaren arrodiderat, ver èque क्क ठेटकाबा थें देवक वेशक्रेंग्डा, हबरे हमें सहवार्क्डिंग pe dià dè avopoios exovre ès tà otpetia vos te nai ote upòs sè aquionella. 50. è 6 einer, ADL oute tous otherwitens est di èpè arthutepos, at TE BETTS TEP CHOL YILLOUS BOTOUS OTLETES EXCH, लेक दल प्रम पर प्रकार क्राउठकार का प्रतिक्र के क्राउडyopp. 51. o de redu eire, Teine per éxeu eitus oùy olor te duouepue de mas. Kai pip, edy à Serbys, uni aspalés repor ye sur aile in क्ये देखे प्रवंचा है देशकेंग्र. 🔁 है हैं क्येग केंग्र, Alla tip per sip spiroter eserti. Està de pe-PED ONY OLO TE OTON E LA EYO ETUDOTEPOS O rojulie cui esi reiro irjulio éscola. 53. érrisfer leje Seichs, Lyponer per our eye all' ? purper te, uni regre on decout relatives Book de efectorist an tradere of terremogila and ertherrite ex elega pei engrer. Teure haber mi toir tur dilugions or supplie uet firet lan erat. M. relices i Ecopie ere, Hr eir pi Gunfrei reite es rie puetes, ross relates किए त्या: के बोद देखीर का देखतीकी हैं esta, accura ye asema dalarrenda versan; fences de ras erabies, rore são de acres enere.

33. Ty è icreme direducé re adrait à irrispers aut rous ruire électures susémples. « déstination reus autélopus de Sandais alguns

VII. 34. Specials of 12 min = 3 much 25, amount 25, in agriculture

ώς Σεύθην οἰκήσων καὶ ὰ ὑπέσχετο αὐτῷ ἀποληψόμενος· ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἤκοντα είδον ἤσθησάν τε καὶ προσέθεον. 56. Ξενοφῶν δ' ἐπεὶ είδε Χαρμῖνόν τε καὶ Πολύνικον, Ταῦτα, ἔφη, καὶ σέσωσται δι' ὑμᾶς τῆ στρατιᾳ καὶ παραδίδωμι αὐτὰ ἐγὼ ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαθέμενοι διάδοτε τῆ στρατιᾳ. οἱ μὲν οὖν παραλαβόντες καὶ λαφυροπώλας καταστήσαντες ἐπώλουν, καὶ πολλὴν είχον αἰτίαν. 57. Ξενοφῶν δὲ οὐ προσήει, ἀλλὰ φανερὸς ἢν οἴκαδε παρασκευαζόμενος· οὐ γάρ πω ψῆφος αὐτῷ ἐπῆκτο ᾿Αθήνησι περὶ φυγῆς. προσελθόντες δὲ αὐτῷ οἰ ἐπιτήδειοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδέοντο μὴ ἀπελθεῖν πρὶν [ὰν] ἀπαγάγοι τὸ στράτευμα καὶ Θίβρωνι παραδοίη.

VIII. Έντεθθεν διέπλευσαν είς Λάμψακον. καὶ ἀπαντᾶ τῷ Ξενοφῶντι Εὐκλείδης μάντις Φλιάσιος ὁ Κλεαγόρου υίὸς τοῦ τὰ ἐνύπνια ἐν Λυκείφ οὖτος συνήδετο τῷ Ξενοφῶντι ὅτι νεγραφότος. έσέσωστο, καλ ήρώτα αὐτὸν πόσον χρυσίον ἔχει. 2. ὁ δ' αὐτῷ ἐπομόσας εἶπεν ἡ μὴν ἔσεσθαι μηδὲ έφόδιον ίκανὸν οἴκαδε ἀπιόντι, εἰ μὴ ἀπόδοιτο τὸν ἵππον καὶ ἃ ἀμφ' αύτὸν εἶχεν. ὁ δ' αὐτῷ οὐκ έπίστευεν. 3. έπει δ' έπεμψαν Λαμψακηνοί ξένια τῷ Ξενοφῶντι καὶ ἔθυε τῷ Ἀπόλλωνι, παρεστήσατο τὸν Εὐκλείδην ιδών δὲ τὰ ίερεῖα ὁ Εὐκλείδης είπεν ὅτι πείθοιτο αὐτῷ μὴ είναι χρήματα. Άλλ' οίδα, έφη, ὅτι κᾶν μέλλη ποτὲ ἔσεσθαι, φαίνεταί τι έμπόδιον, έαν μηδέν άλλο, σύ σαυτώ. συνωμολόγει ταῦτα ὁ Ξενοφῶν. 4. ὁ δὲ εἶπεν,

^{57.} ψηφον επάγειν τινι, to pass a vote on any one.

Ἐμπόδιον γάρ σοι ὁ Ζεὺς ὁ Μειλίχιός ἐστι, καὶ ἐπήρετο εἰ ἤδη ποτὲ θύσειεν, ὥσπερ οἴκοι, ἔφη, εἰώθειν ἐγὼ ὑμῖν θύεσθαι καὶ ὁλοκαυτεῖν. ὁ δ' οὐκ ἔφη ἐξ ὅτου ἀπεδήμησε τεθυκέναι τούτῳ τῷ θεῷ. συνεβούλευσεν οὖν αὐτῷ θύεσθαι καθὰ εἰώθει, καὶ ἔφη συνοίσειν ἐπὶ τὸ βέλτιον. 5. τῆ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ Ἐενοφῶν προελθὼν εἰς Ὁφρύνιον ἐθύετο καὶ ὡλοκαύτει χοίρους τῷ πατρίῳ νόμῳ, καὶ ἐκαλλιέρει. 6. καὶ ταύτη τῆ ἡμέρᾳ ἀφικνεῖται Βίτων καὶ ἄμα Εὐκλείδης χρήματα δώσοντες τῷ στρατεύματι, καὶ ξενοῦνταί τε τῷ Εενοφῶντι, καὶ ἵππον ὸν ἐν Λαμψάκῳ ἀπέδοτο πεντήκοντα δαρεικῶν, ὑποπτεύοντες αὐτὸν δι ἔνδειαν πεπρακέναι, ὅτι ἤκουον αὐτὸν ἤδεσθαι τῷ ἵππῳ, λυσάμενοι ἀπέδοσαν καὶ τὴν τιμὴν οὐκ ἤθελον ἀπολαβεῖν.

7. Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο διὰ τῆς Τρφάδος, καὶ ὑπερβάντες τὴν Ἰδην εἰς Άντανδρον ἀφικνοῦνται πρῶτον, εἶτα παρὰ θάλατταν πορευόμενοι τῆς Άσίας εἰς Θήβης πεδίον. 8. ἐντεῦθεν δι ἀτραμυττίου καὶ Κερτωνοῦ ὁδεύσαντες παρ ἀταρνέα εἰς Καἴκου πεδίον ἐλθόντες Πέργαμον καταλαμβάνουσι τῆς Μυσίας.

Xenophon, having received information from a friend with whom he was staying, that Asidates, a wealthy Persian, was in the immediate neighbourhood with his wife and family, organizes an armediate to contain the state of the st

family, organises an expedition to capture him and obtain possession of his wealth. The attack on the Persian's castle failed, assistance arrived from the neighbouring towns, and the Greeks were compelled to retreat with half their number wounded by slings and arrows. They carried off two hundred slaves and a few cattle. The Persian abandoned his castle the next day, and fell into the hands of Xenophon's soldiers. Xenophon received an ample proportion of the spoil.

- 23. Επειτα πάλιν ἀφικνοῦνται εἰς Πέργαμον. ἐνταῦθα τὸν θεὸν οὐκ ἢτιάσατο ὁ Ξενοφῶν συνέπραττον γὰρ καὶ οἱ Λάκωνες καὶ οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ὥστ ἐξαίρετα λαμβάνειν καὶ ἵππους καὶ ζεύγη καὶ τἄλλα ὅστε ἰκανὸν εἶναι καὶ ἄλλον ἤδη εὖ ποιεῖν.
- 24. Έν τούτφ Θίβρων παραγενόμενος παρέλαβε τὸ στράτευμα καὶ συμμίξας τῷ ἄλλφ Έλληνικῷ ἐπολέμει πρὸς Τισσαφέρνην καὶ Φαρνάβαζον.
- 25. [Αρχοντες δὲ οἴδε τῆς βασιλέως χώρας δσην ἐπήλθομεν. Αυδίας Άρτιμας, Φρυγίας Άρτακάμας, Λυκαονίας καὶ Καππαδοκίας Μιθριδάτης, Κιλικίας Συέννεσις, Φοινίκης καὶ Άραβίας Δέρνης, Συρίας καὶ Άσσυρίας Βέλεσυς, Βαβυλῶνος Ῥωπάρας, Μηδίας Άρβάκας, Φασιανῶν καὶ Ἑσπεριτῶν Τηρίβαζος Καρδοῦχοι δὲ καὶ Χάλυβες καὶ Χαλδαῖοι καὶ Μάκρωνες καὶ Κόλχοι καὶ Μοσσύνοικοι [καὶ Κοῖται] καὶ Τιβαρηνοὶ αὐτόνομοι Παφλαγονίας Κορύλας, Βιθυνῶν Φαρνάβαζος, τῶν ἐν Εὐρώπη Θρακῶν Σεύθης. 26. ἀριθμὸς δὲ συμπάσης τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως σταθμοὶ διακόσιοι δεκαπέντε, παρασάγγαι χίλιοι

έκατὸν πεντήκοντα πέντε, στάδια τρισμύρια τετρακισχιλια έξακόσια πεντήκοντα. χρόνου πληθος της ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως ἐνιαυτὸς καὶ τρεῖς μῆνες.]

N.B. For a fuller account of the names consult the Biographical and Geographical Dictionaries edited by Dr. W. Smith, and published by Walton and Maberly, Upper Gower Street.

A.

١

- 'Aβροζέλμης, an interpreter of Zεύθης, VII. 6. 43.
- 'Aβροκόμας, I. 4. 5, one of the four ἡγεμόνες of 'Αρταξέρξης Μνήμων, commanding 300,000 men, I. 7. 12; is stated by Κῦρος to be encamped on the Εὐφράτης, I. 3. 20; is deserted by 400 Greek mercenaries, I. 4. 3; leaves the Συρίαι πύλαι undefended, I. 4. 5; on his retreat to join 'Αρταξέρξης he burns some boats to prevent Κῦρος from crossing the Εὐφράτης, I. 4. 18; he arrives five days after the battle, I. 7. 12.
- "Αβυδος, I. 1. 9, an ancient Greek town on the Asiatic shore of the Έλλήσποντος. It was here, or a little higher up, that Εέρξης (B.C. 480) began the construction of his bridge of boats.
- 'Aγασίαs, a Stymphalian of 'Αρκαδία, IV. 1. 27; often mentioned as a brave and active officer in the Greek army, IV. 7. 11, and elsewhere.
- 'Aγησίλαοs (Agesilaus II.), a celebrated king of Sparta, incidentally mentioned as being recalled from 'Aσία, V. 3. 6.
- 'Aγίαs, an Arcadian; one of the Greek generals seized by Tissaphernes, II. 5. 31, and put to death, II. 6. 1. Εενοφῶν characterises him as a brave warrior and a good friend. At the time of his death he was about thirty-five years old.
- 'Aθηναίοι possess a treasury at Δελφοί, V. 3. 5.
- Alγόπτιοι, some of them serve in the army of 'Αρταξέρξης, I. 8. 9. Alήτης, grandfather of the king of the Φασιανοί, V. 6. 37.
- Alvelas, a Stymphalian captain, IV. 7. 13.

- Alviûves, a Greek tribe in southern Θετταλία, on the banks of the Σπερχειόs, led by Μένων, I. 2. 6; their mode of dancing described, VI. 1. 8.
- Alσχίνηs, an Acarnanian, commander of Arcadian πελτασταί, IV. 3, 22, IV. 8, 18.
- 'Ακαρνάν, IV. 8. 18, an Acarnanian. 'Ακαρνανία is the most westerly province of continental Greece.
- "Aλυs, VI. 2. 1. (Kizil-Irmak, i.e. the Red River), rises in the Anti-Taurus range in Καππαδοκία, and after a winding course through Γαλατία and Παφλαγονία, flows into the Εδξεινος Πόντος.
- 'Αμβρακιώτης, I. 7. 18, an inhabitant of 'Αμβρακία (Arta), a town on the left bank of the river 'Αραχθος (Arta) in 'Ήπειρος (Albania).
- 'Αμφικράτης, a captain in the Greek army, IV. 2.13; is killed by the Καρδοῦχοι, IV. 2.17.
- 'Αμφιπολίτης, I. 10. 7, an inhabitant of 'Αμφίπολις (Neokhorio, in Turkish Jeni-Keui), a town in Μακεδονία, on the left bank of the Στρύμων (Struma, in Turkish Karasu). The river flowed almost round the town, whence its name Amphi-polis.
- 'Aναξίβιοs, a Spartan admiral; promises the Ελληνες employment if they will come over to him to Βυζάντιον, VI. 1. 16, VII. 1. 3. They go over, but are deceived by him, VII. 1. 7. The name occurs several times in VII. 1. and VII. 2.
- "Αντανδρος, VII. 8. 7, a town in Μυσία, on the Adramyttian Gulf (cf. Virg. Æn. III. 5. 6). "Most maps have still a site on the spot on the shore west of Adramytti, called Antandro; but Mr. W. J. Hamilton's map, which is founded upon the latest surveys, does not notice it; perhaps only the site exists, and not a village or town of that name." Ainsworth, p. 230.
- 'Απόλλων, one of the great divinities of the Ελληνες; flays Μαρσύας, I. 2. 8; Εενοφῶν consults his oracle at Δελφοί, III. 1. 6; makes an offering to him from the spoils, V. 3. 5; and sacrifices to him, VII. 8. 3.
- 'Aραβία, a country at the S.W. extremity of Asia, bounded on the W. by the Arabicus Sinus (Red Sea), S. and S.E. by the Erythræum Mare (Gulf of Babel-Mandeb and Arabian Sea), E. and N.E. by the Persicus Sinus (Persian Gulf), and N. by Συρία and the Εὐφράτης. The northern part is traversed by Kῦρος and his army, I. 5. 1; a description of the country and

animals found there, I. 5. 1-3; governed by $\Delta \epsilon \rho r \eta s$, VII. 8. 25.

- 'Aράξης, I. 4. 19 (Khabur), a river of Συρία, a branch of the Ευφράτης, flowing into it on the left side.
- 'Αρβάκας or 'Αρβάκης, one of the four ἡγεμόνες of 'Αρταξέρξης, Ι. 7. 12; governor of Μηδία, VII. 8. 25.
- 'Aργεῖos, IV. 2. 13, and elsewhere, an inhabitant of 'Αργολιs or 'Αργο.
- 'Aργώ, VI. 2. 1, the ship in which 'Ιάσων and his companions sailed to Koλχis for the purpose of getting the golden fleece.
- 'Aρηξίων, an Arcadian soothsayer, VI. 4. 13, VI. 5. 2, 8.
- 'Aριαῖοs, lieutenant-general of Κῦροs, I. 8. 5. He commanded the Persian cavalry at the battle of Κούναξα, and fled with all his troops when he heard of the death of Κῦροs; he is offered the throne by Κλέαρχοs, II. 1. 4; refuses it, II. 2. 1; but enters into an alliance with the Ελληνεs, II. 2. 8; is pardoned by 'Αρταξέρξηs, II. 4. 1; is suspected by the Ελληνεs to be a traitor to them, II. 4. 2.
- 'Αρίσταρχος, successor of Κλέανδρος as harmost of Βυζάντιον, VII. 2. 5; sells not less than four hundred of the Ελληνες, VII. 2. 6; orders the Έλληνες not to cross into 'Ασία, VII. 2. 12, 13; is mentioned again in VII. 3.
- 'Aριστέαs, a Chian, captain of light-armed troops, IV. 1. 28, IV. 6, 20.
- 'Aρίστιπποs, a Thessalian, obtains troops and money from $K\hat{v}\rho os$, I. 1. 10; is ordered by $K\hat{v}\rho os$ to send him all the troops he has, I. 2. 1.
- 'Αρίστων, an Athenian, sent on an embassy to Σινώπη, V. 6. 14.
- 'Αριστώνυμος, a Methydrian of 'Αρκαδία, captain of hoplites, IV. 1. 27, IV. 6. 20, IV. 7. 11.
- 'Αρκάs, an inhabitant of 'Αρκαδία, the central division of Πελοπόννησος; it is surrounded on all sides by mountains, and may be called the Switzerland of Greece. The Arcadians frequently served as mercenaries. Our author states in VI. 2. 10, that they and the 'Αχαιοί form more than half the whole army. They are defeated by the Θρῆκες, VI. 3. 2-9; some of them sing and dance in armour, VI. 1. 11.
- 'Aρμενία, a country lying between Asia Minor and the Caspian Sea; it contains the sources of the Τίγρης and Εὐφράτης, IV. 1. 3, the latter of which divides it into two unequal parts,

- called Major and Minor. It is governed by 'Ορόντας, III. 5. 17; the western part by Τποίβαζος. IV. 4. 4.
- 'Αρμήνη, a town near Σινώπη; here the Έλληνες anchored and stayed five days, V1. 1. 15-17.
- "Αρπασος, IV. 7. 18, a branch of the Armenian 'Αράξης or Φάσις, between the Χάλυβες and the Σκυθινοί. Ainsworth, p. 185, calls it the Arpá-chaï. Grote, vol. ix. p. 161, says, "The river which Xenophon calls the Harpasus seems to be probably the Tchoruk-su."
- 'Αρταγέρσης, a commander of 6000 cavalry in the army of 'Αρταξέρξης, I. 7. 11; is killed by Κῦρος in the battle, I. 8. 21.
- 'Αρτακάμας, VII. 8. 25, governor of Φρυγία.
- 'Aρταξέρξης II. (surnamed Μνήμων, i.e. mindful, from his good memory), son of Δαρεῖος II. and Παρόσατις, I. 1. 1; succeeds his father, arrests Κῦρος for the purpose of putting him to death, but releases him at the entreaty of his mother, I. 1. 3; hears from Τισσαφέρνης of the preparations for war of Κῦρος, I. 2. 5; his army, I. 7. 11, 12; he is wounded by Κῦρος, I. 8. 26; plunders the camp of Κῦρος, I. 10. 1; his army flees from the Ἑλληνες, I. 10. 11; he demands their arms, II. 1. 8; makes a treaty with them, II. 3. 25-28; puts their generals to death, II. 6. 1. 'Αρταξέρξης reigned B.C. 405-359.
- 'Aρτάοζος, a Persian attached to Kûpos, II. 4. 16, II. 5. 35.
- 'Aρταπάτηs, the most trusty σκηπτοῦχος of Κῦρος, to whom 'Ορόντης was delivered after his condemnation; perishes on the body of Κῦρος, I. 8. 29.
- Aρτεμιs, one of the great divinities of the Έλληνες. According to the most ancient account she was the daughter of Zεύs and Λητώ, and twin-sister of ᾿Απόλλων. She is styled the Ephesian, ἡ ὙΕφέσια, and part of the spoil is dedicated to her, V. 3. 4; Ξενοφῶν builds a temple to her at Σκιλλοῦς, V. 3. 7-12; her temple at ὙΕφεσος mentioned, V. 3. 8.
- 'Aρτίμας, governor of Λυδία, VII. 8 25.
- 'Αρτούχαs(ηs), IV. 3. 4; he and 'Ορόνταs, at the head of a large army, oppose the Έλληνες at the river Κεντρίτης.
- 'Αρύστας, an Arcadian; a great eater, VII. 3. 23-25.
- 'Αρχαγόραs, an Argive exile; a captain in the Greek force, IV. 2. 13. 17.
- 'Aσίa. This word is used once in Book V. and twelve times in Book VII.; and each time Εενοφών alludes to that part of

- Asia Minor which consists of $B_i\theta\nu\nu la$ and the provinces on the coast of the Ægean.
- 'Aσιναίος, V. 3. 4, and elsewhere, an inhabitant of 'Ασίνη. There are three towns of this name in Πελοπόννησος: 1. in Λακωνική, on the western coast, between Ταίναρον and Γύθιον; 2. in 'Αργολίς, on the eastern coast of the Argolic Gulf; 3. in Μεσσηνία, on the western coast of the Messenian Gulf, a little above the promontory 'Ακρείτας: which is meant by Εενοφών is not clear.
- 'Ασπένδιοι, I. 2. 12, inhabitants of 'Ασπενδοs, a city of Παμφυλία, about six miles from the coast.
- 'Aσσυρία, VII. 8. 25, a country in Asia governed by Βέλεσυς.

 "Its boundaries are variously given in the Greek and Roman writers; in the strictest sense it comprehended only a long narrow territory, divided on the north from Armenia by M. Niphates, on the west and south-west from Mesopotamia and Babylonia by the Tigris. In a wider sense Assyria comprehended the whole country which was included in Mesopotamia and Babylonia."—Dict. of Greek and Roman Geography.
- 'Αταρνεύς, VII. 8. 8, a town in Muσία, on the coast, opposite Μυτιλήνη.
- 'Ατραμύττιον, VII. 8. 7 (Adramytti), a town in Μυσία, near the head of the Adramyttian Gulf.
- 'Aχαιόs, I. 2. 3, an inhabitant of 'Aχαΐα, the northern division of the Πελοπόννησοs. The 'Αχαιοί and 'Αρκάδες form more than half the whole army, VI. 2. 10.
- 'Αχερουσίας Χεββόνησος, VI 2. 2, a promontory near 'Ηράκλεια, in Βιθυνία.

B.

- Βαβυλών, I. 4. 11, I. 5. 5 (ruins at and round Hillah), one of the oldest and greatest cities of the ancient world, built on both banks of the Εὐφράτης; its distance from the field of battle, II. 2. 6; from Κοτύωρα, V. 5. 4; governed by 'Ρωπάρας, VII. 8. 25.
- Baβυλωνία, the district around Baβυλών; the northern part traversed by Kûpos and his army, I. 7. 1; by the Ελληνες, II. 2. 13.
- Baσίas, an Arcadian, killed by the Καρδοῦχοι, IV. 1. 18.

Bέλεσυς, governor of Συρία and 'Ασσυρία, I. 4. 10, VII. 8. 25.

Biθυνοί, VI. 2. 17, inhabitants of Biθυνία, a province of Asia Minor, bounded N. by the Εθξεινός Πόντος, and N.W. by the Προποντίς; called Θράκες Βίθυνοί, VI. 4. 2; governed by Φαρνάβαζος, VII. 8. 25.

Bίτων brings money to the army, entertains Ξενοφών, and assists in redeeming his horse for him, VII. 8. 6.

Boιώτιοs, I. 2. 11, and elsewhere, an inhabitant of Boιωτία, a province of continental Greece. The form Boιωτούς occurs in V. 3. 6.

Bυζάντιον (Constantinople), VII. 1. 7, and elsewhere, a town on the Thracian Βόσπορος (Straits of Constantinople), the acropolis of which stood on the site of the present Seraglio. Its position soon rendered it a place of great commercial importance. During the Peloponnesian war it was alternately in the possession of the Athenians and Lacedæmonians. It was taken by Severus (A.D. 196), after a siege of three years, and a considerable part of it was destroyed. A new city was built by its side (A.D. 330) by Constantine, who made it the capital of the empire, and changed its name to Constantinopolis.

Г.

Γαυλίτης, a Samian exile, I. 7. 5.

Γλοῦς, I. 4. 16, I. 5. 7, the son of Ταμώς; announces the death of Κῦρος to the Greeks, II. 1. 3; is seen watching them, II. 4. 24. Γνήσιππος, an Athenian. VII. 3. 28.

Γυμνίαs, a large, wealthy, inhabited city of the Σκυθινοί, IV. 7. 19.
"It appears to be the same as the modern Erz-Rûm. This is, however, one of the least satisfactorily determined positions throughout the whole expedition." Ainsworth, p. 186.
"I cannot but think it probable that the city which Xenophon calls Gymnias was the same as that which is now called Gumisch-Khana." Grote, vol. ix. p. 161.

Γωβρύαs, one of the four ήγεμόνες of 'Αρταξέρξης, I. 7. 12.

4

Δαμάρατος οτ Δημάρατος, a Laconian, II. 1. 3. Δάνα, 1. 2. 20, a large and wealthy city of Καππαδοκία, probably

- the same as Τύανα (Kíz Hisár, Girls' Castle. Ainsworth, p. 42).
- Δαρδανεύs, VI. 1. 32, and elsewhere, descriptive of Τιμασίων, an inhabitant of Δάρδανοs, a Greek town in the Troad on the Έλλήσποντοs. Hence the modern name, "Dardanelles."
- Δάρδης, I. 4. 10 (in some editions Δαράδαξ), a branch of the Εὐφράτης, or more probably a canal from it.
- Δαρείος II., named Όχος before his accession, and then surnamed Nόθος, from being one of the bastard sons of ᾿Αρταξέρξης I., put to death his brother Sogdianus (who had murdered Xerxes II.), and seized the throne of Persia; he reigned B.C. 424-405; father of ᾿Αρταξέρξης and Κῦρος, I. 1. 1; just before his death he sends for Κῦρος, I. 1. 2; dies, I. 1. 3.
- Δέλτα τῆς Θράκης, VII. 1. 33. "The space included between the N.W. corner of the Proportis and the S.W. corner of the Euxine." Grote, vol. ix. p. 220.
- Δελφοί (Kastri), a small town in Φωκίs, but one of the most celebrated in Greece on account of its oracle of 'Απόλλων; Ξενοφῶν consults the oracle there, III. 1.6; he mentions his carrying thither an offering, V. 3.5.
- Δέξιππος, a Laconian perioecus, who behaves traitorously to the Ελληνες; his fate, V. 1. 15; he falsely accuses Εενοφών, VI. 1. 32.
- Δέρνης, governor of Φοινίκη and 'Αραβία, VII. 8. 25.
- Δόλοπες, I. 2. 6, inhabitants of the S.W. of Θετταλία, who formed part of the army of Μένων.
- Δρίλαι, V. 2. 1, 2, a people in the N.E. of Πόντος, called by Εενοφῶν "the most warlike men in Πόντος."

E.

- 'Εκατώνυμος, an ambassador from Σινώπη to the Ελληνες, V. 5. 7. 'Εκβάτανα, II. 4. 25, written also 'Αγβάτανα (Hamadan), the ancient capital of Μηδία, situate in a plain at the foot of Mount Orontes. It was a favourite summer residence of the Persian kings, III. 5. 16.
- 'Eλλάs, I. 2. 9, and elsewhere, a small district of Φθιῶτιs, in Θετταλία, containing a town of the same name. The inhabitants

- qualitally spoud over the servending parts, and at length Takes become the same of the whole of Greece, including Betamorphy, and Takeyes the same of the inhabitants.
- Diames me convicue: see Eddie.
- Subpressors, L. A. me charakter (Straits of the Dardanelles), a mercur strait connecting the Ressors with the Alphovenicus. The mane is said to be derived from EAAq, who was drawned in A.
- Denker, I. S. S. werlier, an epithet of Lour, the war-god of the Distress. It readously contains the root of Brook the warpolities.
- Sourdons, at Ampirpolitus, community the pritrate, L 10, 7; and a weath interacted in instance, IV. 6, 1.
- Design, the wife of Sourcera, white Kines, without a series of the strap, is conducted to Kanes by Moure, I. 2, 1-30, and reaches Theories for these before Kines, I. 2, 25.
- Direction, V.C. A. 25 the amounty accounted by them is uncertain. Research states by the pates of Baylarcan, and shots them against the Stripper, V.C. L. 22, 25; then, VII. J. 28.
- Solvings, a Palacons methodors, mosts Somolin, questions him about the limiters, gives many to the story, and amints in redoming a torse Somolin line lutte formed to still. VII. & 1-4.
- Pere Done Time at Imme.
- Dodges a surface in the check among remarked by the Cook,
- Speciologie a Lander of Lander product Supply with his shield, 17 4 27, the name amount apain in IV. 7, 11, 12, VIL.
- Superm. 2. S. 2. a 22. 24. mit shouten: (El Pent), comists a 700 transies: Kurs-ar mit Mand-ar), both of which rise a 700 mountains at Lyman. They join in lat. 20°; the riser that them in a S. direction to lat. 20°; then S.E. to 31°,
 - and of the Design Colf. Edges and his army cross it if
 - It the chief of the twelve cities of Look.

$\boldsymbol{z}.$

INDEX.

- Zαπάταs (or Zάβατοs), the greater Zab, a river rising in the mountains S. of 'Αρμενία. It flows into the $T^i\gamma\rho\eta s$, near a town now called Senn. The "Ελληνες reach it, II. 5. 1; and cross it, III. 3. 6. The Zαπάταs is sometimes called Λόκοs. "It is a perplexing circumstance in the geography of Xenophon's work, that he makes no mention of the lesser Zab, which yet he must have crossed. Perhaps in drawing up his narrative after the expedition, Xenophon may have so far forgotten, as to fancy that two synonymous rivers, mentioned as distinct in his memoranda, were only one." Grote, vol. ix. p. 93.
- Zeύs, I. 7. 9, and elsewhere, the greatest of the Olympian gods; the supreme ruler; the founder of kingly power, law, order, &c. Hence he is called σωτήρ, preserver; ξένιος, hospitable, i.e. watching over the laws of hospitality; βασιλεύς, king; μειλίχιος, mild, gracious, i.e. the protector of all who invoke him with propitiatory offerings.

H.

- 'Ηγήσανδροs, an Arcadian captain; attacked by the Θρῆκες, VI. 3. 5. 'Ηλεΐος, II. 2. 20, and elsewhere; an inhabitant of 'Ηλις, the N.W. province of Πελοπόννησος.
- 'Ηράκλεια (ἡ Ποντική, to distinguish it from the many towns of the same name), VI. 2. 1, and elsewhere; Harakli or Herekli, a Greek city in Βιθυνία, on the coast of the Εύξεινος Πόντος, a colony from Μέγαρα in the country of the Μαριανδυνοί.
- 'Ηρακλείδηs, a Maronite; advises the Ελληνες to make presents to Zεύθηs, VII. 3. 16-29; he is sent to Πέρινθος to dispose of booty, VII. 4. 2.
- 'Ηρακλεώται, VI. 2. 3, and elsewhere; inhabitants of 'Ηράκλεια, which see.
- Ήρακλεώτις, VI. 2. 19, the country around Ἡράκλεια in Βιθυνία.
- "Hρακλής, the most celebrated of all the heroes of antiquity. The place where he descended to fetch Κέρβερος, VI. 2. 2. Εενοφῶν sacrifices to him, VI. 2. 15. The "Ελληνες are exhorted to rely on him as their ἡγεμών, VI. 5. 24. His name is used as part of the watchword, VI. 5. 25.

Θ.

- Θάψακοs (this word is mentioned in 1 Kings iv. 24, under the form Tiphsah = a pass over a ford), a large and wealthy city on the right bank of the Εὐφράτης, I. 4. 11. "Thapsacus appears to have become Sura in the time of the Roman Cæsars, for it is so called by Pliny and also by Ptolemy. The site is still designated as Suríyeh." Ainsworth, p. 72.
- Θεογένης, a Locrian captain, VII. 4. 18.
- Θερμάδων, VI. 2. 1. (Thermeh); a river of Πόντος, flowing into the Ευξεινος Πόντος.
- Θετταλόs, I. 1. 10, an inhabitant of Θετταλία, the N. province of continental Greece.
- Θήβη, VII. 8. 7, a city of Μυσία, between "Αντανδρος and 'Ατραμόττιον, said by Homer (Id. I. 366) to have been sacked by 'Αχιλλεύς. The country around its site was named from it Θήβης Πεδίον, Thebanus Campus.
- Θήχης, IV. 7. 21, a mountain summit, from which the "Ελληνες first saw the sea on their retreat. "Unfortunately it seems impossible to verify the particular summit on which the interesting scene described by Xenophon took place. Mr. Ainsworth presumes it to be the mountain called Kop-Tagh; from whence, however, according to Koch, the sea cannot be discerned." Grote, vol. ix. p. 162.
- Θίβρων, a Lacedæmonian sent out to 'Aσία with an army to aid the Ionians against Τισσαφέρνης. He invites the Ελληνες to join him, VII. 6. 1; and incorporates them with his army, VII. 8. 24.
- Θρᾶκες, inhabitants of Θράκη and its colonies in Asia Minor, on the coasts of the Προποντίς and Εδξεινος Πόντος. They are attacked by Κλέαρχος, Ι. 1. 9; 300 desert to the king, II. 2. 7; their dancing described, VI. 1. 5, 6; they are attacked by the Arcadian troops, VI. 3. 2-9; a Thracian banquet described, VII. 3. 21-33; their dress described, VII. 4. 2-4.
- Θράκη, VI. 2. 17, and elsewhere; 1. ἐντῷ Εὐρώπη, a country bounded N. by the mountain-range Alμοs (Balkan), W. by the river Στρόμων (Struma), afterwards by the river Nέστος (Mesto, or Kara-su), S. by the Alγαῖον Πέλαγος and the Προπορτίς, and E. by the Εὔξεινος Πόντος; 2. ἐντῷ ᾿Ασία, extending along the

coast from the mouth of the Εδξεινος Πόντος to Ἡράκλεια, VI. 4. 1.

- Θράκιον, VII. 1. 24, an open and level space within the gates of Βυζάντιον.
- Θύμβριον, I. 2. 13, a town in Φρυγία; its site is doubtful: Ainsworth, pp. 29, 30, identifies it with Isháklí.
- Θυνοί, a tribe in the S.E. of Θράκη ἐν τῷ Εὐρώπη, VII. 2. 22; they attack the Greeks, but are repulsed, and make a truce with them, VII. 4. 14-24.

I.

- 'Iaσονία ἀκτή, VI. 2. 1 (Yásún Búrnú), the beach of 'Iάσων, Jasonium promontorium, on the coast of Πόντος.
- *1δη, VII. 8. 7 (Ida, or, according to Ainsworth, Kárájah Tágh), a mountain-range in Μυσία, forming the S. boundary of the Troad.
- "Iερδν δρος, VII. 1. 14, VII. 3. 3, a mountain forming perhaps the N. boundary of Χερβόνησος, and skirting part of the N. coast of the Ποοποντίς.
- 'Ieρώνυμοs, an Elian, VI. 4. 10; is sent with others to 'Αναξίβιος, VII. 1. 32; is wounded by the Θυνοί, VII. 4. 18.
- 'Ικόνιον (Koniyeh or Koniyah), the last city of Φρυγία passed by Κῦρος, I. 2. 19; Pliny places it in Λυκαονία. When visited by St. Paul, it contained "a great multitude" of Jews and Greeks. The Crusaders, under Godefroy de Bouillon, were well received and hospitably entertained here. At the present day it is perhaps the most fallen of all the great cities of Asia Minor. "Its remains are straggling and irregular, and consist, with the exception of its public buildings falling into decay and its crumbling walls, of low mud houses with flat roofs." Ainsworth, p. 39.
- ⁷Igis, VI. 2. 1 (Yeshil Irmak), a river rising in the south of Πόντοs, flowing first west, then north, into the Εδξείνος Πόντος.
- Ισθμός, ΙΙ. 6. 3 (Ἡσθμὸς Κορίνθου), the neck of land between the Corinthian and Saronic Gulfs (Κορινθιακὸς, Σαρωνικὸς Κόλπος) connecting Πελοπόννησος with the mainland.
- 'Ισσοί, I. 2. 24, I. 4. 1 (also 'Ισσόs), a large, wealthy, and inhabited city in the S.E. extremity of Κιλικία, at the head of the 'Ισσι-

κὸς Κόλπος (Gulf of Iskenderoon). Here Alexander defeated Darius Codomannus, B.C. 338. "About seven miles S.E. from the borders of Syria are the remains of a considerable city, probably those of Issus or Nicopolis, with the ruins of a temple, a part of the Acropolis, an extensive aqueduct, generally with a double row of arches, running E.S.E. and W.N.W. These, in addition to the walls of the city itself, are built entirely of lava, and still exist in considerable perfection." Chesney, vol. i. p. 408.

'Ιωνία, Ι. 2. 21, and elsewhere; a district on the west coast of Asia Minor in Λυδία and Καρία, so called from the Ionian Greeks, who originally colonised it.

K.

Καΐκου πεδίον, VII. 8. 8, a plain north of the Κάϊκοs, between 'Αταρνεύs and Πέργαμοs. The Κάϊκοs rises in the S.E of Μυσία, and flows into the Κυμαῖοs Κόλποs (Gulf of Sandakli).

Καιναί, II. 4. 28, a large city of Μηδία on the right bank of the Τίγρης. "Mannert, Rennell, Ainsworth, and most modern commentators, identify this town with the modern town Senn, which latter place Mannert and Rennell represent to be nearer the lesser Zab instead of the greater Zab. To me it appears that the locality assigned by Xenophon to Καιναί does not at all suit the modern town of Senn. Nor is there much real similarity of name between the two; although an erroneous way of pronouncing the Latin name Cænæ creates a delusive appearance of similarity." Grote, vol. ix. p. 93.

Καλλίμαχος, a Parrhasian of 'Αρκαδία, a captain of hoplites, offers himself as a volunteer, IV. 1.7; his stratagem in taking a stronghold of the Ταόχοι, IV. 7. 8-14; he is sent as an ambassador to Σινώπη, V. 6. 14, to 'Ηράκλεια, VI. 2.7; he takes the command of the 'Αρκάδες, VI. 2.9.

Kάλπης λιμήν, VI. 2. 13, 17, VI. 3. 2 (Kirpé Limán), a harbour on the coast of Βιθυνία; for a full description of it see VI. 4. 1-6. "In the present day the Turks distinguish two bays and two promontories; the first bay is called Kirpé Limán, and between it and the second is a promontory, which being sometimes mistaken by sailors for the real Kirpé or Kéfken

- 'Adasí, is called J'alandjí Kéfken, or the lying or deceitful Kéfken." Ainsworth, p. 218.
- Καλχηδονία, sometimes written Χαλκηδονία, VI. 6. 38, the country round about
- Καλχηδών, VII. 1. 20 (Kadi-Kioi or Keuy), a Greek city of Βιθυνία, on the Προποντίς, at the entrance of the Βόσπορος.
- Καππαδοκία, a province in the east of Asia Minor. Κῦρος passes through the S.W. part of it, I. 2. 20; it is governed by Μιθριδάτης, VII. 8. 25.
- Καρδοῦχοι, III. 5. 15 (Kurds), a warlike people dwelling on the mountains between 'Ασσυρία and 'Αρμενία (mountains of Kurdistan). The Greeks resolve to pass through their country, III. 5. 17; enter it, IV. 1. 5; their march through the country and conflicts with the inhabitants, IV. 1. 10 to the end of IV. 3. The Καρδοῦχοι are not subject to the Persian king, III. 5. 16, VII. S. 25.
- Kágσos or Kégσos, I. 4. 4 (Merkez-Sú), a river flowing between the Pylæ Syro-Ciliciæ into the Ἰσσικὸς Κόλπος (Gulf of Iskenderoon).
- Καστωλοῦ πεδίον, Ι. 1. 2, "the plain of Castolus" (so called from a town in Λυδία), in which the Persian king or his deputy held a yearly muster of the forces of the sea-coast.
- Καθστρου πεδίου, I. 2. 11, in Φρυγία; but the exact site is doubtful. Ainsworth (p. 27) supposes it to be the plain of Súrmeneh.
- Κελαιναί, a large, wealthy, and inhabited city of Φρυγία, at the sources of the Μαίανδρος and the Μαρσύας, where Κῦρος and 'Αρταξέρξης had each a palace, I. 2. 7. Εέρξης built a palace and citadel there, I. 2. 9.
- Κεντρίτης (Buhtán-Chaï), a branch of the Τίγρης, which separates 'Αρμενία from the country of the Καρδοῦχοι, IV. 3. 1. It is crossed by the Greeks, IV. 3. 20-25.
- Κεραμῶν ἀγορά, lit. potters' market, a city on the borders of Μυσία,
 I. 2. 10; but its exact site is unknown.
- Κερασοῦς, V. 3. 2, V. 4. 1, a Greek city on the coast of the Εδξεινος Πόντος, a colony of Σινώπη. "Mr. Kinneir and many other authors have naturally presumed, from the analogy of the name, that the modern town Kerasoun (about long. 38° 40') corresponds to the Kerasus of Xenophon." "But it is remarked both by Dr. Cramer and by Mr. Hamilton, that Kerasus of Kerasus of

soun is too far from Trebizond to admit of Xenophon having marched with the army from the one place to the other in three days; or even in less than ten days, in the judgment of Mr. Hamilton. Accordingly Mr. Hamilton places the site of the Kerasus of Xenophon much nearer to Trebizond (about long. 39° 20', as it stands in Keipert's map of Asia Minor), near a river now called the Kerasoun Dere Sú." Grote, vol. ix. p. 173. It is said that the cherry was introduced into Europe from Kegasoûs.

- Κέρβερος, VI. 2. 2, the dog which guarded the entrance to "Αιδης.
 Κερτωνός (or Κερτόνιον), VII. 8. 8, a town in Μυσία between 'Ατραμύττιον and Καΐκου πεδίον; its exact site is doubtful.
- Κηφισόδωςος, an Athenian captain, son of Κηφισοφών, IV. 2. 13; is killed by the Καρδούχοι, IV. 2. 17.
- Κίλικεs, I. 2. 12, and elsewhere; the inhabitants of Κιλικία.
- Κιλικία, I. 2, 21, and elsewhere; a province in the S.E. of Asia Minor, bounded N. by the Taurus chain and S. by the Mediterranean. The W. part was called Κιλικία τραχεῖα, i. e. aspera; the E. Κιλικία πεδιάς, i. e. campestris; it is described, I. 2. 22; it is governed by Συέννεσις, VII. 8. 25.
- Κίλισσα, I. 2. 12, and elsewhere; fem. of Κίλιξ=Cilician; epithet of "Βωράξα.
- Κλεαγόρας, VII. 8. 1, "the painter of the dreams in the Λυκεῦον."
 Κλεαίνετος, a captain in the Grecian army, is killed, V. 1. 17.
- Kλέανδροs, harmost of Βυζάντων, VI. 4. 18; comes to the Greeks at Κάλπη, VI. 6. 5; the name frequently occurs in VI. 6; he advises Εενοφών not to sail home, VII. 1. 8.
- Κλεάνωρ, an Arcadian of 'Ορχόμενοs, elected general in place of 'Αγίαs, III. 1. 47. The name occurs in many parts of the 'Ανάβασιs, but not deserving special reference.
- Kλέαρχοs, a Lacedæmonian who was employed in several important commands during the latter part of the Peloponnesian war. At its close he persuaded his countrymen to send him to Θράκν to protect the Ελληνες there against the Thracians. Being recalled by the Ephori, he refused to obey their order, and was consequently condemned by them to death, II. δ. 4. Being now a fugitive, he went to Κύροs, who supplied him with 10,000 daries; with this sum he levied mercenaries, I. 1. 9; and when Κύροs had set out on his expedition he joined him at Κελαναί with 2000 men, I. 2. 9; being the only Greek who

was aware of the real object in view, III. 1. 10. At the battle of Kobraka he commanded the right wing, I. 8. 4; and Plutarch attributes the loss of the battle to his excess of caution. When the EALANNES began their retreat, he was tacitly recognised as their commander-in-chief, II. 2. 5; not long after, at an interview treacherously arranged by Τισσαφέρνης, he and four of his colleagues were arrested, II. 5. 31, sent to 'Aρταξέρξης, and beheaded (except Μένων, who perished by a more lingering death). "Queen Parysatis, indeed, from affection to Cyrus, not only furnished many comforts to Clearchus in the prison (by the hands of her surgeon Ktesias), but used all her influence with her son Artaxerxes to save his life; though her efforts were counteracted on this occasion by the superior influence of Queen Statira his wife." Grote, vol. ix. p. 97. Ξενοφῶν describes him as a man who took exceeding delight in war, at all times preferring it to peace; of stern look, harsh voice, and passionate temper; a rigid disciplinarian; feared but not beloved by his soldiers. At the time of his death he was about 50 years old.

Κλεώνυμοs, a brave Laconian, killed by the Καρδοῦχοι, IV. 1. 18.
Κοιρατάδηs, a Theban ("a sort of professional condottiero, or general, looking out for an army to command wherever he could find one, and offering his services to any city which would engage him." Grote, vol. ix. p. 220), offers to lead the Ελληνες to Δέλτα τῆς Θράκης, VII. 1. 33. He is elected general, VII. 1. 35; but gives up the post, VII. 1. 41.

Κοῦται, a tribe independent of the Persian king, VII. 8. 25. The reading is doubtful, and their position still more so.

Κολοσσαί, a large and wealthy city of Φρυγία, on the river Λόκος (Tchorûk-sû, Ainsworth), a branch of the Μαίανδρος. It was afterwards called Χῶναι, from which is derived the modern name (Khonas or Chonos) of the village on or near its site. It is passed by Κῦρος, I. 2. 6. It was to the inhabitants of this city that the Apostle Paul addressed his Epistle to the Colossians.

Κολχίς, a country in Asia, bounded N.W. by the Εδξεινος Πόντος, and N. by the Caucasian mountains. The boundaries on the other sides are less accurately defined. The Ελληνες here eat honey, which causes vomiting, purging, and delirium, IV. 8. 20; they lay waste the country, IV. 8. 23.

- Κόλχοι, the inhabitants of Κολχίς, oppose the Ελληνες, IV. 8.8; but are put to flight, IV. 8. 19; their villages are occupied by the Ελληνες, IV. 8. 22; the name occurs again in IV. 8. 24, V. 2. 1. They are independent of the Persian king, VII. 8. 25.
- Κορσωτή (Irzah or Ersey), a deserted city (of 'Αραβία, according to Ξενοφῶν, I. 5. 4) of Μεσοποταμία, surrounded by the river Μάσκας. "The ruins of Corsote are now level with the ground. Upon the plain, channel intersected, not a trace remains, but on the gypsum cliffs above many fragments of ancient buildings occur, and which with existing traditions point out this as the former site of an extensive and well-situated city." Ainsworth, p. 79.
- Κορύλαs makes a treaty with the Ελληνες, VI. 1. 2-4. He is governor of Παφλαγονία, VII. 8. 25.
- Κοτύωρα, V. 5. 3, 4, a Greek city on the coast of Πόντοs, in the country of the Τιβαρηνοί, where the Ελληνες stayed forty-five days, V. 5. 5. Its modern name is doubtful.
- Κοτυωρῖται, inhabitants of Κοτύωρα, refuse to admit the Ελληνες,
 V. 5. 6; they are more hospitably disposed, V. 5. 25.
- Κρῆτες, I. 2. 9, Cretans, serve as archers in the Greek army, III. 3. 7; they are of great service, IV. 2. 28. The Cretans were celebrated as archers, and frequently served as mercenaries in the armies of other nations.
- Κτησίαs, I. 8. 26, 27, was a native of Κνίδοs in Καρία, a city famed from early times as a seat of medical knowledge. He lived many years (some say seventeen) in Persia, as physician to 'Αρταξέρξηs. He wrote in the Ionic dialect a work in twenty-three books on the history of Persia, and another in one book on India, of which only fragments remain.
- Κύδνος (Tersoos-Chai), I. 2. 23, a river of Κιλικία, rising in the Taurus chain, and flowing S. through the city Ταρσός into the Mediterranean.
- Kύζικοs (ruins of Bäl Kiz), VII. 2. 5, an ancient and powerful city situated on an island of the same name in the Προποντίs.
- Kυνίσκοs, VII. 1.13. "Who Kyniskus was we do not know, nor was he probably known to the Cyreians." Grote, vol. ix. p. 214.
- Κύρειος, I. 10. 1, of or belonging to Κυρος.
- Κῦρος (the younger), the second of the four sons of Δαρεῖος Νόθος and Παρύσατις, was appointed by his father satrap of Λυδία, Φρυγία, and Καππαδοκία, Ι. 1. 2 (about B.C. 407). He aided

the Lacedæmonians with large sums of money in the Peloponnesian war, compare III. 1. 5. His father's illness and death (B.c. 405), his recall from his province, imprisonment, pardon, restoration to his satrapy, plot against his brother, and mode of collecting troops, are detailed in I. 1. He set out from Σάρδεις in the spring of B.C. 401, and after marching through Φρυγία, Καππαδοκία, Κιλικία, and Συρία, crossed the Εὐφράτης at Θάψακος, and advanced along the river to Κούναξα. (The position of this place is uncertain. Ξενοφῶν does not mention the name, but states "from the battle-field to Βαβυλών is said to be 360 stadia," II. 2. 6. The name is obtained from Plutarch, who places it 500 stadia above Baβυλών.) The details of the 'Aνάβασις are given in I. chaps. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Here he was met by 'Aρταξέρξης with a large army; a battle was fought, and Kûpos killed, I. 8 (about September B.C. 401). His head and right hand are cut off, I. 10. 1 Mr. Grote, in vol. ix. pp. 65-68, has some excellent remarks on the character of Kûpos, and the probable results to 'EAAds if Kûpos had been successful.

Λ.

- Λακεδαιμόνιοι οτ Λάκωνες, inhabitants of Λακωνική, reward Ξενοφῶν, VII. 8. 23. Both names, especially the former, occur elsewhere. Λαμψακηνοί, VII. 8. 3, inhabitants of
- Λάμψακος (Lamsakí or Lapsakí), VII. 8. 1-6, a city of Μυσία on the coast of the Έλλησποντος, celebrated for its wine.
- Λάρισσα, III. 4. 7-12; the name of two cities in Θετταλία, and of five in Asia. The one mentioned by Ξενοφῶν was in 'Ασσυρία, on the east bank of the Τίγρης. Its site has been identified with that of the ruins near Nimroud or Nimrúd.
- Aοκρόs, VII. 4. 18, an inhabitant of Λοκρίs, the name of two divisions of continental Greece: 1. East Locris, on the Gulf of Opuntius, between Θετταλία and Βοιωτία; 2. West Locris, on the Corinthian Gulf, between Αἰτωλία and Φωκίς.
- Λουσιεύs, IV. 2. 21, an inhabitant of Λουσία, in 'Αρκαδία, a small town.
- Αυδία, I. 2. 5, and elsewhere; a province of Asia Minor, bounded N. by Μυσία, E. by Φρυγία, S. by Καρία, W. by the Αἰγαῖον πέλαγος. It is governed by 'Αρτίμας, VII. 8. 25.

- Aυκαονία, a province of Asia Minor; usually considered by geographers as the S.E. part of Φρυγία. Κῦρος passes through it, and permits the Greeks to plunder it, I. 2. 9. It is governed by Μιθριδάτης, VII. 8. 25.
- Αυκεΐον, VII. 8. 1, the name of one of the Gymnasia at 'Αθήναι, named after the neighbouring temple of 'Απόλλων Λύκειος.
- Λύκιος, a Syracusan, sent by Κλέαρχος to reconnoitre, I. 10. 14, 15. Λύκιος, III. 3. 20, and elsewhere; an Athenian, a commander of cavalry in the Grecian army.
- Aύκοs, the name of four or five rivers in Asia (said to be so called from the swiftness of their currents). The one mentioned in V1.2.3 (Kilij-su, or Sword River) is a small river of Βιθυνία, flowing into the Εύξεινος Πόντος near Ἡράκλεια.
- Λύκων, an Achæan, persuades the Ελληνες to demand supplies, VI. 2. 4. He is sent with others for that purpose to Ἡράκλεια, VI. 2. 7; he raises a sedition, VI. 2. 9.

M.

- Mdγνητεs, inhabitants of Μαγνησία, the most easterly district of Θετταλία. They dance at an entertainment, VI. 1. 7-9.
- Malaνδροs, I. 2. 5 (Meinder or Mendereh), a river of Asia Minor, so noted for its windings that from it is derived the verb "to meander." It rises in Φρυγία, in the palace of Κελαιναί, I. 2. 7, and flows west between Λυδία and Καρία into the Ἰκάριον Πέλαγος.
- Maiσάδης, VII. 2. 3, the father of Σεύθης.
- Μακέστιος, VII. 4. 16, an inhabitant of Μάκεστος, a town in Τριφυλία, the south portion of Hλις.
- Μάκρωνες, a tribe between the Σκυθινοί and Κόλχοι. They are prepared to oppose the "Ελληνες, but afterwards make a treaty with them, IV. 8. 1-8. They are not subject to the Persian king, VII. 8. 25.
- Maντινεîs, inhabitants of Maντίνεια (Palæopoli), a city in the east of 'Αρκαδία, celebrated for the battle fought under its walls between the Spartans and Thebans, in which Έπαμεινώνδαs fell, B.C. 362; they dance at an entertainment, VI. 1. 11.
- Μαρδόνιοι, IV. 3. 4, a tribe whose locality is uncertain.
- Magiarδυνοί, VI. 2. 1, a people in the N.E. of Βιθυνία, on the coast of the Εύξεινος Πόντος.

- Maρσύas, the name of two rivers in Asia Minor and of one in Zυρία. The one mentioned in I. 2. 8. is in Φρυγία, and flows into the Μαίανδροs. Εενοφῶν says it received its name from the satyr Μαρσύαs.
- Μαρωνείτης, VII. 3. 16, an inhabitant of Μαρώνεια, a town on the south coast of Θράκη.
- Mdσκαs, a river of 'Αραβία, I. 5. 4. Ainsworth (p. 78) describes it as a mere channel of the Εὐφράτηs.
- Meyάβυζοs, V. 3. 6, 7, the keeper or superintendent of the temple of "Αρτεμις at Εφεσος.
- Meyageîs, VI. 2. 1, inhabitants of Meyapis, a small province of Greece between the Corinthian and Saronic Gulfs (Κορινθιακός, Σαρωνικός Κόλπος).
- Meγαφέρνηs, a Persian put to death by Κυρος, I. 2. 20.
- Μεθυδριεύς, IV. 1. 27, IV. 6. 20; an inhabitant of Μεθύδριον, a town of 'Αρκαδία, N.W. of Μαντίνεια.
- Μελινόφαγοι, VII. 5. 12, a tribe on the east coast of Θράκη.
- Mένων, a Thessalian, brings troops to Kûρos, I. 2. 6; escorts 'Επύαξα, I. 2. 20; loses some of his soldiers in the Cilician mountains, I. 2. 25; addresses his troops and persuades them to cross the Εὐφράτης before the others, I. 4. 13; and is rewarded by Kûpos for so doing, I. 4. 17. He commands the left wing at a review, I. 7 1; and also in the battle, I. 8. 4; is sent with Χειρίσοφος to 'Αριαίος, II. 1. 5; remains with him, II. 2. 1; is seized with the other generals by Τισσαφέρνης, II. 5. 31. The character given of him by Ξενοφῶν is a very unfavourable one. He was immoderately fond of riches, and to gain them was guilty of perjury, falsehood, and cheating. He had no real affection for any one, and professed friendship only that he might deceive the more easily. Heropwir tells us that he was not beheaded (as his colleagues were), but suffered a death of lingering torture which lasted a whole year; hence Thirlwall (vol. iv. p. 325) conjectures that probably he was given up to the vengeance of Παρύσατις, as a compensation for the rejection of her entreaties on behalf of Κλέαρχος.
- Mέσπιλα, III. 4. 10, 11, a city of 'Ασσυρία on the E. bank of the Tίγρηs, nearly opposite Mosul. It is supposed by Ainsworth to be the Nineveh of Scripture.
- Μήδεια, III. 4. 11, wife of the king of the Μήδοι.
- Mηδία, II. 4. 27, III. 5. 15, a large and fertile country of Asia. It

extended N. to 'Αρμενία, S. to Πέρσις; it is governed by 'Αρβάκας, VII. 8. 25.

Μήδοι. Two of their cities, Λάρισσα and Μέσπιλα, were taken, and their empire wrested from them by the Πέρσαι, III. 4. 7-12.

Μήδοκος, king of the 'Οδρυσαι, VII. 3. 16, 17, VII. 7. 3.

Mηδοσάδης, the ambassador of Σεύθης to the Ελληνες, VII. 1. 5, and many times in the following chapters.

Mídas, a king of Φρυγία, I. 2. 13.

Μιθριδάτης, mentioned by Ξενοφῶν as most attached to Κῦρος, II.
5. 35. After the death of Κῦρος he went over to ᾿Αρταξέρξης.
He comes to the "Ελληνες and advises them to surrender, III.
3. 1-4; he attacks them, III. 3. 6, 7, and again, III. 4. 2-5; he is governor of Λυκαονία and Καππαδοκία, VII. 8. 25.

Μιλήσιος, I. 10. 3, of or belonging to Μίλητος.

Μίλητος, I. 1. 7, I. 2. 3, I. 4. 2, a large and powerful city in the N.W. of Καρία, at the mouth of the Μαίανδρος. Its ruins are difficult to discover on account of the great change made in the coast by the river. "This city is now represented by the ruins of Palatia." Ainsworth, p. 6.

Μιλτοκύθης, a Thracian, deserts to 'Αρταξέρξης, ΙΙ. 2. 7.

Mοσσύνοικοι, a tribe in Πόντος, on the coast of the Εύξεινος Πόντος; said to be named from the wooden houses (μόσσυνες οτ μόσσυνοι) in which they dwelt. Their dealings with the Greeks, their habits and customs, are described, V. 4. 2-34. They are not subject to the Persian king, VII. 8. 25.

Muplavδρos, I. 4. 6, a town of Συρία, on the shore of the Gulf of Issus (called by Herodotus δ Μυριανδικός Κόλπος). "The site of Myriandrus has not yet been positively determined." Ainsworth, p. 59.

Mυσία, I. 2. 11, VII. 8. 8, a province in the N.W. of Asia Minor, forming the N.W. of the district of Anatolia or Anadoli.

Mυσόs, a Mysian, dances at an entertainment, VI. 1. 9-12.

N.

Νέων, an Asinæan, receives the share of booty assigned to Χειρίσοφος, V. 3. 4. The name is mentioned several times in V. VI. VII. He is elected general in place of Χειρίσοφος, VI. 4. 11. He designs to get the command of the whole army, VII. 2. 2.

Nίκανδρος, a Laconian, kills Δέξιππος, V. 1. 15.

Niκαρχos, an Arcadian captain, brings word to the Ελληνεs of the seizure of the generals, II. 5. 33. He deserts to the Persians, III. 3. 5.

Νικόμαχος, an Œtæan, commander of light-armed troops, IV. 6. 20.

Ξ.

Eaνθικλήs, an Achæan, is elected general in place of Σωκράτηs, III. 1, 47.

Ξενίας, a Parrhasian of ᾿Αρκαδία, accompanies Κῦρος to Δαρεῖος, I. 1. 2. He is commander of the mercenary force of Κῦρος, I. 2. 1, which he brings to Σάρδεις, I. 2. 3; he performs the Λύκαια, I. 2. 10; some of his soldiers leave him, I. 3. 7; he deserts Κῦρος, I. 4. 7.

Ξενοφών, an Athenian, son of Γρύλλος. The time of his birth is not well ascertained, and the generally received account by no means coincides with the statement he makes of himself in several parts of the 'Aváβaois. Of his early life but little is known, except that he was an attached friend and diligent hearer of Σωκράτης. The circumstances under which he joined the army of Kûpos are mentioned in III. 1. 4-9. He is elected general in the room of $\Pi\rho\delta\xi\epsilon\nu\sigma$, III. 1. 47. He aids in conducting the retreat along the Τίγρηs, III.; through the territory of the Καρδούχοι, through 'Αρμενία to Τραπεζούς, IV.; along the coast of Πόντος to Κοτύωρα, V.; through Παφλαγονία and Βιθυνία to Χρυσόπολις, VI. He then leads the troops over to Bu(άντιον, and shortly after persuades them to enter the service of Σεύθης. The Lacedæmonians being at this time at war with Τισσαφέρνης, Ξενοφῶν is invited to lead his troops back to Asia, and join Θίβρων against him. He leads them back and joins Θίβρων at Πέργαμος, VII. (B.C. 399). In V. 3. 6. we read that he returned from Asia with 'Ayngiagos (B.C. 394). In V. 3. 7. he mentions his banishment, and his abode at Σκιλλοῦs, and in § 10 his sons, though not by name. The time of his death is not mentioned by any ancient writer. Ξενοφῶν himself (Ἑλλήνικα, VI. 4. 35) mentions the assassination of Alexander of Pheræ, which is said to have happened B.c. 357. Lucian says that he lived to above the age of 90. For some interesting particulars of $\Xi evo\phi \hat{\omega}v$, after he took his leave of the army, see *Grote*, vol. ix. pp. 240-246.

Eέρξηs I., king of Persia, B.C. 485-465, was defeated by the Greeks at the battle of Σαλαμίς, B.C. 480. He built the palace at Κελαιναί, I. 2. 9.

0.

- "Οδρυσαι, a powerful nation in $\Thetaράκη$, who dwelt in the basin of the Hebrus ("Εβρος). They are mentioned several times in book VII. as giving assistance to Σεύθηs.
- Olταΐοs, IV. 6. 20, an inhabitant of Οlταΐα, a district in the S. of Θετταλία, so named from Mt. Οίτη.
- 'Ολυμπία, V. 3. 7-11, a plain in Hhas, where the Olympic games were celebrated.
- 'Ολύνθιοs, an inhabitant of 'Ολυνθοs, a town of Μακεδονία in Χαλκιδίκη, at the head of the Toronaic Gulf. The 'Ολύνθιοι are mentioned, I. 2. 6, as forming part of the army of Μένων.
- 'Oρόνταs, son-in-law of 'Αρταξέρζηs, accompanies Τισσαφέρνηs and 'Αριαΐοs, II. 4. 8, 9. He is governor of 'Αρμενία, III. 5. 17, IV. 3, 4.
- 'Oφόντηs, a Persian related by blood to the royal family, and distinguished for his military skill. His revolt from Kûφos, his conspiracy, detection, trial, and condemnation, are related in I. 6.
- 'Ορχομένιοs, II. 5. 39, and elsewhere; an inhabitant of 'Ορχόμενοs, a town of 'Αρκαδία.
- 'Οφρύνιον, VII. 8. 5, a small town of the Troad (Τρωάς).

Π.

- Παρθένιος, VI. 2. 1 (Sú-Chatí, Ainsworth), a river of Παφλαγονία, flowing N.W. into the Εύξεινος Πόντος, and forming in the lower part of its course the boundary between Παφλαγονία and Βιθυνία.
- Maquavol, VII. 3. 16, inhabitants of
- Πάριον, VII. 2. 7, a city on the north coast of Τρωάs on the Προ-

Παββάσιος, I. 1. 2, and elsewhere; an inhabitant of Παββασία, a district in the S. or S.W. of 'Αρκαδία.

Παρόσατις, I. 1. 1, daughter of 'Αρταξέρξης I., was given by her father in marriage to her brother Δαρεῖος "Οχος. The feeble character of her husband threw the chief power into her hands, and her administration was little else than a series of murders. She is said to have had thirteen children, of whom four only grew up to manhood. Her partiality for Κῦρος is mentioned, I. 1. 4. She intercedes for him, saves his life, gets him restored to his government, and aids him in his plot against 'Αρταξέρξης, I. 1. 3-5. We are told that she inflicted the most cruel tortures upon all the real authors of the death of Κῦρος, every one of whom successively fell into her power; the last of them was Τισσαφέρνης, B.C. 396 or 395. The period of her own death is unknown. Some villages belonging to her are mentioned, I. 4. 9, II. 4. 27.

Πασίων, a Megarian, joins Κῦρος at Σάρδεις with 700 men, I. 2. 3. Some of his soldiers leave him, I. 3. 7. He deserts Κῦρος, I. 4. 7.

Παταγύαs, a Persian, brings word that the king's army is approaching, I. 8. 1.

Παφλαγόνες, VI. 1. 1, and elsewhere; inhabitants of

Παφλαγονία, VI. 1. 1, 2, and elsewhere; a province of Asia Minor, bounded N. by the Εδξεινος Πόντος, W. by Βιθυνία, and E. by Πόντος. It is governed by Κορύλας, VI. 1. 2, VII. 8. 25.

Πελοποννήσιοι, I. 1. 5, and elsewhere; inhabitants of

Πελοπόννησος, I. 4. 2 (Morea), the south part of Έλλάς, or the peninsula joined to the mainland by the Isthmus of Corinth (Ἰσθμὸς Κορίνθου).

Πέλται, I. 2. 10, a city in the W. or N.W. of Φρυγία; its exact site is uncertain. Ainsworth (p. 25) identifies it with Baklan Ovah, a plain "remarkable for its level extent and capabilities for manœuvering cavalry. On this plain Mr. Hamilton found numerous remains of antiquity: burial-grounds, with large blocks of stone and broken columns, mutilated inscriptions, and other fragments, scattered over such an extent of surface that, this traveller says, a whole month dedicated to the examination of the numerous villages and burial-grounds which fill this extensive plain would not be too much."

Πέργαμος, VII. 8. 7, 23 (Bergma, Bergama, or Pergamo), a cele-

brated city in the south of Mυσία, in the district of Τευθρανία. on the north bank of the Káikos, about eighteen miles east of the Κυμαΐος Κόλπος (Gulf of Sandakli). It was the capital of the kingdom of Pergamus, and afterwards of the Roman province of Asia. Here was the library (said to contain 200,000 volumes) which for a long time rivalled that of 'Αλεξάνδρεια, and the formation of which occasioned the invention of parchment (charta pergamena). Pergamus was an early seat of Christianity, and one of the seven churches of Asia. Ainsworth (pp. 230, 231) informs us that "Bergma still presents the remains of its former grandeur. Its present population is estimated at 15,000 souls. The streets are wider and cleaner than is usual in Asiatic towns. An immensely large building, formerly a Christian church, now a mosque, is said to be the church in which the disciples met, to whom St. John directed his letter."

Περίνθιοι, VII. 2. 8, 11, inhabitants of

Πέρινθος, VII. 2. 8, 11 (Harakli or Eregli), a town in Θράκη, on the Προποντίς (Sea of Marmara). It is celebrated for the obstinate resistance which it offered to Philip of Macedon. Under the Romans it continued to be a flourishing town, and its commercial importance is attested by its numerous coins, which are still extant. At a later time, but not earlier than the fourth century of the Christian era, it was called Heraclea.

 $\Pi(\gamma\rho\eta s, I. 2. 17, and elsewhere; an interpreter to <math>K\hat{\nu}\rho\sigma s$.

Πισίδαι, inhabitants of Πισιδική, a province of Asia Minor, between Παμφυλία and Φρυγία. Κύρος pretends that he is about to make an expedition against them, I. 2. 1. They were a warlike race, and maintained their independence, under petty chieftains, against all the rulers of Asia Minor. The Romans never subdued them in their mountain-fortresses, although they took some of the towns on the outskirts of their country.

Πολυβώτης, IV. 5. 24, an Athenian captain, seizes all the inhabitants of a village.

Πολυκράτης, an Athenian, collects all the ships he can at Τραπεζοῦς, V. 1. 16. He accompanies Ξενοφῶν το Σεύθης, VII. 2. 17.

Πολύνικοs, a messenger from Θίβρων to the Έλληνεs, VII. 6. 1. He tells Σεύθης that Ξενοφῶν will be put to death if he falls into the hands of the Λακεδαιμόνιοι, VII. 6. 43.

Πολύστρατος, III. 3. 20, the father of Λύκιος.

- Πόντος, IV. 8. 22, and elsewhere; 1. The name of the sea which washes the north coast of Asia Minor. The epithet εύξεινος (Ionic for εύξεινος), hospitable, is said to be derived from the favourite principle of euphemism (i. e. abstaining from words of ill omen) among the Ελληνες. The original epithet was άξεινος, inhospitable, owing to the savage character of the tribes on its coast, and the supposed terrors of its navigation. 2. The name of a district in the N.E. of Asia Minor, bounded N. by the Εύξεινος Ιίοντος, S. by Καππαδοκία, and W. by Παφλαγονία and Γαλατία.
- Προκλ $\hat{\eta}$ s, governor of Τευθρανία, informs the Ελληνές of the death of Κ \hat{v} ρος, II. 1. 3; comes to them again, II. 2. 1.
- Πρόξενος, a native of Θηβαι in Βοιωτία, is directed by Κῦρος to bring him all the soldiers he can, I. 1. 11. He arrives at Σάρδεις with 2000 men, I. 2. 3. He is stationed in the battle next to Κλέαρχος, I. 8. 4. He is addressed by a messenger of Άριαῖος, II. 4. 15, 16; is seized with the other generals by Τἰσσαφέρνης, II. 5. 31; and beheaded, II. 6. 1. Εενοφῶν speaks of him as a man desirous of gaining reputation, power, and wealth by honourable conduct alone; especially anxious to secure the affections of his soldiers; able to command an orderly and well-disciplined army, but incapable of inspiring respect or fear; standing in greater awe of his men than they of him, and more afraid of disobliging them than they of disobeying him. He was thirty years old at the time of his death. Εενοφῶν states that he was invited by IΙρόξενος to join the expedition, III. 1. 4, 8, 9.
- Πυθαγόρας, I. 4. 2, a Lacedæmonian admiral.
- II όλαι, I. 5. 5, a town on the Εὐφράτης; its position is uncertain. Mr. Grote places it three miles below Hit; Colonel Chesney lower down, twenty-five miles from Hit; and Mr. Ainsworth as much as seventy geographical miles lower than Hit.
- Πύλαι τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας (pass of Beilan?), an important pass between Κιλικία and Συρία, lying between the Ἰσσικός Κόλπος (Gulf of Issus or Iskenderoon) on the W., and Mount ᾿Αμανός (Jáwur Tágh, Ainsworth) on the E., through which Κῦρος and his army passed, I. 4. 4-6. "It was a narrow road for the length of nearly half a mile, between the sea on one side and the steep cliffs terminating Mount Amanus on the other." Grote, vol. ix. p. 36.

Πόραμος (Jihan or Jeïhún), a river crossed by Κῦρος and his army,
I. 4. 1. It rises in the Taurus chain, and flows in a southerly
direction through the east of Κιλικία into the Ἰσσικὸς Κόλπος.
Πυβρίας, VI. 5. 11, an Arcadian captain.

Hados succeeds 'Avatibus in the naval command, VII. 2. 5.

P.

'Paθlins, sent by Φαρνάβαζοs with troops against the Ελληνες, VI. 5. 7.

'Pωπάρας, VII. 8. 25, governor of Βαβυλών.

Σ.

Σαλμυδησσός, VII. 5. 12 (Midiah or Midiyah), a town on the east coast of Θράκη.

≥aμόλαs, an Achæan, is sent on an embassy, V. 6. 14; he has the command of a company, VI. 5. 11.

Σάρδεις, I. 2. 2, and elsewhere (Sart); the capital of the great Lydian monarchy, and during the Persian empire the residence of the satraps of Λυδία, stood at the north foot of Mount Τμάλος, on the river Παιτωλός, about thirty stadia above its junction with the Ερμος. "With the exception of a few black tents of Yurúks, or wandering Turkomans, the only habitation described by travellers as existing at Sardis, now called Sárt, is that of a Greek miller, who has taken advantage of one of the streams which flow past the Acropolis to turn the wheel of his mill." Ainsworth, pp. 8, 9.

Σελινοῦς, V. 3. 3, a river flowing by the temple of Αρτεμις at Έρεσος; and another near the temple built by Εενοφῶν.

Σεύθης, king (τῶν ἐν Εὐρώπη Θρακῶν, VII. 8. 25), proposes to the 『Ελληνες to enter his service, that by their aid he may recover his kingdom. At length, induced principally by Εενοφῶν, they accept his offers; and with their assistance he obtains an easy victory over the mountain-tribes, and regains the whole of his father's dominions. Disputes arise about paying the 『Ελληνες for their services, and Σεύθης, at the instigation of Ἡρακλείδης, endeavours to elude his obligations. He is, however, at length persuaded by Εενοφῶν to pay the

- stipulated sum; upon the receipt of which, the ελληνες go back again into Asia. The above circumstances are related in book VII.
- Σηλυβρία, VII. 5. 15 (Selivria or Silivri), a town in Θράκη, on the Προποντίς.
- Σικυώνιος, III. 4. 46, an inhabitant of Σικυωνία, or of Σικυών; the former is the name of a district in the north-east of Πελοπόν-νησος, the latter its chief town.
- Σιλανόs, an Ambracian soothsayer, rewarded by Κῦροs for a successful prophecy, I. 7. 18. He reveals to the soldiers a project of Ξενοφῶν, V. 6. 17; his reason for so doing, V. 6. 18. The soldiers threaten to punish him if he attempts to leave them, V. 6. 34. He hires a ship at Ἡράκλεια, and escapes, VI. 4. 13.
- Σιλανόs, of Μάκεστοs, mentioned in VII. 4. 16, as giving the signal with a trumpet.
- Σινωπεîs, IV. 8. 22, and elsewhere; inhabitants of Σινώπη. They send the Έλληνες provisions, VI. 1. 15.
- Σινώπη, VI. 1. 15 (Sinoub), a celebrated city of Παφλαγονία, on the coast of the Εὐξεινος Πόντος. It was the birth-place and residence of Mithridates the Great, who enlarged and beautified it. It was taken, after an obstinate resistance, by the Romans under Lucullus, and made a Roman colony. "The few traces of its former magnificence consist of Roman arches, the remains of an aqueduct, numerous fragments of ancient architecture, such as columns, architraves, &c." Ainsworth, p. 212.
- Σιτάλκαs, a king of the Thracian tribe of the "Οδρυσαι. A song called the Sitalce, in honour of him, is sung by a Thracian, VI. 1. 6.
- Σιττάκη, a large and populous city of Βαβυλωνία, "fifteen stadia from the river Τίγρης," passed by the Ελληνες, II. 4. 13.
- Σκιλλοῦς, V. 3. 7, 8, a town in Τριφυλία (the south part of "Ηλις), on the river Σελινοῦς, where Εενοφῶν resided after his banishment.
- Σκύθαι, Scythians, mentioned as archers in the Hellenic army, III. 4. 15.
- Σκυθινοί, IV. 7. 18, IV. 8. 1; a tribe on the west of Αρμενία, between the rivers Αρπασος (Arpá-chaï) and Αψαρος (Tchórúksú, Ainsworth).

Σμίκρηs, an Arcadian general; he and his division are attacked and killed by the $\Theta p \hat{q} \kappa \epsilon_5$, VI. 3. 4, 5.

Σόλοι, I. 2. 24, a city on the coast of Κιλικία. It was destroyed by Tigranes, but restored by Pompey after his war with the pirates, and peopled with the survivors of the defeated bands. From that time it was called Pompeiopolis. From the corruption of the Attic dialect among the Athenian colonists of Σόλοι is said to be derived the grammatical word solecism. "The ruins of this place exist near the site now called Mézetlí." Ainsworth, p. 48.

Σοῦσα, II. 4. 25, III. 5. 15 (ruins of Sus or Shus), situated on the Χοάσπης, an affluent of the Τίγρης. It is said to have been the winter residence of the Persian kings.

Σοφαίνετος, a Stymphalian, joins Κῦρος with 1000 hoplites, I. 2. 3; he goes to meet 'Αριαῖος, II. 5. 37; he is called one of the oldest of the generals, V. 3. 1, VI. 5. 13.

Σπιθριδάτης, a Persian commander, sent by Φαρνάβαζος to oppose the Έλληνες, VI. 5. 7.

Στρατοκλής, IV. 2. 28, commander of the $K \rho \hat{\eta} \tau \epsilon s$.

Στυμφάλιος, I. 2. 3, and elsewhere; an inhabitant of Στύμφαλος, a town in the north-east of Αρκαδία.

Συέννεσις, I. 2. 12, and elsewhere in chaps. 2. and 4, VII. 8. 25; king of Κιλικία. When Κύρος reached Ταρσός, the Cilician capital, he found that Menon's soldiers had plundered the city, and that Συέννεσις had fled to a stronghold among the mountains. His wife Ἐπύαξα persuaded him to have an interview with Kûpos, to whom he gave a large sum of money, receiving in return gifts of honour. "It seems evident, though Xenophon does not directly tell us so, that the resistance of Syennesis (this was a standing name or title of the hereditary princes of Κιλικία under the Persian crown) was a mere feint; that the visit of Epyaxa with a supply of money to Cyrus, and the admission of Menon and his division over Mount Taurus, were manœuvres in collusion with him; and that, thinking Cyrus would be successful, he was disposed to support his cause, yet careful at the same time to give himself the air of having been overpowered, in case Artaxerxes should prove victorious." Grote, vol. ix. p. 28.

Συρακόσιος, I. 2. 9, and elsewhere; an inhabitant of Συράκουσαι or Συράκοσσαι (Syracuse), the wealthiest and most populous city

- in Sicily. It is said to derive its name from the lake (or marsh) Συρακώ, near which it was situated.
- Συρία, I. 4. 4, 6, a country of western Asia, the boundaries of which may be said to be N. Κιλικία and Καππαδοκία, Ε. the Εὐφρά-της, S. Παλαιστίνη (Palestine), S.W. Φοινίκη, W. the Mediterranean. It was governed by Βέλεσυς, I. 4. 10, VII. 8. 25.
- Σύροι, I. 4. 9, inhabitants of Συρία.
- Σωκράτης, an Achæan, arrives at Σάρδεις with 500 hoplites, I. 2. 3; he is seized with the other generals by Τισσαφέρνης, II. 5. 31; and put to death, II. 6. 1. Εενοφῶν describes him as a brave warrior and a good friend. At the time of his death he was about thirty-five years of age.
- Σωκράτης, a Syracusan, joins Κῦρος at Κελαιναί with 300 hoplites, I. 2. 9.
- Σωκράτης, the celebrated Athenian philosopher, is consulted by Ξενοφῶν with regard to his expedition, and advises him how to act, III. 1. 5-7.
- Σωτηρίδηs, a Sicyonian, reproaches Ξενοφῶν, and is punished by his comrades, III. 4. 46-49.

T.

- Ταμώs, an Egyptian, was lieutenant-governor of Ἰωνία under Τισσαφέρνηs. He attached himself to the service of Κῦροs, and aided him in the siege of Μίλητοs. He joined Κῦροs at Ἰσσοί with twenty-five ships, I. 4. 2. After the death of Κῦροs, Ταμώs fled to Egypt, where Psammethicus (the king of the country) put him to death, in order to possess himself of his money and ships. He is mentioned in II. I. 3 as being the father of Γλοῦs.
- Ταόχοι, a warlike people, not subject to the Persian king, on the northern borders of 'Αρμενία. They oppose the "Ελληνες, IV. 6. 5. The "Ελληνες march into their country, and take one of their strongholds, IV. 7.1-14. "The name is still preserved, according to Delisle, by that of Taochir, a district of Georgia." Ainsworth, p. 181.
- Ταρσοί, Ι. 2. 26; Ταρσός, Ι. 2. 23, 25 (Tersous or Tersus), a celebrated city of Κιλικία, on the river Κύδνος, about twelve miles from its mouth, in a very large and fertile plain at the foot of

- Mount Taurus. It was the birth-place of the Apostle Paul. It was plundered by Menon's soldiers, I. 2. 26. "This city contains a castle and upwards of 6000 good houses, situated among beautiful gardens." Chesney, vol. i. p. 356.
- Teυθρανία, II. 1. 3, a district forming the south-west angle of Μυσία; it was also called Pergamene, from the city of Πέργαμος, which was in it.
- Τηλεβόαs, IV. 4. 3, a small river of western Άρμενία, flowing into the Εὐφράτης. "The Kárá-sú (Blackwater), recognised by many as the Teleboas of our author." Ainsworth, p. 172.
- Thons, VII. 2. 22, an ancestor of Σεύθης.
- Tηρίβαζος, IV. 4. 7, IV. 5. 1, and VII. 8. 25; lieutenant-governor of western 'Αρμενία, and governor of the Φασιανοί and Έσπερῖται.

 When the Ελληνες reached his territory he proposed a truce to them. The terms were accepted; but as he kept following them, and as it was reported that he intended to fall on them in a certain mountain-pass, they attacked his camp, put his troops to flight, and captured his tent.
- Τιβαρηνοί, a people in the north of Πόντος. The Ελληνες, after some hesitation, receive presents from them and treat them as friends, V. 5. 1-3. They are independent of the Persian king, VII. 8. 25.
- Tίγρης, I. 7. 15, and elsewhere; a river of western Asia, flowing from several sources on the south side of that part of the Taurus chain called Niphates (Νιφάτης = snow-mountain), in 'Αρμενία. It falls into the Persian Gulf. Its tributaries mentioned in the Anabasis are, on the E. the Κεντρίτης, Ζαπάτας, and Φύσκος, on the W. the Εὐφράτης. Its course is S.E.
- Τιμασίων, III. 1. 47, and elsewhere; a Dardanian who had served in Asia under Κλέαρχος and Δερκυλλίδας before he entered the service of Κῦρος. He was elected general in the place of Κλέαρχος, and he and Εενοφῶν, being the youngest of the new leaders, were appointed to command the rear-guard. His name occurs many times in the following books, showing that he took an active part in the retreat, &c., but not deserving any special mention.
- Τιμησίθεοs, an inhabitant of Τραπεζοῦs, acts as interpreter between the Ελληνες and Μοσσύνοικοι, V. 4. 2-4.
- Τισσαφέρνης, a Persian who was appointed by Δαρεῖος satrap of part of Asia Minor. After the death of Δαρεῖος, he accused

Κύρος of plotting against 'Αρταξέρξης, I. 1. 3. Κύρος and Τισσαφέρνης had many disputes about the cities in the satrapy of the latter, and all the Ionian cities except Miantos revolted to Kûρos, I. 1. 6. He informed 'Αρταξέρξηs of the forces which Kûpos was raising, and of his intended expedition. I. 2. 4, 5. At the battle of Koúvaξa he commanded one division of the king's army, I. 7. 12, consisting of cavalry, and stationed on the left, I. 8. 9. His division was not put to flight, I. 10. 7. When the Ελληνες had begun their retreat he professed friendship for them, and anxiety to serve them, and promised to conduct them home in safety. He made a treaty with them, II. 3. 28. His conduct soon proved suspicious; and when Κλέαρχος sought an explanation, Τισσαφέρνης proposed an interview, at which Κλέαρχος and four other generals who accompanied him were treacherously arrested, II. 5. After this he continued to harass the EALANVES on their march until they reached the Karduchian mountains, at which point he gave up the pursuit. As a reward for his services. 'Aρταξέρξης invested him with all the authority which Κῦρος had enjoyed in western Asia. About 395 he was accused of neglect and treachery. Παρύσατις lent all her influence to crush the enemy of her favourite son; and Tithraustes was commissioned by 'Aprafépins to put him to death, and succeed him in his government. He was surprised and slain in his bath, and his head sent to the king.

Τολμίδηs, an Eleian, mentioned as the "best crier," II. 2. 20. Τράλλειs, a city of Λυδία, near the Μαίανδροs, in which the families of Εενίαs and Πασίων lived, I. 4. 8.

Tραπεζοῦς (Trebizond), a Greek city in the north-east of Πόντος, on the coast; reached by the Ελληνες, IV. 8. 22.

Tρφάs, a district in the north-west of Μυσία, traversed by the Ελληνες, VII. 8. 7.

Tugalor, a city in the north-west of Λυκαονία, where Kûpos reviews his army, I. 2. 14. Its exact site cannot be identified. "'Arkút Khán, a small town of about 200 houses, and where there is a large khan, in part constructed out of ancient hewn stones and other fragments of antiquity. . . . This site corresponds by distances, both from Thymbrium on the one side, and from Iconium on the other, with Tyriseum." Ainsworth, p. 33.

Φ.

- Φαλῦνος, a Greek in the service of Τισσαφέρνης, and sent by him to order the Ελληνες to lay down their arms and submit to the king, II. 1. 7, 8.
- Φαρνάβαζοs, governor of the Βιθυνοί, VII. 8. 25. His cavalry attack the Ελληνες, VI. 4. 24. He promises 'Αναξίβιος great rewards if he will get the Ελληνες out of 'Ασία, VII. 1. 2; but afterwards neglects him, and treats with 'Αρίσταρχος, VII. 2. 7.
- Φασιανοί. In IV. 6. 5 Ξενοφῶν means, apparently, a tribe dwelling near the Armenian Φᾶσιs or 'Αράξηs; but in V. 6. 36, the inhabitants of the Colchian town Φᾶσιs; which are meant in VII. 8. 25 is uncertain.
- Φâσιs (Aras), IV. 6.4, a river of 'Aρμενία, flowing east into the Caspian Sea. It is generally supposed that this river is the same as the Armenian 'Αράξης.
- Φασις (Pati), V. 6. 56, V. 7. 1; a town of Κολχίς, near the mouth of a river of the same name.
- Φιλήσιοs, an Achæan, chosen in the place of Μένων, III. 1. 47; he is appointed (being one of the oldest of the general.) to proceed on shipboard, V. 3. 1; he is sent with others to 'Aναξίβιος, VII. 1. 32.
- Φλιάσιος, VII. 8. 1, an inhabitant of Φλιοῦς, a town in the north-east of Πελοπόννησος.
- Φουίκη, I. 4 5, a country of Asia (consisting of a mountainous strip of coastland, not more than ten or twelve miles broad), bounded W. by the Mediterranean, and E. by Cœlesyria and Palestine. It was under the government of Δέρνης. VII. 8. 25.
- Φολόη, V. 5. 10, a mountain forming part of the boundary between 'Αρκαδία and 'Ηλις.
- Φριγία, I. 2. 19, an inland province of Asia Minor, situate nearly in the centre of it. It was governed by 'Αρτακάμας, VII. 8. 25.
- Φρίνισκος, an Achæan, one of the generals who invited the Ελληνες to enter the service of Σείθης, VII. 2. 1, 2.
- Φύσκος (Adhem), an eastern tributary of the Τίγρης, crossed by the Ελληνες, II. 4. 25.
- Φωκαίs, I. 10. 2, a female inhabitant of Φώκαια, the northernmost of the Ionian cities on the west coast of Asia Minor.

\boldsymbol{X} .

- Xαλδαΐοι, a people described by Ξενοφῶν as free and valiant, and forming part of the mercenary force of 'Ορόντας and 'Αρτούχας, IV. 3. 4; as independent of the Persian king, VII. 8. 25. The part of Asia in which they lived is uncertain. Strabo (XII. 3) says, "those who are now called Χαλδαΐοι were formerly called Χάλυβες."
- Xάλος (Chalib or Koweik), I. 4. 9, a river rising in the north of Σ_{ν} - ρ (α, and terminating after a southern course in a marshy lake.
- Χάλυβες, a people inhabiting the country above 'Αρμενία, north of Mount Ararat and the river Φᾶσις. They oppose the Έλληνες, IV. 6. 5. "The most valiant people through whose territories the "Ελληνες had passed," IV. 7. 15. Their arms, tactics, dwellings, and mode of harassing the "Ελληνες, described, IV. 7. 15-17. They are independent of the Persian king, VII. 8. 25.
- Χάλυβες, V. 5. 1, a people on the coast of Πόντος, few in number, and subject to the Μοσσύνοικοι; most of them gained a living by working iron.
- Χαρμάνδη, I. 5. 10, a large city on the Εὐφράτης. "I am inclined to think that Charmandi must have been nearly opposite Pylæ, lower down than Hit. But Major Rennell (p. 107) and Mr. Ainsworth (p. 84) suppose Charmandi to be the same place as the modern Hit (the Is of Herodotus). There is no other known town with which we can identify it." Grote, vol. ix. p. 46.
- Χαρμῖνοs, a Laconian, sent by Θίβρων to the ελληνες, VII. 6. 1. He is addressed by Ξενοφῶν, VII. 7. 56.
- Xειρίσοφος, a Lacedæmonian, joined Κῦρος at Ἱσσοί with 700 hoplites, I. 4. 3. After the battle he was sent by Κλέαρχος to ਖλριαῖος, to offer him the throne, II. 1. 5. He returned to the army, II. 2. 1. After the arrest of the generals he took an active part in encouraging the soldiers, and on the motion of Εενοφῶν was appointed, as being a Lacedæmonian, to lead the van of the retreating army. He and Εενοφῶν co-operated cordially together, and only once did any difference arise between them, IV. 6. 3. When the Ελληνες had arrived at Τραπεζοῦς, he went to ἀναξίβιος to try to obtain ships to transport them to Europe, but without success. On his return to the army,

- Mount Taurus. It was the birth-place of the Apostle Paul. It was plundered by Menon's soldiers, I. 2. 26. "This city contains a castle and upwards of 6000 good houses, situated among beautiful gardens." Chesney, vol. i. p. 356.
- Teυθρανία, II. 1. 3, a district forming the south-west angle of Mυσία; it was also called Pergamene, from the city of Πέργαμος, which was in it.
- Τηλεβόαs, IV. 4. 3, a small river of western 'Αρμενία, flowing into the Εὐφράτηs. "The Kárá-sú (Blackwater), recognised by many as the Teleboas of our author." Ainsworth, p. 172.
- Tήρης, VII. 2. 22, an ancestor of Σεύθης.
- Tηρίβαζος, IV. 4.7, IV. 5. 1, and VII. 8. 25; lieutenant-governor of western 'Αρμενία, and governor of the Φασιανοί and Έσπερῖται.

 When the Ελληνες reached his territory he proposed a truce to them. The terms were accepted; but as he kept following them, and as it was reported that he intended to fall on them in a certain mountain-pass, they attacked his camp, put his troops to flight, and captured his tent.
- Τιβαρηνοί, a people in the north of Πόντος. The Ελληνες, after some hesitation, receive presents from them and treat them as friends, V. 5. 1-3. They are independent of the Persian king, VII. 8. 25.
- Tίγρης, I. 7. 15, and elsewhere; a river of western Asia, flowing from several sources on the south side of that part of the Taurus chain called Niphates (Νιφάτης = snow-mountain), in 'Αρμενία. It falls into the Persian Gulf. Its tributaries mentioned in the Anabasis are, on the E. the Κεντρίτης, Ζαπάτας, and Φύσκος, on the W. the Εὐφράτης. Its course is S.E.
- Tιμασίων, III. 1. 47, and elsewhere; a Dardanian who had served in Asia under Κλέαρχος and Δερκυλλίδας before he entered the service of Κυρος. He was elected general in the place of Κλέαρχος, and he and Ξενοφών, being the youngest of the new leaders, were appointed to command the rear-guard. His name occurs many times in the following books, showing that he took an active part in the retreat, &c., but not deserving any special mention.
- Τιμησίθεος, an inhabitant of Τραπεζοῦς, acts as interpreter between the Ελληνες and Μοσσύνοικοι, V. 4. 2-4.
- Τισσαφέρνης, a Persian who was appointed by Δαρεῖος satrap of part of Asia Minor. After the death of Δαρεῖος, he accused

Κῦρος of plotting against 'Αρταξέρξης, I. 1. 3. Κῦρος and Τισσαφέρνης had many disputes about the cities in the satrapy of the latter, and all the Ionian cities except Μίλητος revolted to Kûρos, I. 1. 6. He informed 'Αρταξέρξης of the forces which Kûpos was raising, and of his intended expedition, I. 2. 4, 5. At the battle of Koúvaξa he commanded one division of the king's army, I. 7. 12, consisting of cavalry, and stationed on the left, I. 8. 9. His division was not put to flight, I. 10. 7. When the Ελληνες had begun their retreat he professed friendship for them, and anxiety to serve them, and promised to conduct them home in safety. He made a treaty with them, II. 3. 28. His conduct soon proved suspicious; and when Κλέαρχος sought an explanation, Τισσαφέρνης proposed an interview, at which Κλέαρχος and four other generals who accompanied him were treacherously arrested, II. 5. After this he continued to harass the EALnves on their march until they reached the Karduchian mountains, at which point he gave up the pursuit. As a reward for his services, 'Aρταξέρξηs invested him with all the authority which Kûpos had enjoyed in western Asia. About 395 he was accused of neglect and treachery. Παρύσατις lent all her influence to crush the enemy of her favourite son; and Tithraustes was commissioned by 'Aρταξέρξης to put him to death, and succeed him in his government. He was surprised and slain in his bath, and his head sent to the king.

Τολμίδης, an Eleian, mentioned as the "best crier," II. 2. 20.

Tράλλειs, a city of Λυδία, near the Malarδρos, in which the families of Ξενίαs and Πασίων lived, I. 4. 8.

Tραπεζοῦs (Trebizond), a Greek city in the north-east of Πόντοs, on the coast; reached by the Ελληνες, IV. 8. 22.

Tρφάs, a district in the north-west of Mυσία, traversed by the Ελληνες. VII. 8. 7.

Tugalor, a city in the north-west of Λυκαονία, where Kûρos reviews his army, I. 2. 14. Its exact site cannot be identified. "'Arkút Khán, a small town of about 200 houses, and where there is a large khan, in part constructed out of ancient hewn stones and other fragments of antiquity. . . . This site corresponds by distances, both from Thymbrium on the one side, and from Iconium on the other, with Tyriæum." Ainsworth, p. 33.

- Φαλîνοs, a Greek in the service of Τισσαφέρνηs, and sent by him to order the Ελληνες to lay down their arms and submit to the king, II. 1. 7, 8.
- Φαρνάβαζοs, governor of the Βιθυνοί, VII. 8. 25. His cavalry attack the "Ελληνες, VI. 4. 24. He promises 'Αναξίβιοs great rewards if he will get the Ελληνες out of 'Ασία, VII. 1. 2; but afterwards neglects him, and treats with 'Αρίσταρχος, VII. 2. 7.
- Φασιανοί. In IV. 6. 5 Ξενοφῶν means, apparently, a tribe dwelling near the Armenian Φᾶσις or 'Αράξης; but in V. 6. 36, the inhabitants of the Colchian town Φᾶσις; which are meant in VII. 8. 25 is uncertain.
- Φâσιs (Aras), IV. 6.4, a river of 'Αρμενία, flowing east into the Caspian Sea. It is generally supposed that this river is the same as the Armenian 'Αράξηs.
- $\Phi \hat{\alpha} \sigma$ (Pati), V. 6. 36, V. 7. 1; a town of $K \sigma \lambda \chi$ (s, near the mouth of a river of the same name.
- Φιλήσιοs, an Achæan, chosen in the place of Μένων, III. 1. 47; he is appointed (being one of the oldest of the generals) to proceed on shipboard, V. 3. 1; he is sent with others to 'Αναξίβιοs, VII. 1. 32.
- Φλιάσιος, VII. 8. 1, an inhabitant of Φλιοῦς, a town in the northeast of Πελοπόννησος.
- Φοινίκη, I. 4. 5, a country of Asia (consisting of a mountainous strip of coastland, not more than ten or twelve miles broad), bounded W. by the Mediterranean, and E. by Cœlesyria and Palestine. It was under the government of Δέρνης, VII. 8. 25.
- Φολόη, V. 5. 10, a mountain forming part of the boundary between 'Αρκαδία and 'Ηλις.
- Φρυγία, I. 2. 19, an inland province of Asia Minor, situate nearly in the centre of it. It was governed by Αρτακάμας, VII. 8. 25.
- Φρύνισκος, an Achæan, one of the generals who invited the Ελληνες to enter the service of Σεύθης, VII. 2. 1, 2.
- Φύσκος (Adhem), an eastern tributary of the Τίγρης, crossed by the Ελληνες, II. 4. 25.
- Φωκαΐs, I. 10. 2, a female inhabitant of Φώκαια, the northernmost of the Ionian cities on the west coast of Asia Minor.

\boldsymbol{X} .

- Xαλδαίοι, a people described by Ξενοφῶν as free and valiant, and forming part of the mercenary force of 'Ορόντας and 'Αρτούχας, IV. 3. 4; as independent of the Persian king, VII. 8.25. The part of Asia in which they lived is uncertain. Strabo (XII. 3) says, "those who are now called Χαλδαίοι were formerly called Χάλυβες."
- Xάλοs (Chalib or Koweik), I. 4. 9, a river rising in the north of Συρία, and terminating after a southern course in a marshy lake.
- Χάλυβεs, a people inhabiting the country above 'Αρμενία, north of Mount Ararat and the river Φᾶσιs. They oppose the "Ελληνες, IV. 6. 5. "The most valiant people through whose territories the "Ελληνες had passed," IV. 7. 15. Their arms, tactics, dwellings, and mode of harassing the "Ελληνες, described, IV. 7. 15-17. They are independent of the Persian king, VII. 8. 25.
- Χάλυβες, V. 5. 1, a people on the coast of Ilόντος, few in number, and subject to the Μοσσύνοικοι; most of them gained a living by working iron.
- Χαρμάνδη, I. 5. 10, a large city on the Εὐφράτης. "I am inclined to think that Charmandi must have been nearly opposite Pylæ, lower down than Hit. But Major Rennell (p. 107) and Mr. Ainsworth (p. 84) suppose Charmandi to be the same place as the modern Hit (the Is of Herodotus). There is no other known town with which we can identify it." Grote, vol. ix. p. 46.
- Χαρμίνοs, a Laconian, sent by Θίβρων to the Ελληνες, VII. 6. 1. He is addressed by Ξενοφών, VII. 7. 56.
- Xειρίσοφος, a Lacedæmonian, joined Κῦρος at Ἱσσοί with 700 hoplites, I. 4. 3. After the battle he was sent by Κλέαρχος to ἸΑριαῖος, to offer him the throne, II. 1. 5. He returned to the army, II. 2. 1. After the arrest of the generals he took an active part in encouraging the soldiers, and on the motion of Εενοφῶν was appointed, as being a Lacedæmonian, to lead the van of the retreating army. He and Εενοφῶν co-operated cordially together, and only once did any difference arise between them, IV. 6. 3. When the Ελληνες had arrived at Τραπεζοῦς, he went to ἸΑναξίβιος to try to obtain ships to transport them to Europe, but without success. On his return to the army,

which he found at $\mathbb{E}\nu\omega\pi\eta$, VI. 1. 15, he was elected commander-in-chief, VI. 1. 32. The Arcadians and Achæans, who formed more than half of the army, were dissatisfied, and on the sixth or seventh day after his election separated themselves from the rest, and departed by sea, under ten generals of their own appointing, VI. 2. 12-17. With the small division still under his command he proceeded to $Kd\lambda\pi\eta$, where he died from the effects of a medicine which he had taken for a fever, VI. 2. 18, VI. 4. 11.

Χεβρονήσος, peninsula of the Dardanelles or of Gallipoli (for Ξενοφῶν, except once—for which see ᾿Αχερουσίας—alludes to the Thracian Chersonesus), the narrow strip of land between the Ἑλλήσποντος and the Μέλας Κόλπος (Gulf of Xeros or Saros). An army was collected there for Κῦρος, I. 1. 9.

Xîos, IV. 1. 28, an inhabitant of Xios (Khio), one of the largest and most famous islands of the Ægean.

Χρυσόπολις, VI. 6.38, and elsewhere (Scutari); a town of Καλχηδονία, in the north-west of Βιθυνία, on the coast of the Βόσπορος. Of "Uskúdár or Scutari, with a population of from 30,000 to 35,000 souls, it has been truly remarked, that it would be considered a large town but for the presence of Constantinople on the other side." Ainsworth, p. 222.

Ψ.

Ψάροs, I. 4. 1 (Seihan), a river rising in the Anti-Taurus, in Καππαδοκία, and flowing south through Κιλικία into the Mediterranean.

Ω .

^{*}Ωπις, II. 4. 25, a large city of ᾿Ασσυρία, near the confluence of the Φόσκος with the Τίγρης. "The situation of Opis cannot be verified. The ruins of a large city were seen by Captain Lynch near the confluence of the Adhem with the Tigris, which he supposed to be Opis, in lat. 34°." Grote, vol. ix. p. 91.

LONDON:

. • •

which he found at Σινάπη, VI. 1. 15, he was elected commander-in-chief, VI. 1. 32. The Arcadisns and Achæans, who formed more than half of the army, were dissatisfied, and on the sixth or seventh day after his election separated themselves from the rest, and departed by sea, under ten generals of their own appointing, VI. 2. 12-17. With the small division still under his command he proceeded to Κάλπη, where he died from the effects of a medicine which he had taken for a fever, VI. 2. 18, VI. 4. 11.

Χερρονήσος, peninsula of the Dardanelles or of Gallipoli (for Ξενοφῶν, except once—for which see 'Αχερουσίας—alludes to the Thracian Chersonesus), the narrow strip of land between the Έλλήσποντος and the Μέλας Κόλπος (Gulf of Xeros or Saros). An army was collected there for Κῦρος, I. 1. 9.

Xios, IV. 1. 28, an inhabitant of Xios (Khio), one of the largest and most famous islands of the Ægean.

Χρυσόπολις, VI. 6. 38, and elsewhere (Scutari); a town of Καλχηδονία, in the north-west of Βιθυνία, on the coast of the Βόσπομος. Of "Uskúdár or Scutari, with a population of from 30,000 to 35,000 souls, it has been truly remarked, that it would be considered a large town but for the presence of Constantinople on the other side." Ainsworth, p. 222.

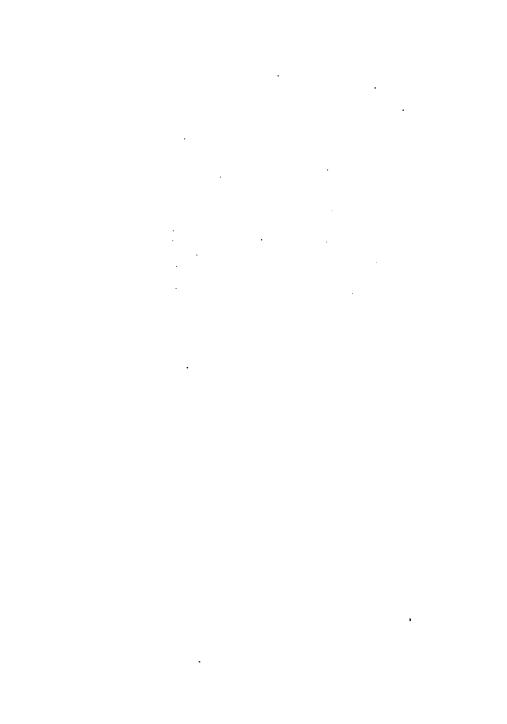
Ψ.

Ψάρος, I. 4. 1 (Seihan), a river rising in the Anti-Taurus, in Καππαδοκία, and flowing south through Κιλικία into the Mediterranean.

Ω.

*Ωπις, II. 4. 25, a large city of ᾿Ασσυρία, near the confluence of the Φόσκος with the Τίγρης. "The situation of Opis cannot be verified. The ruins of a large city were seen by Captain Lynch near the confluence of the Adhem with the Tigris, which he supposed to be Opis, in lat. 34°." Grote, vol. ix. p. 91.

LONDON:

Hiebnhr's Works.

- NIEBUHR'S LECTURES ON ANCIENT ETHNO-GRAPHY AND GEOGRAPHY. Comprising Greece and her Colonies. Italy, the islands of the Mediterranean, Spain, Gaul, Britain, Northern Africa, and Phoenicia. By Dr. L. Schmitz, 2 vols. 8vo. 1l. 1s. Just published.
- NIEBUHR'S LECTURES ON ANCIENT HISTORY: the Asiatic Nations, the Egyptians, Greeks, Carthaginians, and Macedonians, By Dr. L. Schmitz. 3 vols. 8vo. 11. 11s. 6d.
- NIEBUHR'S LECTURES ON ROMAN HISTORY.

 By Dr. L. Schmitz. New and Cheaper Edition. 3 vols. 8vo. 24s.
- NIEBUHR'S HISTORY OF ROME. By Bishop
 THIRLWALL, Archdeacon Hare, Dr. W. Smith, and Dr. L. Schmitz.
 Fourth and Cheaper Edition. 3 vols. 8vo. 36s.

Dr. Smith's Classical Dictionaries.

- SMITH'S DICTIONARY OF GREEK AND ROMAN ANTIQUITIES. By various Writers. Second Edition. 500 Woodcuts. Medium 8vo. 42s.
- SMITH'S DICTIONARY OF GREEK AND ROMAN BIOGRAPHY AND MYTHOLOGY. By various Writers. 500 Woodcuts. 3 vols. Medium 8vo. 5l. 15s. 6d.
- SMITH'S DICTIONARY OF GREEK AND ROMAN GEOGRAPHY. By various Writers. Illustrated with Coins, Plans of Cities, Districts, Battles, &c. Quarterly Parts. Medium 8vo. I to VIII., 4s. each, are ready.
 - *** Volume I. (half the Work) will be ready in January, 1854.
- SMITH'S NEW CLASSICAL DICTIONARY OF MYTHOLOGY, BIOGRAPHY, AND GEOGRAPHY. Compiled and abridged from the larger Works. New and Cheaper Edition. 8vo. 15s.
- SMITH'S SMALLER CLASSICAL DICTIONARY.

 Abridged from the larger Work. Cheaper Edition, with 200 Woodcuts.

 Crown 8vo. 7s 6d.
- SMITH'S SMALLER DICTIONARY OF GREEK
 AND ROMAN ANTIQUITIES. New and Cheaper Edition, with 200
 Woodcuts, Crown 8vo. 7a. 6d.

LO LTON & MABERLY,
28. UPPER ...

